

RAIFFEISEN BANKA A.D., Beograd

**Konsolidovani finansijski izveštaji
31. decembar 2022. godine i
Izveštaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	2 - 3
Konsolidovani Finansijski izveštaji:	
Konsolidovani Bilans uspeha	4
Konsolidovani Izveštaj o ostalom rezultatu	5
Konsolidovani Bilans stanja	6
Konsolidovani Izveštaj o promenama na kapitalu	7
Konsolidovani Izveštaj o tokovima gotovine	8 - 9
Napomene uz Konsolidovane Finansijske izveštaje	10 - 169
Konsolidovani Godišnji izveštaj o poslovanju za 2022. godinu	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Raiffeisen banke a.d., Beograd

Mišljenje

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja Raiffeisen banke a.d., Beograd (u daljem tekstu: "Banka") i njenih zavisnih pravnih lica (dalje u tekstu, zajedno: „Grupa“), koji obuhvataju konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembra 2022. godine, konsolidovani bilans uspeha, konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu, konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu i konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završila na taj dan, kao i napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju objektivno i istinito konsolidovano finansijsko stanje Grupe na dan 31. decembra 2022. godine i rezultate njenog poslovanja i konsolidovane tokove gotovine za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odeljku izveštaja koji je naslovljen Odgovornosti revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Grupu u skladu sa Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja u Republici Srbiji i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Ostale informacije

Rukovodstvo Banke je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju informacije uključene u konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju ali ne uključuju konsolidovane finansijske izveštaje i izveštaj revizora o njima. Naše mišljenje o konsolidovanim finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije.

U vezi sa našom revizijom konsolidovanih finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i pri tom razmotrimo da li postoji materijalna nedoslednost između njih i konsolidovanih finansijskih izveštaja ili da li izgleda da naša saznanja stečena tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja. U vezi sa konsolidovanim godišnjim izveštajem o poslovanju, sprovedi smo postupke propisane Zakonom o računovodstvu Republike Srbije. Ti postupci uključuju proveru da li je konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju u formalnom smislu pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije.

Na osnovu sprovedenih procedura, u meri u kojoj smo u mogućnosti da to ocenimo, izveštavamo da:

1. Informacije prikazane u konsolidovanom godišnjem izveštaju o poslovanju za 2022. godinu su usklađene, u svim materijalno značajnim aspektima, sa priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima za godinu koja se završila 31. decembra 2022. godine.
2. Priloženi konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2022. godinu je pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije.

Na osnovu poznavanja i razumevanja Banke i njenog okruženja stečenog tokom revizije, nismo utvrdili materijalno značajne pogrešne navode u konsolidovanom godišnjem izveštaju o poslovanju.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu i fer prikazivanje ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu konsolidovanih finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevare ili greške.

Pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Grupe da nastavi s poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Grupu ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Grupe.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Raiffeisen banke a.d., Beograd (nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da konsolidovani finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevare ili greške; i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u konsolidovanim finansijskim izveštajima, nastalih usled prevare ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat prevare je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što prevara može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola Grupe.
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Grupe da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezanu obelodanjivanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Grupa prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procenu ukupne prezentacije i sadržaja konsolidovanih finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u konsolidovanim finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.
- Pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza u vezi sa finansijskim informacijama entiteta ili poslovnih aktivnosti u okviru Grupe kako bismo izrazili mišljenje o konsolidovanim finansijskim izveštajima. Mi smo odgovorni za usmeravanje, nadzor i izvršenje revizije Grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizorsko mišljenje.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke internih kontrola koje smo identifikovali tokom revizije.

Beograd, 20. mart 2023. godine

Jelena Čvorović

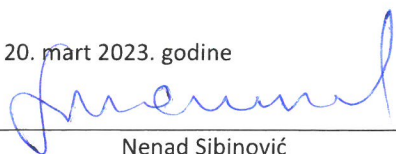
Jelena Čvorović
Ovlašćeni revizor
Deloitte d.o.o. Beograd

KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA
od 1. januara do 31. decembra 2022. godine

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Napomena</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Prihodi od kamata	6, 3(b)	18.771.752	10.445.174
Rashodi kamata	6, 3(b)	(1.461.943)	(344.140)
Neto prihod po osnovu kamata		17.309.810	10.101.034
Prihodi od naknada i provizija	7, 3(c), 2(i)	16.492.307	10.069.475
Rashodi naknada i provizija	7, 3(c), 2(i)	(4.794.917)	(2.760.386)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		11.697.390	7.309.089
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	5, 3(d)	2.325.698	58.867
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	3(j)	(379.957)	(22.852)
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika	3(e)	(1.830.752)	957.913
Neto prihod/(rashod) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	8, 3(a), 2(i)	84.184	(800.797)
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	9, 3(j)	(2.313.173)	(641.380)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	10	130.561	415.704
Ostali poslovni prihodi	10	157.146	71.301
Ukupan neto poslovni prihod		27.180.906	17.448.879
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	11, 20, 21, 3(y)	(6.144.930)	(3.591.612)
Troškovi amortizacije	3(h), 3(p), 3(q)	(1.901.000)	(1.274.666)
Ostali prihodi	12.1	700.364	249.490
Ostali rashodi	12.2	(7.284.102)	(4.848.132)
Dobitak pre oporezivanja		12.551.238	7.983.959
Porez na dobitak	13, 3(i)	(1.811.597)	(1.027.098)
Dobitak/ (gubitak) po osnovu odloženih poreza	13, 3(i)	49.054	26.847
Dobitak nakon oporezivanja		10.788.695	6.983.708
Dobitak koji pripada matičnom entitetu		10.788.695	6.983.708
Dobitak koji pripada vlasnicima bez prava kontrole		-	-

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja

Beograd, 20. mart 2023. godine

 Nenad Sibinović
 Član Izvršnog odbora

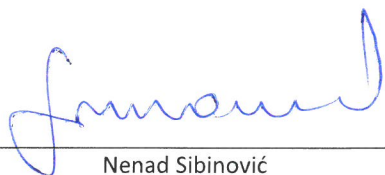
 Zoran Petrović
 Predsednik Izvršnog odbora

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
od 1. januara do 31. decembra 2022. godine

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Napomene</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Dobitak perioda	28	<u>10.788.695</u>	<u>6.983.708</u>
Ostali rezultat perioda			
<i>Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak</i>			
Aktuarski dobici		41.036	-
Pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat		(1.651.139)	(489.525)
Dobici / (gubici) po osnovu instrumenata namenjenih zaštiti od rizika novčanih tokova		194.915	60.467
Dobitak/Gubitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	13.3	<u>212.845</u>	<u>64.359</u>
Ukupan pozitivan/negativan ostali rezultat perioda		<u>(1.202.343)</u>	<u>(364.699)</u>
Ukupan rezultat perioda		<u>9.581.181</u>	<u>6.619.009</u>
Ukupan rezultat koji pripada matičnom entitetu		<u>9.586.352</u>	<u>6.619.009</u>
Ukupan rezultat koji pripada vlasnicima bez prava kontrole		<u>-</u>	<u>-</u>

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja

Beograd, 20. mart 2023. godine

Nenad Sibinović
Član Izvršnog odbora

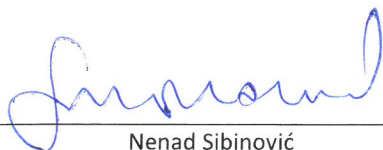

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

KONSOLIDOVANI BILANS STANJA
na dan 31. decembar 2022. godine

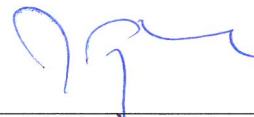
U hiljadama RSD	Napomena	31.12.2022.	31.12.2021.
Aktiva			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	14, 3(k)	137.789.502	90.618.192
Potraživanja po osnovu derivata	15, 3(l)	52.048	13.669
Hartije od vrednosti	16, 3(l), 3(o)	95.631.346	88.625.239
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	17, 3(l), 3(n)	22.667.243	22.454.801
Kredit i potraživanja od komitenata	18, 3(l), 3(n)	384.745.529	231.599.562
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	3(k), 3(n), 4(c)	166.249	586.824
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	19	137	137
Nematerijalna imovina	22, 3(p)	3.108.273	986.205
Nekretnine, postrojenja i oprema	20, 3(h), 3(q)	8.701.872	6.017.018
Investicione nekretnine	21	66.829	-
Tekuća poreska sredstva	3(i)	-	-
Odložena poreska sredstva	23, 3(i)	696.164	493.885
Ostala sredstva	24	2.148.168	1.008.591
Ukupno aktiva		655.773.359	442.404.123
Pasiva			
Obaveze			
Obaveze po osnovu derivata	3(l)	94.536	9.220
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	25, 3(s)	29.447.116	11.493.335
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	26, 3(s)	538.427.371	366.617.048
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	3(l), 3(m)	1.273.246	58.837
Subordinirane obaveze	27	9.044.765	-
Rezervisanja	28, 3(t)	3.095.278	2.468.372
Tekuće poreske obaveze	13, 3(i)	876.709	280.556
Ostale obaveze	29	5.939.959	2.754.032
Ukupno obaveze		588.198.979	383.681.400
Akcijski kapital	30, 3(v)	27.466.158	27.466.158
Dobitak	30, 3(v)	10.872.128	7.774.538
Rezerve	30, 3(v)	29.236.094	23.482.027
Ukupno kapital		67.574.380	58.722.723
Ukupno pasiva		655.773.359	442.404.123

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja

Beograd, 20. mart 2023. godine

Nenad Sibinović
Član Izvršnog odbora

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
od 1. januara do 31. decembra 2022. godine

U hiljadama RSD	Akcijski i ostali kapital	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	Revalorizacione rezerve (potražni saldo)	Dobitak	Ukupno
Početno stanje na dan 1. januara 2021. godine	27.466.158	23.353.465	493.261	12.434.064	63.746.948
Dobitak tekuće godine	-	-	-	6.983.708	6.983.708
Negativni rezultat perioda	-	-	(364.699)	-	(364.699)
Ukupan pozitivni rezultat perioda	-	-	(364.699)	6.983.708	6.619.009
Ostalo	-	-	-	(3)	(3)
Ukupne transakcije sa vlasnicima	-	-	-	(11.643.231)	(11.643.231)
Isplata dividendi	-	-	-	(11.643.231)	(11.643.231)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	27.466.158	23.353.465	128.562	7.774.538	58.722.723
Početno stanje na dan 1. januara 2022. godine	27.466.158	23.353.465	128.562	7.774.538	58.722.723
Dobitak tekuće godine	-	-	-	10.788.695	10.788.695
Negativni rezultat perioda	-	-	(1.202.343)	-	(1.202.343)
Ukupan pozitivni rezultat perioda	-	-	(1.202.343)	10.788.695	9.586.352
Prenos neraspoređene dobiti u ostale rezerve	-	6.956.409	-	(6.956.409)	-
Efeki po osnovu akvizicije	-	-	-	(730.439)	(730.439)
Ostalo	-	-	-	(4.256)	(4.256)
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	27.466.158	30.309.874	(1.073.781)	10.872.129	67.574.380

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Beograd, 20. mart 2023. godine

Nenad Sibinović
Član Izvršnog odbora

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

**KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
od 1. januara do 31. decembra 2022. godine**

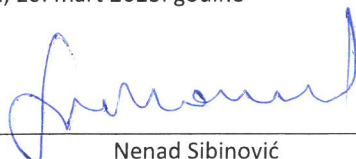
<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	38.145.606	21.912.556
Prilivi od kamata	19.066.471	10.108.501
Prilivi od naknada	17.461.987	10.212.539
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	1.617.148	1.591.516
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(20.531.997)	(12.536.640)
Odlivi po osnovu kamata	(1.394.045)	(246.817)
Odlivi po osnovu naknada	(5.116.250)	(2.783.004)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(6.646.604)	(3.584.107)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret rashoda	(893.137)	(1.339.193)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(6.481.961)	(4.583.519)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza	17.613.609	9.375.916
Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza	101.300.746	58.683.223
Smanjenje potraživanja po osnovu HOV	19.114.371	
Smanjenje potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika i promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	426.375	-
Povećanje depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	80.460.461	58.676.017
Povećanje drugih finansijskih obaveza	85.316	7.206
Povećanje obaveza po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika i promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	1.214.223	-
Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza	(61.875.766)	(29.087.925)
Povećanje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(61.875.766)	(19.911.522)
Povećanje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	-	(8.163.119)
Povećanje potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika i promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	(573.613)
Smanjenje finansijskih obaveza koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha I fin. Obaveza namenjenih trgovanju	-	(439.671)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	57.038.589	38.971.214
Plaćeni porez na dobit	(1.264.814)	(706.095)
Isplaćene dividende	-	(11.061.069)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	55.773.775	27.204.050

**KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
od 1. januara do 31. decembra 2022. godine (nastavak)**

U hiljadama RSD	2022.	2021.
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	14.522.833	7.538.989
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti	14.223.645	7.527.162
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	299.188	11.827
Ostali prilivi iz aktivnosti finansiranja	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(58.142.917)	(17.130.399)
Odlivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti	(36.981.322)	(15.867.463)
Odlivi za kupovinu investicija u zavisna društva	(18.972.572)	-
Odlivi za kupovinu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	(2.129.537)	(1.238.436)
Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	(59.486)	(24.500)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(43.620.084)	(9.591.410)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	9.142.219	12.286.402
Priliv po osnovu subordiniranih obaveza	8.814.146	
Prilivi po osnovu uzetih kredita	328.073	12.286.402
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	(11.828.996)
Odlivi po osnovu uzetih kredita	-	(11.828.996)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	9.142.219	457.406
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	163.111.404	100.421.170
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	(141.815.494)	(82.351.124)
NETO (SMANJENJE)POVEĆANJE GOTOVINE	21.295.910	18.070.046
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA POČETKU GODINE (Napomena 14.2)	62.574.039	44.167.345
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	505.214	336.648
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA KRAJU PERIODA (Napomena 14.2)	84.375.163	62.574.039

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja

Beograd, 20. mart 2023. godine

Nenad Sibinović
Član Izvršnog odbora

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

1. OSNOVNI PODACI

Osnovni podaci o Banci

„Raiffeisenbank Jugoslavija“ a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) osnovana je 2001. godine i upisana u registar Privrednog suda u Beogradu, pod brojem VFi-3724/01 od 10. aprila 2001. godine. U 2003. godini Raiffeisenbank Jugoslavija a.d. Beograd promenila je naziv u Raiffeisen bank a.d. Beograd. Promena je registrovana 24. aprila 2003. godine u Trgovinskom sudu u Beogradu rešenjem br. XI Fi 4800/03. Rešenjem Agencije za privredne registre BD 159711/2006 od 9. oktobra 2006. godine brisan je naziv Raiffeisenbank a.d. Beograd i upisan novi naziv Raiffeisen banka a.d. Beograd.

Konsolidovani finansijski izveštaji za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2022. godine obuhvataju Banku i njena zavisna pravna lica (u daljem tekstu: Grupa):

- Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd.
- Društvo za upravljanje investicionim fondovima Raiffeisen Invest d.o.o. Beograd.
- Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.
- RBA Banka a.d Novi Sad

U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju i Statutom, Banka je registrovana za obavljanje sledećih poslova:

- depozitni i kreditni poslovi;
- devizni, devizno-valutni i menjački poslovi;
- poslovi platnog prometa;
- izdavanje platnih kartica;
- poslovi sa hartijama od vrednosti (izdavanje hartija od vrednosti i poslovi kastodi banke i dr.);
- brokersko dilerski poslovi;
- izdavanje garancija, avala i dr. oblika jemstava (garancijski posao);
- kupovinu, prodaju i naplatu potraživanja (faktoring, forfaiting itd.);
- poslove zastupanja u osiguranju;
- poslove posredovanja za povezana pravna lica čiji je osnivač Banka i pružanje usluga povezanim licima čiji je osnivač Banka, u oblastima za koje povezana pravna lica nemaju svoje organizacione jedinice.

Rešenjem Narodne banke Jugoslavije br. 86/2001 od 11. aprila 2001. godine Banka je dobila dozvolu za obavljanje platnog prometa i kreditnih poslova sa inostranstvom (“veliko ovlašćenje”).

Organi upravljanja Bankom su: Skupština Banke, Upravni odbor i Izvršni odbor. Članove Upravnog odbora imenuje Skupština Banke. Najmanje jedna trećina članova Upravnog odbora su lica nezavisna od Banke, odnosno lica koja nemaju direktnog ili indirektnog vlasništva ni u Banci, ni u članu bankarske grupe u kojoj je Banka. Banku zastupa i predstavlja Predsednik Izvršnog odbora Banke. Banka je formirala i sledeće odbore: Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju), Kreditni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

Banka svoje poslovanje obavlja sa sedištem u Novom Beogradu, u ulici Đorđa Stanojevića br. 16, preko svojih regionalnih centara – Regionalni centar Beograd 1 (sa 3 lokalne filijale, 13 filijala i 4 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 2 (sa jednom regionalnom filijalom, sa jednom lokalnom filijalom, 11 filijala i 9 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 3 (sa jednom regionalnom filijalom, 2 lokalne filijale, 7 filijala i 8 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 4 (sa jednom regionalnom filijalom, 3 lokalne filijale, 11 filijala i 6 ekspozitura).

Na dan 31. decembra 2022. godine Banka je imala 1.547 zaposlenih (31. decembar 2021. godine: 1.510 zaposlenih).

Poreski identifikacioni broj Banke je 100000299.

1. OSNOVNI PODACI (nastavak)

Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd

Raiffeisen Future a.d. Beograd Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom (dalje u tekstu: „Društvo“) osnovano je Odlukom o osnivanju od 28. septembra 2006. godine od strane Raiffeisen banke a.d. Beograd (prethodno Raiffeisenbank a.d. Beograd) u skladu sa Zakonom o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima i Zakonom o privrednim društvima.

Osnivanje Društva je upisano u registar Agencije za privredne registre u Beogradu 23. novembra 2006. godine pod brojem BD.194119/2006. Društvo je registrovano kao zatvoreno akcionarsko društvo čiji je jedini osnivač i akcionar Raiffeisen banka a.d. Beograd.

Društvo je registrovano za organizovanje i upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, kao i za spoljnotrgovinski promet i usluge u spoljnotrgovinskom prometu.

Društvo je dana 12. februara 2013. godine u APR registrovalo promenu sedišta u Đorđa Stanojevića 16, 11070 Novi Beograd.

Društvo na dan 31. decembra 2022. godine ima 15 zaposlenih (31. decembar 2021. godine: 16 zaposlenih). Matični broj Društva je 20223243, a poreski identifikacioni broj 104714052. Kastodi banka sa kojom Društvo ima zaključen ugovor je OTP Banka Srbija a.d., Beograd.

Društvo Raiffeisen Future upravlja sa dva dobrovoljan penzijska fonda (u daljem tekstu: Fondovi):

Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Future i
Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Euro Future.

Narodna banka Srbije je dana 16. novembra 2006. godine izdala Rešenje br. 10175 kojim se izdaje dozvola za rad Društvu, kao i Rešenje br. 10176 kojim se izdaje dozvola za organizovanje i upravljanje Dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future. Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Future (dalje u tekstu: Fond Future) se u Registru dobrovoljnih penzijskih fondova Narodne banke Srbije vodi pod registarskim brojem 1000168. Fond je počeo sa poslovanjem u januaru 2007. godine. Na dan 31. decembra 2022. godine Fond ima ukupno 40.209 članova (31. decembar 2021. godine: 39.454 članova) i ukupna neto imovina Fonda iznosi RSD 5.764.187 hiljada (31. decembar 2021. godine: RSD 6.197.895 hiljade).

Narodna banka Srbije je dana 11. juna 2015. godine izdala Rešenje br. 51 kojim se izdaje dozvola za organizovanje i upravljanje Dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Euro Future. Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Euro Future (dalje u tekstu: Fond Euro Future) se u Registru dobrovoljnih penzijskih fondova Narodne banke Srbije vodi pod registarskim brojem 1001138. Fond Euro Future je počeo sa poslovanjem u julu 2015. godine. Na dan 31. decembra 2022. godine Fond Euro Future ima ukupno 6.238 člana (31. decembar 2021. godine: 5.579 članova) i ukupna neto imovina Fonda iznosi RSD 618.270 hiljada (31. decembar 2021. godine: RSD 383.603 hiljade).

1. OSNOVNI PODACI (nastavak)

Društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd

Raiffeisen INVEST a.d. Beograd Društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom (dalje u tekstu: Društvo) osnovano je Odlukom o osnivanju od 03. maja 2007. godine od strane Raiffeisen banke a.d. Beograd u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima i Zakonom o privrednim društvima. Društvo je osnovano i posluje kao zatvoreno akcionarsko društvo.

Komisija za hartije od vrednosti je 31. maja 2007. godine izdala Rešenje br. 5/0-33-2491/4-07 o davanju dozvole za rad društvu za upravljanje investicionim fondovima za obavljanje sledećih delatnosti:

- organizovanje i upravljanje otvorenim investicionim fondom
- osnivanje i upravljanje zatvorenim investicionim fondom
- upravljanje privatnim investicionim fondom.

Osnivanje Društva je upisano u Registar privrednih subjekata kod Agencije za privredne registre u Beogradu dana 25. juna 2007. godine pod brojem BD62641/2007. Društvo je registrovano kao zatvoreno akcionarsko društvo čiji je jedini osnivač i akcionar Raiffeisen banka a.d. Beograd.

Delatnost Društva je upravljanje investicionim fondovima, dok je kao pretežna delatnost u Agenciji za privredne registre upisano upravljanje fondovima.

Društvo je dana 12. februara 2013. godine u APR registrovalo promenu sedišta u Đorđa Stanojevića 16, 11070 Novi Beograd.

Na dan 31. decembar 2022. godine Društvo ima 16 zaposlenih (31. decembar 2021.: 15).

Matični broj Društva je 20302402, a poreski identifikacioni broj 105053883. Kastodi banka sa kojom Društvo ima zaključen ugovor je UniCredit bank Srbija a.d. Beograd.

Na dan 31. decembar 2022. godine, Društvo upravlja sa četiri UCITS fonda (u daljem tekstu: Fondovi):

- UCITS fond Raiffeisen Cash,
- UCITS fond Raiffeisen Euro Cash,
- UCITS fond Raiffeisen World,
- UCITS fond Raiffeisen Bond,
- Prateći UCITS fond Raiffeisen Green,
- Alternativni investicioni fond Raiffeisen Alternativ

Komisija za hartije od vrednosti je dana 12. jula 2007. godine izdala Rešenje. br. 5/0-34-3927/8-07 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije, a dana 16. avgusta 2007. godine Rešenje br. 5/0-44-6300/5-07 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. Dana 13.01.2011.godine Komisija za hartije od vrednosti je izdala rešenje br.5/0-42-41/3-11 o davanju prethodne saglasnosti na spajanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije (fond koji prestaje da postoji) otvorenom investicionom fondu Raiffeisen World (fond sticalac). Dana 31.03.2011. godine izvršeno je spajanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije fondu Raiffeisen World. Komisija za hartije od vrednosti je dana 12.05.2011.godine izdala rešenje br. 5/0-42-41/7-11 kojim je dala saglasnost na Izveštaj o spajanju uz pripajanje. Istim rešenjem otvoreni investicioni fond Raiffeisen Akcije je prestao da postoji i izbrisan je iz registra investicionih fondova.

1. OSNOVNI PODACI (nastavak)

Društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd (nastavak)

Komisija za hartije od vrednosti je dana 10. decembra 2009. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-5414/5-09 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen CASH, a dana 04. marta 2010. godine Rešenje br. 5/0-44-351/7-10 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen CASH predstavlja fond očuvanja vrednosti imovine. Na dan 31. decembar 2022. godine Raiffeisen Cash ima ukupno 3.377 članova (2021.: 3.281 članova) i neto imovina ovog fonda iznosi RSD 9.043.629 hiljade (2021.: 20.108.784 hiljade).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 14. maja 2010. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-1845/3-10 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen World, a dana 5. avgusta 2010. godine Rešenje br. 5/0-44-3581/4-10 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen WORLD upisan je kao fond rasta vrednosti imovine. Rešenjem Komisije za hartije od vrednosti br. 5/0-38-2734/5-15 od 22.09.2015. godine UCITS fond Raiffeisen World upisan je u Registar investicionih fondova kao balansirani fond, a na osnovu Odluke o promeni vrste fonda-OIF Raiffeisen WORLD iz fonda rasta vrednosti imovine u balansirani fond koju je donela Skupština Društva dana 4.9.2015. godine. Na dan 31. decembar 2022. godine Raiffeisen World ima ukupno 2.040 članova (2021.: 2.103 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 1.239.879 hiljade (2021.: 1.454.771 hiljade).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 25. oktobra 2012. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-3718/4-12 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen EURO CASH, a dana 13. novembra 2012. godine Rešenje br. 5/0-44-4305/3-12 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen EURO CASH predstavlja fond očuvanja vrednosti imovine. Na dan 31. decembar 2022. godine Raiffeisen Euro Cash ima ukupno 5.930 člana (2021.: 6.383 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 26.087.473 hiljada (2021.: 32.123.966 hiljada).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 25. juna 2021. godine izdala Rešenje, br. 2/5-151-938/8-21 i 02.jula.2021.godine Rešenje br. 2/5-151-938/9-21 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen BOND, a dana 30. avgusta 2021. godine Rešenje br. 2/5-151-3148/3-21 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen BOND predstavlja prihodni fond. Na dan 31. decembar 2022. godine Raiffeisen Bond ima ukupno 77 članova (2021.: 58 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 512.969 hiljada (2021.: RSD 476.388).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 21. marta 2022. godine izdala Rešenje, br. 2/5-109-3542/6-21 i 28. marta 2022.godine Rešenje br. 2/5-109-3542/7-21 o davanju dozvole za organizovanje pratećeg UCITS fonda Raiffeisen GREEN, a dana 09. juna 2022. godine Rešenje br. 2/5-152-832/3-22 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova sa javnom ponudom. UCITS fond Raiffeisen GREEN predstavlja prateći investicioni fond Glavnog balansiranog UCITS fonda Raiffeisen-Nachhaltigkeit-Solide. Na dan 31. decembar 2022. godine Raiffeisen Green ima ukupno 17 članova i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 34.069 hiljada.

Komisija za hartije od vrednosti je dana 08. septembra 2022. godine izdala Rešenje, br. 2/5-151-2307/7-22 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog alternativnog investicionog fonda sa javnom ponudom Raiffeisen ALTERNATIV, a dana 24. oktobra 2022. godine Rešenje br. 2/5-169-2924/2-22 o upisu ovog fonda u Registar alternativnih investicionih fondova sa javnom ponudom. Na dan 31. decembar 2022. godine AIF Raiffeisen Alternative ima ukupno 702 člana i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 1.324.938 hiljada.

1. OSNOVNI PODACI (nastavak)

Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd

Društvo za posredovanje, promet i usluge Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd (u daljem tekstu: Raiffeisen Leasing) osnovano je Ugovorom o osnivanju između Raiffeisenbank a.d.. Beograd i Raiffeisen – Leasing International GmbH. Vienna od 5. februara 2003. godine, koji su učestvovali sa po 50% u kapitalu Raiffeisen Leasing. U skladu sa ugovorom o prodaji preostalih 50% udela u Raiffeisen Leasing-u, koji je sklopljen između Raiffeisen banke a.d. Beograd i Raiffeisen – Leasing International GmbH Vienna 24. oktobra 2016. godine. Raiffeisen banka a.d. Beograd je postala vlasnik 100% kapitala Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.

Osnivanje Raiffeisen Leasinga je upisano u registar Trgovinskog suda u Beogradu pod brojem X-Fi-1410/03 dana 10. februara 2003. godine. U skladu sa promenom zakonske regulative, Raiffeisen Leasing je upisano u registar Agencije za privredne registre pod brojem 1-89259-00 dana 23. decembra 2005. godine.

Dana 25. januara 2006. godine, Narodna Banka Srbije je izdala Rešenje br. 619 po kome se izdaje dozvola Raiffeisen Leasingu za obavljanje poslova finansijskog lizinga.

U skladu sa Rešenjem Narodne Banke Srbije, budući da je Raiffeisen Leasing registrovano za obavljanje poslova finansijskog lizinga, prestaje da važi prethodna registracija, kojom je Raiffeisen Leasing bilo registrovano za finansijski lizing, posredovanje, veleprodaju i maloprodaju, prevoz i skladištenje robe, kupoprodaju i iznajmljivanje nekretnina, iznajmljivanje automobila i ostalih prevoznih sredstava, kao i mašina i opreme, istraživanje tržišta, konsalting i menadžment poslove i ostale usluge reklame i propagande. Takođe, u skladu sa važećom zakonskom regulativom, društva registrovana za obavljanje delatnosti finansijskog lizinga, ne mogu obavljati druge vrste delatnosti.

Dana 30.09.2022. godine Registar privrednih društava Agencije za privredne registre doneo i objavio Rešenje broj 85063/2022 od 30.09.2022.godine, kojim je odobrena registracija statusne promene pripajanja privrednog društva CA Leasing d.o.o. Srbija Beograd (CA Leasing), matični broj 20310456 privrednom društvu Preduzeće za posredovanje, promet i usluge Raiffeisen Leasing d.o.o., Beograd (Raiffeisen Leasing).

Usled navedene statusne promene sva imovina, prava, obaveze i dozvole društva CA Leasing uključujući i dozvolu za obavljanje zastupanja u osiguranju kao dopunske delatnosti shodno Zakonu o osiguranju na osnovu Rešenja br 1212 izdatu od strane Narodne banke Srbije dana 23.12.2016. godine su preneti na društvo Raiffeisen Leasing kao njegovog univerzalnog pravnog sledbenika, a društvo CA Leasing je prestalo da postoji i izbrisano je iz Registra privrednih subjekata bez sprovođenja likvidacije.

Osim navedenog izvršene je registracija promene sledećih podataka koji se tiču društva Raiffeisen Leasing:

- registracija povećanja osnovnog kapitala društva Raiffeisen Leasing za iznos od 178.666.700,00 dinara, kao i izmena vlasničke strukture društva Raiffeisen Leasing do kojih je došlo usled navedene statusne promene i zamene udela koja je tom prilikom izvršena tako da je Raiffeisen banka a.d Beograd vlasnik 75,30% udela u društvu Raiffeisen Leasing, RBA banka a.d Novi Sad je vlasnik 24,70% udela u društvu Raiffeisen Leasing;
- objavljivanje prečišćenog teksta Osnivačkog akta društva Raiffeisen Leasing nakon izmena koje su usvojene na sednici Skupštine društva Raiffeisen Leasing koja je održana dan 21.09.2022.godine.

Registrovani upisani i uplaćeni osnivački kapital iznosi RSD 405,021,700.00.

Osnovna delatnost Raiffeisen Leasing je finansijski lizing. Sedište Raiffeisen Leasing-a je u ulici Đorđa Stanojevića 16, Novi Beograd.

Na dan 31. decembra 2022. godine Raiffeisen Leasing ima 74 zaposlenih (2021.: 62).

1. OSNOVNI PODACI (nastavak)

RBA Banka a.d Novi Sad

RBA banka a.d. Novi Sad (u daljem tekstu: Banka) je osnovana 15. avgusta 1991. godine pod nazivom Yuco – Bank a.d. Novi Sad, u skladu sa Ugovorom o osnivanju i Odlukom Narodne banke Jugoslavije od 19. februara 1992. godine. Banka je registrovana kod Privrednog suda u Novom Sadu 3. marta 1992. godine. Od 20. septembra 2001. godine Banka je poslovala pod nazivom Meridian Bank a.d. Novi Sad, u skladu sa Odlukom Privrednog suda, u Novom Sadu br. Fi. 2766/07. Od 13. marta 2006. godine rešenjem broj 110567-2006 Agencije za privredne registre Republike Srbije Banka je izvršila promenu naziva u Meridian Bank – Credit Agricole Group Akcionarsko društvo Novi Sad i promenu skraćenog naziva u MEBA – CA GROUP AD NOVI SAD. Od 4. septembra 2009. godine Banka je poslovala pod nazivom CREDIT AGRICOLE BANKA SRBIJA AKCIONARSKO DRUŠTVO NOVI SAD, BRAĆE RIBNIKARA 4-6 na osnovu Rešenja br. BD 137033/2009 Agencije za privredne registre.

Od 2. septembra 2022. godine Banka je izvršila promenu naziva u RBA banka a.d. Novi Sad u sklopu procesa pripajanja Raiffeisen banci a.d. Beograd, započetom u avgustu prošle godine potpisivanjem ugovora, dok se potpuna integracija očekuje do kraja drugog kvartala 2023. godine.

Dana 1. aprila 2022. Raiffeisen banka a.d. Beograd je postala vlasnik 100% akcija Banke na osnovu sledećih ugovora koji su zaključeni između Raiffeisen banke a.d. Beograd kao kupca i CREDIT AGRICOLE S.A. Pariz, Francuska kao prodavca: 1) Ugovora o kupoprodaji akcija koji je zaključen dana 5. avgusta 2021. godine i 2) Ugovora o prenosu akcija koji je overen dana 1. aprila 2022. godine od strane javnog beležnika pod brojem OUP-I 2207-2022.

U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju i Statutom, Banka je registrovana da obavlja sledeće poslove:

- Depozitne poslove (primanje i polaganje depozita),
- Kreditne poslove (davanje i uzimanje kredita),
- Devizne, devizno-valutne i menjačke poslove,
- Poslove platnog prometa, odnosno pružanje platnih usluga počev od početka primene Zakona o platnim uslugama („Službeni glasnik RS“ br. 139/2014),
- Izdavanje platnih kartica,
- Izdavanje garancija, avala i drugih oblika jemstva (garancijski posao),
- Kupovinu, prodaju i naplatu potraživanja (faktoring, forfeiting i dr.),
- Poslove zastupanja u osiguranju, uz prethodnu saglasnost Narodne banke Srbije i
- Poslove za koje je ovlašćena zakonom.

Organi Banke su: Skupština Banke, Upravni odbor, Izvršni odbor i Odbori.

Banka obrazuje Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju), Odbor za nagrade i naknade, Kreditni odbor, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

Predsednika i članove Upravnog odbora Banke imenuje Skupština Banke na period od četiri godine, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Narodne banke Srbije. Upravni odbor bira i razrešava predsednika i članove Izvršnog odbora Banke.

Banka poslovanje obavlja u svom sedištu u Novom Sadu, u ulici Braće Ribnikara 4-6 i u 70 filijala u svim većim gradovima Srbije (31. decembar 2021. godine – 76 filijala).

Banka je na dan 31. decembra 2022. godine imala 859 zaposlenih (31. decembar 2021. godine – 878 zaposlenih). Poreski identifikacioni broj Banke je 101697525. Matični broj Banke je 08277931.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

(a) Izjava o usklađenosti

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji (u daljem tekstu: konsolidovani finansijski izveštaji ili finansijski izveštaji) Grupe, sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (u daljem tekstu MSFI ili IFRS). Konsolidovani finansijski izveštaji su takođe usklađeni sa propisima Narodne banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formi propisanoj Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke (Službeni glasnik Republike Srbije broj 101/2017, 38/2018, 103/2018 93/2020) izuzev izveštaja o ostalom rezultatu u kom je dodata linija za efekte promena fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju u prethodnoj godini.

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon". "Sl. glasnik RS". br. 73/2019). Grupa, kao veliko pravno lice, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja. izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor").

Računovodstvene politike prikazane u nastavku, konzistentno su primenjivane u svim obračunskim periodima prikazanim u ovim finansijskim izveštajima.

(b) Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela istorijske vrednosti, osim za sledeće pozicije, koje se vrednuju po fer vrednosti:

- finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz ukupni rezultat (primenljivo nakon 01. januara 2018. godine) i
- finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

(c) Funkcionalna i izveštajna valuta

Finansijski izveštaji Grupe su iskazani u hiljadama dinara ("RSD"), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Grupe. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji. Svi finansijski podaci su iskazani u hiljadama dinara osim ako nije drugačije naznačeno.

(d) Korišćenje procenjivanja

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(d) Korišćenje procenjivanja (nastavak)

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su rezultat redovnih provera. Ukoliko se putem provere utvrdi da je došlo do promene u procenjenoj vrednosti sredstava i obaveza, utvrđeni efekti se priznaju u finansijskim izveštajima u periodu kada je došlo do promene u proceni, ukoliko promena u proceni utiče samo na taj obračunski period, ili u periodu kada je došlo do promene u proceni i narednim obračunskim periodima, ukoliko promena u proceni utiče na tekući i buduće obračunske periode.

U Napomeni 3.1. su date informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Grupe.

(e) Promene računovodstvenih politika

Usvojene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne finansijske godine, izuzev sledećih izmenjenih MSFI koji su usvojeni od strane Banke od 1. januara 2022. godine:

- **MSFI 3 Poslovne kombinacije; MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema; MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina kao i godišnja poboljšanja 2018-2020 (Dopune)**

Izmene su na snazi za godišnje periode izveštavanja koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao izmene MSFI uskog opsega na sledeći način:

- **MSFI 3 Poslovne kombinacije (Dopune)** ažurira referencu u MSFI 3 Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje bez menjanja računovodstvenih zahteva za poslovne kombinacije.
- **MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema (Dopune)** zabranjuje da preduzeće od troškova nekretnina, postrojenja i opreme odbije iznose primljene po osnovu prodaje artikala proizvedenih dok kompanija priprema sredstvo za njegovo korišćenje. Umesto toga, kompanija će prepoznati takav prihod od prodaje i povezane troškove u bilansu uspeha.
- **MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina (Dopune)** navodi koje troškove preduzeće uključuje u određivanje troškova ispunjavanja ugovora u cilju procene da li je ugovor štetan.
- **Godišnja poboljšanja 2018-2020** dovode do manjih izmena u MSFI 1 Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, MSFI 9 Finansijski instrumenti, MRS 41 Poljoprivreda i Ilustrativni primeri za MSFI 16 Lizing.

Izmene nisu imale/su imale sledeći uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- **MSFI 16 Lizing - COVID-19 olakšice za zakupce nakon 30. juna 2021. godine (Dopuna)**

Izmena se primenjuje na godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. aprila 2021. godine, uz dozvoljenu raniju primenu, uključujući i finansijske izveštaje koji još nisu odobreni za objavljivanje na datum izdavanja ove dopune. U martu 2021. godine, Odbor je izmenio uslove praktičnih izuzetaka od zahteva MSFI 16 koji zakupcima obezbeđuje oslobađanje od primene smernica MSFI 16 o modifikacijama ugovora o zakupu, koje se odnose na olakšice koje su nastale kao direktna posledica pandemije COVID-19. Nakon dopuna, praktični izuzeci se sada primenjuju na olakšice za zakup za koje svako smanjenje lizing plaćanja utiče samo na plaćanja koja prvobitno dospevaju 30. juna 2022. godine, pod uslovom da su ispunjeni drugi uslovi za primenu praktičnog izuzetka. Izmene nisu imale sledeći uticaj na finansijske izveštaje Banke.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

(f) Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

- **Dopuna MSFI 10 - Konsolidovani finansijski izveštaji i MRS 28 - Investicije u pridružene entitete i zajednička ulaganja: Prodaja aktive između investitora i zavisnog društva**

Izmene ukazuju na poznato neslaganje zahteva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje aktive između investitora i njegovih zavisnih društava i zajedničkih ulaganja. Glavna posledica izmena odnosi se na to da je ukupan gubitak ili dobitak priznat kada transakcija tangira poslovanje (bez obzira da li je reč o zavisnom društvu ili ne). Delimičan dobitak ili gubitak je priznat kada transakcija tangira aktivu koja ne predstavlja biznis, čak i kada je ova aktiva deo zavisnog društva. U decembru 2015. godine Odbor za međunarodne računovodstvene standarde odložio je datum primene ovog standarda na neodređeno vreme čekajući ishod istraživanja vezano za primenu metoda učešća. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- **MRS 1 Prezentacija finansijskih izveštaja: Klasifikacija kratkoročnih i dugoročnih obaveza (Dopune)**

Dopune su na snazi za godišnje periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, a dozvoljena je ranija primena. Međutim, kao odgovor na pandemiju COVID-19, Odbor je odložio datum stupanja na snagu za jednu godinu, odnosno 1. januar 2023. godine, kako bi kompanijama dao više vremena da sprovedu sve promene klasifikacije koje proizilaze iz amandmana. Cilj izmena je promovisati doslednost u primeni zahteva pomažući kompanijama da utvrde da li je u izveštaju o finansijskom položaju, dugovi i druge obaveze s neizvesnim datumom dospeća potrebno klasifikovati kao kratkoročne ili dugoročne. Izmene i dopune utiču na prezentaciju obaveza u izveštaju o finansijskom položaju i ne menjaju postojeće zahteve oko merenja ili vremena priznavanja bilo koje imovine, obaveze, prihoda ili rashoda, niti informacije koje društva obelodanjuje o tim stavkama. Takođe, izmene i dopune razjašnjavaju zahteve za klasifikacijom duga koji društvo može da podmiri izdavanjem vlastitih instrumenata kapitala.

U novembru 2021. godine, Odbor je izdao Nacrt dopuna standarda (Exposure Draft), koji pojašnjava tretman obaveza za koje je ugovorena ispunjenost kovenanti na datum nakon izveštajnog perioda. Konkretno, Odbor predlaže izmene MRS 1 uskog obima koje efektivno poništavaju izmene iz 2020. godine, a kojima se zahtevalo od entiteta da klasifikuju kao kratkoročne samo one obaveze koje podležu usaglašenosti sa kovenantama koje se moraju poštovati u narednih dvanaest meseci nakon izveštajnog datuma, u slučaju da na kraju izveštajnog perioda kovenante nisu ispunjene. Umesto toga, predlog zahteva je da se od entiteta očekuje da posebno prikažu sve dugoročne obaveze koje podležu usaglašenosti sa kovenantama koje treba da se ispoštuju u roku od dvanaest meseci nakon datuma izveštavanja. Nadalje, ako entitet ne bude obezbedi usklađenost sa kovenantama na kraju izveštajnog perioda, biće potrebna dodatna obelodanjivanja. Predlozi Dopuna će stupiti na snagu za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine i biće potrebno da se primenjuju retrospektivno u skladu sa MRS 8, a ranija primena je dozvoljena. Odbor je takođe predložio da se shodno tome odloži datum stupanja na snagu dopuna iz 2020. godine, tako da se od entiteta neće očekivati da menjaju dosadašnju praksu pre nego što predložene izmene i dopune stupe na snagu. Ove izmene, uključujući predlog Nacrta dopuna standarda, još uvek nisu usvojeni od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- **MRS 1 Prezentacija finansijskih izveštaja i MSFI Izveštaj iz prakse 2: Obelodanjivanje računovodstvenih politika (Dopune)**

Izmene i dopune stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Izmene daju smernice o primeni koncepta procene materijalnosti na obelodanjivanje računovodstvenih politika. Posebno, izmene MRS 1 zamenjuju zahtev za obelodanjivanjem „značajnih“ računovodstvenih politika sa zahtevom za obelodanjivanjem „materijalnih“ računovodstvenih politika. Takođe, uputstva i ilustrativni primeri su dodati u Izveštaj iz prakse kako bi pomogli u primeni koncepta materijalnosti prilikom donošenja procena o obelodanjivanju računovodstvenih politika. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(f) Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu (nastavak)

- **MRS 8 Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procenama i greške: Definicija računovodstvenih procena (Dopune)**

Izmene stupaju na snagu za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primenu i primenjuju se na promene u računovodstvenim politikama i promene računovodstvenih procena koje se dešavaju na ili nakon početka tog perioda. Izmjenama se uvodi nova definicija računovodstvenih procena, definisanih kao novčani iznosi u finansijskim izveštajima koji su predmet nesigurnosti pri odmeravanju. Takođe, dopunama se pojašnjava šta su promene u računovodstvenim procenama i kako se one razlikuju od promena računovodstvenih politika i ispravki grešaka. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- **MRS 12 Porez na dobit: Odloženi porezi koji nastaju u vezi sa sredstvima i obavezama koje proističu iz jedne transakcije (Dopune)**

Izmene su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. U maju 2021. godine, Odbor je izdao dopune MRS 12, koji sužavaju obim izuzetka za početno priznavanje prema MRS 12 i preciziraju kako kompanije treba da obračunavaju odloženi porez na transakcije kao što su lizing i obaveze za povlačenje imovine iz upotrebe. Prema izmenama, izuzetak od početnog priznavanja se ne primenjuje na transakcije koje pri početnom priznavanju dovode do jednakih oporezivih i odbitnih privremenih razlika. Primenjuje se samo ako priznavanje lizing sredstva i obaveze zakupa (ili obaveze za povlačenje imovine iz upotrebe i imovine koja se povlači iz upotrebe) dovede do oporezivih i odbitnih privremenih razlika koje nisu jednake. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- **MSFI 16 Lizing: Obaveze po osnovu u transakciji prodaje i povratnog lizinga (Dopune)**

Izmene su na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Izmene i dopune imaju za cilj da poboljšaju zahteve koje prodavac-zakupac koristi u odmeravanju obaveze za lizing koja proizilazi iz transakcije prodaje i povratnog zakupa u MSFI 16, dok se ne menja računovodstveni tretman zakupa koji nije u vezi sa transakcijama prodaje i povratnog lizinga. Konkretno, prodavac-zakupac određuje „lizing plaćanja” ili „revidirana lizing plaćanja” na takav način da prodavac-zakupac ne priznaje bilo kakav iznos dobitka ili gubitka koji se odnosi na pravo korišćenja koje zadržava. Primena ovih zahteva ne sprečava prodavca-zakupca da prizna, u bilansu uspeha, bilo kakav dobitak ili gubitak u vezi sa delimičnim ili potpunim raskidom zakupa. Prodavac-zakupac primenjuje izmenu retrospektivno u skladu sa MRS 8 na transakcije prodaje i povratnog zakupa koje su sklopljene nakon datuma početne primene, što je početak godišnjeg izveštajnog perioda u kojem je entitet prvi put primenio MSFI 16. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

(g) Načelo stalnosti poslovanja (“going concern”)

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja (“going concern” konceptom), koje podrazumeva da će Grupa nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

(h) Usaglašenost potraživanja i obaveza

U skladu sa važećom zakonskom regulativom, Grupa je izvršila usaglašavanje međusobnih potraživanja i obaveza sa poveriocima i dužnicima Grupe na dan 31. oktobar 2022. godine. Iznos neusaglašanih potraživanja iznosi RSD 2.112 hiljada, dok iznos neusaglašanih obaveza iznosi RSD 359 hiljada.

(i) Uporedne informacije

Uporedne informacije u pratećim finansijskim izveštajima predstavljaju podatke iz konsolidovanih finansijskih izveštaja Grupe za 2021. godinu.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Grupa konzistentno primenjuje usvojene računovodstvene politike u svim periodima prezentiranim u finansijskim izveštajima. Osnovne računovodstvene politike primenjene kod sastavljanja računovodstvenih izveštaja za 2022. godinu navedene su dalje u tekstu

(a) Konsolidacija

Grupa obuhvata matično pravno lice sa svim svojim zavisnim pravnim licima.

Zavisna pravna lica su privredna društva koje su pod kontrolom matičnog pravnog lica.

Kontrola je uspostavljena kada Banka:

- ima moć nad subjektom ulaganja
- je izloženo, ili ima prava, na promenljive prinose od svog učešća u subjekat ulaganja I
- ima sposobnost da koristi svoju moć da utiče na ostvarivanje koristi od njegove delatnosti.

Investicije u zavisna pravna lica se vrednuju equity metodom.

Finansijski izveštaji zavisnih preduzeća su uključeni u konsolidovane finansijske izveštaje Grupe od dana početka kontrole.

Sva sredstva i obaveze unutar grupe, kapital, prihodi, rashodi i novčani tokovi koji se odnose na transakcije između članova Grupe eliminišu se u procesu konsolidacije.

Konsolidovani finansijski izveštaji obuhvataju aktivnosti matičnog pravnog lica Raiffeisen banke a.d. Beograd i sledećih povezanih pravnih lica:

Naziv privrednog društva	% učešća u kapitalu	Tip učešća	Metod konsolidacije
Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd	75.30	Direktno	Metod pune konsolidacije
Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd	100.00	Direktno	Metod pune konsolidacije
Društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd	100.00	Direktno	Metod pune konsolidacije
RBA Banka a.d Novi Sad	100.00	Direktno	Metod pune konsolidacije

Banka je dana 05. avgusta 2021. godine zaključila sa Crédit Agricole S.A. Ugovor o kupoprodaji akcija na osnovu koga je Banka postala vlasnik 100% običnih akcija u Credit Agricole Banka Srbija a.d. Novi Sad¹, akcionarskom društvu, koje je organizovano u skladu sa zakonima Republike Srbije, registrovano u Registru privrednih društava Agencije za privredne registre sa matičnim brojem 08277931 sa sedištem na adresi Braće Ribnikar 4-6 Novi Sad (u daljem tekstu: „RBA Banka“) i istovremeno stekla i posrednu / indirektnu kontrolu nad privrednim društvom CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd, društvom sa ograničenom odgovornošću, koje je organizovano u skladu sa zakonima Republike Srbije, registrovano u Registru privrednih društava Agencije za privredne registre sa matičnim brojem 20310456 sa sedištem na adresi Milentija Popovića 5A, Beograd (u daljem tekstu: „CA Leasing“).

Banka je nakon dobijanja saglasnosti Narodne banke Srbije i nadležnih regulatornih tela, dana 1.4.2022. godine uspešno realizovala akviziciju 100% akcija RBA banke i CA Leasing-a.

U skladu sa planovima, dana 20.07.2022. godine je objavljen nacrt Ugovora o pripajanju koji predviđa sprovođenje statusne promene pripajanja CA Leasing Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd (u daljem tekstu: „Raiffeisen Leasing“). Nakon pribavljanja saglasnosti Narodne banke Srbije, dana 30.9.2022. godine je izvršena statusna promena.

¹ Od 2. septembra 2022. godine Credit Agricole Banka Srbija a.d. Novi Sad je promenila naziv u RBA banka a.d. Novi Sad

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(a) Konsolidacija (nastavak)

pripajanja CA Leasing-a Raiffeisen Leasing-u, nakon čega je CA Leasing prestao da postoji bez sprovođenja postupka likvidacije istovremeno prenoseći celokupnu svoju imovinu, prava i obaveze Raiffeisen Leasing-u kao univerzalnom pravnom sledbeniku koji nastavlja da posluje pod istim poslovnim imenom, sa istim sedištem i pretežnom delatnošću, uz sprovođenje promene povećanja osnovnog kapitala, promenu vlasničke strukture usled zamene udela i preuzimanje zaposlenih CA Leasing-a. Naime, pre sprovođenja statusne promene, vlasnik 100% udela u Raiffeisen Leasing-u je bila Raiffeisen Banka, dok je RBA banka bila vlasnik 100% udela u CA Leasing-u. Nakon sprovođenja statusne promene izvršena je zamena udela na osnovu knjigovodstvene vrednosti kapitala Raiffeisen Leasing-a i CA Leasing-a na dan 31.05.2022. godine. U skladu sa navedenim nakon statusne promene, na bazi ovako obračunate srazmere zamene udela, direktno učešće Banke u kapitalu Raiffeisen Leasing-a je 75,30%, a RBA banke je 24,70%.

Dana 30.11.2022. godine objavljen je nacrt Ugovora o pripajanju koji je zaključen između Banke i RBA banke, a koji predviđa sprovođenje statusne promene pripajanja RBA banke Banci, nakon čega RBA banka prestaje da postoji bez sprovođenja postupka likvidacije istovremeno prenoseći celokupnu svoju imovinu, prava i obaveze Banci kao univerzalnom pravnom sledbeniku koje nastavlja da posluje pod istim poslovnim imenom, sa istim sedištem i istom delatnošću. Planirano je da se statusna promena pripajanja sprovede dana 28.4.2022. godine nakon pribavljanja svih potrebnih saglasnosti. Nakon sprovođenja statusne promene, Banka će ponovo biti vlasnik 100% akcija Raiffeisen Leasing-a.

Nakon sprovođenja statusne promene pripajanja RBA banke Banci, projektovano je da će Banka povećati svoje tržišno učešće u Republici Srbiji na 12% i zauzeti treću poziciju po vrednosti ukupne bilansne aktive. Kreditni portfolio Banke bi nakon pripajanja trebalo da dostigne vrednost od gotovo tri milijarde evra, a baza aktivnih klijenata da premaši broj od milion korisnika.

Fer vrednost stečene imovine i preuzetih obaveza RBA banke na datum sticanja 1. april 2022. godine iznosili su kao što sledi:

	<u>1. april 2022.</u>
AKTIVA	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	27.445.898
Potraživanja po osnovu derivata	5.406
Hartije od vrednosti	3.258.101
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	17.105.875
Kredit i potraživanja od komitenata	116.222.549
Investicije u zavisna preduzeća	218.840
Nematerijalna imovina	901.263
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.757.875
Investicione nekretnine	72.596
Odložena poreska sredstva	47.630
Ostala sredstva	505.074
UKUPNO AKTIVA	<u>168.541.108</u>
OBAVEZE	
Obaveze po osnovu derivata	1.106
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugih finansijskim organizacijama i centralnoj banci	30.610.363
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	116.278.851
Subordinirane obaveze	1.983.233
Rezervisanja	429.103
Odložene poreske obaveze	236.431
Tekuće poreske obaveze	350.640
Ostale obaveze	1.654.309
UKUPNO OBAVEZE	<u>151.543.947</u>
Ukupno identifikovana neto imovina	<u>16.997.161</u>
Učešća bez prava kontrole	-
Ukupno identifikovana neto imovina posle učešća bez prava kontrole	<u>16.997.161</u>
Ukupno preneti nadoknada za sticanje	<u>18.142.440</u>
Goodwill	<u>1.145.279</u>

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(a) Konsolidacija (nastavak)

Prilikom odmeravanja fer vrednosti stečene neto imovine, priznate su stavke nematerijalne imovine i to „odnosa sa kupcima“ i „trajni depoziti“, kao i brend Credit Agricole Srbija AD. Ove stavke priznate nematerijalne imovine se amortizuju tokom perioda od 8 godina (odnosi sa kupcima), 9 godina (trajni depoziti) i 6 meseci (brend). Priznati grudvil se ne može koristiti kao odbitna stavka u poreske svrhe.

	1. april 2022.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	27.445.898
Ukupno preneti nadoknada za sticanje (preneta novčana sredstva)	(18.142.440)
Novčani tokovi za akviziciju	9.303.458

RBA banka je imala sledeći uticaj od datuma sticanja do dana 31. decembra 2022. godine na priložene konsolidovane finansijske izveštaje:

	1. april 2022. – 31. decembar 2022.
Neto prihodi od kamata	4.556.146
Ukupan neto poslovni rezultat	4.927.956
Neto dobitak perioda	958.936

Da je sticanje izvršeno na dan 1. januar 2022. godine, Banka procenjuje da bi konsolidovani neto prihodi od kamata iznosili RSD 5,782,299 hiljada, konsolidovani ukupan neto poslovni rezultat RSD 6,616,864 hiljada i konsolidovani neto dobitak perioda RSD 1,233,373 hiljada.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, Grupa je u obavezi da sastavlja pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa MSFI. Grupa je sastavila pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa MSFI pod istim datumom. Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe predstavljaju sub-konsolidovne finansijske izveštaje, budući da matična kompanija Banke priprema konsolidovane finansijske izveštaje Grupe (Napomena 2.a).

U skladu sa članom 41. Zakona o računovodstvu, Grupa je odlučila da izvrši spajanje pojedinačnog godišnjeg izveštaja o poslovanju i konsolidovanog izveštaja o poslovanju u jedan izveštaj. U skladu sa navedenim. Grupa kao matično lice se odlučila da godišnji pojedinačni izveštaj o poslovanju i konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju prikaže kao jedan izveštaj, koji će sadržati informacije od značaja za ekonomsku celinu u okviru konsolidovanih finansijskih izveštaja. Konsolidovani izveštaj o poslovanju dostavlja se Agenciji za privredne registre, na čijem sajtu se publikuje i dostupan je javnosti

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(b) Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza na način utvrđen propisima Narodne banke Srbije. Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine, kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa, iskazane su u bilansu uspeha Grupe kao prihodi/rashodi od kursnih razlika i efekata valutne klauzule.

Potencijalne obaveze Grupe u stranoj valuti na dan bilansa, preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa.

Potraživanja i obaveze u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute, koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Grupe, kao prihodi/rashodi od kursnih razlika i efekata valutne klauzule.

Kursevi najznačajnijih valuta koji su korišćeni prilikom preračuna pozicija bilansa stanja obuhvataju:

Valuta	31.12.2022.	31.12.2021.
CHF	119,2543	113,6388
USD	110,1515	103,9262
EUR	117,3224	117,5821

(c) Prihodi i rashodi kamata

(i) Efektivna kamatna stopa

Prihodi i rashodi kamata se iskazuju u bilansu uspeha primenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa predstavlja stopu koja tačno diskontuje buduće prilive i odlive tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta na:

- bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili
- amortizovanu vrednost finansijske obaveze.

Pri obračunu efektivne kamatne stope za finansijske instrumente, izuzev za kupljena ili odobrena kreditno-obezvređena finansijska sredstva, Grupa pri proceni budućih novčanih tokova uzima u obzir sve ugovorne uslove, ali ne i ECL. Za kupljena ili odobrena kreditno-obezvređena finansijska sredstva, kreditno-korigovana efektivna kamatna stopa se obračunava uz uzimanje u obzir očekivanih novčanih tokova, uključujući ECL.

Pri obračunu efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir transakcioni troškovi i sve naplaćene ili plaćene naknade, koje su deo efektivne kamatne stope. Transakcioni troškovi su inkrementalni troškovi koji se mogu direktno pripisati emitovanju ili otuđenju nekog finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(c) Prihodi i rashodi kamata (nastavak)

Naknade koje se uključuju u obračun efektivne kamatne stope obuhvataju:

- Naknade za odobrenja primljene od strane Grupe pri emitovanju ili sticanju finansijskog sredstva. Takva naknade uključuju plaćanja za procenu finansijskog stanja dužnika, procenu i registrovanje garancija, kolaterala i drugih sredstava obezbeđenja, pregovaranje o uslovima instrumenata, pripremu i procesiranje dokumenata i zatvaranje transakcije. Ove naknade su integralni deo procesa odobrenja finansijskog instrumenta;
- Naknada primljena od strane Grupe za preuzetu obavezu za nepovučeni kredit, kada preuzeta obaveza za nepovučeni kredit nije vrednovana po FVTPL i postoji mogućnost da će Grupa ući u specifičan kreditni aranžman. Ove naknade predstavljaju kompenzaciju za kontinuirano angažovanje u procesu akvizicije finansijskog instrumenta. Ako preuzeta obaveza za nepovučeni kredit istekne, a Grupa nije odobrila kredit, ova naknada se priznaje kao prihod po osnovu isteka preuzete obaveze komitovanja;
- Naknade odobrenja plaćene pri emitovanju finansijske obaveze vrednovane po amortizovanoj vrednosti. Ove naknade su integralni deo procesa kreiranja ili kontinuiranog angažovanja u vezi sa finansijskom obavezom. Grupa razlikuje naknade i troškove koji su integralni deo efektivne kamatne stope za finansijsku obavezu od troškova odobrenja i transakcionih troškova koji se odnose na pravo pružanja usluga, poput usluga upravljanja investicijama.

Sve naknade koje se uključene u obračun efektivne kamatne stope se priznaju u bilansu uspeha uz korišćenje metoda efektivne kamatne stope, izuzev kod finansijskih instrumenata koji nemaju predefinisani anuitetni plan, kao što su okvirne linije, kreditne kartice i overdraft, gde se za priznavanje prihoda od naknada koje čine deo efektivne kamatne stope koristi proporcionalni metod.

Naknade koje nisu deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta i priznaju se u skladu sa MSFI 15 uključuju:

- Naknade za servisiranje kredita;
- Naknada za preuzetu obavezu za nepovučeni deo kredita primljena od strane Grupe, kada se pružena obaveza za nepovučeni kredit vrednuje po FVTPL, i mala je verovatnoća da će Grupa ući u specifičan kreditni aranžman;
- Naknade za sindicirane kredite, primljene od strane Grupe koja organizuje kreditiranje, i ne zadržava ni deo kreditnog posla za sebe (ili zadržava deo po istoj efektivnoj kamatnoj stopi za uporedive rizike kao i drugi učesnici).

(ii) Amortizovana vrednost i bruto knjigovodstvena vrednost

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze predstava iznos po kome je finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza vrednovani u trenutku inicijalnog priznavanja umanjena za otplate glavnice i uvećana ili umanjena za kumulativnu amortizaciju, obračunatu korišćenjem efektivne kamatne stope, razlike između inicijalnog iznosa i iznosa na dospeću i, za finansijska sredstva, korigovana za očekivani kreditni gubitak (ili obezvređenje nastalo u periodu pre 1. januara 2018. godine).

Bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva je amortizovana vrednost finansijskog sredstva pre umanjenja za očekivani kreditni gubitak.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(c) Prihodi i rashodi kamata (nastavak)

(iii) Obračun prihoda i rashoda kamata

Efektivna kamatna stopa za finansijska sredstva i obaveze se obračunava pri inicijalnom priznavanju finansijskog sredstva ili obaveze. Pri kalkulaciji prihoda i rashoda kamata, efektivna kamatna stopa se primenjuje na bruto knjigovodstvenu vrednost sredstva (ukoliko sredstvo nije kreditno-obezvređeno) ili amortizovanu vrednost obaveza. Efektivna kamatna stopa se revidira i po osnovu promene fer vrednosti hedža na datum kada počinje amortizacija promene fer vrednosti hedža.

Za finansijska sredstva koja su postala kreditno-obezvređena nakon inicijalnog priznavanja, prihod od kamata se obračunava primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost finansijskog sredstva. Ukoliko finansijsko sredstvo nije više kreditno-obezvređeno, obračun prihoda od kamate se ponovo vrši na bruto bazi tj, kamata se obračunava primenom efektivna kamatna stopa na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

Za finansijska sredstva koja su kreditno-obezvređena u trenutku inicijalnog priznavanja, prihod od kamate se obračunava primenom kreditno-prilagođene kamatne stope na amortizovanu vrednost finansijskog sredstva. Obračun prihoda od kamate se ne vraća na bruto osnovicu ni kada se kreditni rizik sredstva poboljša.

Detaljno objašnjenje kada se finansijsko sredstvo smatra kreditno-obezvređenim je dato u okviru napomene 3 (k) (viii).

(iv) Prezentacija

Prihod od kamata obračunat primenom metode efektivne kamatne stope, prikazan u okviru bilansa uspeha ili ostalog rezultata uključuje:

- Kamatu na finansijska sredstva i obaveze koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti;
- Kamatu na dužničke instrumente koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat;
- Efektivni deo promene u fer vrednosti kvalifikovanog hedžing derivata u hedžingu novčanih tokova rizika promene u kamatnim novčanim tokovima, u istom periodu u kome hedžovani novčani tok utiče na prihod/rashod kamata; i
- Efektivni deo promene u fer vrednosti kvalifikovanog hedžing derivata u hedžingu fer vrednosti rizika promene kamatnih stopa.

Rashodi kamata obračunat primenom metode efektivne kamatne stope, prikazan u okviru bilansa uspeha ili ostalog rezultata uključuju:

- Finansijske obaveze vrednovane po amortizovanoj vrednosti; i
- Efektivni deo promene u fer vrednosti kvalifikovanog hedžing derivata u hedžingu novčanih tokova rizika promene u kamatnim novčanim tokovima, u istom periodu u kome hedžovani novčani tok utiče na prihod/rashod kamata.

Prihodi i rashodi kamata po osnovu finansijskih sredstava i obaveza namenjenih trgovini se javljaju u ograničenim i izolovanim slučajevima, pa se prikazuju zajedno sa svim ostalim promenama u fer vrednosti sredstava i obaveza namenjenih trgovanju u okviru neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata.

Prihodi i rashodi od kamata na ostala finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha se prikazuju u okviru neto prihoda od ostalih finansijskih instrumenata po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(d) Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija koji su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog sredstva ili finansijske obaveze su uključeni u obračun prihoda i rashoda od kamate uz primenu metode efektivne kamatne stope.

Prihodi od naknada i provizija se priznaju u trenutku kada je korespondentna usluga izvršena. Prihodi od naknada i provizija obuhvataju naknade koje Grupa obračunava i naplaćuje za obavljanje usluga platnog prometa u stranoj valuti i u dinarima, poslove garancija i akreditiva, kao i drugih usluga.

Rashodi naknada i provizija uglavnom se odnose na naknade za obavljanje usluga platnog prometa u zemlji i inostranstvu i naknade za ostale usluge, koje se priznaju kao rashod u trenutku kada je korespondentna usluga izvršena.

(e) Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju uključuje dobitke umanjene za gubitke po osnovu finansijskih sredstava i finansijskih obaveza namenjenih trgovanju, uključujući i sve realizovane i nerealizovane promene fer vrednosti.

(f) Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika uključuje dobitke umanjene za gubitke po osnovu efekata promene vrednosti derivata namenjenih zaštiti od rizika.

(g) Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha uključuje dobitke umanjene za gubitke po osnovu finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, uključujući i sve realizovane i nerealizovane promene fer vrednosti.

(h) Prihod od dividendi

Prihodi od dividendi se priznaju u trenutku kada se ustanovi pravo Grupe da primi dividendu. Prihod od dividendi se iskazuje u okviru pozicije Ostali poslovni prihodi.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(i) Lizing

Na datum početka ugovora, Grupa procenjuje da li ugovor predstavlja lizing ili sadrži lizing. Ugovor je lizing ili sadrži lizing, ukoliko se ugovorom prenosi pravo kontrole korišćenja konkretnog sredstva za određeni period vremena u zamenu za naknadu.

(i) Grupa kao korisnik lizinga

Grupa primenjuje jedan model priznavanja i vrednovanja za sve lizing transakcije, izuzev za kratkoročni lizing i lizing sredstava male vrednosti. Banka priznaje obaveze po osnovu lizinga i pravo korišćenja sredstva.

Pravo korišćenja sredstva

Grupa priznaje pravo korišćenja sredstva na datum početka lizinga (tj. datum kada je odnosno sredstvo raspoloživo za korišćenje). Pravo korišćenja sredstva se inicijalno vrednuje po nabavnoj vrednosti, koja uključuje iznos priznate obaveze po osnovu lizinga, inicijalne direktne troškove, plaćanja na datum ili pre datuma početka lizinga, procenjene troškove demontaže, uklanjanja ili vraćanja u prvobitno stanje, umanjeno za primljene podsticaje.

Naknadno vrednovanje prava korišćenja vrši se korišćenjem modela nabavne vrednosti, pri čemu se pravo korišćenja sredstva iskazuje u visini nabavne vrednosti umanjeno za amortizaciju i obezvređenje, korigovano za efekte ponovnog vrednovanja obaveze po osnovu lizinga.

Pravo korišćenja sredstva se amortizuje pravolinijski tokom lizing perioda.

Pravo korišćenja sredstva je iskazano u okviru napomene 20 na bilansnoj poziciji Nekretnine, postrojenja i oprema.

Obezvređenje prava korišćenja sredstva se vrši u skladu sa računovodstvenom politikom obelodanjenom u Napomeni 3(s) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine.

Obaveze po osnovu lizinga

Na datum početka lizinga, Grupa priznaje obaveze po osnovu lizinga koje se vrednuju u visini neto sadašnje vrednosti budućih lizing plaćanja tokom lizing perioda. Lizing plaćanja uključuju fiksna plaćanja (umanjena za podsticaje), varijabilna plaćanja koja zavise od indeksa ili stope i očekivanu garantovanu rezidualnu vrednost. Lizing plaćanja uključuju i cenu korišćenja opcije otkupa, ukoliko postoji razumna verovatnoća da će ova opcija biti korišćena, kao i penale za prevremeni raskid ugovora, ukoliko je lizing period određen na bazi pretpostavke da će ugovor biti prevremeno raskinut. Varijabilna lizing plaćanja koja ne zavise od indeksa ili stope se priznaju kao troškovi u periodu kada su se desile okolnosti koje su uslovile takva plaćanja.

Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze po osnovu lizinga se vrednuju po amortizovanoj vrednosti uz korišćenje metoda efektivne kamatne stope.

Obaveze po osnovu lizinga su obelodanjene u okviru pozicije Ostale obaveze u Bilansu stanja (Napomena 27).

Plaćanja za kratkoročne zakupe kao i zakupe male vrednosti su priznate kao rashod u periodu u kojem se događaj ili uslov koji pokreće ta plaćanja dešavaju i koji su uključeni u liniju Ostali rashodi u Bilansu uspeha.

Troškovi zakupa za kratkoročne zakupe kao i zakupe male vrednosti prikazani su u Napomeni 12.2

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(ii) Grupa kao davalac lizinga

Grupa zaključuje ugovore o zakupu kao zakupodavac putničkih i komercijalnih vozila i opreme. Zakupi za koje je Grupa zakupodavac, klasifikuju se kao finansijski ili operativni lizing. Kad god uslovi listinga prenose suštinski sve rizike i koristi od vlasništva na zakupca, ugovor se klasifikuje kao finansijski zakup. Svi ostali zakupi se klasifikuju kao operativni lizing. Prihodi od iznajmljivanja koji proističu iz ugovora o operativnom lizingu, obračunavaju se po proporcionalnom metodu tokom perioda trajanja lizinga i uključuje se u Ostale poslovne prihode u Bilansu uspeha. Iznosi od zakupa po osnovu finansijskog lizinga su priznati kao potraživanja na iznos neto investicije Grupe u zakupe. Prihodi od finansijskog lizinga se alociraju na obračunske periode kako bi se odrazila stalna periodična stopa prinosa na neto investiciju Grupe koja je preostala po osnovu zakupa. Nakon početnog priznavanja, Grupa primenjuje zahteve za obezvređenje iz MSFI 9, priznavajući ispravku vrednosti za očekivane kreditne gubitke na potraživanjima iz lizinga.

Prihodi od finansijskog lizinga se obračunavaju u odnosu na bruto knjigovodstvenu vrednost potraživanja po lizingu, osim za obezvređena finansijska sredstva za koja se obračunava prihod od kamate po amortizovanom trošku (npr. nakon umanjenja za ispravku vrednosti).

(j) Porezi i doprinosi

(i) Porez na dobitak

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica. Shodno važećim zakonskim propisima obveznik poreza na dobit je dužan da sam obračuna porez na dobit za poreski period za koji se podnosi i poreska prijava. Članice Grupe Poreskoj Upravi podnose odvojene poreske prijave. Način obračuna konsolidovanog Poreza na dobit je prikazan u Napomeni 13. Prilikom obračuna poreza na dobit za 2022. godinu primenjena je stopa poreza na dobit od 15% (2021.: 15%).

Poreska osnovica iskazana u poreskom bilansu, se utvrđuje usklađivanjem dobiti iskazane u bilansu uspeha. Za utvrđivanje oporezive dobiti Grupa je izvršila usklađivanje rashoda i prihoda, koji su prikazani u bilansu uspeha, u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

(ii) Odloženi porez na dobitak

Odloženi porez obračunava se korišćenjem metoda utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike nastale iz razlike između poreske osnove potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrednosti.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike.

Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će verovatno postojati oporeziva dobit od koje se prenosi poreski gubitak i krediti mogu umanjiti. Na kraju svakog izveštajnog perioda Grupa ponovo procenjuje priznata odložena poreska sredstva i umanjuje ih za iznos za koji ne postoji verovatna oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu umanjiti.

Na kraju svakog izveštajnog perioda, Grupa ponovo procenjuje nepriznata odložena poreska sredstva i priznaje prethodno nepriznato odloženo poresko sredstvo u meri u kojoj je postalo verovatno da će budući oporezivi dobitak dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva.

Odložena poreska sredstva i obaveze se obračunavaju po poreskoj stopi čija se primena očekuje u periodu kada će se sredstvo realizovati odnosno obaveza izmiriti. Na dan 31. decembra 2022. godine. odložena poreska sredstva i obaveze obračunati su po stopi od 15% (31. decembar 2021. godine: 15%). Tekući i odloženi porez se priznaju u bilansu uspeha osim kada se odnose na stavke koje se priznaju u ostalom rezultatu ili direktno u kapitalu, u kom slučaju se tekući i odloženi porez takođe priznaju u ostalom rezultatu, odnosno direktno u kapitalu.

(iii) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose u skladu sa republičkim, poreskim i opštim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih rashoda.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti

(i) Priznavanje

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva ili obaveze se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po fer vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

(ii) Klasifikacija

MSFI 9 sadrži klasifikaciju i pristup vrednovanju finansijskih sredstava koji reflektuje poslovni model za upravljanje sredstvima i karakteristike tokova gotovine finansijskih sredstava.

Banke finansijska sredstva klasifikuje u sledeće četiri kategorije:

- Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (AAC),
- Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI),
- Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (obavezno po FVTPL)

Grupa priznaje kredite (Napomena 17 i 18) i hartije od vrednosti (Napomena 16) kao finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Krediti i potraživanja su nederivativna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu i koje Banka ne namerava da proda u kratkom roku. Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti odnose se na državne obveznice.

Grupa takođe priznaje hartije od vrednosti kao finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI) i finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL) (Napomena 16).

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Klasifikacija sredstava i obaveza je predstavljena na sledeći način:

Aktiva	Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtPL	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtOCI	Finansijske obaveze koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijske obaveze koja se vrednuju po FVtPL	Nefinansijska sredstva i obaveze	Kapital	Ukupno na dan 31.12.2022.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	137.789.502	-	-	-	-	-	-	137.789.502
Potraživanja po osnovu derivata	-	52.048	-	-	-	-	-	52.048
Hartije od vrednosti	50.633.057	6.726.028	38.272.261	-	-	-	-	95.631.346
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	22.667.243	-	-	-	-	-	-	22.667.243
Kreditni i potraživanja od komitenata	384.745.529	-	-	-	-	-	-	384.745.529
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	166.249	-	-	-	-	-	166.249
Investicije u zavisna društva	-	-	136	-	-	-	-	136
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	3.108.273	-	3.108.273
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	-	8.701.872	-	8.701.872
Investicione nekretnine	-	-	-	-	-	66.829	-	66.829
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	696.164	-	696.164
Ostala sredstva	415.312	-	-	-	-	1.732.856	-	2.148.168
Ukupno aktiva	596.250.643	6.944.325	38.272.397	-	-	14.305.993	-	655.773.358

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Pasiva	Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtPL	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtOCI	Finansijske obaveze koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijske obaveze koja se vrednuju po FVtPL	Nefinansijska sredstva i obaveze	Kapital	Ukupno na dan 31.12.2022.
Obaveze								
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	94,536	-	-	94,536
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	-	29.447.116	-	-	-	29.447.116
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	-	-	-	538.427.371	-	-	-	538.427.371
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	1.273.246	-	-	1.273.246
Subordinirane obaveze	-	-	-	9.044.765	-	-	-	9.044.765
Rezervisanja	-	-	-	-	-	3.095.278	-	3.095.278
Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	-	876.709	-	876.709
Ostale obaveze	-	-	-	871.859	-	5.068.100	-	5.939.959
Ukupno obaveze	-	-	-	577.791.111	1.367.782	9.040.087	-	588.198.979
Kapital								
Akcijski kapital	-	-	-	-	-	-	27.466.158	27.466.158
Dobitak	-	-	-	-	-	-	10.872.128	10.872.128
Rezerve	-	-	-	-	-	-	29.236.094	29.236.094
Ukupno kapital	-	-	-	-	-	-	67.574.380	67.574.380
Ukupno pasiva	-	-	-	577.791.111	1.367.782	9.040.087	67.574.380	655.773.359

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Aktiva	Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtPL	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtOCI	Finansijske obaveze koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijske obaveze koja se vrednuju po FVtPL	Nefinansijska sredstva i obaveze	Kapital	Ukupno na dan 31.12.2021.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	90.618.192	-	-	-	-	-	-	90.618.192
Potraživanja po osnovu derivata		13.669						13.669
Hartije od vrednosti	28.184.454	3.480.028	56.960.756					
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	22.454.801	-	-					22.454.801
Kredit i potraživanja od komitenata	231.599.562	-	-					231.599.562
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	586.824	-					586.824
Investicije u zavisna društva	-	-	137					137
Nematerijalna imovina	-	-	-			986.205		986.205
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-			6.017.018		6.017.018
Odložena poreska sredstva	-	-	-			493.885		493.885
Ostala sredstva	434.190	-	-			574.401		1.008.591
Ukupno aktiva	373.291.199	4.080.521	56.960.893	-	-	8.071.509	-	442.404.123

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Pasiva	Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtPL	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtOCI	Finansijske obaveze koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijske obaveze koja se vrednuju po FVtPL	Nefinansijska sredstva i obaveze	Kapital	Ukupno na dan 31.12.2021.
Obaveze								
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	9,220	-	-	9,220
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	-	11.493.335	-	-	-	11.493.335
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	-	-	-	366.617.048	-	-	-	366.617.048
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	58.837	-	-	58.837
Rezervisanja	-	-	-	-	-	2.468.372	-	2.468.372
Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	-	280.556	-	280.556
Ostale obaveze	-	-	-	462.108	-	2.291.924	-	2.754.032
Ukupno obaveze	-	-	-	378.572.491	68.057	5.040.852	-	383.681.400
Kapital								
Akcijski kapital	-	-	-	-	-	-	27.466.158	27.466.158
Dobitak	-	-	-	-	-	-	7.774.538	7.774.538
Rezerve	-	-	-	-	-	-	23.482.027	23.482.027
Ukupno kapital	-	-	-	-	-	-	58.722.723	58.722.723
Ukupno pasiva	-	-	-	378.572.491	68.057	5.040.852	58.722.723	442.404.123

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

U tabeli je dat prikaz dobitka I gubitka na finansijske instrumente:

U 000 RSD	Net gains/(losses) 2022	Net gains/(losses) 2021
Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	19.273.005	12,193,717
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	51.209	65,655
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	869.122	1,074,656
Finansijske obaveze koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	(1.893.766)	(344,140)
Finansijske obaveze koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(6.633)	-

Finansijska sredstva se vrednuju po amortizovanoj vrednosti ako su ispunjena oba sledeća uslova i sredstva nisu označena kao FVTPL:

- Cilj poslovnog modela za upravljanje sredstvima je naplata ugovorenih tokova gotovine;
- Ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume tokova gotovine koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavnici.

Cilj poslovnog modela može biti držanje finansijskih sredstava u cilju naplate ugovorenih novčanih tokova, čak i kad se dese, ili se očekuju neke prodaje finansijskih sredstava. MSFI 9 daje sledeće primere prodaje koje mogu biti konzistentne sa poslovnim modelom "držanje radi naplate";

- Prodaja usled povećanja kreditnog rizika finansijskog sredstva;
- Prodaje su retke (čak i ako su značajne), ili su beznačajne pojedinačno i u sumi (čak i ako su česte);
- Prodaja se sprovodi blizu roka dospeća finansijskog sredstva i priliv od prodaje približno odgovara naplati preostalih ugovorenih tokova gotovine.

Ukoliko Grupa proda više od 10% portfolia (knjigovodstvene vrednosti) tokom trogodišnjeg perioda, to se smatra "više nego retkim", osim ako su te prodaje nematerijalne same po sebi.

"Blizu dospeća" se tumači slično kao u slučaju uputstva definisanih MRS 39 u pogledu prodaje finansijskih sredstava koja se drže do dospeća. Dospeće kraće od 3 meseca se može posmatrati kao „blizu dospeća“.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Finansijsko sredstvo se klasifikuje kao FVOCI, ako pripada poslovnom modelu čiji ciljevi su i naplata ugovorenih tokova gotovine i prodaja finansijskih sredstava; i ugovoreni uslovi finansijskog sredstva daju pravo na naplatu tokova gotovine na određene datume, pri čemu se tokovi gotovine odnose isključivo na naplatu glavnice i kamate na preostali deo glavnice.

Pri inicijalnom priznavanju vlasničkih instrumenata koji se ne drže radi trgovanja, Grupa može neopozivo izabrati opciju da naknadne promene u fer vrednosti prikazuje u ostalom rezultatu. Ovaj izbor se sprovodi za svaku pojedinačnu investiciju posebno i suštinski se primenjuje na strategijska ulaganja koja se ne konsoliduju metodom pune konsolidacije.

Sva druga finansijska sredstva – t.j. finansijska sredstva koja ne ispunjavaju kriterijume klasifikacije koja podrazumevaju naknadno vrednovanje po amortizovanoj vrednosti ili FVOCI se klasifikuju kao finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po fer vrednosti, uz priznavanje promene fer vrednosti u bilansu uspeha. Dodatno, Grupa ima opciju da prilikom inicijalnog priznavanja finansijskog sredstva neopozivo opredeli to finansijsko sredstvo kao FVTPL, ako to eliminiše ili značajno umanjuje nekonzistentnost prilikom vrednovanja i priznavanja – t.j. “računovodstveno neslaganje” – koje bi u suprotnom nastalo usled vrednovanja sredstava i obaveza, odnosno priznavanje dobitaka i gubitaka, na drugoj osnovi.

Finansijsko sredstvo će se klasifikovati u jednu od napred navedenih kategorija pri inicijalnom priznavanju.

Identifikovanje poslovnog modela

Grupa poslovni model utvrđuje na nivou grupe finansijskih sredstava, budući da ovakav pristup najbolje odražava način upravljanja finansijskim sredstvima i način informisanja ključnog rukovodstva Banke.

Sledeći se razmatra kao dokaz kada se određuje koji poslovni model je relevantan:

- Kako se ocenjuju performanse poslovnog modela (i finansijskih sredstava u okviru tog modela) i kako se izveštava ključno rukovodstvo;
- Rizici koji utiču na performanse poslovnog modela (i finansijskih sredstava u okviru tog poslovnog modela) i način na koji se upravlja ovim rizicima;
- Kako se nagrađuju menadžeri – npr. da li se nadoknade određuju na bazi fer vrednosti sredstava kojima se upravlja ili na bazi naplate ugovornih tokova gotovine;
- Učestalost, vrednost i vreme prodaje finansijskih instrumenata u prethodnom periodu, razlozi za takvu prodaju i očekivanja Grupe o prodaji u budućnosti i
- Da li su prodajna aktivnost i prikupljanje ugovornih tokova gotovine regularni ili incidentalni za poslovni model (“hold-to-collect” vs “hold and sell” poslovni model).

Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja i ona kojima se upravlja i čije performance se vrednuju po fer vrednosti, se vrednuju kao FVTPL.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Analize karakteristika ugovorenih tokova gotovine

Kada Grupa odredi da je poslovni model za određeni portfolio držanje finansijskog sredstva radi naplate ugovorenih tokova gotovine (ili i naplata ugovorenih tokova gotovine i prodaje finansijskih sredstava), potrebno je proceniti da li ugovorni uslovi finansijskog sredstva daju pravo na naplatu tokova gotovine na određene datume koji predstavljaju isključivo naplatu glavnice i kamate na preostali deo glavnice. Za ovu svrhu, glavnica je definisana kao fer vrednost finansijskog sredstva prilikom inicijalnog priznavanja. Kamata je definisana kao naknada za vremensku komponentu vrednosti novca i za kreditni rizik za preostali deo glavnice tokom određenog perioda vremena, druge osnovne rizike i troškove u vezi za kreditiranjem, kao i profitnu margin. Ova analiza se sprovedi na nivou pojedinačnog instrumenta prilikom inicijalnog priznavanja finansijskog sredstva.

Prilikom analize da li se ugovoreni tokovi gotovine odnose isključivo na naplatu glavnice i kamate, Grupa razmatra ugovorne uslove instrumenata. Ovakva analiza podrazumeva ocenu da li finansijsko sredstvo sadrži ugovorne uslove koji mogu da promene vreme ili iznos ugovorenog novčanog toka, koji uslovljavaju kršenje uslova da se ugovoreni tokovi gotovine odnose isključivo na naplatu glavnice i kamate. Grupa razmatra:

- Budući događaji koji menjaju iznos i vreme novčanih tokova;
- „Leverage“;
- Prevremene otplate, produženje roka instrumenta,
- Da li je naplata potraživanja je uslovljena specifičnim sredstvima ili tokovima gotovine (npr. tzv. „non-recourse“ krediti);
- Klauzule koje modifikuju vremensku vrednost novca (npr. periodično resetovanje kamatne stope);
- Ugovorne klauzule koje vezuju vrednost instrumenta za određenu varijablu (u nastavku: „contractually linked“ instrumenti).

„Non-recourse“ krediti – U nekim slučajevima, krediti plasirani od strane Grupe koji su obezbeđeni kolateralom dužnika limitiraju pravo Grupe na novčani tok koji proističe iz kolaterala koji služi kao obezbeđenje. Grupa koristi procenu pri oceni da li ovi krediti zadovoljavaju SPPI test. Pri ovoj proceni, Grupa razmatra sledeće informacije:

- Da li ugovorni uslovi precizno definišu iznos i rokove naplate kredita;
- Odnos fer vrednosti kolaterala i iznosa kolateralizovanog finansijskog sredstva;
- Mogućnost i nameru dužnika da izvrši ugovorena plaćanja, bez obzira na pad vrednosti kolaterala;
- Da li je dužnik regularno pravno lice ili pravno lice sa posebnom namenom (special-purpose entity);
- Izloženost Grupe riziku gubitka sredstva u poređenju sa kreditom sa pravom na naplatu ukupnog potraživanja (full-recourse);
- Stepen do koga kolateral predstavlja ukupan ili značajan deo sredstava dužnika; i
- Da li će Grupa imati koristi od povećanja vrednosti kolaterala.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

„Contractually linked“ instrumenti – Svaki od ovih instrumenata ima subordinirani rang koji određuje redosled kojim se novčani tokovi generisani od strane pool-a investicija raspoređuju na instrument. Takav instrument zadovoljava SPPI test samo ukoliko su ispunjeni svi sledeći uslovi:

- Ugovorni uslovi instrumenta su takvi da daju pravo na novčani tok koji zadovoljava SPPI test, bez potrebe da se analizira relevantni pool finansijskih instrumenata;
- Relevantni pool finansijskih instrumenata (i) sadrži jedan ili više instrumenata daju pravo na novčani tok koji zadovoljava SPPI test; i (ii) može sadržati instrumente, kao što su derivati, koji redukuje varijabilnost novčanih tokova instrumenata pod (i) i kombinovani novčani tokovi (instrumenata pod (i) i (ii)) daju pravo na novčani tok koji zadovoljava SPPI test; ili usaglašava novčane tokove „contractually linked“ instrumenta sa novčanim tokovima pool-a relevantnih instrumenata pod (i), koje proističu iz razlike da li je kamatna stopa fiksna ili varijabilna ili valute ili roka za novčani tok; i
- Izloženost kreditnom riziku „contractually linked“ instrumenta je jednaka ili manja nego izloženost kreditnom riziku relevantnog pool-a finansijskih instrumenata.

U 2018. godini, IASB je izdao izmenu MSFI 9 koji se odnosi na prevremene otplate sa negativnom naknadom. Negativna naknada nastaje kada ugovorni uslovi dopuštaju dužniku da isplati instrument pre njegove ugovorne dospelosti, ali iznos prevremene otplate može biti niži od preostalog iznosa glavnice i kamate. Da bi se kvalifikovao za merenje po amortizovanoj vrednosti, negativna naknada mora biti „razumna kompenzacija za prevremeno raskidanje ugovora“. U suprotnom, finansijski instrumenti se vrednuju obavezno po FVTPL.

Modifikacija vremenske vrednosti novca i Benchmark test

Vremenska vrednost novca je element kamate koji se odnosi samo na protok vremena (MSFI 9.B4.1.9A) tj. ne uzima u obzir druge rizike (kreditni, likvidnost itd.) ili troškove (administrativni itd.) povezane sa držanjem finansijskog sredstva.

U nekim slučajevima, vremenska vrednost novca može biti modifikovana. To će biti slučaj, na primer, ako se kamatna stopa finansijskog sredstva periodično menja, ali učestalost promene se ne poklapa sa periodom kamatne stope. U ovom slučaju, Grupa mora proveriti da li ugovoreni tokovi gotovine i dalje predstavljaju isključivo naplatu glavnice i kamate tj. da modifikacija ne menja značajno tokove gotovine u odnosu na tokove gotovine „perfektnog“ referentnog instrumenta. Ova procena nije opcija predviđena računovodstvenim politikama i ne može biti izbegnuta zaključkom da će instrument, u odsustvu takvog vrednovanja, biti vrednovan po fer vrednosti. Za sledeće navedene glavne ugovorne karakteristike, koje mogu potencijalno modifikovati vremensku vrednost novca, primenjuje se benchmark test:

- Frekvencija resetovanja kamatne stope se ne poklapa sa periodom kamatne stope,
- „Lagging“ indikator,
- „Smoothing“ klauzula,
- Grejs period,
- Stopa prinosa sa sekundarnog tržišta.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Reklasifikacija

Finansijska sredstva se ne reklasifikuju nakon inicijalnog priznavanja, izuzev u periodama nakon promene poslovnog modela za upravljanje finansijskim sredstvima od strane Grupe.

(iv) Modifikacija ugovornih uslova

Finansijska sredstva

Ukoliko su ugovorni uslovi finansijskog sredstva modifikovani, Grupa procenjuje da li su novčani tokovi od modifikovanog sredstva značajno različiti od inicijalno ugovorenih.

Grupa je u svojim računovodstvenim politikama propisala skup kvalitativnih i kvantitativnih kriterijuma koje uzima u obzir pri modifikaciji finansijske imovine kako bi procenila da li je izmena značajna ili ne.

Za kvalitativne kriterijume Banka je definisala sledeće kriterijume kao one koji dovode do značajne promene finansijske imovine (kvalitativni kriterijumi za značajnu modifikaciju):

- promena valute ili/i
- uvođenje klauzule koja bi prouzrokovala da finansijska sredstva ne zadovoljavaju SPPI test
- promena vrste instrumenta (npr. konverzija kredita u obveznicu).

Kao kvantitativne kriterijume Banka je definisala sledeće kriterijume koji dovode do značajne promene finansijske imovine (kvantitativni kriterijumi značajne modifikacije):

- promena NPV-a iz novih novčanih tokova diskontovanih originalnim EKS-om u odnosu na NPV inicijalnih novčanih tokova je u apsolutnom iznosu jednaka ili veća od 10%; ili jednak ili veći od 100 TEUR; ili oboje (jednako ili veće od 10% i jednako ili veće od 100 TEUR)
- - promena NPV-a iz novih novčanih tokova diskontovanih originalnim EKS-om u odnosu na NPV inicijalnih novčanih tokova je u apsolutnom iznosu jednaka ili veća od 100 TEUR
- - promena NPV-a iz novih novčanih tokova diskontovanih originalnim EKS-om u odnosu na NPV inicijalnih novčanih tokova je u apsolutnom iznosu jednaka ili veća od 10%

Ukoliko su novčani tokovi značajno različiti, onda se smatra da je ugovorno pravo na novčane tokove koji proističu iz originalnog finansijskog instrumenta isteklo. U tom slučaju, dolazi do prestanka priznavanja originalnog finansijskog sredstva (napomena 3 (k) (iii)), a novo finansijsko sredstvo se priznaje po fer vrednosti uvećanoj za kvalifikovane transakcione troškove. Naknade primljene kao deo modifikacije ugovora se računovodstveno evidentiraju na sledeći način:

- Naknade koje su uzete u obzir pri utvrđivanju fer vrednosti novog sredstva i naknade koje predstavljaju nadoknadu kvalifikovanih transakcionih troškova se uključuju u inicijalno vrednovanje sredstava; i
- Ostale naknade se evidentiraju u bilansu uspeha kao deo dobitaka ili gubitaka na prestanku priznavanja.

Ukoliko se novčani tok modifikuje kod dužnika koji je u finansijskim poteškoćama, onda je često cilj modifikacije maksimiranje naplate originalnog ugovorenog novčanog toka, a ne izdavanje novog finansijskog sredstva sa značajno različitim uslovima. Ukoliko Grupa planira da modifikuje finansijsko sredstvo na način koji će rezultirati u oprostima dela duga, Grupa prvo razmatra da li deo finansijskog sredstva treba da bude otpisan pre modifikacije. Ovaj pristup utiče na rezultat kvalitativne procene kriterijuma za modifikaciju i najčešće rezultira ishodom da kvantitativni kriterijumi za prestanak priznavanja nisu ispunjeni u ovakvim slučajevima.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(iv) Modifikacija ugovornih uslova (nastavak)

Ukoliko modifikacija finansijskog sredstva koje se vrednuje po amortizovanoj vrednosti ili FVOCI ne rezultira u prestanku priznavanja finansijskog sredstva, Grupa rekalkuliše bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva diskontovanjem modifikovanog ugovorenog toka gotovine uz korišćenje originalne efektivne kamatne stope i eventualnu razliku priznaje kao dobitak ili gubitak u bilansu uspeha. Za finansijska sredstva sa varijabilnom kamatom stopom, originalna efektivna kamatna stopa, koja se koristi za kalkulaciju dobitaka ili gubitaka na modifikaciji, se koriguje na način da odslikava tekuća tržišna kretanja u trenutku modifikacije. Nastali troškovi ili naknade ili primljene naknade kao deo procesa modifikacije koriguju bruto knjigovodstvenu vrednost modifikovanog finansijskog sredstva i amortizuju se tokom preostalog veka trajanja modifikovanog finansijskog sredstva.

Ukoliko se modifikacija vrši zbog finansijskih teškoća dužnika, onda se dobiti ili gubici priznaju zajedno sa rashodima po osnovu obezvređenja. U ostalim slučajevima, ovi dobiti ili gubici se priznaju kao prihod od kamate uz korišćenje metode efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze

Grupa prestaje sa priznavanjem finansijske obaveze kada su ugovorni uslovi modifikovani i novčani tokovi modifikovane obaveze se značajno razlikuju od inicijalno ugovorenih poredeći sa originalnim novčanim tokovima (više od 10%). U ovom slučaju, nova finansijska obaveza, na bazi modifikovanih uslova, se priznaje po fer vrednosti. Razlika između knjigovodstvene vrednosti obaveze koja se isknižava i plaćene nadoknade se priznaje u bilansu uspeha. Plaćena nadoknada uključuje preneto nefinansijsko sredstvo, ukoliko postoji, i procenjenu obavezu, uključujući novu modifikovanu finansijsku obavezu.

Ukoliko modifikacija finansijske obaveze ne rezultira u prestanku priznavanja finansijske obaveze, Grupa rekalkuliše amortizovanu vrednost finansijske obaveze diskontovanjem modifikovanog ugovorenog toka gotovine uz korišćenje originalne efektivne kamatne stope i eventualnu razliku priznaje kao dobitak ili gubitak u bilansu uspeha. Za finansijske obaveze sa varijabilnom kamatom stopom, originalna efektivna kamatna stopa, koja se koristi za kalkulaciju dobitaka ili gubitaka na modifikaciji, se koriguje na način da odslikava tekuća tržišna kretanja u trenutku modifikacije. Nastali troškovi ili naknade ili primljene naknade kao deo procesa modifikacije koriguju knjigovodstvenu vrednost modifikovane finansijske obaveze i amortizuju se tokom preostalog veka trajanja modifikovane finansijske obaveze putem rekalkulacije efektivne kamatne stope instrumenta.

(v) Netiranje

Finansijska sredstva i obaveze se netiraju i neto iznos se prikazuje u bilansu stanja samo u slučajevima kada Grupa ima pravni osnov za netiranje priznatih iznosa i kada namerava da plaćanje i naplatu sprovede na neto bazi ili pak da zatvori sredstvo i izmiri obavezu istovremeno.

Prihodi i rashodi se prikazuju na neto osnovi samo ukoliko je to dozvoljeno određenim MSFI-a, ili pak za dobitke i gubitke koji proističu iz grupe sličnih transakcija, kao što je slučaj sa transakcijama sa finansijskim instrumentima namenjenim trgovanju.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(vi) Vrednovanje po amortizovanoj vrednosti

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze predstavlja vrednost koja se dobija kada se inicijalna vrednost finansijskog sredstva ili obaveze umanja za otplatu glavnice i uveća, odnosno umanja za akumuliranu amortizaciju, obračunatu primenom metoda efektivne kamatne stope na razliku između inicijalne vrednosti i nominalne vrednosti na dan dospeća, umanjen za obezvređenje.

(vii) Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije na datum transakcije. Fer vrednost obaveza odslikava rizik nemogućnosti izmirenja.

Fer vrednost se određuju primenom kotiranih cena na aktivnom tržištu za određeni finansijski instrument na dan izveštavanja. Tržište se smatra aktivnim tržištem ukoliko transakcije sa sredstvima i obavezama imaju takvu frekvenciju i obim da omogućavaju informacije o cenama na kontinuiranoj osnovi.

Ukoliko tržište za određeni finansijski instrument nije aktivno, fer vrednost se utvrđuje na bazi dostupnih tržišnih informacija i modela vrednovanja koje Grupa koristi. Cilj korišćenja modela vrednovanja je da se utvrdi cena po kojoj bi se redovna transakcija prodaje sredstva ili transfera obaveza sproveda između učesnika na tržištu na dan vrednovanja po trenutno važećim tržišnim uslovima. Tri najčešće korišćena modela vrednovanja su tržišni model, troškovni model i prihodni model. U nekim slučajevima može se koristiti samo jedan model vrednovanja, dok je u nekim slučajevima neophodno korišćenje više različitih modela vrednovanja. Ukoliko se za procenu fer vrednosti koristi više različitih modela vrednovanja, rezultati (tj. indikativni iznosi za fer vrednost) se ocenjuju uzimajući u obzir prihvatljivost raspona vrednosti dobijenih primenom tih modela. Fer vrednost se utvrđuje kao iznos u okviru dobijenog raspona koja na najbolji način odražava fer vrednost u datim uslovima. Inputi koji se koriste pri primene modela vrednovanja predstavljaju tržišna očekivanja i odražavaju kombinaciju rizika i prinosa koji su svojstveni određenom finansijskom instrumentu. Grupa prilagođava modele vrednovanja i testira njihovu adekvatnost korišćenjem cena ostvarenih u tržišnim transakcijama za isti instrument ili pak na bazi drugih raspoloživih tržišnih informacija.

Najbolji indikator fer vrednosti finansijskog instrumenta kod inicijalnog priznavanja je cena koja proističe iz same transakcije tj. fer vrednost dobijene ili date naknade, izuzev u slučaju kada je fer vrednost instrumenta određena na bazi cena postignutih u drugim transakcijama na tržištu za isti taj instrument (tj. bez modifikovanja ili prilagođavanja) ili na bazi modela vrednovanja koji koriste isključivo tržišne podatke.

Grupa priznaje transfer između različitih nivoa hijerarhije fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda tokom koga se navedena promena desila.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje

Grupa priznaje ispravku vrednosti za očekivane kreditne gubitke i rezervisanja za potencijalne obaveze (dalje u tekstu: ECL) za sledeće finansijske instrumente koji se ne vrednuju kao FVTPL:

- Finansijska sredstva koja su dužnički instrumenti;
- Izdate finansijske garancije; i
- Preuzete obaveze po osnovu nepovučениh kredita.

Ispravka vrednosti se ne priznaje po osnovu vlasničkih instrumenata.

U skladu sa MSFI 9, Grupa primenjuje trostepeni model obezvređenja na osnovu promena kreditnog kvaliteta u odnosu na inicijalno priznavanje. Ovaj model zahteva da se finansijski instrument koji nije obezvređen prilikom inicijalnog priznavanja klasifikuje u Nivo (dalje u tekstu: Stage) 1 i da mu se stalno prati kreditni rizik. Ako se identifikuje značajno povećanje kreditnog rizika u odnosu na inicijalno priznavanje, finansijski instrument se premešta u Stage 2, ali se još ne smatra obezvređenim. Ako je finansijski instrument obezvređen, onda se premešta u Stage 3.

12-mesečni ECL je deo ECL koji proističe iz događaja koji uslovljavaju default finansijskog instrumenta koji je moguć u roku od 12 meseci nakon izveštajnog datuma. Finansijski instrumenti kod kojih je priznat 12-mesečni ECL predstavljaju „Stage 1“ finansijske instrumente.

Life-time ECL je ECL koji rezultira iz događaja koji uslovljavaju default finansijskog instrumenta koji je moguć tokom očekivanog veka trajanja finansijskog instrumenta. Finansijski instrumenti kod kojih je priznat life-time ECL, ali koji nisu kreditno-obezvređeni, predstavljaju „Stage 2“ finansijske instrumente.

Očekivani kreditni gubici za finansijski instrument u Stage 1 obračunavaju se u iznosu koji je jednak delu očekivanih životnih kreditnih gubitaka, koji se mogu rezultovati default-om u narednih 12 meseci. Očekivani kreditni gubici za finansijski instrument u Stage 2 ili 3 se obračunavaju na osnovu očekivanih kreditnih gubitaka tokom celog perioda trajanja finansijskog instrumenta, odnosno njegovog životnog veka. Prilikom merenja očekivanih kreditnih gubitaka potrebno je razmotriti informacije koje se odnose na budućnost. Kupljeni ili plasirani kreditno-obezvređeni finansijski instrumenti predstavljaju ona finansijska sredstva koja su kreditno-obezvređena prilikom inicijalnog priznavanja i njihov očekivani kreditni gubitak se uvek obračunava na bazi očekivanih gubitaka za ceo period trajanja finansijskog instrumenta (Stage 3).

Grupa obračunava ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak life-time ECL, izuzev kod sledećih instrumenata, kod kojih se koristi 12-mesečni ECL:

- Dužničke investicione hartije od vrednosti za koje je utvrđeno da imaju nizak kreditni rizik na izveštajni datum; i
- Ostali finansijski instrumenti kod kojih se kreditni rizik nije značajno povećao u odnosu na trenutak inicijalnog priznavanja.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Sa stanovišta praktične primene, u Grupi se podrazumeva da za hartije od vrednosti koje imaju investicioni rejting ne treba da se procenjuje da li se kreditni rizik hartije od vrednosti značajno povećao. Za ove svrhe investicioni rejting je definisan od strane priznatih ehternih rejting agencija kao rejting u rasponu AAA–BBB (Standard's & Poor's, Fitch) i Aaa-Baa (Moody's). Ukoliko informacija od priznate eksterne rejting agencije nije raspoloživa, ekvivalentni interni rejtingi mogu biti mapirani u eksterne rejtinge. Ovo mapiranje treba da pođe od perspektive tržišnih učesnika, uzimajući u obzir sve uslove i okolnosti u vezi sa hartijom od vrednosti. U situacijama kada eksterni ili interni nije raspoloživ, može se koristiti verovatnoća default-a koja je ekvivalentna investicionom rejtingu, ukoliko je raspoloživa.

Merenje očekivanih kreditnih gubitaka

Merenje očekivanih kreditnih gubitaka podrazumeva utvrđivanje nepristrasne i verovatnoćom ponderisane vrednosti kroz analizu niza mogućih ishoda, koja uključuje vremensku vrednost novca, a zasnovana je na razumnim i dokumentovanim informacijama o prošlim događajima, trenutnim uslovima i budućim ekonomskim uslovima, koje su dostupne uz prihvatljive troškove i napore na datum izveštavanja.

Merenje očekivanog kreditnog gubitka za finansijsku imovinu vrednovanu po amortizovanoj vrednosti i FVOCI predstavlja oblast koja zahteva upotrebu složenih modela i značajnih pretpostavki o budućim ekonomskim uslovima i kreditnom ponašanju. Primena računovodstvenih zahteva za merenje očekivanih kreditnih gubitaka podrazumeva sledeće značajne procene:

- Utvrđivanje kriterijuma za značajno povećanje kreditnog rizika;
- Izbor odgovarajućih modela i pretpostavki za merenje očekivanih kreditnih gubitaka;
- Uspostavljanje broja i relativnih pondera ka budućnosti orijentisanih scenarija za svaku vrstu proizvoda/tržišta i odnosnih očekivanih kreditnih gubitaka;
- Uspostavljanje grupa sličnih finansijskih sredstava radi merenja očekivanih kreditnih gubitaka.

Za Grupu kreditni rizik potiče od rizika finansijskog gubitka, ukoliko bilo koji od naših korisnika, klijenata ili ugovornih strana na tržištu ne ispunjava svoje ugovorne obaveze prema nama. Kreditni rizik proizilazi uglavnom od međuGruparskih, komercijalnih i potrošačkih kredita i potraživanja, kao i kreditnih obaveza koje proizilaze iz takvih kreditnih aktivnosti, ali mogu takođe proizaći iz vanbilansnih obaveza kao što su finansijske garancije, akreditivi i akceptni nalozi.

Grupa je takođe izložena drugim kreditnim rizicima koji proizilaze iz investicija u dužničke hartije od vrednosti i druge izloženosti koje proizilaze iz aktivnosti trgovanja ("trading exposures"), uključujući portfolio finansijske aktive namenjene trgovanju i derivate, kao i poravnanja sa tržišnim ugovornim stranama i revers repo ugovore.

Procena kreditne izloženosti za potrebe upravljanja rizicima je složena i zahteva korišćenje modela, jer se izloženost menja sa promenama tržišnih uslova, očekivanih tokova gotovine i protoka vremena. Procena kreditnog rizika za određeni portfolio podrazumeva dodatne procene u vezi s verovatnoćom neizvršenja obaveza, odnosnih stopa gubitaka i korelacije default-a drugih ugovornih strana. Grupa meri kreditni rizik koristeći verovatnoću default-a (PD), izloženost (EAD) i gubitak po defaultu (LGD). Ovo je preovlađujući pristup koji se koristi u svrhu merenja očekivanih kreditnih gubitaka prema MSFI 9.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Merenje očekivanih gubitaka (nastavak)

ECL je verovatnoćom ponderisana procena kreditnih gubitaka. Obračunavaju se na sledeći način:

- *Finansijska sredstva koja nisu kreditno-obezvređena na izveštajni datum:* kao sadašnja vrednost svih očekivanih manjih naplata tj. razlike između novčanih tokova na koje Grupa ima pravo u skladu sa ugovornim uslovima i novčanih tokova koje Grupa očekuje da primi;
Kada kreditni rizik po finansijskom instrumentu nije značajno povećao od prvobitnog priznavanja, Banka će odmeriti ispravku vrednosti tog finansijskog instrumenta u iznosu koji je jednak 12-mesečnim očekivanim kreditnim gubicima. Ova sredstva su u Stage 1. Kada se kreditni rizik na finansijskom instrumentu znatno povećao od početnog priznavanja, Banka će odmeriti ispravku vrednosti u iznosu jednakom doživotnim očekivanim kreditnim gubicima. Ova sredstva su u Stage 2.;
- *Finansijska sredstva koja su kreditno-obezvređena na izveštajni datum:* kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti i sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova;
- *Preuzete obaveze za nepovučene kredite:* kao sadašnja vrednost razlike između ugovoreni novčanih tokova na koje Grupa ima pravo u skladu sa ugovornim uslovima ukoliko se nepovučeni kredit iskoristi i novčanih tokova koje Grupa očekuje da primi;
- *Izdate finansijske garancije:* očekivana plaćanja u cilju namirenja korisnika garancije umanjena za iznos koji Grupa očekuje da nadoknadi.

Restruktuirana finansijska sredstva

Ukoliko su ugovorni uslovi finansijskog sredstva izmenjeni ili modifikovani ili je postojeće finansijsko sredstvo zamenjeno sa novim usled finansijskih poteškoća dužnika, onda se vrši procena da li je potrebno isknjižiti postojeće finansijsko sredstvo, a ECL se obračunava na sledeći način:

- Ukoliko očekivano restrukturiranje neće rezultirati u prestanku priznavanja tj. isknjižavanju postojećeg sredstva, onda su očekivani novčani tokovi od modifikovanog finansijskog sredstva uključeni u kalkulaciju manjka novčanih tokova koji se očekuje od postojećeg finansijskog sredstva;
- Ukoliko će očekivano restrukturiranje rezultirati u prestanku priznavanja tj. isknjižavanju postojećeg sredstva, onda se očekivana fer vrednost novog sredstva tretira kao finalni novčani tok od postojećeg finansijskog sredstva u trenutku prestanka priznavanja tj. isknjižavanja. Ovaj iznos je uključen u kalkulaciju manjka novčanih tokova od postojećeg finansijskog sredstva, koji se diskontuju od očekivanog datuma prestanka priznavanja do izveštajnog datuma uz korišćenje originalne efektivne kamatne stope postojećeg finansijskog sredstva.

Kreditno-obezvređena finansijska sredstva

Na svaki izveštajni datum, Grupa procenjuje da li su finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti i dužnički instrumenti koji se vrednuju kao FVOCI kreditno-obezvređeni. Finansijsko sredstvo je kreditno-obezvređeno kada se desio jedan ili više događaja sa negativnim efektom na procenjene buduće tokove gotovine za određeno finansijsko sredstvo. Dokaz da je finansijsko sredstvo kreditno obezvređeno obuhvata raspoložive podatke o sledećim događajima:

- Značajne finansijske teškoće izdavaoca ili dužnika;
- Kršenje ugovornih odredbi, kao na primer default ili kašnjenje u izmirenju obaveza;
- Grupa dužniku, iz ekonomskim ili ugovornih razloga u vezi sa finansijskim teškoćama dužnika, menja kreditne uslove na način koji inače ne bi razmatrala;
- Postalo je očigledno da će dužnik bankrotirati ili biti reorganizovan na neki drugi način;
- Nestanak aktivnog tržišta za finansijsko sredstvo usled finansijskih teškoća;
- Kupovina ili izdavanje finansijskog sredstva uz visoki discount, što ukazuje na nastale kreditne gubitke.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Značajno povećanje kreditnog rizika

Grupa smatra da postoji značajno povećanje kreditnog rizika ako je ispunjen neki od sledećih kvantitativnih, kvalitativnih ili „back-stop“ kriterijuma:

Kvantitativni kriterijumi

Grupa koristi kvantitativne kriterijume kao primarni indikator značajnog povećanja kreditnog rizika za sva materijalno značajna portfolija. Za kvantitativno određivanje nivoa rizika, Grupa poredi „lifetime“ PD krivu na datum obračuna sa „lifetime“ PD krivom na datum inicijalnog priznavanja. Za PD krivu na datum inicijalnog priznavanja formulišu se pretpostavke o strukturi krive. S jedne strane, u slučaju visoko ocenjenih finansijskih instrumenata pretpostavlja se da će se PD kriva vremenom degradirati. Sa druge strane, za nisko ocenjene finansijske instrumente pretpostavlja se da će se PD kriva poboljšati tokom vremena. Step en poboljšanja ili pogoršanja zavisice od nivoa početnog kreditnog rejtinga.

S obzirom na različitu prirodu proizvoda retail i non retail klijenat, metod za procenu kreditnog rizika se malo razlikuje. Kod non retail klijenata, da bi se dve krive učinile uporedivim, obe se skaliraju na anualizovane PD-eve.

U opštem slučaju, smatra se da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika sa relativnim povećanjem PD-a od 250%, iako taj iznos može biti manji zbog nekoliko ograničavajućih faktora kao što su preostalo vreme trajanja finansijskog instrumenta i tip portfolija proizvoda.

Za izloženosti prema stanovništvu, preostali kumulativni PD se upoređuje sa razlikom između „lifetime“ PD krive na datum obračuna i „lifetime“ PD krivom na datum inicijalnog priznavanja. Smatra se da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika kada je ova razlika iznad određenog praga. Nivoi pragova se izračunavaju odvojeno za svaki portfolio koji je pokriven pojedinačnim PD modelima zasnovanim na rejtingu. Uobičajeno, smatra se da je do značajnog povećanja kreditnog rizika došlo ukoliko je relativno povećanje PD-a od 150% - 300% u zavisnosti od vrste portfolia.

Gore pomenuti pragovi predstavljaju „okidače“ za prelazak finansijskog instrumenta u Stage 2.

Kvalitativni kriterijumi

Grupa koristi kvalitativne kriterijume kao sekundarni indikator značajnog povećanja kreditnog rizika za sva materijalno značajna portfolija. Prebacivanje u Stage 2 se odvija kada su ispunjeni kriterijumi navedeni u daljem tekstu.

Za države, banke, portfolija pravnih lica i projektnog finansiranja, ako klijent ispunjava jedan ili više od sledećih kriterijuma:

- Spoljni tržišni indikatori;
- Promene ugovornih uslova;
- Promene pristupa upravljanju;
- 30 dana kašnjenja;
- Stručna procena.

Procena značajnog povećanja kreditnog rizika uključuje informacije koje se odnose na budućnost i one se primenjuju na kvartalnoj osnovi na nivou pojedinačnog ugovora za sve grupe portfolija pravnih lica.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Za portfolio fizičkih lica, ako klijent ispunjava jedan ili više od sledećih kriterijuma:

- „Forbearance“ mere;
- Default-ni status druge izloženosti istog klijenta;
- Holistički pristup – primenljivo u slučajevima kada nove informacije koje se odnose na budućnost postaju dostupne za segment ili deo portfolia, a još uvek nisu obuhvaćene u sistem ocenjivanja. Nakon identifikovanja takvih slučajeva, procenjuje se portfolio sa očekivanim kreditnim gubicima za ceo život trajanja (kolektivna procena);

Procena značajnog povećanja kreditnog rizika uključuje informacije koje se odnose na budućnost i one se primenjuju mesečno na nivou pojedinačnog ugovora za ceo portfolio fizičkih lica.

Definicija statusa neizmirenja obaveza („default“) i kreditno obezvređenog sredstva

Grupa definiše finansijski instrument kao instrument u statusu neizmirenja obaveza tj. default-u, koji je u potpunosti usklađen sa definicijom obezvređenja, kada je ispunjen neki od sledećih kriterijuma:

Kvantitativni kriterijumi

Klijent je u docnji više od 90 dana u odnosu na ugovorene uslove plaćanja. Ova pretpostavka nije osporiva, finansijsko sredstvo kod kojeg postoji docnja preko 90 dana biće svrstano u Stage 3.

Kvalitativni kriterijumi

Klijent neće biti u stanju da izmiri obaveze pravovremeno i/ili u celosti, što ukazuje na to da je klijent u značajnim finansijskim poteškoćama. Ovo su neki od pokazatelja:

- Klijent je u dugoročnom restrukturiranju;
- Klijent je preminuo;
- Klijent je nesolventan;
- Klijent ne poštuje finansijske uslove;
- Aktivno tržište za to finansijsko sredstvo je nestalo zbog finansijskih poteškoća;
- Ustupci su odobreni usled finansijskih poteškoća;
- Izgledno je da će klijent ući u stečaj;
- Finansijska sredstva se prodaju sa značajnim popustima („deep discount“) koji odražavaju nastale kreditne gubitke.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Gore navedeni kriterijumi primenjeni su na sve finansijske instrumente koje poseduje Grupa i usklađeni su sa definicijom neizmirenja obaveza (default) koja se koristi za potrebe internog upravljanja kreditnim rizikom. Default definicija dosledno se primenjuje na modeliranje verovatnoća default-a (PD), izloženosti po default-u (EAD) i gubitka po default-u (LGD) tokom obračuna očekivanih gubitaka Banke.

Smatra se da instrument više nije u statusu neizmirenja obaveza (tj. da je oporavljen) kada više ne ispunjava nijedan od osnovnih kriterijuma default-a u periodu od najmanje 3 meseca ili duže u slučaju restrukturiranja izazvanog finansijskim teškoćama. Period od 3 meseca određen je na osnovu analize koja razmatra verovatnoću da se finansijski instrument vrati u stanje statusa neizmirenja obaveza posle oporavka koristeći različite definicije oporavka.

Objašnjenje inputa, pretpostavki i tehnika procene

Očekivani kreditni gubitak se meri bilo na 12 meseci ili za ceo životni vek u zavisnosti od toga da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na inicijalno priznavanje ili da li se neko sredstvo smatra kreditno-obezvređenim. Ekonomske informacije o budućim događajima su takođe uključene u određivanje 12-mesečnog i life-time PD, EAD i LGD. Ove pretpostavke variraju po tipu proizvoda. Očekivani kreditni gubici su diskontovani proizvod verovatnoće default-a (PD), gubitaka po default-u (LGD), izloženosti po default-u (EAD) i diskontnog faktora (D).

Verovatnoća default-a

Verovatnoća default-a predstavlja verovatnoću da dužnik neće ispuniti svoju finansijsku obavezu bilo u narednih 12 meseci ili tokom preostalog veka trajanja finansijskog instrumenta. Uopšteno, verovatnoća defaulta tokom životnog veka finansijskog instrumenta se izračunava na osnovu regulatorne 12-mesečne verovatnoće default-a, iz koje se uklanja margina konzervativizma, kao polazne tačke. Nakon toga različite statističke metode koriste se za generisanje procene kako će se default profil razvijati od inicijalnog priznavanja pa tokom trajanja kredita ili portfolija kredita. Profil je zasnovan na istorijskim posmatranim podacima i parametarskim funkcijama.

Različiti modeli su korišćeni za procenu default profila kreditnih obaveza i mogu se grupisati u sledeće kategorije:

- Država i organi lokalne samouprave, osiguravajuća društva i „collective investment undertakings“ - profil se generiše primenom pristupa matrica tranzicije. Informacije o budućnosti uključene su u verovatnoću default-a koristeći Vasičekov jednofaktorski model;
- Pravna lica, projektno finansiranje i finansijske institucije - profil se generiše pomoću pristupa parametrijske regresije preživljavanja (Weibull). Informacije o budućnosti uključene su u verovatnoću default-a koristeći Vasičekov jednofaktorski model;
- Stambeni i drugi krediti odobreni stanovništvu - profil se generiše koristeći parametrijsku regresiju preživljavanja u konkurentnim okvirima rizika. Informacije o budućnosti uključene su u verovatnoću neizvršavanja koristeći satelitske modele.

U limitiranim slučajevima, kada neki inputi nisu potpuno dostupni, vrši se grupisanje, uprosečavanje i benčmarking u cilju kreiranja inputa za kalkulaciju.

Gubitak usled statusa neizmirenja obaveza („Loss Given Default“ (dalje u tekstu: LGD))

LGD predstavlja očekivanje Grupe o iznosu gubitka po izloženosti koja ima default status. LGD varira u zavisnosti od tipa proizvoda i klijenta. LGD se prikazuje kao procenat gubitka prema izloženosti u trenutku ulaska u default status. LGD se izračunava na 12-mesečnoj ili life-time bazi, gde dvanaestomesečni LGD predstavlja procenat očekivanog gubitka ukoliko se default dogodi u periodu od 12 meseci, dok life-time LGD predstavlja procenat očekivanog gubitka ukoliko se default dogodi tokom preostalog očekivanog životnog veka kredita.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Različiti modeli se koriste za procenu LGD i oni se mogu podeliti na sledeće kategorije:

- Država: LGD se dobija korišćenjem informacija i izvora sa tržišta. Izvori sa tržišta su eksterni podaci o gubicima koji su u vezi sa default-ima država (otpisi duga usled restrukturiranja i slično);
- Pravna lica, projektno finansiranje i finansijske institucije, organi lokalne samouprave, osiguravajuće kompanije: LGD se generiše diskontovanjem tokova gotovine naplaćenih tokom workout procesa. Buduće informacije su inkorporirane u LGD korišćenjem Vasicekovog modela;
- Stambeni krediti i ostali proizvodi stanovništva: LGD se generiše tako što se isključuju periodi krize, kao i ostale margine konzervativizma iz regulatornog LGD modela. Buduće informacije se inkorporiraju korišćenjem različitih satelit modela;
- U limitiranih slučajevima, kada neki inputi nisu u potpunosti raspoloživi, alternativni modeli oporavka, referentne vrednosti i ekspertske vrednosti se mogu koristiti za obračun.

Izloženost u trenutku statusa neizmirenja obaveza (Exposure at Default ("EAD"))

EAD je zasnovan na iznosu koji Grupa očekuje, u trenutku default-a, da će se dugovati u periodu od 12 meseci ili tokom životnog veka instrumenta. Dvanaestomesečni i life-time EAD se utvrđuju na bazi očekivanog profila izmirenja obaveza, a variraju u zavisnosti od tipa proizvoda. Za proizvode sa amortizacionim planom otplate i jednokratnim otplatama, obračun se zasniva na ugovornim plaćanjima u periodu od 12 meseci ili tokom životnog veka. Gde je relevantno, pretpostavke o prevremenoj otplati ili refinansiranju takođe treba uzeti u obzir prilikom kalkulacije.

Kod revolving proizvoda EAD je određen polazeći od trenutnog povučenog iznosa i dodavanjem faktora konverzije, koji odražava očekivano povlačenje preostalog limita do trenutka nastanka statusa neizmirenja obaveza. Regulatorne margine su isključene iz faktora konverzije. Parametri koji se koriste u regulatorne svrhe, kao što su LGD i faktor kreditne konverzije koji se koriste u obračunu rizikom ponderisane aktive, obračunavaju se uz korišćenje margine konzervativizma. Za potrebe MSFI 9, koriste se isti parametri, ali bez margine konzervativizma. U ograničenom broju slučajeva kada podaci nisu dostupni, referentne vrednosti se mogu koristiti za obračun.

Diskontni faktor

Generalno, za bilansne izloženost koje nisu kreditno obezvređene na inicijalnom priznavanju tj. POCl, stopa korišćena za kalkulaciju očekivanog gubitka je efektivna kamatna stopa ili njena aproksimacija.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Kalkulacija

Očekivani kreditni gubitak je proizvod PD, LGD i EAD parametara pomnožen verovatnoćom neulaska u status neizmirenja obaveza pre razmatranog perioda. Ovo je prikazano kao funkcija preživljavanja. Obračun praktično predstavlja sumirane buduće očekivane gubitke diskontovane na datum izveštavanja. Ovako izračunati očekivani gubici su ponderisani scenarijima orijentisanih ka budućim događajima.

Različiti modeli se koriste za procenu Stage 3 ispravke vrednosti i isti mogu biti svrstani u dve različite grupe:

- Država, pravna lica, projektno finansiranje i finansijske institucije, organi lokalne samouprave, osiguravajuće kompanije, „collective investment undertakings“: Obračun ispravke vrednosti za Stage 3 se vrši od strane zaposlenih u Sektoru za upravljanje posebnim plasmanima i instrumentima obezbeđenja, koji diskontuju očekivani tok gotovine odgovarajućom efektivnom kamatnom stopom;
- Kreditiranje stanovništva: Stage 3 ispravka vrednosti se generiše računajući statistički određen očekivani gubitak oslobođen od indirektnih troškova.

Sva finansijska sredstva koja su u kašnjenju više od 90 dana su u Stage 3 i ta pretpostavka ne može biti pobijena.

Informacije o budućnosti

Procena značajnog povećanja kreditnog rizika i kalkulacije očekivanog kreditnog gubitka podrazumevaju korišćenje informacija o budućnosti. Grupa je izvršila istorijske analize i utvrdila ključne ekonomske varijable koje imaju uticaj na kreditni rizik i očekivani kreditni gubitak za svaki portfolio.

Ove ekonomske varijable i njihov uticaj na verovatnoću ulaska u status neizmirenja obaveza, gubitak usled statusa neizmirenja obaveza i izloženost u trenutku nastupanja statusa neizmirenja obaveza se razlikuju po kategorijama. U ovom procesu je takođe korišćeno i ekspertsko mišljenje. Predviđanja ovih ekonomskih varijabli („osnovni ekonomski scenario“) obezbeđuju se kvartalno od strane Raiffeisen Research-a (interno odeljenje), što obezbeđuje najbolji predviđeni pogled na ekonomske prilike za naredne tri godine. Za period nakon tri godine, da bi se projektovale ekonomske varijable za ostatak životnog veka proizvoda, korišćen je pristup srednje reversije – što znači da ekonomske varijable dugoročno teže prosečnoj stopi ili prosečnoj stopi rasta do zrelosti. Uticaj ovih ekonomskih varijabli na verovatnoću ulaska u default status, gubitak usled statusa neizmirenja obaveza i izloženost u trenutku ulaska u default status se utvrđuju koristeći statističku regresiju pomoću koje se dolazi do saznanja kakav su uticaj pomenute varijable imale istorijski na stope ulaska u default status i na komponente gubitka usled default statusa i izloženost u trenutku ulaska u default status.

Pored osnovnog ekonomskog scenarija, Raiffeisen Research obezbeđuje i najbolji i najgori mogući scenario, kao i ponderisani scenario - da bi se osiguralo da su sve nelinearnosti uhvaćene. Grupa je utvrdila da tri scenarija odgovarajuće opisuju nelinearnosti.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Ponderisani scenario je utvrđen kombinacijom statističkih analiza i ekspertskog mišljenja, uzimajući u obzir čitav spektar mogućih ishoda koje svaki scenario opisuje. Verovatnoćom ponderisani očekivani kreditni gubitak se utvrđuje tako što se svaki scenario provuče kroz odgovarajući model za očekivani kreditni gubitak i na kraju pomnoži sa odgovarajućim ponderima iz samog scenarija.

U osnovnom ekonomskom scenariju, kao i u najboljem i najgorem mogućem scenariju, metodologija je prilagođena usled pandemije COVID 19.

Kao i sa svakim ekonomskih predviđanjem, projekcije i verovatnoće događaja su podložne visokom stepenu inherentne nepouzdanosti i zbog toga se stvarni ishodi mogu značajno razlikovati od predviđenih. Grupa smatra da ove prognoze predstavljaju njenu najbolju procenu svih mogućih ishoda i pokrivaju sve moguće nelinearnosti i asimetrije u okviru različitih portfolija koji postoje u Grupi.

Post-model prilagođavanja

„Post-model“ prilagođavanja za očekivane procene ispravki vrednosti kreditnih gubitaka su prilagođavanja koja se koriste u okolnostima kada postojeći ulazni podaci, pretpostavke i tehnike modela ne obuhvataju sve relevantne faktore rizika. Pojava novih makroekonomskih, mikroekonomskih ili političkih događaja, zajedno sa očekivanim promenama parametara, modela ili podataka koji nisu inkorporirani u trenutne parametre, interne migracije ocena rizika ili informacije koje gledaju u budućnost primer su takvih okolnosti. Banke RBI Grupe koriste *post-model* prilagođavanja za model ispravki vrednosti za očekivane kreditne gubitke samo kao privremeno rešenje. Sva materijalna prilagođavanja su odobrena od Group Risk Committee-a.

Opravdani razlozi za *post-model* prilagođavanje kao privremeno rešenje uključuju:

- prolazne okolnosti (poput prirodnih katastrofa, bolesti, oružanih sukoba);
- nedovoljno vremena za uključivanje relevantnih novih informacija u postojeći proces ocenjivanja i modeliranja kreditnog rizika koji se materijalizovao, ali još uvek nije obuhvaćen parametrima modela;
- ponovna segmentacija postojećih grupa izloženosti pri čemu je za ažuriranje parametara potrebno više vremena da bi se obuhvatili svi efekti;
- situacije u kojima izloženosti reaguju na faktore ili događaje drugačije nego što se inicijalno očekivalo.

Post-model prilagođavanja moraju zadovoljiti sledeće karakteristike, kako bi se umanjila potencijalna pristrasnost:

- Privremenost: Prilagođavanja su privremene prirode i uglavnom ne važe u periodu dužem od 1-2 godine;
- Upravljanje: Nadležni odbori za upravljanje rizicima odobravaju *post-model* prilagođavanja uzimajući u obzir nivo uticaja;
- Dokumentovanost: razlozi za prilagođavanja, a u vezi sa makroekonomskim prognozama, pokretačima kreditnog rizika, detaljnim proračunom i očekivanim trajanjem;
- Sanacija: Izrađuje se realan plan kako se nove informacije uključuju u modele i primenjuju u bliskoj budućnosti;
- Doslednost: prilagođavanja usklađena sa informacijama o budućim kretanjima;
- Pregled: Odluke o holističkom rezervisanju preispituju se kvartalno i vrši se kvalitativno „testiranje unazad“;
- Kontrola: uspostavljene dokumentovane kontrole i procesi kako bi se osigurala usklađenost.

Grupa je prilagođavanja sprovedla u portfoliju velikih, srednjih i malih privrednih društava („non-retail“) i portfoliju fizičkih lica i mikro preduzeća („retail“).

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredjenje (nastavak)

Post-model prilagođavanja u portfoliju privrednih društava („non-retail“)

Pandemija COVID-19 dovela je do toga da je srpska vlada, slično kao i druge evropske vlade, pokrenula pakete ekonomske pomoći bez presedana putem finansijskih olakšica kao što su plaćanje dela zarada zaposlenih, moratorijum na plaćanje kredita, garantne šeme i sl. Ovi programi su bili na snazi veći deo 2020. i 2021, a određene olakšice su prisutne i u toku 2022. godine.

Kao rezultat toga, izmerene stope neispunjenja obaveza („default rates“) i stope gubitaka nisu dovoljno indikativne u pogledu pogoršanja kreditnog kvaliteta tokom i nakon pandemije, kao i tekuće energetske krize.

Mere sprovedene tokom i nakon pandemije mogle su da dovedu do distorzije skupova podataka relevantnih za IRB/MSFI9:

- direktno, promenom kreditnih procesa – kao što je izuzimanje mera restrukturiranja iz skupa okidača za status neizmirenja obaveza;
- indirektno, iskrivljavanjem inputa bitnih za IRB/MSFI9 modele – npr. kada sredstva države povećavaju likvidnost dužnika i privremeno poboljšavaju njihovu kreditnu sposobnost.

S obzirom da su portfelji srpskih finansijskih institucija, uključujući Raiffeisen banku a.d, bili izloženi mogućim izobličenjima podataka preko svih kanala navedenih u delu „Definicije“ EBA smernice „Principi reprezentativnosti“, razumno je pretpostaviti da je izobličenje podataka prisutno u trenutnim portfeljima privrednih društava.

Analize istorijskih stopa neizvršenja obaveza podržavaju ovu hipotezu: ostvarene stope neizmirenja obaveza („volume-based“) su na istorijski niskom nivou i znatno ispod nivoa ostvarenog u prethodnim krizama. U segmentu velikih i srednjih preduzeća („corporate“), ove stope su čak ispod prosečnih vrednosti u predkriznom periodu.

Analize IRB/MSFI9 modela u punom obimu u vezi sa reprezentativnošću podataka i odgovarajuća statistička prilagođavanja koja bi u potpunosti eliminisala izobličenja usled antikriznih mera su u procesu razvoja. U cilju pravovremenog priznavanja realnog iznosa očekivanih kreditnih gubitaka, Banka sprovodi *post-model* prilagođavanja pri čemu se nivo prilagođavanja procenjuje analizom:

a. mogućih „odloženih“ ulazaka u default („stage 3“) u svojim portfeljima;

Analiza „odloženih defaulta“ zasnovana je na poređenju trenutnih stopa neizvršenih obaveza sa onima koje se očekuju (i/ili su realizovane u prethodnom periodu) u kriznom okruženju.

b. promene nivoa očekivanih gubitaka zbog makroekonomskog pogoršanja i efekata prelivanja koji još uvek nisu prepoznati putem standardnih MSFI 9 parametara koji se trenutno koriste.

U ovom pristupu, Banka koristi postojeće parametre IRB modela da kvantifikuje nivo odgovarajućeg prilagođavanja, pod pretpostavkom da bi nepovoljno makroekonomsko okruženje i posledično finansijsko pogoršanje prouzrokovali snižavanje rejtinga da podaci nisu izobličeni merama podrške.

Promena očekivanog gubitka se izračunava kao razlika između postojećeg nivoa očekivanih gubitaka („expected loss“) i nivoa očekivanih gubitaka izračunatog korišćenjem verovatnoće defaulta koja se može pripisati rejtingu nakon pogoršanja rejtinga za 1 i 2 klase (npr. sa 3A na 4A/5A).

Pogoršanje se pretpostavlja za klijente iz industrija koje je Banka identifikovala kao one koje jesu ili bi mogle biti snažno pogođene efektima prelivanja tekuće energetske krize izazvane rusko-ukrajinskim sukobom. Takođe, analizirani su pojedinačni dužnici koji su direktno ili indirektno povezani sa Rusijom, Ukrajinom i/ili Belorusijom i pretpostavljeno je pogoršanje za one koji su ocenjeni kao visoko rizični.

Kako nije bilo materijalno značajne razlike u proceni nivoa potrebnog prilagođavanja korišćenjem ova dva pristupa, Banka se odlučila da primeni rezultate prvog.

Banka je rasporedila iznos prilagođavanja na dužnike koji nisu u *default-u* i imaju „pre-workout“ ili „workout“ status iz navedenih industrija u portfelju velikih i srednjih privrednih društava („corporate“), na dužnike koji nisu u *default-u* i imaju „workout“ status u portfelju malih privrednih društava („SMB“) i dužnike koji su povezani sa rusko-ukrajinskom krizom i procenjeni kao visoko rizični.

Iznos obezvređenja se raspoređuje proporcionalno tzv. EAD_EL, odvojeno za „corporate“ i „SMB“. EAD_EL se

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Post-model prilagođavanja u portfoliju privrednih društava („non-retail“) (nastavak)

izračunava kao zbir bilansne i vanbilansne izloženosti nakon primene faktora kreditne konverzije, umanjениh za ponderisane vrednosti kolaterala, gde je primenljivo.

Alokacija prilagođavanja uslovljava dodelu Stage 2 (i u slučaju da je dužnik prethodno bio svrstan u Stage 1).

Post-model prilagođavanja u portfoliju fizičkih lica i mikro preduzeća i preduzetnika („retail“)

Grupa je u portfoliju fizičkih lica sproveda sledeća *post-model* prilagođavanja:

- Klijenti koji su zaposleni u preduzećima koja posluju u određenim industrijskim sektorima koji su najsnažnije pogođeni krizom tretirani su kao klijenti sa povećanim rizikom (zbog povećane ogućnosti od smanjenja zarade i/ili gubitka posla) i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovlilo rast ispravke (izloženosti u granama kao što su turizam, auto i avio saobraćaj, nafta i gas, nekretnine i neke industrije široke potrošnje).
- Klijenti koji su zaposleni u preduzećima kod kojih, zbog ograničenja sistema i/ili kvaliteta podataka nije moguće identifikovati u kom industrijskom sektoru posluje tretirani su kao klijenti sa povećanim rizikom i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovlilo rast ispravke.

Grupa je u portfoliju mikro preduzeća i preduzetnika sproveda sledeća *post-model* prilagođavanja:

Klijenti koji usmeravaju manje od 30% prometa preko računa u Grupi tretirani su kao klijenti sa povećanim rizikom i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovlilo rast ispravke..

Analiza senzitivnosti

Najznačajnije pretpostavke koje utiču na očekivani gubitak su navedene kao što sledi:

- Portfolio preduzeća:
 - Bruto domaći proizvod;
 - Stopa nezaposlenosti;
 - Kamatna stopa na dugoročne državne obveznice;
 - Stopa inflacije.
- Portfolio stanovništva:
 - Bruto domaći proizvod;
 - Stopa nezaposlenosti;
 - Cene nekretnina

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Prezentacija

Ispravka vrednosti za ECL u bilansu stanja se prikazuje na sledeći način:

- Za finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, kao ispravka vrednosti
- Za vanbilansne izloženosti (preuzete obaveze za nepovučene kredite i finansijske garancije) obezvređenje se priznaje kao rezerva u pasivi bilansa stanja;
- Za delimično povučene kreditne linije, gde Grupa ne može odvojeno da identifikuje ECL, očekivani kreditni gubici bi trebalo da budu zajedno iskazani, kao odbitna stavka bruto knjigovodstvene vrednosti povučenih kreditnih linija. Rezervisanje se evidentira u meri u kojoj kombinovani ECL premašuje bruto knjigovodstvenu vrednost sredstva;
- Za dužničke instrumenti koji su klasifikovani kao FVOCI ispravka vrednosti se ne priznaje u bilansu stanja, budući da knjigovodstvena vrednost ovih sredstava mora da bude jednaka njihovoj fer vrednosti. Međutim, ispravka vrednosti je obelodanjena i priznata u okviru revalorizacionih rezervi u okviru kapitala.

Otpis

Krediti i dužničke hartije od vrednosti se otpisuju, u celosti ili parcijalno, kada se to sredstvo ili njegov deo smatra nenaplativim. Generalno, otpis se vrši kada Grupa utvrdi da dužnik ne poseduje sredstva ili izvor očekivanih prihoda koji bi mogli generisati dovoljne novčane tokove da se izvrši naplata otpisanog dela finansijskog sredstva. Ova procena se vrši za svako pojedinačno finansijsko sredstvo.

(l) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka na zahtev ili sa originalnim rokom dospeća od tri meseca ili manje na kojima nema bilo kakvih ograničenja i ostala novčana sredstva.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti se vrednuju po amortizovanoj vrednosti u bilansu stanja.

Obavezna rezerva se ne smatra gotovinom za potrebe Izveštaja o tokovima gotovine (Napomena 14) s obzirom da se ne može podići na zahtev, odnosno Banka ni u jednom trenutku ne može da podigne ovaj iznos.

(m) Finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju

Finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju su finansijska sredstva i obaveze koje se drže radi trgovanja. Finansijski instrumenti se klasifikuju u ovu kategoriju ukoliko su pribavljeni prvenstveno radi prodaje u kratkom roku ili predstavljaju deo portfolija kojim se zajedno upravlja u cilju sticanja profita u kratkom roku.

Finansijska sredstva i obaveze namenjene trgovanju se inicijalno priznaju i naknadno vrednuju po fer vrednosti, uz priznavanje transakcionih troškova direktno u bilansu uspeha. Finansijska sredstva namenjena trgovanju se nakon početnog priznavanja ne reklasifikuju iz ove pozicije, osim nederivatnih sredstava namenjenih trgovini koja nisu inicijalno priznata po fer vrednosti kroz bilans uspeha,

Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(n) Derivati koji su predmet zaštite od rizika

Derivati koji su predmet zaštite od rizika uključuju sva derivatna sredstva i obaveze koji nisu klasifikovani kao finansijska sredstva i finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju. Derivati koji su predmet zaštite od rizika se vrednuju po fer vrednosti u bilansu stanja.

Standard MSFI 9 omogućava Banci da nastavi primjenjivati pravila MRS 39 u pogledu računovodstva Hedžinga sve dok IASB ne dovrši pravila makro-hedžinga. Grupa je odlučila nastaviti primenjivati pravila MRS-a 39 za računovodstvo hedžinga.

Grupa inicijalno opredeljuje određene derivate kao instrumente hedžinga u kvalifikovanom hedžing odnosu. Kod inicijalnog priznavanja hedžinga, Grupa formalno dokumentuje odnos između instrumenata hedžinga i sa njim(a) povezane stavki hedžinga, uključujući ciljeve upravljanja rizicima i strategiju vršenja hedžinga, kao i metodologiju koja će se koristiti za procenu efektivnosti hedžinga. Grupa vrši procenu efektivnosti hedžinga kako kod inicijalnog priznavanja, tako i na regularnoj bazi, tj. vrši procenu da li se očekuje da će instrument hedžinga biti visoko efikasan u netiranju efekata promene u fer vrednosti ili promene u tokovima gotovine od odnosne stavke hedžinga u definisanom periodu i da li su stvarni rezultati svakog hedžinga u okviru raspona od 80% do 125%. Za hedžing novčanih tokova Grupa vrši procenu očekivane transakcija, tj. procenjuje da li postoji velika verovatnoća da će se očekivana transakcija desiti i prikazuje izloženost na promene u novčanim tokovima koje mogu uticati na bilans uspeha.

Računovodstveno evidentiranje hedžinga je prikazano u nastavku:

(i) Hedžing novčanih tokova

Hedžing novčanih tokova predstavlja hedžing izloženosti varijabilnosti tokova gotovine koje se može pripisati određenom riziku u vezi sa priznatim sredstvom ili obavezom i koji bi mogao da utiče na bilans uspeha.

Kada se derivat inicijalno opredeli kao instrument hedžinga u hedžingu novčanih tokova koji je karakterističan za rizike promene novčanih tokova za priznato sredstvo ili obavezu, koja može uticati na bilans uspeha, efektivni deo promene u fer vrednosti derivata se priznaje u ukupnom ostalom rezultatu, a u bilansu stanja se evidentira kao deo rezervi hedžinga u okviru kapitala. Neefektivni deo promene u fer vrednosti derivata se priznaje u bilansu uspeha u trenutku nastanka. Iznos priznat u ukupnom ostalom rezultatu se reklasifikuje u bilans uspeha u istom periodu u periodu u kome hedžovani tokovi gotovine utiču na bilans uspeha i priznaje se u okviru iste pozicije u bilansu uspeha i ukupnom ostalom rezultatu.

Ukoliko instrument hedžinga istekne ili se proda, ili se zatvori ili izvrši, ili ukoliko više nisu ispunjeni uslovi za hedžing novčanih tokova, ili ukoliko se hedžing odnos raskine. Grupa prospektivno prekida računovodstvo hedžinga. Međutim, ukoliko je derivat zanovljen (promenjen) kao rezultat izmene u zakonskim odredbama bez promene u uslovima, izuzev promene onih uslova koji su neophodni zbog izmene u zakonskoj regulativi, onda se ne smatra da je derivat istekao ili prekinut.

(ii) Hedžing fer vrednosti – portfolio hedžing

Hedžing fer vrednosti predstavlja hedžing izloženosti promenama fer vrednosti priznatog sredstva ili obaveze, ili nepriznatu utvrđenju obaveze, ili identifikovani deo takvog sredstva, odnosno obaveze, ili utvrđene obaveze koji se može pripisati određenom riziku i koji može uticati na bilans uspeha. Grupa je ušla u transakciju portfolio hedžinga tj. makro hedžinga fer vrednosti.

Grupa vrednuje promenu u fer vrednosti stavke hedžinga koja je svojstvena riziku koji je hedžovan. Efekat se priznaje u bilansu uspeha. U okviru bilansa stanja se ovaj iznos priznaje kao sredstvo ili obaveza. Grupa vrednuje promene u fer vrednosti instrumenta hedžinga i ovaj iznos se priznaje kao dobitak ili gubitak u bilansu uspeha. Fer vrednost instrumenta hedžinga se priznaje kao sredstvo ili obaveza u bilansu stanja.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(o) Krediti i potraživanja

Kredit i potraživanja u bilansu stanja uključuju sledeće:

- Kredite i potraživanja koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Kredit i potraživanja su inicijalno vrednovani po fer vrednosti uvećanoj za inkrementalne direktne transakcione troškove, a naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti uz korišćenje efektivne kamatne stope; i
- Kredite i potraživanja koji se klasifikuju obavezno po FVTPL ili su opredeljeni kao FVTPL. Ovi kredit i potraživanja se vrednuju po fer vrednosti, pri čemu se promena fer vrednosti evidentira u bilansu uspeha.

Kada Grupa kupi finansijsko sredstvo i istovremeno sklopi ugovor o prodaji tog sredstva (ili suštinski sličnog sredstva) po fiksnoj ceni na budući datum (*reverse repo* ili pozajmica kolateralizovana hartijama od vrednosti), ovakve transakcije se evidentiraju kao kredit i potraživanja, a predmetno sredstvo se ne priznaje u bilansu stanja.

Kredit i odobreni u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika putem vezivanja za kurs dinara u odnosu na EUR, CHF i USD, preračunavaju su na dan bilansa po srednjem kursu. Efekti promene kursa su iskazani u okviru Neto prihoda/(rashoda) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

(p) Investicione hartije od vrednosti

Investicione hartije od vrednosti obuhvataju:

- Dužničke investicione hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (napomena 3 (k) (ii)); Ove hartije od vrednosti su inicijalno vrednovani po fer vrednosti uvećavanoj za inkrementalne direktne transakcione troškove, a naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti uz korišćenje efektivne kamatne stope;
- Dužničke i vlasničke investicione hartije od vrednosti koje obavezno vrednuju po FVTPL ili inicijalno opredeljuju („designated“) po FVTPL. Ove hartije se vrednuju po fer vrednosti uz priznavanje promene u fer vrednosti u bilansu uspeha;
- Dužničke hartije od vrednosti vrednovane kao FVOCI; i
- Vlasničke investicione hartije od vrednosti inicijalno opredeljene kao FVOCI.

Za dužničke hartije od vrednosti vrednovane kao FVOCI, dobiti i gubici se priznaju u ostalom ukupnom rezultatu, izuzev za sledeće kategorije, gde se priznavanje u bilansu uspeha vrši na isti način kao za hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:

- Prihodi od kamate, uz korišćenje metoda efektivne kamatne stope;
- ECL i ukidanje ECL; i
- Dobici i gubici po osnovu kursnih razlika.

Kada dođe do prestanka priznavanja tj. isknjižavanja dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju kao FVOCI, kumulativni dobitak ili gubitak, prethodno priznat u ostalom ukupnom rezultatu, se reklasifikuje iz pozicije kapitala u bilans uspeha.

Grupa je izabrala da prikazuje promene u fer vrednosti određenih vlasničkih instrumenata koji se ne drže radi trgovanja u ostalom ukupnom rezultatu. Ovaj izbor je vršen na nivou svakog pojedinačnog instrumenta i neopoziv je. Dobici i gubici po osnovu ovih vlasničkih instrumenata se nikada ne reklasifikuju u bilans uspeha. Dividende po osnovu ovih vlasničkih instrumenata se priznaju u bilansu uspeha (napomena 3 (h)), izuzev u slučajevima kada je jasno da dividende predstavljaju nadoknadu dela troškova po osnovu inicijalnog ulaganja, u kom slučaju se priznaju u okviru ostalog ukupnog rezultata. Kumulativni dobiti i gubici priznati u bilansu uspeha se reklasifikuju na neraspoređenu dobit pri prestanku priznavanja ovih vlasničkih instrumenata.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(q) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Nematerijalna imovina Grupe obuhvataju licence i ostalu nematerijalnu imovinu.

Nematerijalna imovina predstavlja nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Obračun amortizacije nematerijalne imovine počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalna imovina raspoloživa za upotrebu.

Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu (rezidualnu) vrednost.

Nematerijalna imovina amortizuju se putem proporcionalne metode. Preporučeni period za amortizaciju nematerijalne imovine za ulaganja u standardni softver je 4 do 6 godina, a svako odstupanje od preporučenog roka se mora adekvatno dokumentovati. Upotrebni vek za svu ostalu nematerijalnu imovinu je pet godina, a amortizacija je obračunavana po stopi od 20%.

Najmanje jednom godišnje, za potrebe sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja, radi se procena adekvatnosti definisanog metoda amortizacije i veka upotrebe nematerijalne imovine i po potrebi, vrši se korekcija.

(r) Nekretnine, postrojenja i oprema

(i) Priznavanje i vrednovanje

Nekretnine, postrojenja i oprema se vrednuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Nekretnine, postrojenja i oprema Grupe obuhvataju građevinske objekte, zemljište, opremu, ulaganja u tuđa osnovna sredstva i opremu u pripremi.

Početno merenje nekretnine, postrojenja i oprema vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno mogu pripisati nabavci sredstva. Kupljeni softver koji je sastavni deo neophodan za funkcionalnu upotrebljivost opreme, kapitalizuje se kao deo te opreme.

(i) Priznavanje i vrednovanje (nastavak)

Kada delovi nekretnina, postrojenja ili opreme imaju različite korisne vekove trajanja, oni se vode kao zasebne stavke (glavne komponente).

Za naknadno merenje nekretnina, postrojenja i opreme nakon početnog priznavanja Grupa primenjuje model nabavne vrednosti.

(ii) Naknadni troškovi

Troškovi zamene dela nekretnine, postrojenja ili opreme priznaju se po knjigovodstvenoj vrednosti ukoliko je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim delom prilivati u Grupi i ako se cena koštanja tog dela sredstva može pouzdano izmeriti. Rezervni delovi i oprema za servisiranje evidentiraju se kroz bilans uspeha kada se potroše.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(r) Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

(iii) Amortizacija

Amortizacija nekretnina, postrojenja i oprema obračunava se po proporcionalnom metodu primenom minimalnih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost stalnih sredstava amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe.

Upotrebnii vek nekretnina, postrojenja i opreme za tekuću i uporednu godinu je prikazan u narednoj tabeli:

	Upotrebnii vek (u godinama)	%
Građevinski objekti	25 - 50	2 – 4
IT oprema	3 - 5	20 - 33
Telefonske centrale	5 - 15	6,67 - 20
Oprema za saobraćaj i transportna mehanizacija	6,4 - 7	14,3 – 15,6
Nameštaj i ostala oprema	5 - 10	10 – 20
Ulaganja u poslovne objekte u zakupu	5 - 10	10 - 20

Najmanje jednom godišnje, za potrebe sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja, radi se procena adekvatnosti definisanog metoda amortizacije, veka upotrebe i rezidualne vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme i po potrebi, vrši se korekcija.

Troškovi popravke i održavanja osnovnih sredstava, iskazuju se kao rashod u momentu nastanka.

Pozitivna razlika nastala prilikom prodaje osnovnih sredstava iskazuje se u okviru ostalih poslovnih prihoda. Neotpisana vrednost otuđenih i rashodovanih/otpisanih osnovnih sredstava naknađuje se na teret ostalih rashoda.

s) Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina ili deo nekretnine, koju Grupa drži radi ostvarivanja prihoda od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti. Pri početnom merenju, zavisni troškovi nabavke uključuju se u nabavnu vrednost.

Nakon početnog priznavanja, naknadno vrednovanje investicione nekretnine vrši se primenom metode nabavne vrednosti umanjene za ukupnu obračunatu amortizaciju i obezvređenje.

Amortizacija se obračunava po stopama koje obezbeđuju nadoknađivanje vrednosti investicionih nekretnina u toku njihovog korisnog veka trajanja.

Razlika između fer vrednosti primljenih sredstava i prodajne vrednosti investicionih nekretnina prilikom prodaje priznaje se u bilansu uspeha u periodu u kome je prodaja izvršena, a potraživanje po osnovu prodate i razmenjene investicione nekretnine inicijalno se vrednuje u visini fer vrednosti.

Ako postoje bilo kakve indicije da je došlo do umanjenja vrednosti investicione nekretnine, Banka procenjuje nadoknadivu vrednost kao veću od upotrebne vrednosti i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Knjigovodstvena vrednost investicione nekretnine se otpisuje do njene nadoknadive vrednosti kroz bilans uspeha.

Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama se stornira ukoliko je bilo naknadne promene u pretpostavkama korišćenim u utvrđivanju nadoknadive vrednosti sredstva.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

s) Investicione nekretnine (nastavak)

Naknadni izdaci se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdacima pripasti Grupi i da može pouzdano da se izmeri. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu.

Kada investicionu nekretninu koristi Grupa kao vlasnik, ona se reklasifikuje na nekretnine, postrojenja i opremu, i njena knjigovodstvena vrednost na dan reklasifikacije postaje njena zatečena vrednost koja će se nadalje amortizovati.

(t) Umanjenje vrednosti (nefinansijske) imovine

Na kraju svakog izveštajnog perioda Grupa procenjuje da li postoje indicije da je knjigovodstvene vrednosti (nefinansijske) imovine umanjena. Ukoliko postoje indicije umanjenja vrednost, utvrđuje se nadoknadiva vrednost takvog sredstva.

Nadoknadiva vrednost imovine se određuje kao viša između upotrebne vrednosti i fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje. Pri proceni upotrebne vrednosti, procenjeni budući tokovi gotovine koje Grupa očekuje da će dobiti od sredstva se diskontuju uz korišćenje kamatne stope pre poreza koja odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za sredstvo.

Ukoliko je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti, gubitak od umanjenja vrednosti imovine se priznaje u bilansu uspeha.

Na kraju svakog izveštajnog perioda, vrši se procena gubitaka od umanjenja vrednosti koji su priznati u prethodnim obračunskim periodima da bi se utvrdilo da li se umanjenje vrednosti smanjilo ili da li umanjenje vrednosti više ne postoji. Ako takva naznaka postoji, Grupa procenjuje nadoknadivu vrednost sredstva i ukida umanjenje vrednosti pod uslovom da je došlo do promene pretpostavki koje su korišćene pri proceni nadoknadive vrednosti. Vrednost sredstva se uvećava tako da knjigovodstvena vrednost sredstva ne premaši knjigovodstvenu vrednost tog sredstva koja bi bila utvrđena, umanjena za iznos amortizacije, da u prethodnim godinama nije bilo priznavanja gubitaka od umanjenja vrednosti.

(u) Depoziti i subordinirane obaveze

Depoziti, izdate hartije od vrednosti i subordinirane obaveze predstavljaju značajan izvor finansiranja za Grupu.

Kada Grupa proda finansijsko sredstvo i istovremeno sklopi ugovor o kupovini tog sredstva (ili sličnog sredstva) po fiksnoj ceni na budući datum (*sale-and-repurchase* aranžmani), ovakve transakcije se evidentiraju kao depoziti, a predmetno sredstvo se i dalje priznaje u bilansu stanja Grupe.

Banka klasifikuje vlasničke instrumente kao finansijske obaveze ili instrumente kapitala u skladu s načelima MRS-a 32 da bi napravila razliku između obaveza i kapitala. Sadržaj ugovornih uslova finansijskog instrumenta reguliše njegovu klasifikaciju, a ne njegov pravni oblik. Instrument je obaveza kada se od emitenta zahteva ili se može zahtevati da isporuči gotovinu ili druga finansijska sredstva imaocu. Ovo je kritična karakteristika koja razlikuje obavezu od kapitala. Instrument se klasifikuje kao kapital kada predstavlja preostali deo neto imovine izdavaoca. Prilikom klasifikacije finansijskog instrumenta potrebno je uzeti u obzir sve relevantne karakteristike.

Depoziti, izdate hartije od vrednosti i subordinirane obaveze se inicijalno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za inkrementalne direktne transakcione troškove, a naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, uz primenu efektivne kamatne stope, izuzev kada Grupa inicijalno opredeli ovakvu obavezu po FVTPL.

Od 1. januara 2018. godine, kada Grupa opredeli finansijsku obavezu po FVTPL, deo promene u fer vrednosti finansijske obaveze koji je posledica promene u kreditnom riziku se prikazuje u okviru ostalog ukupnog rezultata kao kreditna rezerva po osnovu obaveza. Pri inicijalnom priznavanju finansijske obaveze, Grupa procenjuje da li će prikazivanje promene u fer vrednosti obaveze koja je posledica promena u kreditnom riziku u ostalom ukupnom rezultatu dovesti do povećanja neusklađenosti (*accounting mismatch*) u bilansu uspeha. Ova procena se vrši korišćenjem regresione analize, pri čemu se porede:

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(u) Depoziti i subordinirane obaveze (nastavak)

- Očekivana promena u fer vrednosti obaveza koja je posledica promene u kreditnom riziku; sa
- Efektom na bilans uspeha očekivane promene u fer vrednosti odnosnog instrumenta.

Iznos prikazan u okviru kreditnih rezervi po osnovu obaveza se naknadno ne reklasifikuje u bilans uspeha. Kada dođe do prestanka priznavanja ovih instrumenata, kumulativni iznos prikazan u okviru kreditnih rezervi po osnovu obaveza se reklasifikuje na neraspoređenu dobit.

Devizni depoziti se prikazuju u dinarima prema srednjem kursu valuta važećem na dan bilansa.

(v) Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje ukoliko Grupa, kao posledicu događaja iz prošlosti, ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, koja se može pouzdano proceniti i ako je verovatno da će biti potreban odliv resursa za izmirenje obaveze. Iznos rezervisanja se utvrđuje u visini diskontovanih očekivanih budućih odliva gotovine, uz korišćenje diskontne stope pre poreza koja odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

(w) Finansijske garancije i preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita

Finansijska garancija je ugovor koji od Grupe zahteva određene isplate kojima se nadoknađuje gubitak vlasnika garancije nastao usled neizvršenja plaćanja određenog dužnika koje je dospelo u saldu sa prvobitnim ili izmenjenim uslovima dužničkog instrumenta. Preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita predstavljaju preuzetu obavezu Grupe da plasira kredite pod predefinisanim uslovima.

Finansijske garancije i preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita po kamatnim stopama koje su ispod tržišnih stopa se inicijalno vrednuju po fer vrednosti. Naknadno vrednovanje se vrši po višoj vrednosti između rezervisanja obračunatog u skladu sa MSFI 9 i priznatog inicijalnog iznosa umanjenog, gde je to prikladno, kumulativnog iznosa prihoda priznatih u skladu sa MSFI 15. Ostale obaveze po kreditu se mere kao zbir (i) rezervisanja utvrđenih u skladu sa MSFI 9 i (ii) iznosom bilo kojih primljenih naknada, osim, ako je malo verovatno da će obaveza rezultirati specifičnim kreditnim aranžmanom, kumulativnim iznosom priznatog prihoda

Grupa nema preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita koje se vrednuju po FVTPL.

Kada se radi o ostalim obavezama po osnovu nepovučenih kredita Grupa priznaje rezervisanja obračunato u skladu sa MRS 37 i MSFI 9 (Napomena 3 (k) (viii));

Finansijske garancije i preuzete obaveze su prikazane u okviru vanbilansnih stavki, a obaveze koje proističu iz ovih ugovora su prikazana u okviru rezervisanja.

(x) Kapital

Kapital Grupe obuhvata osnivački udeo, akcije narednih emisija, rezerve, akumulirani rezultat i rezultat tekućeg perioda.

Kapital Grupe formiran je iz uloženi sredstava osnivača Grupe u novčanom obliku. Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u kapital Grupe.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(y) Beneficije zaposlenih

Beneficije zaposlenih su svi oblici naknada koje Grupa daje u razmenu za usluge zaposlenih. Beneficije zaposlenih obuhvataju:

- kratkoročne beneficije zaposlenih, kao što su zarade, plate i doprinosi za socijalno osiguranje, plaćen godišnji odmor i plaćeno bolovanje, učešća u dobiti i bonuse (ako dospevaju za plaćanje u roku od 12 meseci od kraja obračunskog perioda) i nemonetarna primanja (npr. korišćenje automobila) za trenutno zaposlene;
- ostale dugoročne beneficije zaposlenih, kao što su primanja na osnovu dužine radnog odnosa, koja ne dospevaju u potpunosti za plaćanje u toku 12 meseci nakon kraja obračunskog perioda.

/i/ Kratkoročne beneficije zaposlenih

Kratkoročne beneficije zaposlenih Grupe obuhvataju poreze i doprinose za obavezno socijalno osiguranje, beneficije po osnovu neiskorišćenih godišnjih odmora zaposlenih i bonuse.

Kratkoročne beneficije zaposlenih se priznaju kao trošak u obračunskom periodu na koji se odnose u visini nediskontovanog iznosa kratkoročnih primanja zaposlenog za koji se očekuje da će biti uplaćen u zamenu za tu uslugu.

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Grupa je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Grupa ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca priznaje se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Beneficije po osnovu akumuliranih plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Grupa priznaje očekivane troškove bonusa kada ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu da izvrši takve isplate kao rezultat prošlih događaja i kada se može izvršiti pouzdana procena takve obaveze. Sadašnja obaveza postoji ako Grupa nema realnu alternativu osim da izvrši data plaćanja.

/ii/ Definisane post-employment beneficije

Ostale post-employment beneficije zaposlenih banke obuhvataju rezervisanja po osnovu zakonskih otpremnina pri odlasku u penziju.

U skladu sa Zakonom o radu, kao i članom 92. Pravilnika o radu, zaposleni imaju pravo na otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini dvostruke zarade zaposlenog u mesecu pre odlaska u penziju ili dvostruke prosečne zarade, isplaćene u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike, u zavisnosti od toga šta je za zaposlenog najpovoljnije.

Grupa koristi najbolje moguće procene varijabli prilikom određivanja ukupnog troška rezervisanja za naknade prilikom odlaska u penziju. Osnovne pretpostavke korišćene pri proceni dugoročnih beneficija zaposlenima uključuje sledeće:

- 6% povećanje zarada u Srbiji
- 2% povećanje zarada u kompaniji

diskontna stopa od 6,8%, utvrđena kao vrednosti hartije Ministarstva Finansija na 120 meseci

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.1. Računovodstvene procene i pretpostavke

Rukovodstvo vrši procene i donosi pretpostavke koje utiču na vrednost sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini. Računovodstvene procene i pretpostavke se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se veruje da će u datim okolnostima biti razumna.

Rukovodstvo vrši procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. Procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvene vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine su prikazane u daljem tekstu.

- **Utvrđivanje kriterijuma za obračun ECL-a** (Napomena 3 (k) (viii))

Merenje ECL-a podrazumeva utvrđivanje nepristrasne i verovatnoćom ponderisane vrednosti kroz analizu niza mogućih ishoda, koja uključuje vremensku vrednost novca, a zasnovana je na razumnim i dokumentovanim informacijama o prošlim događajima, trenutnim uslovima i budućim ekonomskim uslovima, koje su dostupne uz prihvatljive troškove i napore na datum izveštavanja.

Merenje očekivanog kreditnog gubitka za finansijsku imovinu vrednovanu po amortizovanoj vrednosti i FVOCI predstavlja oblast koja zahteva upotrebu složenih modela i značajnih pretpostavki o budućim ekonomskim uslovima i kreditnom ponašanju. Primena računovodstvenih zahteva za merenje očekivanih kreditnih gubitaka podrazumeva sledeće značajne procene:

- Utvrđivanje kriterijuma za značajno povećanje kreditnog rizika;
- Izbor odgovarajućih modela i pretpostavki za merenje ECL-a, čiji je integralni deo uključivanje prospektivnih informacija u obračun ECL-a;
- Uspostavljanje broja i relativnih pondera ka budućnosti orijentisanih scenarija za svaku vrstu proizvoda/tržišta i odnosnih očekivanih kreditnih gubitaka;
- Uspostavljanje grupa sličnih finansijskih sredstava radi merenja očekivanih kreditnih gubitaka.

- **Fer vrednost** (Napomena 3 (k) (vii) i 5)

Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje ne postoji tržišna cena zahteva korišćenje različitih modela i tehnika. Kod finansijskih instrumenata koji imaju manji obim trgovine i čije tržišne cene su samim tim manje transparentne, utvrđivanje fer vrednosti je subjektivnije, odnosno zahteva veći stepen korišćenja procene u zavisnosti od likvidnosti instrumenta, koncentracije rizika, nesigurnosti na tržištu, pretpostavki vezanih za cenu i ostalih faktora koji utiču na konkretan finansijski instrument.

Za utvrđivanje fer vrednosti trezorskih zapisa Ministarstva finansija Republike Srbije koji ulaze u knjigu trgovanja Grupa primenjuje alternativnu metodu. Alternativna metoda podrazumeva utvrđivanje neto sadašnje vrednosti diskontovanjem budućih novčanih tokova za datu poziciju i izloženost, pri čemu se u obračunu kao diskontna stopa koristi poslednja poznata/postignuta stopa na javnoj aukciji za trezorske zapise sa istim/sličnim rokom dospeća (preostali rok dospeća).

- **Potencijalne obaveze** (Napomena 3 (v))

Za potrebe obračuna i vrednovanja potencijalnih obaveza, rukovodstvo Grupe definiše pretpostavke o verovatnoći i iznosu odliva resursa.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

(a) Uvod

Grupa je u svom poslovanju izložena ili može biti izložena sledećim vrstama rizika:

- Kreditni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Grupi, uključujući i sledeće:
 - Rizik izmirenja/ispоруke, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmerenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveza druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/ispоруke;
 - Rizik druge ugovorne strane, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmirenja obaveza druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije;
 - Rezidualni rizik, koji predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjeње rizika kojima je Grupa izložena;
 - Rizik smanjenja vrednosti potraživanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku;
 - Kreditno-devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom deviznih kurseva;
 - Rizik koncentracije, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled koncentracije izloženosti Grupe prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika (dužnika, odnosno grupa povezanih dužnika, privrednih sektori, geografska područja i sl.).

- Tržišni rizici, koji predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Grupe koje nastaju usled kretanja cena na tržištu. Ovi rizici uključuju:
 - Devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene vrednosti deviznih kurseva;
 - Cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti, koji predstavlja rizik promene cene ovih hartija usled promene kamatnih stopa i obuhvata specifični i opšti cenovni rizik:
 - Specifični cenovni rizik je rizik od promene cene hartije usled činilaca koji se odnose na njenog emitenta;
 - Opšti cenovni rizik je rizik promene cene hartije usled promene opšteg nivoa kamatnih stopa/cena tih hartija;

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(a) Uvod (nastavak)

- Kamatni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene u nivou kamatnih stopa;
- Rizik likvidnosti, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nesposobnosti Grupe da ispunjava svoje dospele obaveze i to usled:
 - Neusklađenosti rokova dospeća aktive i pasive;
 - Povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava);
 - Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti);
- Operativni rizik, koji predstavlja rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Definicija uključuje pravni rizik, a isključuje strateški i rizik reputacije;
- Rizici zemlje, koji predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe zbog nemogućnosti da se naplate potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica, uključujući:
 - Političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva mogućnost nastanka gubitaka usled sprečenosti Grupe da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi;
 - Rizik transfera, pod kojim se podrazumeva mogućnost ostvarenja gubitaka zbog sprečenosti Grupe da naplati potraživanja iskazana u valuti koja nije zvanična valuta države porekla dužnika i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih država u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika;
- Rizik usklađenosti poslovanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propuštanja usklađivanja poslovanja Grupe sa zakonima i drugim propisima, standardima poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i s drugim aktima kojima se uređuje poslovanje a posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela, rizik od finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled stvaranja negativnog stava javnosti koji utiče na tržišno pozicioniranje Grupe;
- Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital ili reputaciju Grupe usled korišćenja Grupe (neposrednog ili posrednog korišćenja poslovnog odnosa s bankom, transakcije, usluge ili proizvoda Grupe) za pranje novca i/ili finansiranje terorizma;
- Strateški rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nepostojanja odgovarajućih strategija i politika, te njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kome Grupa posluje ili izostanka odgovarajućeg reagovanja Grupe na te promene;
- Rizici ulaganja, koji obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i osnovna sredstva.

Upravni odbor ima kompletnu odgovornost za uspostavljanje i nadzor okvirom upravljanja rizikom Grupe. Upravni odbor je osnovao Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO). Kreditni odbor i Komisiju za upravljanje operativnim rizikom i sistemom internih kontrola koji su zaduženi za kreiranje i praćenje politika za upravljanje rizikom Grupe u njihovim konkretnim oblastima.

Politike Grupe za upravljanje rizikom imaju za cilj da identifikuju i analiziraju rizik sa kojim se Grupa suočava, utvrđivanje odgovarajućih limita rizika i kontrola, kao i praćenje rizika i poštovanje limita. Politike i sistemi za upravljanje rizikom redovno se revidiraju kako bi uključili promene tržišnih uslova, proizvoda i usluga koje se nude.

Odbor za reviziju Banke je odgovoran za praćenje usklađenosti poslovanja sa politikama i procedurama za upravljanje rizikom i za revidiranje adekvatnosti okvira za upravljanje rizikom u pogledu rizika sa kojima se Grupa suočava. Odboru za reviziju Banke pomaže Interna revizija. Interna revizija preduzima redovne i ad-hoc revizije kontrola i procedura za upravljanje rizikom, o čijim rezultatima se izveštava Odbor za reviziju.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(a) Uvod (nastavak)

(a) Uvod (nastavak)

/ i / Upravljanje rizicima u uslovima pandemije COVID 19 (nastavak)

Republika Srbija. Dana 12. marta 2020. godine Svetska zdravstvena organizacija proglasila je izbijanje COVID-19 globalnom pandemijom. Kao odgovor na pandemiju, srpske vlasti su sprovele brojne mere pokušavajući da obuzdaju širenje i uticaj COVID-19, kao što su zabrane putovanja i ograničenja, karantini, ograničenja u poslovnoj aktivnosti, uključujući zatvaranje. Gore navedene mere su postepeno popuštane tokom 2020. i 2021. godine. U cilju ublažavanja efekata COVID-19, Vlada Republike Srbije i Narodna banka Srbije usvojile su sveobuhvatan paket pomoći koji je prevashodno usmeren na privredna društva i stanovništvo.

Vlada Republike Srbije je usvojila paket mera koji je između ostalog podrazumevao odlaganje obaveza privrednih društava da plaćaju poreze i doprinose na zarade, iz Budžeta Republike Srbije su odvojena sredstva za isplatu zarada zaposlenima ugroženim pandemijom, data je pomoć najugroženijim sektorima, donacije institucijama uključenim u borbu protiv COVID-19 su oslobođene plaćanja poreza na dodatu vrednost. Takođe, preduzećima je omogućeno da preko Fonda za razvoj uzmu kredite za obrtna sredstva u ukupnom iznosu od EUR 200 mln, dok im je omogućeno da preko banaka uzmu kredite obezbeđene garancijom države u ukupnom iznosu od EUR 2 milijarde.

Narodna banka Srbije je usvojila odluke kojima se obavezuju banke da omoguće zastoj u otplatama obaveza (moratorijum 1, 2 i 3) fizičkih i pravnih lica u trajanju od 5 do 6 meseci. Dodatno, banke su obavezane i da fizičkim i pravnim licima čiji je finansijski položaj u značajnoj meri pogoršan usled COVID-19, omoguće refinansiranje ili reprogram obaveza uz korišćenje grejs perioda u trajanju od najmanje 6 meseci.

Grupa je po osnovu svih moratorijuma primila ukupno 7.229 zahteva, od čega je 3.054 zahteva realizovano (2.894 fizičkih lica i 160 pravnih lica). Ukupan broj realizovanih kreditnih partija iznosio je 4.129. Stanje plasiranih sredstava po programu Garantnih šema je na kraju 2022 godine iznosilo 71 mln EUR.

Nestabilna situacija izazvana COVID-19 pandemijom, kao i nesigurnost procene razvijanja trenutne situacije, usmerila je rukovodstvo Banke na detaljniju procenu rizika od budućih kreditnih gubitaka, te je stoga, Banka u svoj obračun obezvređenja finansijskih instrumenata uzela u obzir novonastale događaje. Za više detalja o korigovanju modela obezvređenja, pogledati napomenu 3 k viii – Post model prilagođavanja.

Posledica primene Moratorijuma ogleđa se u zastoj u otplati kredita koje je Grupa odobrila kao odgovor na pandemiju COVID-19. Navedeni zastoj u otplati kredita tretira se kao ugovorna izmena, obzirom da je došlo do promena u novčanim tokovima u otplatnim planovima odgovarajućih zajmova. Navedene izmene uzrokovale su efekte modifikacije, a njihov uticaj na bruto knjigovodstvenu vrednost (gubitak zbog modifikacije) predstavljen je u bilansu uspeha u okviru napomene 9. Detaljnije objašnjenje dato je u napomeni 9; 3(k) iv.

Tokom 2022. godine Narodna banka Srbije je u cilju preventivne i blagovremene reakcije na izazove sa kojima se suočavaju poljoprivrednici, usvojila odluku kojom se banke koje posluju na teritoriji Republike Srbije obavezuju da istima odobre reprogram poljoprivrednih kredita. Reprogram podrazumeva odlaganje plaćanja glavnice u periodu od šest do 12 meseci, pri čemu je u pomenutom periodu korisnik kredita u obavezi da plaća redovnu kamatu. Dodatno, početkom 2023. godine, obuhvat klijenata koji mogu da koriste pomenuti reprogram je proširen, tako da je korišćenje istog omogućeno i dužnicima koji se bave otkupom i skladištenjem voća, imajući u vidu da se isti zbog smanjene tražnje i nepovoljnih kretanja cene malina na međunarodnom tržištu suočavaju sa teškoćama u poslovanju.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik

Pri merenju kreditnog rizika na nivou dužnika, Grupa procenjuje rizik mogućih gubitaka usled pogoršanja kreditne sposobnosti dužnika. Kreditni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Grupi, uključujući i;

- rizik izmirenja/ispоруke, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmerenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveza druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/ispоруke;
- rizik druge ugovorne strane, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije;
- rezidualni rizik, koji predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je Grupa izložena;
- rizik smanjenja vrednosti potraživanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku;
- kreditno-devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom deviznih kurseva;
- kreditno-kamatni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom kamatnih stopa;

rizik koncentracije, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled koncentracije izloženosti banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika (dužnika, odnosno grupa povezanih dužnika, privrednih sektori, geografska područja i sl.).

Grupa primenjuje rejting sistem korporativnih dužnika usklađen sa sistemom RBI grupe. Ovaj sistem razmatra kvantitativne i kvalitativne parametre za određivanje rejtinga dužnika.

Korporativni rejting model razlikuje sledeće ocene:

- 1C - minimalni rizik
- 2A, 2B, 2C - odlična kreditna sposobnost
- 3A, 3B, 3C - vrlo dobra kreditna sposobnost
- 4A, 4B, 4C - dobra kreditna sposobnost
- 5A, 5B, 5C - solidna kreditna sposobnost
- 6A, 6B, 6C - prihvatljiva kreditna sposobnost
- 7A, 7B, 7C - granična kreditna sposobnost
- 8A, 8B, 8C - slaba kreditna sposobnost/ispod standarda
- 9A, 9B, 9C - veoma slaba kreditna sposobnost
- 10 – default.

Rejting 10 je rezervisan samo za klijente koji nisu u mogućnosti da izmiruju svoje obaveze (default).

Osim korporativnog rejtinga, Grupa koristi i rejtinge za mala preduzeća, lokalne i regionalne samouprave, finansijske institucije, osiguravajuće kuće, finansiranje projekata, kao i scoring modele za sektor stanovništva.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

U nastavku je prikazana veza između rejting modela koje Grupe koristi i nivoa kreditnog kvaliteta korišćena za svrhe objavljivanja:

Kreditni kvalitet	Visok nivo kvaliteta	Srednji nivo kvaliteta	Nizak nivo kvaliteta	Default
Korporativni klijenti	1C - 4C	5A - 7C	8A - 9C	10
Korporativni klijenti (PD range)	0.0003 - 0.00406	0.00548 - 0.06282	0.08520 - 0.53746	1
Finansijske institucije	1A - 4C	5A - 7C	8A - 9C	10
Finansijske institucije (PD range)	0.0002 - 0.00448	0.00605 - 0.06903	0.0936 - 0.48943	1
SMB	1C - 4C	5A - 7C	8A - 9C	10
SMB (PD range)	0.0003 - 0.00405	0.00550 - 0.06286	0.08309 - 0.47395	1
Projektno finansiranje	6.1 - 6.2	6.3	6.4	6.5
Projektno finansiranje (PD range)	0.00694 - 0.01788	0.06537	0.24121	1
Osiguravajuće kuće	0.5 - 2.5	3.0 - 3.5	4.0 - 4.5	5.0
Osiguravajuće kuće (PD range)	0.00034 - 0.00104	0.00259 - 0.00421	0.01137 - 0.07772	1
Država	1C - 4C	5A - 7C	8A - 9C	10
Država (PD range)	0.00020 - 0.00403	0.00547 - 0.06296	0.08545 - 0.39348	1
Micro	0.5 - 2.5	3.0 - 3.5	4.0 - 4.5	5.0
Micro (PD range)	0 - 0.027	0.027 - 0.1000	0.1000 - <1	1
Sektor stanovništva (stambeni, gotovinski krediti, visa i revolving kartice)	0.5A - 2.5	3.0A - 3.5B	4.0 - 4.5B	5.0
Sektor stanovništva (PD range)	0 - 0.027	0.027 - 0.1000	0.1000 - <1	1

Grupa upravlja, ograničava i kontroliše koncentraciju kreditnog rizika gde god ga identifikuje, posebno prema jednom dužniku ili grupi povezanih lica, kao i prema industrijskim granama i zemljama. Grupa strukturira nivo kreditnog rizika koji preuzima uspostavljanjem limita na izloženost prema jednom dužniku, grupi dužnika, industrijskom sektoru, geografskim područjima. Ove vrste rizika se posmatraju kontinuirano i predmet su godišnje provere (ili češće, ukoliko se ukaže potreba). Izloženost prema bilo kom dužniku, uključujući banke i brokerske kuće se dodatno kontroliše sistemom pod-limita kojima se ograničavaju iznosi bilansne i vanbilansne izloženosti kao i dnevne limite rizika u pogledu trgovinskih poslova kao što su devizni forward ugovori.

Poštovanje limita proverava se na dnevnom nivou. Izloženost kreditnom riziku takođe se prati kroz redovne analize sposobnosti dužnika i potencijalnih dužnika da ispune svoje finansijske obaveze i kroz izmenu limita kada je to neophodno. Uspostavljanje limita vrši se za sve tipove plasmana. Ulazak u transakciju bez definisanih limita nije dozvoljeno. Svako probijanje limita mora odmah biti prijavljeno nadležnim službama.

Vanbilansni plasmani

Garancije i stand by akreditivi nose isti kreditni rizik kao i krediti. Pokriveni i trgovinski akreditivi – koji predstavljaju pismenu saglasnost Grupe da treće lice povuče određeni iznos sredstava sa računa Grupe radi naplate potraživanja od dužnika Grupe u skladu sa unapred definisanim uslovima – su obezbeđeni robom na koju se transakcija odnosi i stoga obično nose manji kreditni rizik od standardnog kredita.

Potencijalne obaveze predstavljaju neiskorišćene delove okvirnih linija kojim se dozvoljava izdavanje kredita, garancije ili akreditiva. U pogledu kreditnog rizika kojem je Grupa izložena u vezi potencijalnih obaveza, mogući gubitak jednak je visini potencijalne obaveze tj. iznosa koji je odobren, a nije povučen. Ipak, razumno je pretpostaviti da je iznos mogućeg gubitka manji od ukupnih potencijalnih obaveza jer kod najvećeg dela potencijalnih obaveza povlačenje sredstava moguće je samo u slučaju da je dužnik zadovoljio određene uslove. Grupa kontroliše ročnost potencijalnih obaveza jer dugoročne obaveze po pravilu nose veći stepen kreditnog rizika od kratkoročnih.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Promena u izloženosti kredita i potraživanja od komitenata po nivoima rizika tokom 2022. godine:

u hiljadama dinara	<u>Stage 1</u>	<u>Stage 2</u>	<u>Stage 3</u>	<u>POCI</u>	<u>Ukupno</u>
31.12.2021.	320.763.615	52.493.346	6.110.905	209.939	379.577.805
Novi plasmani	410.062.024	18.266.178	5.010.808	1.269.915	434.608.926
Smanjenje/otplata plasmana	-227.006.590	-16.823.895	-6.446.192	-29.255	-250.305.932
Prelazak iz Stage 1	-15.955.333	15.453.896	501.437	-	-
Prelazak iz Stage 2	17.631.142	-18.925.257	1.294.115	-	-
Prelazak iz Stage 3	-687.391	-160.972	848.362	-	-
31.12.2022.	504.807.468	50.303.296	7.319.436	1.450.599	563.880.799

Promena ispravke vrednosti kredita i potraživanja od komitenata po nivoima rizika tokom 2022. godine:

u hiljadama dinara	<u>Stage 1</u>	<u>Stage 2</u>	<u>Stage 3</u>	<u>POCI</u>	<u>Ukupno</u>
31.12.2021.	572.720	2.571.470	3.982.737	45.395	7.172.322
Novi plasmani	1.346.865	3.038.876	3.653.990	570.516	8.039.730
Smanjenje/otplata plasmana	-299.122	-2.058.470	-3.741.119	-5.420	-5.533.614
Prelazak iz Stage 1	-15.898	23.143	-7.245	-	-
Prelazak iz Stage 2	85.008	-245.369	160.361	-	-
Prelazak iz Stage 3	-3.804	-6.699	10.503	-	-
31.12.2022.	1.685.768	3.322.951	4.059.227	610.491	9.678.437

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o ukupnoj kreditnoj izloženosti na 31.12.2022. godine prikazani su u nastavku:

Pozicije bilansa stanja	31.12.2022.				
	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	Vrednost iz bilansa stanja
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/ rezervisanja	Neto vrednost		
	1	2	3 (1-2)	4	5 (3+4)
Gotovina i sredstva kod centralne banke	66.900.279	4.274	66.896.005	70.893.497	137.789.502
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata	-	-	-	52.048	52.048
Hartije od vrednosti	91.203.389	34.469	91.168.920	4.462.426	95.631.346
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	10.259.610	26.326	10.233.283	12.362.386	22.595.669
Kredit i potraživanja od komitenata	368.934.135	9.036.047	359.898.087	-283.232	359.614.855
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	6.060	-	6.060	160.189	166.249
Ostala sredstva	896.799	98.793	798.006	1.350.162	2.148.168
Leasing	25.680.526	478.526	25.202.000	-	25.202.000
Bilansna izloženost	563.880.799	9.678.437	554.202.362	101.570.788	655.773.149
Date garancije i jemstva	91.957.574	574.070	91.383.503	1.234.576	92.618.079
Preuzete buduće obaveze	143.626.446	558.693	143.067.754	14.038.601	157.106.355
Ostale vanbilansne izloženosti	495.058	-	495.058	1.139.721.524	1.140.216.582
Vanbilansna izloženost	236.079.078	1.132.763	234.946.315	1.154.994.701	1.389.941.016
Ukupna izloženost	799.959.877	10.811.200	789.148.677	1.256.565.489	2.045.714.166

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o ukupnoj kreditnoj izloženosti na 31.12.2021. godine prikazani su u nastavku:

31.12.2021.					
Pozicije bilansa stanja	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	Vrednost iz bilansa stanja
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/ rezervisanja	Neto vrednost		
	1	2	3 (1-2)		
Gotovina i sredstva kod centralne banke	32.656.439	6	32.656.433	57.961.759	90.618.192
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata	-	-	-	13.669	13.669
Hartije od vrednosti	85.157.594	12.385	85.145.209	3.480.030	88.625.239
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	22.418.593	2.015	22.416.578	-195	22.416.383
Kredit i potraživanja od komitenata	223.655.722	6.752.352	216.903.370	-230.930	216.672.440
Ostala sredstva	411.675	93.322	318.353	690.238	1.008.591
Leasing	15.277.782	312.242	14.965.540	-	14.965.540
Bilansna izloženost	379.577.805	7.172.322	372.405.483	61.914.571	434.320.054
Date garancije i jemstva	60.826.444	465.892	60.360.552	-	60.360.552
Preuzete buduće obaveze	115.746.612	342.977	115.403.635	3.667.826	119.071.461
Vanbilansna izloženost	176.573.056	808.869	175.764.187	3.667.826	179.432.013
Ukupna izloženost	556.150.861	7.981.191	548.169.670	65.582.397	613.752.067

U pogledu regionalne izloženosti, krediti i plasmani i vanbilansne stavke plasiraju se gotovo isključivo na teritoriji Republike Srbije. Banka nije kreditirala dužnike iz područja visokog rizika, tako da Banka nije izložena riziku koncentracije koji proizilazi iz ulaganja u visokorizične zemlje.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Što se tiče regionalne izloženosti, Grupa kredite i potraživanja, kao i vanbilansne plasmane plasira skoro isključivo na teritoriji Republike Srbije. Grupa nije plasirala sredstva komitentima iz visoko rizičnih područja, tako da Grupa nije izložena riziku koncentracije po osnovu ulaganja u visoko rizične zemlje.

Podaci o granskoj i geografskoj koncentraciji bilansnih i vanbilansnih izloženosti su prikazani u nastavku:

31.12.2022.																	
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Region Beograd 1			Region Beograd 2			Region Sever			Region Jug			Poci	Ukupno neobezvređena potraživanja (Stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (Stage 3)	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno bruto potraživanje
	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage 1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage 1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage 1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage 1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)					
Potraživanja od stanovništva	45.137.705	5.392.254	1.446.437	17.725.900	3.995.079	970.673	44.049.106	2.771.892	872.483	30.178.796	2.957.932	1.010.441	1.076.876	152.208.665	4.300.035	-	157.585.576
Stambeni krediti	22.880.022	1.873.791	213.435	9.832.005	1.409.592	158.871	17.808.433	803.467	139.415	10.588.114	603.719	79.338	244.586	65.799.143	591.059	-	66.634.788
Potrošački i gotovinski krediti	18.157.219	2.497.630	1.070.602	6.162.320	2.114.468	699.691	12.041.574	1.341.574	520.289	16.935.962	1.885.764	778.966	500.405	61.136.513	3.069.549	-	64.706.467
Transakcioni i kreditne kartice	2.070.349	776.209	116.799	1.472.448	377.762	102.550	1.220.031	239.983	74.327	1.900.195	294.416	120.709	16.958	8.351.393	414.385	-	8.782.736
Ostala potraživanja	2.030.114	244.625	45.601	259.127	93.257	9.561	12.979.068	386.868	138.452	754.525	174.033	31.428	314.927	16.921.617	225.042	-	17.461.586
Potraživanja od privrede	55.905.373	5.725.211	617.701	100.172.793	6.915.544	449.342	74.928.274	9.437.686	627.731	19.606.731	8.323.445	634.728	51.791	281.015.057	2.329.502	-	283.396.350
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	2.816.897	2.415	5.877	1.495.596	26.867	1.208	5.596.274	365.606	13.001	2.331.685	197.056	32	5.208	12.832.395	20.118	-	12.857.721
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	13.268.560	1.950.501	339.948	17.236.521	4.314.612	92.436	10.985.246	7.362.340	279.630	4.738.730	5.003.251	456.731	22.374	64.859.761	1.168.745	-	66.050.879
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	511.832	6	16	160.894	-	21	252.536	12	10.038	2	44	-	0	925.327	10.075	-	935.402
Građevinarstvo	2.655.765	394.493	2.963	1.127.275	238.818	70.078	1.523.201	148.357	4.144	514.978	187.249	11.091	756	6.790.136	88.276	-	6.879.169
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	18.380.013	2.200.997	83.606	14.743.928	941.131	92.473	16.005.533	1.093.730	133.699	8.634.518	2.426.179	65.602	8.084	64.426.029	375.380	-	64.809.493
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	2.328.673	834.317	87.385	4.619.906	634.041	63.167	1.200.560	181.625	32.632	838.719	138.682	24.924	6.184	10.776.523	208.109	-	10.990.816
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	2.805.307	270.082	45.077	7.510.681	163.526	30.714	5.709.968	148.599	101.897	338.730	20.869	4.197	839	16.967.761	181.885	-	17.150.486
Ostalo	13.138.324	72.401	52.829	53.277.992	596.549	99.245	33.654.957	137.417	52.689	2.209.368	350.116	72.151	8.346	103.437.124	276.913	-	103.722.384
Potraživanja od ostalih klijenata	59.267.876	38.944	25.379	34.281.700	941.329	-	2.277.026	134	48.787	15.030	153	57	321.932	96.822.192	74.224	-	97.218.348
Leasing	9.128.698	1.082.681	64.165	4.065.010	1.772.311	79.495	4.564.922	463.428	224.694	3.502.524	485.277	247.321	-	25.064.851	615.676	-	25.680.526
Leasing - potraživanja od stanovništva	511.908	10.135	3.635	168.528	1.565	712	140.713	455	20	68.907	926	1.536	-	903.138	5.903	-	909.041
Leasing - potraživanja od privrede	8.616.790	1.072.546	60.529	3.896.482	1.770.746	78.783	4.424.209	462.972	224.675	3.433.616	484.351	245.786	-	24.161.713	609.773	-	24.771.485
Ukupna izloženost	169.439.652	12.239.091	2.153.682	156.245.403	13.624.263	1.499.510	125.819.328	12.673.140	1.773.695	53.303.080	11.766.807	1.892.548	1.450.599	555.110.764	7.319.436	-	563.880.799

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2022.																	
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Region Beograd 1			Region Beograd 2			Region Sever			Region Jug			Poci	Ukupno neobezvređena potraživanja (Stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (Stage 3)	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno bruto potraživanje
	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)					
Potraživanja od stanovništva	3.338.476	1.383.615	31.322	2.244.879	595.857	27.309	3.255.586	370.836	41.331	2.909.918	344.238	32.484	358	14.443.405	132.446	-	14.576.209
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	3.210.802	1.381.902	31.322	2.211.859	595.857	27.309	1.903.696	370.319	20.208	2.851.752	344.238	32.484	358	12.870.425	111.323	-	12.982.106
Ostala potraživanja	127.674	1.713	-	33.020	-	-	1.351.891	516	21.123	58.167	-	-	-	1.572.981	21.123	-	1.594.104
Potraživanja od privrede	70.166.836	5.182.810	162.690	71.048.847	8.219.075	591.467	31.853.581	2.080.649	576.874	25.614.010	1.173.278	79.298	1.858	215.339.085	1.410.329	-	216.751.272
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	985.099	-	-	232.133	85.821	-	1.762.237	37.959	-	263.340	39.894	-	-	3.406.483	-	-	3.406.483
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	9.028.437	2.582.851	127.309	16.102.574	3.684.446	-	9.653.336	816.914	543.338	13.336.918	256.607	16.285	498	55.462.084	686.932	-	56.149.514
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	2	-	-	1.660.617	35.197	-	1.058	7.032	-	5.469	361	-	-	1.709.737	-	-	1.709.737
Građevinarstvo	14.089.751	65.362	2.214	12.009.331	330.869	-	3.486.196	55.736	-	7.066.387	106.796	62.273	-	37.210.428	64.487	-	37.274.915
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	30.913.636	2.226.761	-	14.818.717	2.266.490	558.422	14.266.368	1.024.735	26.130	3.494.709	710.037	26	484	69.721.453	584.578	-	70.306.515
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	6.354.368	175.583	32.350	6.056.140	181.791	-	1.301.549	66.941	172	485.665	15.309	-	373	14.637.348	32.522	-	14.670.243
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	6.604.690	127.444	49	7.449.780	157.351	3.000	729.902	59.487	6.701	222.488	12.129	50	222	15.363.270	9.800	-	15.373.292
Ostalo	2.190.852	4.808	768	12.719.555	1.477.110	30.045	652.934	11.844	533	739.034	32.145	664	281	17.828.283	32.010	-	17.860.578
Potraživanja od ostalih klijenata	2.823.842	22.332	-	638.301	42.616	-	686.576	503.052	-	22.554	-	-	12.324	4.739.272	-	-	4.751.597
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	76.329.154	6.588.757	194.012	73.932.027	8.857.548	618.776	35.795.743	2.954.536	618.205	28.546.482	1.517.516	111.782	14.541	234.521.762	1.542.775	-	236.079.078

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2021.																	
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Region Beograd 1			Region Beograd 2			Region Sever			Region Jug			Poci	Ukupno neobezvređena potraživanja (Stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (Stage 3)	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno bruto potraživanje
	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)					
Potraživanja od stanovništva	15.194.675	9.796.250	1.174.069	11.851.407	8.041.757	974.868	7.273.123	4.529.986	648.644	7.830.315	4.735.020	711.366	209.939	69.252.533	3.508.947	-	72.971.419
Stambeni krediti	6.986.115	4.668.922	254.347	5.970.872	3.682.891	188.278	2.935.696	1.813.404	167.861	2.046.179	1.219.013	62.884	-	29.323.092	673.370	-	29.996.462
Potrošački i gotovinski krediti	6.815.423	3.525.614	725.202	4.686.063	3.411.199	610.554	3.437.938	2.088.345	341.831	4.404.477	2.744.866	450.604	-	31.113.925	2.128.191	-	33.242.116
Transakcioni i kreditne kartice	1.283.494	1.024.872	168.123	1.091.203	626.125	167.220	806.568	379.924	125.233	1.264.055	484.047	181.701	-	6.960.288	642.277	-	7.602.565
Ostala potraživanja	109.643	576.842	26.397	103.269	321.542	8.816	92.921	248.313	13.719	115.604	287.094	16.177	209.939	1.855.228	65.109	-	2.130.276
Potraživanja od privrede	42.763.998	2.988.027	345.735	99.640.960	7.652.575	504.042	24.619.038	7.149.370	799.239	16.420.193	5.632.740	536.598	-	206.866.901	2.185.614	-	209.052.515
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	1.761.939	9.711	1.377	1.505.442	165.809	1.281	1.282.314	926.251	20.146	1.369.624	14.708	22.963	-	7.035.798	45.767	-	7.081.565
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	8.742.320	855.217	67.694	12.570.425	1.729.087	205.757	6.052.687	878.909	499.616	5.819.656	3.553.379	405.497	-	40.201.680	1.178.564	-	41.380.244
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	8	2	3	18	-	30	5.152	-	-	1	7.191	-	-	12.372	33	-	12.405
Građevinarstvo	1.792.564	147.950	7.308	1.438.497	3.253.675	13.927	739.218	153.934	4.638	366.135	300.818	1.011	-	8.192.791	26.884	-	8.219.675
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	16.044.998	658.354	88.481	12.265.800	1.419.871	81.923	9.045.219	4.574.340	47.476	7.295.816	1.097.649	38.606	-	52.402.047	256.486	-	52.658.533
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	782.165	917.344	28.250	3.347.403	632.962	106.939	436.102	244.717	31.451	543.518	152.904	20.676	-	7.057.115	187.316	-	7.244.431
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	1.298.747	185.212	70.545	3.891.242	158.004	31.211	1.964.411	82.858	138.951	230.835	20.606	1.269	-	7.831.915	241.976	-	8.073.891
Ostalo	12.341.257	214.237	82.077	64.622.133	293.167	62.974	5.093.935	288.361	56.961	794.608	485.485	46.576	-	84.133.183	248.588	-	84.381.771
Potraživanja od ostalih klijenata	65.519.308	23.713	-	16.694.823	171	38.041	18	-	-	15	-	-	-	82.238.048	38.041	-	82.276.089
Leasing	6.893.941	625.112	38.986	1.795.125	393.503	44.718	2.206.058	408.069	249.523	2.060.612	517.056	45.079	-	14.899.476	378.306	-	15.277.782
Leasing - potraživanja od stanovništva	456.849	2.346	7.759	176.332	-	-	114.434	-	841	62.380	-	182	-	812.341	8.782	-	821.123
Leasing - potraživanja od privrede	6.437.092	622.766	31.227	1.618.793	393.503	44.718	2.091.624	408.069	248.682	1.998.233	517.056	44.897	-	14.087.135	369.524	-	14.456.659
Ukupna izloženost	130.371.922	13.433.102	1.558.790	129.982.315	16.088.006	1.561.669	34.098.237	12.087.425	1.697.406	26.311.135	10.884.816	1.293.043	209.939	373.256.958	6.110.908	-	379.577.805

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2021.																	
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Region Beograd 1			Region Beograd 2			Region Sever			Region Jug			Poci	Ukupno neobebevređena potraživanja (Stage 1 & 2)	Ukupno obebevređena potraživanja (Stage 3)	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno bruto potraživanje
	Neobebevređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobebevređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obebevređena potraživanja (Stage 3)	Neobebevređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobebevređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obebevređena potraživanja (Stage 3)	Neobebevređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobebevređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obebevređena potraživanja (Stage 3)	Neobebevređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobebevređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obebevređena potraživanja (Stage 3)					
Potraživanja od stanovništva	2.059.193	1.827.087	40.000	1.672.797	1.036.136	28.515	1.287.988	591.689	24.066	1.855.205	672.136	33.240	-	11.002.231	125.821	-	11.128.052
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	2.056.893	1.827.087	40.000	1.671.033	1.004.265	28.515	1.287.988	591.689	24.066	1.854.617	672.136	33.240	-	10.965.708	125.821	-	11.091.529
Ostala potraživanja	2.300	-	-	1.764	31.871	-	-	-	-	588	-	-	-	36.523	-	-	36.523
Potraživanja od privrede	41.322.470	2.264.522	22.308	59.617.038	5.341.804	482.012	25.525.553	1.510.132	548.294	22.061.660	1.134.875	3.976	-	158.778.054	1.056.590	-	159.834.644
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	675.328	2.350	-	36.701	14.797	-	712.460	436.353	-	703.770	1.815	-	-	2.583.574	-	-	2.583.574
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	4.518.392	1.841.628	2.993	13.269.116	2.658.397	107	9.742.041	144.411	545.933	11.634.131	160.188	1.700	-	43.968.304	550.733	-	44.519.037
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	-	-	-	41.024	-	-	714	-	-	-	348	-	-	42.086	-	-	42.086
Građevinarstvo	4.984.920	66.758	-	9.573.023	564.308	47.893	1.781.464	41.824	-	6.253.334	430.316	-	-	23.695.947	47.893	-	23.743.840
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	25.776.412	170.596	41	14.645.142	1.450.698	432.396	10.296.351	743.698	-	2.913.538	446.530	-	-	56.442.965	432.437	-	56.875.402
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	1.056.082	54.447	16.819	6.165.601	402.992	40	347.773	71.227	312	204.004	37.964	2.000	-	8.340.090	19.171	-	8.359.261
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	3.680.143	115.382	708	4.340.045	119.465	-	133.222	35.777	2.014	128.857	2.153	-	-	8.555.044	2.722	-	8.557.766
Ostalo	631.193	13.361	1.747	11.546.386	131.147	1.576	2.511.528	36.842	35	224.026	55.561	276	-	15.150.044	3.634	-	15.153.678
Potraživanja od ostalih klijenata	2.297.474	13.095	-	3.297.162	2.629	-	-	-	-	-	-	-	-	5.610.360	-	-	5.610.360
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	45.679.137	4.104.704	62.308	64.586.997	6.380.569	510.527	26.813.541	2.101.821	572.360	23.916.865	1.807.011	37.216	-	175.390.645	1.182.411	-	176.573.056

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Granska koncentracija, uključujući podatke o strukturi problematičnih plasmana je prikazana u nastavku. Pod problematičnim potraživanjima Grupa smatra potraživanja od dužnika koji su zadovoljili neki od „default“ indikatora navedenih u tabeli „Indikatori defaulta“, u daljem tekstu (u skladu sa internim pravilima RBI grupe).

Podaci o problematičnim bilansnim i vanbilansnim plasmanima su prikazani u nastavku:

31.12.2022.							
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost obezvređenih (stage 3) potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti obezvređenih (stage 3) potraživanja	%obezvređenih (stage 3) potraživanja	Vrednost sredstava obezvređenih (stage 3) potraživanja*
				od čega: restrukturirana potraživanja			
	1	2	3	4	5	(3/1) 6	7
Potraživanja od stanovništva	157.585.574	5.221.457	4.300.034	268.288	2.384.525	2,7	614.988
Stambeni krediti	66.634.789	915.719	591.059	136.115	307.901	0,9	478.464
Potrošački i gotovinski krediti	64.706.465	3.215.429	3.069.548	82.070	1.642.819	4,7	3.346
Transakcioni i kreditne kartice	8.782.736	495.944	414.385	-	287.438	4,7	920
Ostala potraživanja	17.461.585	594.365	225.042	50.103	146.367	1,3	132.259
Potraživanja od privrede	283.396.352	3.857.039	2.329.503	1.014.282	1.419.619	0,8	697.352
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	12.857.719	86.726	20.117	7.385	12.741	0,2	8.689
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	66.050.879	2.027.313	1.168.745	626.822	615.107	1,8	424.538
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	935.404	15.099	10.076	7.946	8.064	1,1	-
Građevinarstvo	6.879.168	128.666	88.276	7.204	59.879	1,3	28.113
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	64.809.494	752.748	375.380	140.951	251.384	0,6	152.231
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	10.990.814	213.485	208.109	98.843	127.178	1,9	45.429
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	17.150.487	223.067	181.886	102.668	128.401	1,1	9.587
Ostalo	103.722.387	409.934	276.913	22.463	216.866	0,3	28.765
Potraživanja od ostalih klijenata	97.218.348	121.415	74.224	-	36.489	0,1	35.795
Leasing	25.680.526	478.526	615.676	183.279.273	218.594	2,4	307.384
Leasing-potraživanja od stanovništva	909.041	10.335	5.903	-	3.361	0,6	4.234
Leasing-potraživanja od privrede	24.771.485	468.192	609.773	183.279.273	215.234	2,5	303.149
Ukupna potraživanja	563.880.799	9.678.437	7.319.436	184.561.843	4.059.227	1,3	1.655.519

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2022.							
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost obezvređenih (stage 3) potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti obezvređenih (stage 3) potraživanja	% obezvređenih (stage 3) potraživanja	Vrednost sredstava obezvređenih (stage 3) potraživanja*
				od čega: restrukturirana potraživanja			
	1	2	3	4	5		
Potraživanja od stanovništva	14.576.208	144.314	132.446	-	63.668	0,9	827
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	12.982.105	133.163	111.323	-	63.662	0,9	827
Ostala potraživanja	1.594.104	11.151	21.123	-	6	1,3	-
Potraživanja od privrede	216.751.272	982.658	1.410.329	353.388	537.876	0,7	803.681
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	3.406.483	8.661	-	-	-	0,0	-
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	56.149.513	304.615	686.931	353.388	137.826	1,2	550.385
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	1.709.736	1.783	-	-	-	0,0	-
Građevinarstvo	37.274.913	99.157	64.486	-	51.985	0,2	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	70.306.515	463.586	584.578	-	332.676	0,8	222.807
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	14.670.243	37.753	32.522	-	8.876	0,2	489
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	15.373.294	43.345	9.800	-	5.047	0,1	-
Ostalo	17.860.575	23.759	32.012	-	1.467	0,2	30.000
Potraživanja od ostalih klijenata	4.751.598	5.792	-	-	-	0,0	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	236.079.078	1.132.763	1.542.775	353.388	601.545	0,7	804.508

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezvređenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2021.							
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost obezvređenih (stage 3) potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti obezvređenih (stage 3) potraživanja	%obezvređenih (stage 3) potraživanja	Vrednost sredstava obezvređenih (stage 3) potraživanja*
				od čega: restrukturirana potraživanja			
			1	2			
Potraživanja od stanovništva	72.971.420	3.314.643	3.508.947	212.648	2.108.345	4,8	480.625
Stambeni krediti	29.996.461	697.813	673.371	133.163	333.837	2,2	444.882
Potrošački i gotovinski krediti	33.242.117	1.797.792	2.128.191	75.989	1.234.928	6,4	5.262
Transakcioni i kreditne kartice	7.602.566	661.152	642.278	-	498.649	8,4	1.049
Ostala potraživanja	2.130.276	157.886	65.107	3.496	40.931	3,1	29.432
Potraživanja od privrede	209.052.515	3.496.703	2.185.614	1.086.283	1.650.975	1,0	760.363
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	7.081.565	61.879	45.768	20.896	37.282	0,6	21.367
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	41.380.244	1.470.964	1.178.564	922.636	937.368	2,8	447.271
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	12.406	33	34	-	24	0,3	-
Građevinarstvo	8.219.675	748.332	26.885	8.086	19.396	0,3	4.743
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	52.658.533	384.363	256.486	61.036	188.956	0,5	29.461
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	7.244.430	329.900	187.316	64.024	141.091	2,6	60.171
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	8.073.891	179.403	241.976	3.381	132.869	3,0	159.387
Ostalo	84.381.771	321.829	248.585	6.224	193.989	0,3	37.963
Potraživanja od ostalih klijenata	82.276.088	48.734	38.041	-	34.417	-	-
Leasing	15.277.782	312.242	378.306	278.823	189.000	2,5	196.550
Leasing-potraživanja od stanovništva	821.123	9.620	8.782	-	4.684	1,1	7.112
Leasing-potraživanja od privrede	14.456.659	302.621	369.524	278.823	184.315	2,6	189.438
Ukupna potraživanja	379.577.805	7.172.322	6.110.908	1.577.754	3.982.737	1,6	1.437.538

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2021.							
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost obezvređenih (stage 3) potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti obezvređenih (stage 3) potraživanja	% obezvređenih (stage 3) potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja obezvređenih (stage 3) potraživanja*
				od čega: restrukturirana potraživanja			
	1	2	3	4	5	(3/1) 6	7
Potraživanja od stanovništva	11.128.053	151.190	125.822	-	77.404	1,1	370
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	11.091.530	142.667	125.822	-	77.404	1,1	370
Ostala potraživanja	36.523	8.523	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	159.834.643	655.768	1.056.589	142.880	402.601	0,7	315.126
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	2.583.575	5.099	-	-	-	-	-
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	44.519.035	166.152	550.732	140.594	67.512	1,2	131.628
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	42.086	46	-	-	-	-	-
Građevinarstvo	23.743.841	73.200	47.893	-	40.894	0,2	20.856
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	56.875.401	350.622	432.437	2.286	286.875	0,8	162.642
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	8.359.260	25.407	19.170	-	4.736	0,2	-
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	8.557.766	20.413	2.722	-	209	-	-
Ostalo	15.153.679	14.829	3.635	-	2.375	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	5.610.360	1.911	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	176.573.056	808.869	1.182.411	142.880	480.005	0,7	315.496

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Prilagođavanje modela za merenje očekivanih kreditnih gubitaka (PMA)

Prilagođavanja modela (zasnovano na IFRS 9.B5.5.16 an EBA/GL/2017/06) za procenu ispravke vrednosti očekivanih kreditnih gubitaka se primenjuju u okolnostima kada postojeći inputi, pretpostavke i tehnike modeliranja nisu u stanju da obuhvate sve relevantne faktore rizika. U delu 3 (**Post-model prilagođavanja**) detaljno je opisana metodologija kojom je obavljena selekcija kandidata koji su uključeni u izabrani PMA portfolio.

Kvantifikacija prilagođavanja modela na Bilans uspeha je predstavljena na sledeći način:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Potraživanja od stanovništva	(441.849)	186.096
Potraživanja od privrede	<u>(244.789)</u>	<u>(615.041)</u>
Ukupno	<u>(686.638)</u>	<u>(428.945)</u>

Analiza senzitivnosti

Najznačajnije pretpostavke koje utiču na očekivani gubitak su navedene kao što sledi:

- Portfolio preduzeća:
 - o Bruto domaći proizvod;
 - o Stopa nezaposlenosti;
 - o Kamatna stopa na dugoročne državne obveznice;
 - o Stopa inflacije.
- Portfolio stanovništva:
 - o Bruto domaći proizvod;
 - o Stopa nezaposlenosti;
 - o Cene nekretnina

Dodatno, pri uključivanju informacija o budućnosti koristi se i tzv. „kreditni sat“ koji je razvijen kako bi se identifikovala trenutna pozicija u kreditnom ciklusu, kao i trend. U zavisnosti od trenutne pozicije EBITDA i neto duga privrednih subjekata nad medijanom i trendom, kreditni sat daje procenu visine rizika (nizak, srednji, visok). U zavisnosti od procene faze ciklusa, vrši se korekcija parametara, ali isključivo u delu varijacija koje makroekonomski model ne objašnjava (da bi se izbeglo dvostruko uključivanje makroekonomskih kretanja) i samo ako ova korekcija poboljšava performanse makroekonomskog modela.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o bruto i neto izloženosti bilansnih i vanbilansnih potraživanja kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema načinu obezbeđenja, dospelosti i vrednosti sredstava obezbeđenja prikazani su u nastavku:

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2022.										
	Neobezvređena potraživanja (stage 1&2)		Obezvređena potraživanja (stage 3)	POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	bez značajnog pogoršanja fin. stanja	značajno pogoršanje fin. Stanja					na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobezvređenih potraživanja	Obezvređenih potraživanja
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	137.091.510	15.117.154	4.300.034	1.076.876	-	157.585.574	2.926.476	2.294.980	152.364.118	64.833.660	1.043.807
Stambeni krediti	61.108.575	4.690.568	591.059	244.586	-	66.634.789	458.815	456.903	65.719.070	55.886.835	745.344
Potrošački i gotovinski krediti	53.297.077	7.839.436	3.069.548	500.405	-	64.706.466	1.907.370	1.308.059	61.491.037	121.459	3.469
Transakcioni i kreditne kartice	6.663.023	1.688.370	414.385	16.958	-	8.782.736	297.789	198.155	8.286.792	51.826	1.069
Ostala potraživanja	16.022.834	898.780	225.042	314.927	-	17.461.584	262.502	331.863	16.867.220	8.773.540	293.924
Potraživanja od privrede	250.613.173	30.401.885	2.329.503	51.791	-	283.396.352	1.434.228	2.422.812	279.539.312	117.738.202	939.680
Velika preduzeća	137.547.799	24.697.272	953.864	-	-	163.198.935	651.573	1.772.897	160.774.465	57.656.979	212.956
Mala i srednja preduzeća	29.439.397	4.027.621	836.442	13.317	-	34.316.777	354.215	337.926	33.624.636	11.744.956	465.424
Mikro preduzeća i preduzetnici	10.880.850	1.676.185	503.753	38.322	-	13.099.110	393.178	300.371	12.405.562	2.919.640	261.300
Finansijske institucije	72.727.939	790	-	7	-	72.728.737	4	11.330	72.717.403	45.416.627	-
Ostalo	17.188	16	35.445	144	-	52.792	35.258	288	17.246	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	95.841.632	980.561	74.224	321.932	-	97.218.348	67.454	53.961	97.096.933	15.576	394.361
Leasing	21.261.154	3.803.696	615.676	-	-	25.680.526	218.594	259.932	25.202.000	16.158.911	307.384
Leasing - potraživanja od stanovništva	890.057	13.081	5.903	-	-	909.041	3.361	6.974	898.706	661.185	4.234
Leasing - potraživanja od privrede	20.371.097	3.790.616	609.773	-	-	24.771.485	215.234	252.958	24.303.293	15.497.726	303.149
Ukupna izloženost	504.807.469	50.303.296	7.319.436	1.450.599	-	563.880.799	4.646.751	5.031.685	554.202.362	198.746.349	2.685.231
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	483.546.314	46.499.599	-	115.805	-	530.161.719	-	4.771.753	525.389.966	182.587.438	-
od čega: restrukturirana	160.396	1.102.340	-	39.808	-	1.302.544	-	63.872	1.238.672	949.843	-
Problematična potraživanja	-	-	6.703.760	1.334.794	-	8.038.554	4.428.157	-	3.610.397	-	2.377.847
od čega: restrukturirana	-	-	1.282.570	56.039	-	1.338.609	946.595	-	392.013	-	444.949
Leasing	21.261.154	3.803.696	615.676	-	-	25.680.526	218.594	259.932	25.202.000	16.158.911	307.384
Neproblematična potraživanja	21.261.154	3.803.696	-	-	-	25.064.851	-	259.932	24.804.918	16.158.911	-
od čega: restrukturirana	324.219	105.105	-	-	-	429.324	-	5.632	423.692	270.159	-
Problematična potraživanja	-	-	615.676	-	-	615.676	218.594	-	397.082	-	307.384
od čega: restrukturirana	-	-	183.279	-	-	183.279	43.229	-	140.050	-	84.823
Ukupna izloženost	504.807.469	50.303.296	7.319.436	1.450.599	-	563.880.799	4.646.751	5.031.685	554.202.362	198.746.349	2.685.231

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2022.										
	Neobebevređena potraživanja (stage 1&2)		Obebevređena potraživanja (stage 3)	POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja	Vrednost sredstava obebeđenja*	
	bez značajnog pogoršanja fin. stanja	značajno pogoršanje fin. stanja					na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobebevređenih potraživanja	Obebevređenih potraživanja
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	11.748.860	2.694.545	132.446	358	-	14.576.208	63.626	80.688	14.431.895	220.945	957
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	10.178.108	2.692.315	111.323	358	-	12.982.105	63.620	69.543	12.848.942	160.569	957
Ostala potraživanja	1.570.751	2.229	21.123	-	-	1.594.104	6	11.145	1.582.953	60.376	-
Potraživanja od privrede	198.683.273	16.655.811	1.410.329	1.858	-	216.751.272	537.858	444.799	215.768.614	50.828.109	809.967
Velika preduzeća	155.374.007	13.760.111	1.373.623	-	-	170.507.741	524.496	336.013	169.647.232	35.712.143	789.643
Mala i srednja preduzeća	28.704.065	1.279.365	21.816	330	-	30.005.577	5.639	58.347	29.941.590	2.949.656	18.773
Mikro preduzeća i preduzetnici	4.208.341	210.915	14.890	1.528	-	4.435.675	7.723	49.500	4.378.452	554.856	1.550
Finansijske institucije	10.396.510	1.405.420	-	-	-	11.801.930	-	940	11.800.990	11.611.453	-
Ostalo	350	-	-	-	-	350	-	-	350	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	4.171.273	568.001	-	12.324	-	4.751.598	3.907	1.884	4.745.806	359.938	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	214.603.405	19.918.357	1.542.775	14.541	-	236.079.078	605.391	527.372	234.946.315	51.408.992	810.923
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	214.603.405	19.918.357	-	-	-	234.521.762	-	527.372	233.994.391	51.408.992	-
od čega: restrukturirana	-	13.328	-	-	-	13.328	-	2.369	10.959	-	-
Problematična potraživanja	-	-	1.542.775	14.541	-	1.557.316	605.391	-	951.925	-	810.923
od čega: restrukturirana	-	-	353.388	-	-	353.388	57.829	-	295.559	-	351.674
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	214.603.405	19.918.357	1.542.775	14.541	-	236.079.078	605.391	527.372	234.946.315	51.408.992	810.923

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obebeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2021.										
	Neobezvređena potraživanja (stage 1&2)		Obezvređena potraživanja (stage 3)	POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	bez značajnog pogoršanja fin. stanja	značajno pogoršanje fin. Stanja					na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobezvređenih potraživanja	Obezvređenih potraživanja
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	42.149.521	27.103.011	3.508.948	209.939	-	72.971.419	2.145.795	1.168.848	69.656.776	22.834.264	533.637
Stambeni krediti	17.938.861	11.384.229	673.371	-	-	29.996.461	333.837	363.976	29.298.648	21.257.476	444.882
Potrošački i gotovinski krediti	19.343.902	11.770.024	2.128.191	-	-	33.242.117	1.234.928	562.864	31.444.325	34.766	5.262
Transakcioni i kreditne kartice	4.445.321	2.514.967	642.278	-	-	7.602.566	498.649	162.502	6.941.415	24.604	1.049
Ostala potraživanja	421.437	1.433.791	65.108	209.939	-	2.130.275	78.381	79.506	1.972.388	1.517.418	82.444
Potraživanja od privrede	183.444.194	23.422.709	2.185.613	-	-	209.052.516	1.650.976	1.845.727	205.555.813	74.845.236	760.363
Velika preduzeća	108.603.886	16.923.543	1.122.964	-	-	126.650.393	848.736	1.523.242	124.278.415	38.180.383	516.188
Mala i srednja preduzeća	12.384.758	2.943.204	655.210	-	-	15.983.172	495.558	81.424	15.406.190	4.609.835	216.463
Mikro preduzeća i preduzetnici	4.124.172	3.555.770	407.439	-	-	8.087.381	306.682	240.907	7.539.792	1.363.458	27.712
Finansijske institucije	58.331.378	192	-	-	-	58.331.570	-	154	58.331.416	30.691.560	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	82.214.164	23.883	38.041	-	-	82.276.088	34.416	14.318	82.227.354	-	-
Leasing	12.955.736	1.943.740	378.306	-	-	15.277.782	189.000	123.242	14.965.540	9.665.102	196.550
Leasing - potraživanja od stanovništva	809.995	2.346	8.782	-	-	821.123	4.684	4.936	811.503	661.915	7.112
Leasing - potraživanja od privrede	12.145.741	1.941.394	369.524	-	-	14.456.659	184.315	118.306	14.154.037	9.003.187	189.438
Ukupna izloženost	320.763.615	52.493.343	6.110.908	209.939	-	379.577.805	4.020.187	3.152.135	372.405.483	107.344.602	1.490.550
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	307.807.879	50.549.603	-	125.293	-	358.482.775	-	3.028.893	355.453.882	97.679.500	-
od čega: restrukturirana	51.141	395.115	-	47.617	-	493.873	-	19.689	474.184	245.795	-
Problematična potraživanja	-	-	5.732.602	84.646	-	5.817.248	3.831.187	-	1.986.061	-	1.294.000
od čega: restrukturirana	-	-	1.298.931	41.778	-	1.340.709	1.031.768	-	308.941	-	580.844
Leasing	12.955.736	1.943.740	378.306	-	-	15.277.782	189.000	123.242	14.965.540	9.665.102	196.550
Neproblematična potraživanja	12.955.736	1.943.740	-	-	-	14.899.476	-	123.242	14.776.234	9.665.102	-
od čega: restrukturirana	222.146	205.717	-	-	-	427.863	-	3.081	424.782	297.546	-
Problematična potraživanja	-	-	378.306	-	-	378.306	189.000	-	189.306	-	196.550
od čega: restrukturirana	-	-	278.823	-	-	278.823	112.442	-	166.382	-	157.832
Ukupna izloženost	320.763.615	52.493.343	6.110.908	209.939	-	379.577.805	4.020.187	3.152.135	372.405.483	107.344.602	1.490.550

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2021.										
	Neobezvređena potraživanja (stage 1&2)		Obezvređena potraživanja (stage 3)	POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	bez značajnog pogoršanja fin. stanja	značajno pogoršanje fin. stanja					na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobezvređenih potraživanja	Obezvređenih potraživanja
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	6.875.183	4.127.048	125.822	-	-	11.128.053	77.404	73.786	10.976.863	94.339	370
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	6.870.531	4.095.177	125.822	-	-	11.091.530	77.404	65.263	10.948.863	60.092	370
Ostala potraživanja	4.652	31.871	-	-	-	36.523	-	8.523	28.000	34.247	-
Potraživanja od privrede	148.526.722	10.251.332	1.056.589	-	-	159.834.643	402.600	253.170	159.178.875	47.029.329	315.126
Velika preduzeća	133.582.550	8.924.881	1.027.341	-	-	143.534.772	387.113	205.150	142.942.509	38.827.635	303.368
Mala i srednja preduzeća	5.606.901	661.636	18.351	-	-	6.286.888	8.444	9.881	6.268.564	839.660	11.758
Mikro preduzeća i preduzetnici	1.007.949	599.607	10.897	-	-	1.618.453	7.043	38.071	1.573.339	170.564	-
Finansijske institucije	8.329.322	65.208	-	-	-	8.394.530	-	68	8.394.463	7.191.470	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	5.594.636	15.724	-	-	-	5.610.360	-	1.909	5.608.449	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupnaizloženost	160.996.541	14.394.104	1.182.411	-	-	176.573.056	480.004	328.865	175.764.187	47.123.668	315.496
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	160.996.541	14.394.104	-	-	-	175.390.645	-	328.865	175.061.780	47.123.668	-
od čega: restrukturirana	-	9	-	-	-	9	-	-	9	-	-
Problematična potraživanja	-	-	1.182.411	-	-	1.182.411	480.004	-	702.407	-	315.496
od čega: restrukturirana	-	-	142.880	-	-	142.880	-	-	142.880	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupnaizloženost	160.996.541	14.394.104	1.182.411	-	-	176.573.056	480.004	328.865	175.764.187	47.123.668	315.496

*Tržišna ilifervrednostmaksimalnodbrutovrednostiobezbedenogpotraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema statusu obezvređenja i broju dana docnje su prikazani u nastavku:

31.12.2022.															
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)					Obezvređena potraživanja (stage 3)					POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
	nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana					
Prema sektorima															
Potraživanja od stanovništva	111.905.042	38.948.244	1.009.434	320.682	25.259	325.941	1.594.819	745.464	677.934	955.874	1.076.876	-	152.208.662	4.300.033	157.585.571
Stambeni krediti	44.260.400	21.341.741	145.662	38.057	13.283	68.303	337.859	124.359	32.309	28.228	244.586	-	65.799.143	591.059	66.634.788
Potrošački i gotovinski krediti	46.680.320	13.621.881	663.334	166.400	4.576	129.542	1.048.956	518.694	562.751	809.605	500.405	-	61.136.511	3.069.548	64.706.464
Transakcioni i kreditne kartice	6.273.211	1.952.076	98.921	26.777	408	35.504	148.493	58.719	69.615	102.055	16.958	-	8.351.393	414.385	8.782.736
Ostala potraživanja	14.691.110	2.032.547	101.518	89.448	6.992	92.591	59.512	43.692	13.260	15.986	314.927	-	16.921.616	225.041	17.461.584
Potraživanja od privrede	275.077.185	5.811.399	92.624	33.502	348	1.360.147	257.398	140.902	162.210	408.847	51.791	-	281.015.058	2.329.504	283.396.353
Velika preduzeća	161.865.732	379.261	78	-	-	808.335	103.494	6.842	21.573	13.622	-	-	162.245.071	953.866	163.198.937
Mala i srednja preduzeća	32.641.502	780.640	44.359	518	-	530.547	120.120	36.095	31.154	118.525	13.317	-	33.467.019	836.441	34.316.777
Mikro preduzeća i preduzetnici	7.830.407	4.646.402	46.894	32.984	348	21.230	33.783	62.572	109.469	276.698	38.322	-	12.557.036	503.753	13.099.110
Finansijske institucije	72.722.341	5.095	1.293	-	-	-	-	-	-	-	7	-	72.728.728	-	72.728.736
Ostalo	17.204	-	-	-	-	36	-	35.392	14	2	144	-	17.204	35.445	52.792
Potraživanja od ostalih klijenata	96.822.098	96	-	-	-	25.417	-	42	48.736	28	321.932	-	96.822.194	74.224	97.218.350
Leasing	24.614.055	258.448	168.808	23.539	-	439.490	27.623	6.940	13.720	127.902	-	-	25.064.851	615.676	25.680.526
Leasing - potraživanja od stanovništva	889.072	985	10.028	3.053	-	2.572	-	20	935	2.376	-	-	903.138	5.903	909.041
Leasing - potraživanja od privrede	23.724.983	257.463	158.781	20.486	-	436.919	27.623	6.920	12.785	125.526	-	-	24.161.713	609.773	24.771.485
Ukupna izloženost	508.418.380	45.018.188	1.270.866	377.724	25.607	2.150.996	1.879.840	893.348	902.601	1.492.651	1.450.599	-	555.110.764	7.319.436	563.880.799
Prema kategorijama potraživanja															
Neproblematična potraživanja	483.804.325	44.759.740	1.102.058	354.185	25.607	-	-	-	-	-	115.805	-	530.045.914	-	530.161.719
od čega: restrukturirana	995.359	232.961	27.934	6.483	-	-	-	-	-	-	39.808	-	1.262.737	-	1.302.545
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	1.711.506	1.852.217	886.408	888.881	1.364.749	1.334.794	-	-	6.703.760	8.038.554
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	910.413	189.484	73.283	35.577	73.814	56.039	-	-	1.282.571	1.338.610
Leasing	24.614.055	258.448	168.808	23.539	-	439.490	27.623	6.940	13.720	127.902	-	-	25.064.851	615.676	25.680.526
Neproblematična potraživanja	24.614.055	258.448	168.808	23.539	-	-	-	-	-	-	-	-	25.064.851	-	25.064.851
od čega: restrukturirana	419.057	9.913	354	-	-	-	-	-	-	-	-	-	429.324	-	429.324
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	439.490	27.623	6.940	13.720	127.902	-	-	-	615.676	615.676
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	150.206	-	993	10.066	22.014	-	-	-	183.279	183.279
Ukupna izloženost	508.418.380	45.018.188	1.270.866	377.724	25.607	2.150.996	1.879.840	893.348	902.601	1.492.651	1.450.599	-	555.110.764	7.319.436	563.880.799

* Dani docnje se računaju prema metodologiji Banke

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2022.														
	Neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)					Obezvređena potraživanja (stage 3)					POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
	nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana					
Prema sektorima															
Potraživanja od stanovništva	13.407.381	943.862	51.823	15.700	24.638	49.615	66.805	15.538	110	380	358	-	14.443.403	132.447	14.576.208
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	11.922.147	885.139	48.941	14.195	-	42.839	55.463	12.532	110	380	358	-	12.870.423	111.324	12.982.105
Ostala potraživanja	1.485.233	58.723	2.882	1.505	24.638	6.776	11.342	3.005	-	-	-	-	1.572.981	21.123	1.594.104
Potraživanja od privrede	191.207.906	22.673.994	1.456.295	888	-	1.185.915	152.507	68.411	3.495	-	1.858	-	215.339.083	1.410.328	216.751.269
Velika preduzeća	151.547.378	17.528.077	58.661	-	-	1.159.843	151.506	62.273	-	-	-	-	169.134.116	1.373.622	170.507.738
Mala i srednja preduzeća	26.875.916	3.058.519	48.996	-	-	16.866	49	1.438	3.463	-	330	-	29.983.431	21.816	30.005.577
Mikro preduzeća i preduzetnici	3.799.528	617.886	954	888	-	9.207	952	4.700	32	-	1.528	-	4.419.256	14.890	4.435.675
Finansijske institucije	8.984.734	1.469.512	1.347.684	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11.801.930	-	11.801.930
Ostalo	350	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	350	-	350
Potraživanja od ostalih klijenata	4.739.021	255	-	-	-	-	-	-	-	-	12.324	-	4.739.276	-	4.751.601
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	209.354.308	23.618.110	1.508.119	16.588	24.638	1.235.530	219.311	83.949	3.605	380	14.541	-	234.521.762	1.542.775	236.079.078
Prema kategorijama potraživanja															
Neproblematična potraživanja	209.354.308	23.618.110	1.508.119	16.588	24.638	-	-	-	-	-	-	-	234.521.762	-	234.521.762
od čega: restrukturirana	13.328	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.328	-	13.328
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	1.235.530	219.311	83.949	3.605	380	14.541	-	-	1.542.775	1.557.316
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	346.559	6.829	-	-	-	-	-	-	353.388	353.388
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	209.354.308	23.618.110	1.508.119	16.588	24.638	1.235.530	219.311	83.949	3.605	380	14.541	-	234.521.762	1.542.775	236.079.078

* Dani docnije se računaju prema metodologiji Banke

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2021.														
	Neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)					Obezvređena potraživanja (stage 3)					POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
	nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana					
Prema sektorima															
Potraživanja od stanovništva	49.023.552	19.216.075	826.080	177.930	8.898	411.493	1.486.830	400.636	325.593	884.396	209.939	-	69.252.535	3.508.948	72.971.422
Stambeni krediti	23.620.193	5.521.874	140.161	37.321	3.542	170.824	394.239	52.344	11.727	44.236	-	-	29.323.091	673.370	29.996.461
Potrošački i gotovinski krediti	19.214.836	11.235.220	550.146	111.613	2.111	172.461	905.452	272.705	229.580	547.994	-	-	31.113.926	2.128.192	33.242.118
Transakcioni i kreditne kartice	5.133.519	1.692.722	108.474	25.242	332	34.797	164.699	66.350	84.274	292.157	-	-	6.960.289	642.277	7.602.566
Ostala potraživanja	1.055.004	766.259	27.299	3.754	2.913	33.411	22.440	9.237	12	9	209.939	-	1.855.229	65.109	2.130.277
Potraživanja od privrede	202.470.146	4.253.955	120.807	21.866	129	1.250.384	437.024	119.711	79.837	298.657	-	-	206.866.903	2.185.613	209.052.516
Velika preduzeća	125.459.441	57.234	10.754	-	-	1.025.737	81.150	-	15.964	112	-	-	125.527.429	1.122.963	126.650.392
Mala i srednja preduzeća	14.942.216	342.221	43.525	-	-	209.218	253.517	57.232	43.592	91.652	-	-	15.327.962	655.211	15.983.173
Mikro preduzeća i preduzetnici	3.744.635	3.847.104	66.208	21.866	129	15.429	102.357	62.479	20.281	206.893	-	-	7.679.942	407.439	8.087.381
Finansijske institucije	58.323.854	7.396	320	-	-	-	-	-	-	-	-	-	58.331.570	-	58.331.570
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	82.238.044	-	-	-	-	38.041	-	-	-	-	-	-	82.238.044	38.041	82.276.085
Leasing	14.736.296	117.514	40.409	5.257	-	288.065	2.626	2.345	704	84.565	-	-	14.899.476	378.306	15.277.782
Leasing - potraživanja od stanovništva	809.736	259	2.346	-	-	3.824	-	317	-	4.641	-	-	812.341	8.782	821.123
Leasing - potraživanja od privrede	13.926.560	117.256	38.063	5.257	-	284.241	2.626	2.028	704	79.924	-	-	14.087.135	369.524	14.456.659
Ukupna izloženost	348.468.038	23.587.544	987.296	205.053	9.027	1.987.983	1.926.480	522.692	406.134	1.267.618	209.939	-	373.256.958	6.110.908	379.577.805
Prema kategorijama potraživanja															
Neproblematična potraživanja	333.731.742	23.470.030	946.887	199.796	9.027	-	-	-	-	-	125.293	-	358.357.482	-	358.482.775
od čega: restrukturirana	275.532	143.092	27.312	319	-	-	-	-	-	-	47.617	-	446.255	-	493.872
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	1.699.918	1.923.854	520.347	405.430	1.183.053	84.646	-	-	5.732.602	5.817.248
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	935.502	246.722	30.927	11.804	73.976	41.778	-	-	1.298.931	1.340.709
Leasing	14.736.296	117.514	40.409	5.257	-	288.065	2.626	2.345	704	84.565	-	-	14.899.476	378.306	15.277.782
Neproblematična potraživanja	14.736.296	117.514	40.409	5.257	-	-	-	-	-	-	-	-	14.899.476	-	14.899.476
od čega: restrukturirana	418.571	1.343	7.949	-	-	-	-	-	-	-	-	-	427.863	-	427.863
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	288.065	2.626	2.345	704	84.565	-	-	-	378.306	378.306
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	247.498	-	2.028	-	29.297	-	-	-	278.823	278.823
Ukupna izloženost	348.468.038	23.587.544	987.296	205.053	9.027	1.987.983	1.926.480	522.692	406.134	1.267.618	209.939	-	373.256.958	6.110.908	379.577.805

* Dani docnije se računaju prema metodologiji Banke

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2021.														
	Neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)					Obezvređena potraživanja (stage 3)					POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
	nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana					
Prema sektorima															
Potraživanja od stanovništva	10.055.160	866.949	64.823	15.196	104	49.622	61.233	14.967	-	-	-	-	11.002.232	125.822	11.128.054
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	10.018.637	866.949	64.823	15.196	104	49.622	61.233	14.967	-	-	-	-	10.965.709	125.822	11.091.531
Ostala potraživanja	36.523	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36.523	-	36.523
Potraživanja od privrede	142.261.246	16.480.119	36.689	-	-	1.000.655	53.497	499	246	1.692	-	-	158.778.054	1.056.589	159.834.643
Velika preduzeća	127.715.434	14.791.997	-	-	-	989.532	37.810	-	-	-	-	-	142.507.431	1.027.342	143.534.773
Mala i srednja preduzeća	6.197.413	70.240	884	-	-	3.214	14.392	499	246	-	-	-	6.268.537	18.351	6.286.888
Mikro preduzeća i preduzetnici	1.311.832	295.646	78	-	-	7.909	1.295	-	-	1.692	-	-	1.607.556	10.896	1.618.452
Finansijske institucije	7.036.567	1.322.236	35.727	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.394.530	-	8.394.530
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	5.610.359	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.610.359	-	5.610.359
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	157.926.765	17.347.068	101.512	15.196	104	1.050.277	114.730	15.466	246	1.692	-	-	175.390.645	1.182.411	176.573.056
Prema kategorijama potraživanja															
Neproblematična potraživanja	157.926.765	17.347.068	101.512	15.196	104	-	-	-	-	-	-	-	175.390.645	-	175.390.645
od čega: restrukturirana	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	9
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	1.050.277	114.730	15.466	246	1.692	-	-	-	1.182.411	1.182.411
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	131.784	11.096	-	-	-	-	-	-	142.880	142.880
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	157.926.765	17.347.068	101.512	15.196	104	1.050.277	114.730	15.466	246	1.692	-	-	175.390.645	1.182.411	176.573.056

* Dani docnije se računaju prema metodologiji Banke

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje

Grupa nema restrukturiranih kredita i potraživanja od banaka, niti restrukturirana ulaganja u investicione hartije od vrednosti.

Restrukturiranje dužnika pravnog lica se inicira/sprovodi ukoliko Grupa proceni da su finansijske poteškoće dužnika privremenog karaktera tj. ukoliko proceni da bi se izmenom uslova finansiranja obezbedilo dugoročno održivo poslovanje dužnika. U procesu restrukturiranja Grupa se vodi sledećim principima:

- Aktivnosti koje se preduzimaju osmišljavaju se na način da osiguraju opstanak preduzeća i ne ugroze likvidnost dužnika (eventualno smanjenje izloženosti mora da bude pažljivo isplanirano i primenjeno samo ukoliko ne ugrožava poslovni plan);
- Pri kreiranju plana finansijskog restrukturiranja fokus je na stabilizaciji neposrednih gotovinskih tokova i poboljšanju pokazatelja bilansa stanja (poput korišćenja neposlovne imovine, povećanja kapitala, restrukturiranja obaveza uključujući inter kompanijske kredite i van-bilansne pozicije), sa srednjoročnim i dugoročnim ciljem ostvarivanja poboljšanog nivoa i održive EBITDA tj. poboljšanja otplatnog kapaciteta i povećanja vrednosti preduzeća;
- U složenim slučajevima, uključuju se spoljni savetnici kako bi se obradio što širi aspekt procesa restrukturiranja: pravna pitanja, poreski i operativni preporuke i/ili supervizije, osmišljavanje i implementacija reorganizacije/šeme restrukturiranja);
- Obezbeđuje se saradnja sa drugim finansijerima sa ciljem održavanja preduzeća dužnika u "životu" i prevazilaženja njegovih trenutnih poteškoća: oblik i nivo saradnje mora biti razmatran od slučaja do slučaja (sprovođenje refinansiranja kroz organizovanje sindikata, objedinjavanje kolaterala, sagledavanje koje su banke voljne da pomognu proces restrukturiranja a koje ne, određivanje vođe u procesu ili osnivanje odbora za rukovođenje. smanjenje broja uključenih kreditora, itd.);
- Ukoliko dužnik pokaže spremnost, potražiti novog investitora (uz saglasnost/u saradnji /zajedno sa dužnikom);
- Zahteva se i podržava reorganizacija preduzeća dužnika, operativna i poslovno strateška poboljšanja (promena rukovodstva i strateških koncepata, modifikacija procesa i organizacionih struktura, (re)fokusiranje na osnovni posao, smanjenje operativnih troškova, pravljenje prioriteta u investiranju i/ili smanjenje nivoa troškova vezanih za investicije, itd).

U procesu restrukturiranja dužnika pravnih lica, Grupa primenjuje različite mere, uvek insistirajući na principu odgovornosti kreditora. Navodimo neke od mera restrukturiranja koja Grupa primenjuje (spisak nije sveobuhvatan, s obzirom da su slučajevi restrukturiranja pravnih lica specifični i uvek zahtevaju individualni pristup):

- Modifikacija proizvoda kroz: (i) refinansiranje izloženosti prema klijentu kroz odobravanje drugačijeg proizvoda koji je ili prilagođeniji načinu poslovanja dužnika ili je prihvatljiviji banci s aspekta rizika (npr. Faktoring. lizing), (ii) zahtevati plaćanje unapred, (iii) promenu iznosa rata ili rokova njihovog dospeća (iv) promena kamatne stope itd.
- "Pojačavanje" ugovornih uslova: prilagođavanje ugovornih odredbi sa ciljem da: (i) se ojača pozicija Grupe (ii) uspostavi sistem finansijske discipline (iii) pomogne izvršenje plana restrukturiranja, obezbedi dodatnu obavezu vlasnika preduzeća dužnika. itd.;
- Stupanje u kontakt sa drugim poveriocima i ukoliko je potrebno organizovanje odbora poverilaca (ovaj korak mora biti pažljivo razmotren i u skladu sa direktnih ugovornim okvirom zaključenim sa dužnikom kao i ciljem koji treba da bude ostvaren kroz preduzimanje ovakvih radnji);
- Usmeravanje gotovinskih tokova dužnika preko Grupe koji obuhvataju i tokove vezane za postojeće zaloge na potraživanjima dužnika kao i njihovo ažuriranje ukoliko je potrebno;
- Uključivanje novih zainteresovanih strana (investitora, dobavljača i kupaca) itd.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje (nastavak)

Upravljanje plasmanima sa povećanim rizikom zahteva visoku proaktivnost i striktno praćenje implementacije definisane strategije u cilju sprečavanja gubitaka za Grupu i omogućavanja maksimalnog povraćaja postojeće izloženosti prema dužniku. S tim u vezi, obezbeđuje se interni (između više odeljenja i sektora unutar Grupe) i eksterni (između Grupe i klijenta, Grupe i drugih kreditora itd.) protok informacija kako bi Grupa raspolagala sa ažurnim informacijama na osnovu kojih se donose odluke vezano za sprovođenje definisane strategije restrukturiranja i odnosa sa dužnikom. Postoji jasan lanac nadležnosti unutar nadležnog Sektora za upravljanje plasmanima sa povećanim rizikom u kome svaki dužnik ima osobu koja je nadležna za svakodnevno praćenje i kontakt kao i njoj nadređenih instanci koje su odgovorne za odobrenje/korekciju predloženih koraka u procesu restrukturiranja.

Svaki aspekt međusobnih odnosa Grupe i dužnika se definiše kroz potpisivanje neophodne pravne dokumentacije (koju pre potpisivanja kontroliše pravna služba Grupe) čime se obezbeđuje transparentnost dogovorenog ali i uspostavlja obaveze obe strane. Pravna služba je i nakon sprovođenja ugovorene strategije nadležna za sva pravna pitanja i postupke koji mogu proisteći iz odnosa Grupe i dužnika.

Kontrola ugovorenih i sprovedenih mera restrukturiranja se vrši kroz definisanje kontrolnih tačaka implementacije i postavljanje odgovarajućih mehanizama kontrole ispunjenja definisanih uslova a parametri stabilne kontrolne aktivnosti su definisani od slučaja do slučaja (uvažavajući specifičnost svakog pojedinačnog slučaja odnosno predmeta restrukturiranja) i mogu uključivati ali i ne treba da su ograničeni na:

- Izradu review aplikacija (minimalno jednom u šest meseci) u kojima se organima odlučivanja predstavlja uspešnost sprovođenja definisane strategije (redovnost izmirenja obaveza prema Grupi, poštovanje dogovorene i ugovorene strategije, postojanost u poslovanju dužnika, itd.) i predlažu korektivne mere (ukoliko situacija to nalaže);
- Redovno praćenje prometa preko računa klijenta otvorenog kod Grupe (prilivi i odlivi, realan obim u poređenju sa očekivanjima i ugovorenim procentom prometa preko Grupe, praćenje priliva vezanih za zaloge na potraživanjima i/ili asignacije ukoliko iste predstavljaju deo instrumenata obezbeđenja); brzu reakciju u slučaju nestandardnih/neuobičajenih transakcija (ili njihovog odsustva) itd.;
- Praćenje dužnikovih poslovnih aktivnosti (kao i članica grupe povezanih lica kojoj on pripada) / ostvarenja – bilo na osnovu redovnih podataka dostavljenih od strane dužnika i/ili izveštaja koje će dostaviti lice koje je dužnik ovlastio i/ili iz izveštaja eksternom supervizora (ukoliko je angažovan);
- Fizički obilazak dužnika u zavisnosti od potrebe, složenosti dužnikovog načina poslovanja i definisane strategije restrukturiranja;
- Redovno praćenje i ažuriranje vrednosti instrumenata obezbeđenja;
- Redovno praćenje javnih registra kao i javno dostupnih informacija kako bi se moglo brzo reagovati u slučaju neuobičajenih dešavanja;
- Praćenje i brzo reagovanje na eventualne blokade računa klijenta (o čemu Grupa istovremeno obaveštava NBS);
- Praćenje ispunjenja bilo kog drugog ugovornog uslova i odredbe a u skladu sa definisanim rokovima.

Kao deo RBI grupe, Grupa je u obavezi da pored regulative propisane od strane Narodne banke Srbije poštuje i regulativu nadležnih organa Evropske Unije, među kojima i Evropskog nadzornog tela za Gruparstvo. Jedna od regulativa koja je od velike važnosti za upravljanje plasmanima sa povećanim rizikom jeste i direktiva koja definiše "Forbearance" proces i odnosi se na sve klase izloženosti.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje (nastavak)

Pod "Forborne" plasmanima se podrazumevaju krediti (izloženosti) kod kojih su primenjene "forbearance" mere (koje obuhvataju koncesije/ustupke date dužniku koji ima ili će imati poteškoće u izmirenju svojih finansijskih obaveza prema Grupi). Na osnovu navedenog, "forbearance" status definišu dva faktora:

- Finansijske poteškoće i
- Izmene/modifikacije opštih uslova kredita, koje se smatraju koncesijom/ustupkom dužniku.

"Forbearance" klasifikacija će prestati kada svi navedeni uslovi budu ispunjeni:

- Plasman se smatra "Performing", uključujući i one koji su reklasifikovani iz "Non-Performing" kategorije posle analize finansijskog stanja dužnika, koja dokazuje da plasman više nije "Non-Performing".
- Prošlo je minimum 2 godine probnog perioda od dana:
 - od kada se "Forborne" izloženost smatrala kao "Performing" (za plasmane reklasifikovane iz „Non-Performing“ statusa);
 - od kada je odobrena „forbearance“ mera (za plasmane koji nisu klasifikovani kao „Non-performing“ na dan implementacije „forbearance“ mere ili „forbearance“ mere nisu uticale da plasman bude klasifikovan kao „Non-performing“)
- Redovna otplata značajnog dela glavnice ili kamate tokom najmanje polovine probnog perioda;
- Ni jedna izloženost prema dužniku nije u docnji duže od 30 dana na kraju probnog perioda.

Restrukturiranje dužnika fizičkog lica se inicira/sprovodi ukoliko Grupa proceni da su finansijske poteškoće dužnika privremenog karaktera i da će datim olakšicama pomoći klijentu da prevaziđe trenutne finansijske probleme i vrati plasman u redovnu otplatu. U procesu restrukturiranja Grupa se vodi sledećim principima:

- Osigurati bolje razumevanje klijentovih potreba i trenutnog finansijskog stanja;
- Poboljšavanje motivacije klijenta da redovno izmiruje svoje obaveze.

Osnovna načela kojih se Grupa pridržava prilikom kalkulacije osnovnih elemenata novog kredita za restrukturiranje su:

- Obuhvatiti sva bilansna potraživanja od komitenta u jednu partiju. uz moguće izuzetke.
- Plan otplate novog kredita za restrukturiranje treba biti u vidu mesečnih anuiteta, sa rokom koji se određuje prema izloženosti klijenta i proizvodima koje ima u korišćenju. Produženje perioda otplate, tj. novi period otplate novog kredita za restrukturiranje, kojom su objedinjene sve ostale partije (osim stambenog kredita i gotovinskog kredita sa hipotekom), se definiše u odnosu na vrstu kreditnih proizvoda koji se restrukturiraju (kredit, kartica, pozajmica..) i prema izloženosti;
- Kamatna stopa - Detaljan način određivanja kamatne stope, ali i provizija za obradu kredita za restrukturiranje je predmet odobrenja Komisije za utvrđivanje kamatnih stopa, tarifa i naknada za usluge;
- Obezbeđenje novog kredita treba da bude minimum istovetno postojećem obezbeđenju po kreditnim partijama klijenta koje su u otplati;
- Ukupne mesečne obaveze klijenta nakon restrukturiranja treba da budu umanjene za najmanje 20% u odnosu na postojeće mesečne obaveze klijenta u Grupi;
- Modeli restrukturiranja koji se koriste (u procesu restrukturiranja dužnika fizičkih lica, Grupa primenjuje različite mere, uvek insistirajući na principu odgovornosti klijenta.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje (nastavak)

Navodimo osnovne modele (mere) restrukturiranja koja Grupa primenjuje:

- Produženje roka i korekcije mesečnih anuiteta u odnosu na inicijalne u skladu potrebama klijenta, mogućnostima otplate, gore postavljenim uslovima i Kreditnom politikom Grupe;
- „Grace period“ od maksimalno 12 meseci, po postojećem stambenom kreditu ili gotovinskom kreditu sa hipotekom (uz zadržavanje datuma dospeća). U toku grace perioda klijent plaća samo ugovoreni iznos kamate;
- Privremeno umanjenje kamatne u periodu od maksimum 12 meseci;
- Negativna amortizacija, U ovim slučajevima kamatna stopa po stambenom kreditu ostaje nepromenjena, ali u „grace periodu“ od 9 meseci klijent plaća samo 50% obračunate kamate. Po isteku „grace perioda“ vrši se pripis svih neplaćenih obaveza po ovakvom planu otplate glavnici duga, uz zadržavanje originalne valute kredita.

Klijent dobija status „Izlečen“ („cured“) po ispunjenju sledećih uslova:

- Potpuna otplata restrukturiranog kredita; ili
- Poslednje dve godine nakon izvršenog restrukturiranja nije bio u defaultu (ukoliko u toku perioda od dve godine klijent uđe u default pa nakon nekog vremena izađe iz default-a. period od dve godine koje je potrebno za izlečenje i ispunjenje uslova se računa od datuma izlaska iz default-a);
- Poslednja dve godine nakon izvršenog restrukturiranja nije imao docnju 30+ po bilo kom kreditnom proizvodu (ukoliko u toku perioda od dve godine klijent uđe u 30+ pa nakon nekog vremena izađe iz docnje 30+ , period od dve godine koje je potrebno za izlečenje i ispunjenje uslova se računa od datuma izlaska iz 30+).

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o strukturi restrukturiranih potraživanja prema merama restrukturiranja za bilansne i vanbilansne izloženosti dati su u nastavku:

31.12.2022.									
Bilansne pozicije (u hiljadama dinara)	Smanjenje kamatne stope	Produženje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija doznje	Refinansiranje	Delimičan otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere*	Ukupno
Prema sektorima									
Potraživanja od stanovništva	4.697	402.061	48	10.356	179.448	-	-	42.282	638.891
Stambeni krediti	-	182.066	-	8.513	21.273	-	-	21.949	233.801
Potrošački i gotovinski krediti	1.782	122.432	48	1.843	1.115	-	-	5.370	132.590
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	2.915	97.563	-	-	157.060	-	-	14.962	272.500
Potraživanje od privrede	11.549	391.351	-	-	275.461	-	-	1.323.903	2.002.264
Velika preduzeća	11.549	210.638	-	-	269.303	-	-	1.111.855	1.603.346
Mala i srednja preduzeća	-	103.734	-	-	6.158	-	-	192.045	301.937
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	72.451	-	-	-	-	-	20.003	92.454
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	4.527	-	-	-	-	-	-	4.527
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	330.190	282.414	-	-	-	-	-	612.603
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	1.552	1.945	-	-	-	-	-	3.497
Leasing-potraživanja od privrede	-	328.638	280.469	-	-	-	-	-	609.107
Ukupna izloženost	16.246	1.123.601	282.462	10.356	454.909	-	-	1.366.185	3.253.759

* Banka može posebno prikazati druge mere restrukturiranja u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2022.									
Vanbilansne pozicije (u hiljadama dinara)	Smanjenje kamatne stope	Produženje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija doznje	Refinansiranje	Delimičan otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere*	Ukupno
Prema sektorima									
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	-	-	-	-	-	-	-	366.716	366.716
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	366.092	366.092
Mala i srednja preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	624	624
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	-	-	-	-	-	-	-	366.716	366.716

* Banka može posebno prikazati druge mere restrukturiranja u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2021.									
Bilansne pozicije (u hiljadama dinara)	Smanjenje kamatne stope	Produženje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija docnje	Refinansiranje	Delimičan otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere*	Ukupno
Prema sektorima									
Potraživanja od stanovništva	-	288.058	340	8.944	210.638	-	-	42.659	550.639
Stambeni krediti	-	170.515	-	8.944	15.850	-	-	22.215	217.524
Potrošački i gotovinski krediti	-	107.485	340	-	402	-	-	12.691	120.918
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	10.058	-	-	194.386	-	-	7.753	212.197
Potraživanje od privrede	-	542.885	-	-	330.201	-	-	410.857	1.283.943
Velika preduzeća	-	394.796	-	-	324.043	-	-	174.589	893.428
Mala i srednja preduzeća	-	82.050	-	-	6.158	-	-	205.142	293.350
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	66.039	-	-	-	-	-	31.126	97.165
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	251.410	455.276	-	-	-	-	-	706.686
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	593	2.361	-	-	-	-	-	2.954
Leasing-potraživanja od privrede	-	250.818	452.915	-	-	-	-	-	703.732
Ukupna izloženost	-	1.082.353	455.616	8.944	540.839	-	-	453.516	2.541.268

* Banka može posebno prikazati druge mere restrukturiranja u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2021.									
Vanbilansne pozicije (u hiljadama dinara)	Smanjenje kamatne stope	Produženje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija docnje	Refinansiranje	Delimičan otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere*	Ukupno
Prema sektorima									
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	-	2.286	-	-	-	-	-	140.603	142.889
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	140.594	140.594
Mala i srednja preduzeća	-	2.286	-	-	-	-	-	9	2.295
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	-	2.286	-	-	-	-	-	140.603	142.889

* Banka može posebno prikazati druge mere restrukturiranja u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama restrukturiranih bilansnih i vanbilansnih potraživanja u 2022. godini prikazani su u nastavku:

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na 1. januar 2022.	Restrukturirano u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Uticaj kursa	Druge promene*	Bruto vrednost na 31. decembar 2022.	Neto vrednost na 31. decembar 2022.
	1	2	3	4	5	6 (1+2-3+4+5)	7
Potraživanja od stanovništva	692.301	169.844	152.978	-596	-69.680	638.891	391.887
Stambeni krediti	217.524	56.594	21.896	21	-18.442	233.801	137.822
Potrošački i gotovinski krediti	120.918	57.321	33.773	-	-11.876	132.590	63.486
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	353.859	55.929	97.309	-617	-39.362	272.500	190.578
Potraživanje od privrede	1.733.388	1.194.053	561.739	-2.838	-360.601	2.002.264	1.238.803
Velika preduzeća	954.004	1.028.465	153.183	-1.792	-224.148	1.603.346	1.033.020
Mala i srednja preduzeća	529.127	144.619	328.221	-545	-43.044	301.937	154.338
Mikro preduzeća i preduzetnici	250.257	20.969	80.335	-501	-97.936	92.454	51.435
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	4.527	4.527	9
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	706.686	218.459	312.542	-	-	612.603	563.742
Leasing-potraživanja od stanovništva	2.954	1.552	1.009	-	-	3.497	3.470
Leasing-potraživanja od privrede	703.732	216.907	311.533	-	-	609.107	560.271
Ukupna potraživanja	3.132.376	1.582.356	1.027.259	-3.434	-430.281	3.253.759	2.194.431

* Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na 1. januar 2022.	Restrukturirano u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Uticao kursa	Druge promene*	Bruto vrednost na 31. decembar 2022.	Neto vrednost na 31. decembar 2022.
	1	2	3	4	5	6 (1+2-3+4+5)	7
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	142.889	13.925	2.286	-	212.188	366.716	306.518
Velika preduzeća	140.594	13.304	-	-	212.194	366.092	306.059
Mala i srednja preduzeća	2.295	621	2.286	-	-6	624	459
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	142.889	13.925	2.286	-	212.188	366.716	306.518

* Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama restrukturiranih bilansnih i vanbilansnih potraživanja u 2021. godini prikazani su u nastavku:

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na 1. januar 2021.	Restrukturirano u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Uticaj kursa	Druge promene*	Bruto vrednost na 31. decembar 2021.	Neto vrednost na 31. decembar 2021.
	1	2	3	4	5	6 (1+2-3+4+5)	7
Potraživanja od stanovništva	611.275	66.390	84.526	567	-43.067	550.639	370.042
Stambeni krediti	252.801	29.452	49.311	565	-15.983	217.524	127.188
Potrošački i gotovinski krediti	108.123	36.938	15.257	-	-8.886	120.918	57.997
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	250.351	-	19.958	2	-18.198	212.197	184.857
Potraživanje od privrede	1.611.064	380.149	551.324	72	-156.017	1.283.944	413.085
Velika preduzeća	1.234.914	252.222	463.832	70	-129.946	893.428	217.433
Mala i srednja preduzeća	283.822	90.676	62.124	2	-19.026	293.350	125.726
Mikro preduzeća i preduzetnici	92.328	37.251	25.368	-	-7.045	97.166	69.926
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	379.265	415.475	49.169	-	-38.884	706.686	591.163
Leasing-potraživanja od stanovništva	275	2.954	275	-	-	2.954	2.936
Leasing-potraživanja od privrede	378.990	412.520	48.894	-	-38.884	703.732	588.227
Ukupna potraživanja	2.601.604	862.014	685.019	639	-237.968	2.541.269	1.374.290

* Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na 1. januar 2021.	Restrukturirano u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restruktuiranim	Uticaj kursa	Druge promene*	Bruto vrednost na 31. decembar 2021.	Neto vrednost na 31. decembar 2021.
	1	2	3	4	5	6 (1+2-3+4+5)	7
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	262.555	134.070	54.877	-	-198.859	142.889	142.889
Velika preduzeća	230.005	131.784	22.918	-	-198.277	140.594	140.594
Mala i srednja preduzeća	32.550	2.286	31.959	-	-582	2.295	2.295
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	262.555	134.070	54.877	-	-198.859	142.889	142.889

* Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

Sredstva obezbeđenja kao instrument umanjenja kreditnog rizika

Grupa drži instrumente obezbeđenja po osnovu kredita i avansa datih klijentima u obliku hipoteke na nepokretnostima i ostalim sredstvima materijalne i nematerijalne kreditne zaštite. Procene tržišne vrednosti baziraju se na vrednosti instrumenata obezbeđenja procenjenih u vreme zaduženja i po pravilu se ažuriraju na godišnjem nivou. Na postojeće instrumente obezbeđenja se primenjuju minimalni i po potrebi dodatni faktori umanjenja (haircut), propisani grupnom politikom Raiffeisen grupacije za svaku vrstu instrumenata kreditne zaštite, koja uzima u obzir specifičnosti vrste instrumenata, tržišnih fluktuacija i lokalnih specifičnosti.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o vrsti i vrednosti sredstava obezbeđenja i pružiocima garancija po sektoru i kategorijama potraživanja na dan 31. decembar 2022. godine prikazana su u nastavku:

Stage 1

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2022.									
	Vrste sredstava obezbeđenja*						Garancije** čiji je izdavalac			
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	173.679	-	53.171.382	7.091.380	19.134	1.702	-	-	-	2.241
Stambeni krediti	29.439	-	52.208.263	49.554	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	65.827	-	33.341	-	-	1.702	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	51.120	-	-	164	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	27.293	-	929.778	7.041.661	19.134	-	-	-	-	2.241
Potraživanja od privrede	1.344.298	-	2.218.843	29.247.793	-	1.605.105	8.064.834	46.320.411	-	18.001.846
Velika preduzeća	276.165	-	588.265	22.151.212	-	813.549	6.878.598	252.454	-	17.223.720
Mala i srednja preduzeća	573.979	-	1.078.843	6.450.380	-	512.523	695.900	527.498	-	684.090
Mikro preduzeća i preduzetnici	494.154	-	551.735	646.202	-	279.033	490.336	137.147	-	94.036
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	45.403.312	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	6.711	-	-	19.073	-	2.675	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	13.783.649	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	653.648	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	13.130.001	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	1.524.688	-	55.390.225	36.358.246	19.134	1.609.482	8.064.834	46.320.411	-	18.004.087
od čega: restrukturirana	-	-	79.007	1.531	-	-	2.517	-	-	72
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	13.783.649	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	13.783.649	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	226.123	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	1.524.688	-	55.390.225	36.358.246	19.134	15.393.131	8.064.834	46.320.411	-	18.004.087

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 1

31.12.2022.										
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*						Garancije** čiji je izdavalac			
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	193.783	-	-	27.019	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	160.426	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	33.357	-	-	27.019	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	1.915.222	-	566.819	5.168.666	-	294.575	-	8.579.020	-	25.534.396
Velika preduzeća	697.683	-	116.729	3.714.821	-	290.841	-	109.749	-	25.372.322
Mala i srednja preduzeća	823.545	-	364.318	1.385.184	-	3.734	-	46.484	-	159.580
Mikro preduzeća i preduzetnici	393.994	-	85.772	68.661	-	-	-	-	-	2.494
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	8.422.787	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	359.676	-	-	263	-	-	-	1.784.553	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	2.468.680	-	566.819	5.195.948	-	294.575	-	10.363.573	-	25.534.396
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	2.468.680	-	566.819	5.195.948	-	294.575	-	10.363.573	-	25.534.396

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 2

31.12.2022.										
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloga na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	34.018	-	4.103.569	236.556	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	12.886	-	3.584.594	2.097	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	20.590	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	542	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	518.975	234.458	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	197.848	-	253.778	3.894.272	-	913.004	563.007	3.353	-	7.347.264
Velika preduzeća	155.312	-	25.055	3.401.817	-	908.914	151.986	921	-	4.829.010
Mala i srednja preduzeća	24.085	-	207.932	475.286	-	3.254	264.445	2.000	-	244.741
Mikro preduzeća i preduzetnici	18.451	-	20.791	17.169	-	837	146.576	-	-	2.273.513
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	432	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	2.375.262	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	7.537	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	2.367.725	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	231.866	-	4.357.346	4.130.828	-	913.004	563.007	3.353	-	7.347.264
od čega: restrukturirana	-	-	95.863	765.600	-	-	2.524	-	-	2.729
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	2.375.262	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	2.375.262	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	44.035	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	231.866	-	4.357.346	4.130.828	-	3.288.266	563.007	3.353	-	7.347.264

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 2

31.12.2022.										
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*						Garancije** čiji je izdavalac			
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	143	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	143	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	145.244	-	80.168	612.834	-	31.782	-	1.805.847	-	4.308.983
Velika preduzeća	122.182	-	9.867	562.265	-	27.880	-	401.733	-	4.286.069
Mala i srednja preduzeća	19.127	-	70.301	50.569	-	3.902	-	-	-	22.914
Mikro preduzeća i preduzetnici	3.935	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	1.404.114	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	145.387	-	80.168	612.834	-	31.782	-	1.805.847	-	4.308.983
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	145.387	-	80.168	612.834	-	31.782	-	1.805.847	-	4.308.983

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 3

31.12.2022.										
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*						Garancije** čiji je izdavalac			
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloga na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	3.739	-	550.950	106.387	-	366	-	-	-	-
Stambeni krediti	2.594	-	475.870	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	225	-	2.755	-	-	366	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	920	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	72.325	106.387	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	6.363	-	20.174	417.668	-	10.378	38.975	147.556	-	56.237
Velika preduzeća	-	-	-	177.857	-	-	13.402	-	-	21.697
Mala i srednja preduzeća	5.866	-	1.542	232.366	-	6.455	13.379	147.556	-	29.672
Mikro preduzeća i preduzetnici	497	-	18.632	7.445	-	3.923	12.194	-	-	4.868
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	35.795	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	307.384	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	4.234	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	303.149	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	10.101	-	571.124	559.851	-	10.744	38.975	147.556	-	56.237
od čega: restrukturirana	-	-	135.145	252.538	-	-	-	-	-	25.606
Leasing	-	-	-	-	-	307.384	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	307.384	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	84.823	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	10.101	-	571.124	559.851	-	318.128	38.975	147.556	-	56.237

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 3

31.12.2022.										
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloga na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	946	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	946	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	6.832	-	-	753.550	-	19.246	-	30.000	-	-
Velika preduzeća	3.859	-	-	736.538	-	19.246	-	30.000	-	-
Mala i srednja preduzeća	1.439	-	-	17.012	-	-	-	-	-	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	1.534	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	7.778	-	-	753.550	-	19.246	-	30.000	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	351.674	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	7.778	-	-	753.550	-	19.246	-	30.000	-	-

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o vrsti i vrednosti sredstava obezbeđenja i pružaocima garancija po sektoru i kategorijama potraživanja na dan 31. decembar 2021. godine prikazana su u nastavku:

Stage 1

31.12.2021.										
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*						Garancije** čiji je izdavalac			
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	41.921	-	13.132.725	1.724	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	5.570	-	12.822.315	936	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	24.419	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	11.930	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	2	-	310.410	788	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	260.024	-	963.674	15.277.244	-	1.692.260	2.673.247	30.691.557	16.481.463	147.914
Velika preduzeća	129.482	-	401.582	14.049.748	-	1.677.667	974.301	105	15.750.321	147.914
Mala i srednja preduzeća	102.229	-	432.379	1.210.901	-	14.325	1.165.858	-	682.849	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	28.313	-	129.713	16.595	-	268	533.088	-	48.293	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	30.691.452	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	8.464.032	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	660.026	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	7.804.007	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	301.945	-	14.096.399	15.278.968	-	1.692.260	2.673.247	30.691.557	16.481.463	147.914
od čega: restrukturirana	-	-	27.948	-	-	-	206	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	8.464.032	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	8.464.032	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	156.195	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	301.945	-	14.096.399	15.278.968	-	10.156.292	2.673.247	30.691.557	16.481.463	147.914

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 1

31.12.2021.										
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	40.603	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	35.951	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	4.652	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	651.728	-	269.764	4.032.957	-	294.565	2.351.642	7.387.833	28.308.693	200.381
Velika preduzeća	288.818	-	127.834	3.840.812	-	286.127	2.351.642	261.463	28.214.693	200.381
Mala i srednja preduzeća	235.769	-	136.012	192.145	-	8.438	-	-	89.000	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	127.141	-	5.918	-	-	-	-	-	5.000	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	7.126.370	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	692.331	-	269.764	4.032.957	-	294.565	2.351.642	7.387.833	28.308.693	200.381
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	692,331	-	269,764	4,032,957	-	294,565	2,351,642	7,387,833	28,308,693	200,381

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 2

31.12.2021.										
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloga na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	65.593	-	9.586.055	6.034	-	213	-	-	-	-
Stambeni krediti	42.786	-	8.383.891	1.980	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	10.134	-	-	-	-	213	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	12.673	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	1.202.164	4.054	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	328.328	-	264.730	3.011.472	-	185.899	846.734	8.143	1.911.975	100.572
Velika preduzeća	257.490	-	13.573	2.569.116	-	178.336	173.302	8.035	1.748.838	100.572
Mala i srednja preduzeća	55.200	-	135.578	416.032	-	7.274	258.811	-	128.399	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	15.638	-	115.579	26.324	-	289	414.621	-	34.738	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	108	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	1.201.069	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	1.889	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	1.199.180	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	393.921	-	9.850.785	3.017.506	-	186.112	846.734	8.143	1.911.975	100.572
od čega: restrukturirana	4.703	-	182.899	14.933	-	10.441	4.035	-	629	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	1.201.069	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	1.201.069	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	141.350	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	393.921	-	9.850.785	3.017.506	-	1.387.181	846.734	8.143	1.911.975	100.572

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 2

31.12.2021.										
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*						Garancije** čiji je izdavalac			
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	53.736	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	24.140	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	29.596	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	253.762	-	51.931	702.130	-	33.127	-	466.853	1.965.633	58.332
Velika preduzeća	202.555	-	-	609.822	-	33.127	-	401.752	1.950.278	58.332
Mala i srednja preduzeća	32.446	-	41.673	91.308	-	-	-	-	12.869	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	18.761	-	10.258	1.000	-	-	-	-	2.486	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	65.101	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	307.498	-	51.931	702.130	-	33.127	-	466.853	1.965.633	58.332
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	307.498	-	51.931	702.130	-	33.127	-	466.853	1.965.633	58.332

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 3

31.12.2021.										
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*						Garancije** čiji je izdavalac			
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloga na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	7.831	-	520.537	5.269	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	4.670	-	434.943	5.269	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	2.112	-	3.149	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	1.049	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	82.445	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	372	-	63.761	612.712	-	3.728	25.722	-	54.069	-
Velika preduzeća	-	-	-	511.688	-	3.166	988	-	346	-
Mala i srednja preduzeća	-	-	51.171	97.290	-	562	17.757	-	49.684	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	372	-	12.590	3.734	-	-	6.977	-	4.039	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	196.550	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	7.112	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	189.438	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	8.203	-	584.298	617.981	-	3.728	25.722	-	54.069	-
od čega: restrukturirana	406	-	134.293	416.735	-	3.728	-	-	25.681	-
Leasing	-	-	-	-	-	196.550	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	196.550	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	157.832	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	8.203	-	584.298	617.981	-	200.278	25.722	-	54.069	-

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 3

31.12.2021.										
Vanbilasna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*						Garancije** čiji je izdavalac			
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloga na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	370	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	370	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	20.856	-	-	287.845	-	6.425	-	-	-	-
Velika preduzeća	20.856	-	-	276.087	-	6.425	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeća	-	-	-	11.758	-	-	-	-	-	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	21.226	-	-	287.845	-	6.425	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	21.226	-	-	287.845	-	6.425	-	-	-	-

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

U prethodnim tabelama, nepokretnosti su prikazane po alociranim vrednostima koje se koriste pri obračunu obezvređenja, dok su garancije prikazane u vrednosti koja nije veća od knjigovodstvene vrednosti potraživanja koje služe kao obezbeđenje. Ponderisana vrednost kolaterala (WCV) je obračunata kao nominalna vrednost kolaterala (NCV) umanjena za haircut (diskont) i izloženosti pokrivene istim kolateralom prioritetnog ranga i limitirana je na iznos definisan u ugovoru o uspostavljanju sredstva obezbeđenja, kao i iznosom obezbeđenim odnosnim kolateralom. NCV je fer tržišna vrednost kolaterala (FMV), vrednost bazirana na proceni stručnjaka ili kupoprodajna vrednost nekretnine.

Politika Grupe je da vrši blagovremenu realizaciju kolaterala na pravi način. Grupa generalno ne koristi negotovinski kolateral za svoje vlastito poslovanje.

LTV racio

LTV pokazatelj predstavlja odnos bruto vrednosti potraživanja i tržišne vrednosti nepokretnosti kojom/ima je to potraživanje obezbeđeno.

Podaci o potraživanjima koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima prema LTV raciju su prikazana u nastavku:

LTV racio	u hilj. RSD	
	31.12.2022.	31.12.2021.
Ispod 50%	46.860.760	29.327.827
Od 50% do 70%	34.990.609	13.106.636
Od 70% do 90%	30.529.456	9.618.614
Od 90% do 100%	4.533.841	2.034.835
Od 100% do 120%	5.931.123	6.158.586
Od 120% do 150%	3.915.040	1.855.803
Preko 150%	7.474.517	5.381.412
Ukupno	134.235.346	67.483.713
Prosečan LTV pokazatelj	32%	30%

Investicione hartije od vrednosti

Grupa upravlja limitima i kontroliše rizik koncentracije i rizik druge ugovorene strane na nivou klijenta. Investiranje u hartije od vrednosti i blagajničke zapise emitovane od strane države ili državnih institucija (Narodne banke Srbije i Ministarstva Finansija Republike Srbije) vrši se u cilju postizanja što boljeg kvaliteta portfolija plasmana sa aspekta rizika i profitabilnosti. Rizici koji se odnose na ove plasmane kontinuirano se prate i podležu godišnjoj reviziji. Limiti se analiziraju na inicijativu i predlog Sektora sredstava Grupe, odnosno odgovarajućih organizacionih delova članica Grupe, preporuke Sektora rizika Grupe (nakon urađene analize klijenata i dobijenog preliminarnog odobrenja od RBI), odnosno odgovarajućih organizacionih delova članica Grupe, i odobravaju na Kreditnom odboru Grupe, odnosno odgovarajućih organa upravljanja članica Grupe, i to kao maksimum izloženosti u definisanom roku prema instrumentu; jednom klijentu; grupi povezanih lica. Stvarna izloženost u okviru limita se prati na dnevnom nivou.

Tokom 2022. i 2021. godine, Grupa je u svom portfoliju imala sledeće dužničke hartije i zapise:

- Trezorske zapise i obveznice Ministarstva Finansija Republike Srbije,
- Obveznice koje je izdala država US, Nemačka i Austrija,
- Obveznice koje je izdala Evropska Unija,
- Obveznice koje je izdao Metro Wholesale & Food Specialist i
- Obveznice međunarodnih finansijskih organizacija (EBRD, IFC, EIB i KfW).

Grupa je tokom 2022. i 2021. godine sprovodila revers-repo transakcije sa Narodnom bankom Srbije (na osnovu zapisa NBS).

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Derivati

Tokom 2022. i 2021. godine. Grupa je obavljala transakcije sa sledećim derivatima:

- FX forward i slični ugovori (kvazi FX Forward).
- FX swap ugovori.
- kamatni swap.

Grupa koristi navedene proizvode za upravljanje deviznim rizikom i rizikom kamatne stope.

FX forward i FX swap transakcije kreiraju kreditnu izloženost Grupe (rizik da druga strana neće ispuniti u celosti svoju obavezu bilo o dospeću bilo kasnije) i rizik od neispunjenja obaveza druge ugovorne strane (rizik da će jedna strana u deviznoj transakciji isplatiti valutu koju je prodala ali neće dobiti valutu koju je kupila).

Rizik od neispunjenja obaveza druge ugovorene strane javlja se u bilo kojoj situaciji kada se plaćanje vrši u očekivanju odgovarajućeg primanja. Kontrola i praćenje izloženosti ovom riziku vrši se u okviru ukupnih kreditnih limita koji se odobravaju klijentima.

Grupa vrši strogu kontrolu limita na otvorenim pozicijama derivata.

Strategija hedžinga Raiffeisen grupe

Kao posledica razuđenih poslovnih aktivnosti, Grupa je izložena brojnim rizicima, od kojih se rizik kamatnih stopa smatra jednim od osnovnih. Kamatni rizik se materijalizuje kroz uticaj kretanja tržišnih kamatnih stopa na neto prihod od kamata ili na ekonomsku vrednost banke.

Kako bi bila ispoštovana interna i regulatorna ograničenja za izloženost riziku kamatnih stopa, a istovremeno bila u mogućnosti da iskoristi tržišne prilike, Grupa je opredeljena da koristi derivatne instrumente za aktivno upravljanje izloženošću kamatnom riziku.

Derivativni proizvodi, kao što su transakcije swap-a kamatnih stopa i međuvalutni swap su potencijalni instrumenti za upravljanje rizikom kamatnih stopa. Primena računovodstva zaštite od rizika (Hedge accounting-a) omogućava adekvatno računovodstveno prikazivanje derivatnih transakcija, u skladu sa svrhom upravljanja rizikom. Stoga, za potrebe računovodstva, Grupa namerava da uskladi promene fer vrednosti zaključenih derivatnih transakcija sa promenama fer vrednosti objekta, odnosno pozicije koja je predmet zaštite od rizika kamatnih stopa. Na ovaj način ostvaruje se vremenska usklađenost priznavanja dobitaka i gubitaka na predmetu zaštite od rizika (Hedged Item) u odnosu na derivatnu transakciju, omogućavajući Banci da izbegne volatilnost finansijskog rezultata kroz netiranje efekata na pozicijama predmeta zaštite i instrumenata zaštite. Grupa ove pozicije evidentira u posebnom portfoliju u o okviru sistema Wall Street.

U razmatranju pozicija koje mogu biti predmet zaštite od rizika (hedginga) Grupa podrazumeva samo pozicije koje se evidentiraju u okviru bankarske knjige i koje se vode po amortizovanoj vrednosti u skladu sa definisanim MSFI tretmanom, sa sledećim karakteristikama:

- krediti ili depoziti klijenata, koji su realizovani sa fiksnom ili promenljivom kamatnom stopom;
- pozicije koje su iskazane u valutama u kojima su dostupni instrumenti zaštite (IRS, CCS);
- sa jednokratnom otplatom glavnice ili otplatom u ratama (amortizacijom);
- imovina ili obaveze eksternih klijenata (nije dozvoljena primena na pozicije koje se odnose na entitete unutar grupe);

U ovom trenutku Hedge Accounting primenjen je na jedan kamatni swap (instrument), zaključen u cilju zaštite od rizika za jedan zajam kreditora EIB.

Detalji u vezi sa objektom zaštite od rizika (Hedged Item)

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Strategija hedžinga Raiffeisen grupe (nastavak)

Objekat koji je predmet zaštite od rizika je kredit koji je Banci odobren od strane Evropske investicione Grupe, preko Narodne banke Srbije kao agenta, a detalji ugovora su sledeći:

- kredit je odobren 20. novembra 2015. godine u iznosu od 34.035.000 EUR;
- kamata je promenljiva, definicija kamate 3M Euribor + 0,483%;
- kamata se plaća kvartalno (20. februar, 20. maj, 20. avgust, 20. novembar);
- prva isplata kamate 20. februara 2016. godine, poslednja 20. maja 2027. godine;
- glavnica se otplaćuje u 16 jednakih tromesečnih rata, pri čemu je prva rata dospela 20. novembra 2019. godine, a poslednja rata se otplaćuje 20. maja 2027. godine.

Detalji o instrumentu zaključenom u cilju zaštite (Hedge Instrument)

U cilju zaštite od kamatnog rizika Grupe koji proističe iz varijabilne kamatne stope, zaključen je kamatni swap 24. maja 2016. (datum zaključenja), koji je stupio na snagu 26. maja 2016. godine.

Swap kamatnih stopa je zaključen u istom nominalnom iznosu i sa istim planom otplate kao i kredit koji je objekat zaštite – kredit EIB.

Detalji zaključene transakcije su:

- ugovorna strana koja plaća fiksnu kamatnu stopu – Grupa;
- fiksna stopa – 0,29%;
- ugovorna strana koja plaća promenljivu kamatnu stopu - Raiffeisen Bank International AG;
- promenljiva kamatna stopa je 3M Euribor;
- kamata se obračunava i plaća kvartalno.

U cilju zaštite od kamatnog rizika Grupe koji proističe iz varijabilne kamatne stope, zaključen je kamatni svop 24. maja 2016. (datum zaključenja), koji je stupio na snagu 26. maja 2016. godine.

Swap kamatnih stopa je zaključen u istom nominalnom iznosu i sa istim planom otplate kao i kredit koji je objekat zaštite – kredit EIB.

Detalji zaključene transakcije su:

- ugovorna strana koja plaća fiksnu kamatnu stopu – Grupa;
- fiksna stopa – 0,29%;
- ugovorna strana koja plaća promenljivu kamatnu stopu - Raiffeisen Bank International AG;
- promenljiva kamatna stopa je 3M Euribor;
- kamata se obračunava i plaća kvartalno.

Metodologija izračunavanja efektivnosti zaključene transakcije zaštite od rizika

Stepen efektivnost zaštite od rizika se odmerava u trenutku zaključenja transakcije, kao i na kraju svakog meseca, i to izračunavanjem efektivnosti na retrospektivnoj i prospektivnoj osnovi.

Oba testa se sprovede na osnovu neto fer vrednosti i uzimajući u obzir kumulirane promene fer vrednosti računato od dana zaključivanja instrumenta zaštite. Metoda koja se koristi za sagledavanje efektivnost hedžinga je Dollar Offset metoda.

Dollar Offset je kvantitativna metoda koja se bazira na poređenju promene fer vrednosti ili tokova gotovine instrumenta zaštite, sa promenom fer vrednosti ili tokova gotovine objekta zaštite. U zavisnosti od politike upravljanja rizikom subjekta koji primenjuje ovaj metod, test se može izvršiti na dva načina:

- na kumulativnoj osnovi (poređenjem tekuće fer vrednosti sa početnom vrednošću), ili
- na osnovu sagledavanja pojedinačnog perioda i njegovim poređenjem sa prethodnim periodom.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Strategija hedžinga Raiffeisen grupe (nastavak)

U slučaju Grupe, test se vrši na kumulativnoj osnovi. Zaključena transakcija se smatra veoma efektivnom ako su rezultati relevantnih testova u opsegu od 80%-125%, ili je apsolutna vrednost razlike između promene fer vrednosti instrumenta i promene fer vrednosti objekta manja od 0,3% nominalnog iznosa instrumenta hedžinga.

$$\text{Efektivnost} = \frac{\text{Kumulativna promena fer vrednosti Instrumenta zaštite}}{\text{Kumulativna promena fer vrednosti objekata zaštite}}$$

Kamatne stope koje se koriste za testove efektivnosti

Sistem Wall Street koristi cene i prinose instrumenata sa likvidnih tržišta kao izvor podataka za generisanje diskontne krive koja se primenjuje u obračunu. Inputi koji se koriste za konstruisanje primarne krive prinosa za svako tržište mogu se odabrati tako da odražavaju tržišnu konvenciju i preferencije korisnika.

Kriva koja se koristi u Wall Street sistemu za obračun fer vrednosti označena je kao D1 kriva i predstavlja uniju sledeća tri skupa podataka:

- Money Market stope do jedne godine - RV kriva
- fjučers ugovori za 2 godine – FS kriva
- trezorski prinosi -SV

Retrospektivni i prospektivni testovi efikasnosti

Retrospektivni testi efikasnosti

Retrospektivni test efikasnosti je sagledavanje realizovanih efekata, kojim se odmerava da li je zaključena transakcija zaista bila efektivna u proteklom periodu na nivou koji je očekivan. Test se radi na mesečnom nivou, poslednjeg radnog dana u mesecu. Retrospektivni test efektivnosti se vrši na svaki izveštajni datum korišćenjem ranije opisanog Dollar Offset metoda, na kumulativnoj osnovi. Efektivnost se meri poređenjem kumulativne promene fer vrednosti objekta koji je predmet zaštite, sa kumulativnom promenom vrednosti instrumenta zaštite.

Smatra se da je zaključena transakcija efektivna zaštita od rizika, ako je odnos kumulativne promene fer vrednosti objekta zaštite (Hedged Item) i kumulativne promene fer vrednosti instrumenta zaštite u opsegu od 80%-125%, ili je apsolutna vrednost razlike između promene fer vrednosti instrumenta i promene fer vrednosti objekta manja od 0,3% nominalnog iznosa instrumenta hedžinga.

$$\text{Efikasnost} = \frac{\text{Kumulativna promena Hedge instrumenta fer vrednot}}{\text{Kumulativna promena Hedge objekta fer vrednot}}$$

Sve neophodne podatke obračunava sistem Wall Street.

Prospektivni test efektivnosti

Prospektivni test efektivnosti se takođe radi na mesečnom nivou, poslednjeg radnog dana u mesecu. Efektivnost se testira prema 3 različita hipotetička scenarija:

- H1 je kriva nultog kupona (D1) pomerena paralelno (nagore) za 100 baznih poena;
- H2 je D1 kriva uvećan za 5% za ročnosti do jedne godine, 10% za ročnosti do 2 godine; 15% uvećanja za stope za ročnosti tri i više godina;
- H3 je kriva sa vrednostima 3 mesečnog Euribora za sve ročnosti.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Strategija hedžinga Raiffeisen grupe (nastavak)

Slično kao i kod retrospektivnog testa, zaključena transakcija se smatra efektivnom ako je odnos kumulativne promene fer vrednosti objekta zaštite (Hedged Item) i kumulativne promene fer vrednosti instrumenta zaštite u opsegu od 80%-125%, ili je apsolutna vrednost razlike između promene fer vrednosti instrumenta i promene fer vrednosti objekta manja od 0,3% nominalnog iznosa instrumenta hedžinga.

Sve neophodne podatke obračunava WSS

Retrospektivni i prospektivni rezultati testa efikasnosti

Imajući u vidu činjenicu da je amortizacija zaključenog instrumenta podudarna za amortizacijom objekta zaštite (kredit EIB), visoki rezultati testova efektivnosti su prisutni tokom cele godine.

Računovodstveni principi i rezultat u bilansu uspeha za 2022. godinu

Rezultati testa retrospektivne efikasnosti se izračunavaju na mesečnom nivou (poslednjeg radnog dana) i evidentiraju se inkrementalnim knjiženjima.

Promena fer vrednosti instrumenta se poredi sa promenom fer vrednosti objekta merena preko hipotetičkog svopa kamatnih stopa

Efektivna komponenta se knjiži na poziciji ostalog rezultata (Other Comprehensive Income), dok se neefektivna komponenta evidentira kao prihod ili rashod tekućeg perioda.

(c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nesposobnosti Grupe da ispunjava svoje dospele obaveze. Nastaje usled neusklađenosti rokova dospeća aktive i pasive; uključuje i rizik nemogućnosti finansiranja sredstava po odgovarajućim stopama, kao i rizik pretvaranja drugih oblika imovine u gotovinu po razumnoj ceni i u odgovarajućem roku, Grupa u svom poslovanju obezbeđuje pristup različitim izvorima sredstava:

- depozitima sa različitim rokovima dospeća (po broju i vrsti deponenata),
- dugoročnim sredstvima finansijskih tržišta,
- subordiniranim obavezama i
- akcijskom kapitalu.

Diversifikacijom izvora sredstava obezbeđuje se stabilan i dugoročan izvor finansiranja. Grupa kontinuirano procenjuje rizik likvidnosti tako što identifikuje i prati promene u pogledu sredstava koja su potrebna za ispunjenje ciljeva postavljenih u skladu sa celokupnom strategijom Grupe.

U narednoj tabeli prikazane su informacije o racijima likvidnosti:
%

	2022.	2021.
Pokazatelj likvidnosti-dnevni	2,04	2,25
Pokazatelj likvidnosti-trodnevni	2,07	2,21
Pokazatelj likvidnosti-mesečni	2,04	2,08
Uži pokazatelj likvidnosti-dnevni	1,79	1,85
Uži pokazatelj likvidnosti-trodnevni	1,75	1,72
Uži pokazatelj likvidnosti-mesečni	1,58	1,49
Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (LCR)	147,35	170,72

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (nastavak)

U sledećim tabelama prikazana su sredstva i obaveze Grupe po grupisanim pozicijama u skladu sa rokovima dospeća od datuma bilansa stanja do ugovorenog roka dospeća.

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Iznos</u>	<u>Bruto iznos</u>	<u>do 1 meseca</u>	<u>od 1 do 3 meseca</u>	<u>od 3 meseca do godinu dana</u>	<u>od 1 do 5 godina</u>	<u>preko 5 godina</u>
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	137.789.502	137.793.776	137.793.776	-	-	-	-
Potraživanja po osnovu derivata	52.048	52.048	52.048	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	95.631.346	95.665.223	6.651.449	6.183.382	30.731.858	50.689.572	1.408.961
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	22.667.243	22.669.538	22.285.373	-	350.517	30.528	3.120-
Kredit i potraživanja od komitenata	384.745.529	395.498.259	26.652.199	21.376.034	104.464.196	172.471.513	70.534.317
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	166.249	166.249	166.249	-	-	-	-
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	136	136	-	-	-	-	136
Ukupno	641.052.053	651.845.229	193.601.093	27.559.416	135.546.572	223.191.613	71.946.534
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivata	94.536	94.536	94.536	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	29.447.116	29.447.116	9.299.415	609.425	8.201.416	9.641.428	1.695.432
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	538.427.371	538.427.371	516.097.546	3.173.335	8.923.483	9.364.852	868.155
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	1.273.246	1.273.246	1.273.246	-	-	-	-
Subordinirane obaveze	9.044.765	9.044.765	245.585	-	-	-	8.799.180
Ukupno	578.287.034	578.287.034	527.010.329	3.782.760	17.124.899	19.006.280	11.362.766
Neto gep likvidnosti na 31. decembar 2022. godine	62.765.019	73.558.195	(333.409.235)	23.776.656	118.421.673	204.185.333	60.583.768
Kumulativni gep likvidnosti na 31. decembar 2022. godine	-	-	(333.409.235)	(309.632.579)	(191.210.906)	12.974.427	73.558.195

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (nastavak)

U hiljadama RSD	Iznos	Bruto iznos	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	90.618.192	90.618.192	90.618.192	-	-	-	-
Potraživanja po osnovu derivate	13.669	13.669	13.669	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	88.625.239	88.637.623	13.680.400	8.879.787	10.692.237	51.225.283	4.159.826
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	22.454.801	22.454.801	22.110.912	44.256	299.633	-	-
Kredit i potraživanja od komitenata	231.599.562	238.664.158	15.235.400	11.006.163	65.294.155	112.239.997	34.888.443
Potraživanja po osnovu finansijskih derivate namenjenih zaštiti od rizika	586.824	586.824	586.824	-	-	-	-
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	137	-	-	-	-	137
Ukupno	433.898.424	440.975.410	142.245.403	19.930.206	76.286.115	163.465.280	39.048.406
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivate	9.220	9.220	9.220	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	11.493.335	11.493.335	2.099.453	562.228	2.646.938	6.184.716	-
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	366.617.048	366.617.048	358.437.806	889.757	2.081.990	4.029.260	1.178.235
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	58.837	58.837	58.837	-	-	-	-
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	378.178.440	378.178.440	360.605.316	1.451.985	4.728.928	10.213.976	1.178.235
Neto gep likvidnosti na 31. decembar 2021. godine	55.719.984	62.796.970	(218.359.913)	18.478.221	71.557.187	153.251.304	37.870.171
Kumulativni gep likvidnosti na 31. decembar 2021. godine	-	-	(218.359.913)	(199.881.692)	(128.324.505)	24.926.799	62.796.970

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (nastavak)

U narednoj tabeli prikazani su neto iznos nederivativnih finansijskih sredstava i obaveza sa dospećem u roku od 12 meseci od dana izveštaja:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Finansijska imovina		
Kredit i potraživanja od komitenata	141.739.699	84.471.122
Finansijske obaveze		
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	528.194.365	361.409.553

U narednoj tabeli prikazane su komponente rezervi likvidnosti Grupe:

U hiljadama RSD	2022.		2021.	
	Iznos	Fer vrednost	Iznos	Fer vrednost
Stanje na računu kod centralne banke	102.165.466	102.165.466	68.726.869	68.726.869
Ostali gotovinski ekvivalenti	35.624.036	35.624.036	21.891.323	21.891.323

U narednoj tabeli prikazana su finansijska sredstva Grupe na dan 31. decembar 2022. godine koja mogu biti na raspolaganju za buduće finansiranje:

U hiljadama RSD	Založene		Nezaložene		Ukupno
	Založene kao obezbeđenje	Ostalo	Raspoložive za obezbeđenje	Ostalo	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	137.789.502	137.789.502
Kredit i potraživanja	-	-	-	407.412.772	407.412.772
Ukupno aktiva	-	-	-	545.202.274	545.202.274

U narednoj tabeli prikazana su finansijska sredstva Grupe na dan 31. decembar 2021. godine koja su bila na raspolaganju za buduće finansiranje:

U hiljadama RSD	Založene		Nezaložene		Ukupno
	Založene kao obezbeđenje	Ostalo	Raspoložive za obezbeđenje	Ostalo	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	90.618.192	90.618.192
Kredit i potraživanja	-	-	-	254.054.363	254.054.363
Ukupno aktiva	-	-	-	344.672.555	344.672.555

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici

Tržišni rizici su rizici nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neočekivanih i nepovoljnih kretanja na tržištu (u smislu volatilnosti kamatne stope, deviznog kursa, kreditne marže tržišnih cena vlasničkih hartija od vrednosti). Tržišni rizici nastaju iz rizika promene vrednosti otvorenih pozicija koje Grupa zauzima u svom poslovanju: uključuje promene vrednosti portfolija raspoređenih u knjigu trgovanja i Bankarsku knjigu.

Cilj upravljanja tržišnim rizikom podrazumeva upravljanje i kontrolu izloženosti Grupe tržišnom riziku u okviru prihvatljivih parametara uz optimizaciju prihoda od izloženosti riziku.

Tabela u nastavku prikazuje alokaciju finansijskih sredstava i obaveza, koje su izložene tržišnim rizicima, na portfolio namenjen trgovanju i portfolio koji nije namenjen trgovanju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Napomena</u>	<u>Knjigovodstvena vrednost</u>	<u>Portfolio namenjen trgovanju</u>	<u>Portfolio kojim se ne trguje</u>
31. decembar 2022.godine				
Aktiva izložena tržišnim rizicima				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	14	137.789.502		-
Potraživanja po osnovu derivata	15	52.048	52.048	
Hartije od vrednosti	16	95.631.346	4.461.834	91.169.512
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	18	22.667.243		22.667.243
Kreditni i potraživanja od komitenata	19	384.745.529	-	384.745.529
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		166.249	-	166.249
Obaveze izložene tržišnim rizicima				
Obaveze po osnovu derivata		94.536	94.536	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	25	29.447.116	-	29.447.116
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	26	538.427.371	-	538.427.371
31. decembar 2021. godine				
Aktiva izložena tržišnim rizicima				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	14	90.618.192		-
Potraživanja po osnovu derivata	15	13.669	13.669	
Hartije od vrednosti	16	88.625.239	3.480.028	85.145.211
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	18	22.454.801		22.454.801
Kreditni i potraživanja od komitenata	19	231.599.562	-	231.599.562
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		586.824	-	586.824
Obaveze izložene tržišnim rizicima				
Obaveze po osnovu derivata		9.220	9.220	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	25	11.493.335	-	11.493.335
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	26	366.617.048	-	366.617.048

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene u nivou kamatnih stopa. Promena kamatnih stopa direktno utiče na generisanje prihoda od kamata usled neusaglašenosti ukupne kamatonosne aktive i pasive ili perioda fiksiranja cene kamatonosnih instrumenata. Razlikujemo:

- „outright“ kamatni rizik – rizik koji proizilazi iz osetljivosti promene kamate u odnosu na vertikalno kretanje krive prinosa,
- „yield curve risk“ (strukturni rizik kamatne stope) – rizik koji proizilazi iz osetljivosti na promenu oblika i nagiba krive prinosa (horizontalno kretanje) i
- „basis risk“ (osnovni rizik) – rizik koji proizilazi iz osetljivosti na promenu u rasponu (spread-u) između različitih kamatnih stopa.

Kamatni rizik identifikuje se na nivou svake pojedinačne transakcije i na nivou banke. Grupa prati i kontroliše izloženost riziku promene kamatne stope kamatonosno osetljivih instrumenata raspoređenih i u knjigu trgovanja i u Bankarsku knjigu.

/i/ Knjiga trgovanja

Grupa na dan 31.12.2022. godine i 31.12.2021. godine nije imala kamatonosno osetljivih instrumenata raspoređenih u knjizi trgovanja.

/ii/ Bankarska knjiga

Metodologija koja se koristi za procenu rizika kamatne stope u Bankarskoj knjizi je „Gap analiza“. U analizu su uključeni svi kamatonosni proizvodi u skladu sa:

- a) periodom promene kamatnih stopa (repricing period/floating interest rate)
- b) finalnim periodom dospeća.

Razlika između kamatonosne aktive i kamatonosne pasive unutar definisanih vremenskih odrednica „korpi“ pokazuje kako dve strane bilansa različito reaguju na promene kamatnih stopa:

- kada je GAP pozitivan, Grupa je izložena riziku gubitka u slučaju pada kamatnih stopa u posmatranoj valuti odgovarajuće ročnosti
kada je GAP negativan, Grupa je izložena riziku gubitka u slučaju rasta kamatnih stopa u posmatranoj valuti odgovarajuće ročnosti.

Broj i vremenske odrednice „korpi“ definiše ALCO

Rezultirajuće kratke i duge pozicije po svim vremenskim odrednicama, ponderišu se „faktorima“ dizajniranim tako da odražavaju osetljivost pozicija u različitim vremenskim korpama na pretpostavljenu promenu kamatnih stopa od 200 b.p.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Scenario osetljivosti u različitim vremenskim korpama na pretpostavljenu promenu kamatnih stopa od 200 b.p. i procenu njihovog modifikovanog trajanja:

	31. decembar 2022.		31. decembar 2021.	
	Nominalni Gep	Efekat povećanja kamatne stope za200 bp	Nominalni Gep	Efekat povećanja kamatne stope za200 bp
RSD	8.414.835	763.242	2.154.013	231.920
EUR	12.183.052	1.415.748	5.702.518	1.596.798
USD	6.825.710	179.858	1.903.800	104.804
CHF	10.328.259	308.118	644.864	293.484
Ostale valute	2.096.514	-624	432.962	4.408
Ukupni efekat		2.666.642		2.231.413

Glavne kategorije u kreiranju razlika u repricingu su:

- Pozicije („leg“) sa fiksnom kamatnom stopom (repricing gep predstavlja nominalni novčani tok, prema vremenskim korpama njegovog dospeća);
- Pozicije („leg“) sa promenljivom kamatnom stopom (repricing gep predstavljaju novčani tokovi razvrstani u vremenske korpe prema datumu sledećeg fiksiranja kamatne stope)
- Administrativni proizvodi (tekući računi, štedni računi, kreditne kartice, rizik kamatne stope većine ovih proizvoda je modeliran).

Efekat stresa od 200 bps se obavlja množenjem razlika u repricingu sa standardnim ponderima neusklađenosti (Izmenjeno trajanje, definisano EBA i BSBS direktivom).

Grupa je uglavnom izložena faktorima promenljivih kamatnih stopa EUR variable - EURIBOR 1 M, EURIBOR 3M i EURIBOR 6M.

Grupa u analizi, pored prethodno pomenute „Gap analize“, koristi i sledeća tri scenarija osetljivosti na promenu kamatne stope :

- **Parallel shift up/down** - paralelni pozitivni i negativni pomak kamatnih stopa na referentnoj krivi prinosa), i podrazumeva pomeranje cele krive prinosa na više ili na niže za isti broj baznih poena na svakoj ročnosti pri čemu se kao velicina pomaka koristi scenario od 200 baznih poena za sve valute kao i scenario pomeranja krivih za 100-400 baznih poena u zavisnosti od valute koja je predmet stresa, a sve u skladu sa međunarodnim standardima (BCBS/IRRBB 4/2016)
- **Short rates shift up/down** - neparalelno pomeranje krive naviše/naniže sa najvećim šokom za kraće ročnosti i stabilnom stopom za duže ročnosti;
- **Rotational shift - Steepener and Flattener** – rotacija krive sa pozitivnim šokom za duže (kraće) ročnosti i negativnim šokom za kraće (duže) ročnosti

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Scenario osetljivosti na promenu kamatne stope 31.12.2022. godine:

	u 000 RSD							
	+200bp	-200bp	Flattener	Steepener	Short+	Short-	IRRBB+	IRRBB-
RSD	763.242	-763.242	125.984	196.442	770.779	-700.779	1.526.484	-1.526.484
EUR	1.415.748	-1.415.748	1.003.205	-749.653	1.373.009	-1.373.009	1.415.748	-1.415.748
USD	179.858	-179.858	33.816	6.652	104.320	-104.320	179.858	-179.858
CHF	308.118	-308.118	60.040	-19.823	127.062	-120.351	154.059	-152.451
Ostale	-624	624	-869	745	-1.016	1.016	-624	624
Ukupno	2.666.342	-2.666.342	1.222.175	-565.637	2.304.155	-2.297.443	3.275.525	-3.273.917

Scenario osetljivosti na promenu kamatne stope 31.12.2021. godine:

	u 000 RSD							
	+200bp	-200bp	Flattener	Steepener	Short+	Short-	IRRBB+	IRRBB-
RSD	899.732	-1.133.589	1.292.777	-521.092	1.817.954	-870.927	1.794.782	-1.098.896
EUR	637.367	-1.816.428	471.167	-238.771	674.093	-333.583	564.043	-262.713
USD	-44.381	-56.429	-135.474	-12.279	-141.416	-51.133	-44.381	-75.470
CHF	45.782	-162.890	16.712	-28.147	25.261	-28.168	23.371	-28.005
Ostale	-21.448	-40.332	-33.282	-26.547	-39.568	-24.915	-25.639	-25.839
Ukupno	1.517.052	-3.209.668	1.611.900	-826.836	2.336.324	-1.308.726	2.312.176	-1.490.923

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Pregled izloženosti Grupe riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembar 2022. godine prikazan je narednom tabelom:

U hiljadama RSD	Ukupno	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Nekamatonosno
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	137.789.502	57.233.387	-	-	-	-	80.556.115
Potraživanja po osnovu derivata	52.048	-	-	-	-	-	52.048
Hartije od vrednosti	95.631.346	6.617.572	6.183.382	30.731.858	50.689.572	1.408.961	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	22.667.243	9.872.945	560.540	11.653.296	-	-	580.461
Kredit i potraživanja od komitenata	384.745.529	164.734.919	92.974.330	75.584.828	39.164.027	11.897.140	390.285
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	166.249	-	-	-	-	-	166.249
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	136	-	-	-	-	-	136
Ukupno	641.052.053	238.458.823	99.718.253	117.969.983	89.853.599	13.306.101	81.745.294
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivate	94.536	-	-	-	-	-	94.536
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	29.447.115	11.133.394	4.021.034	11.443.957	2.420.052	71.011	357.668
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	538.427.371	509.848.307	11.331.575	8.362.201	6.876.110	748.291	1.260.888
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	1.273.246	-	-	-	-	-	1.273.246
Subordinirane obaveze	9.044.765	9.044.765	-	-	-	-	-
Ukupno	578.287.034	530.026.466	15.352.609	19.806.158	9.296.162	819.302	2.986.338
Vanbilansne stavke							
Derivati namenjeni zaštiti od rizika	(1.303.263)	(961.149)	1.594.238	(289.880)	(1.646.472)	-	-
Neto kamatna neusklađenost							
31. decembar 2022. godine	61.461.756	(292.528.792)	85.959.882	97.873.944	78.910.966	12.486.799	78.758.956

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Pregled izloženosti Grupe riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembar 2021. godine prikazan je narednom tabelom:

U hiljadama RSD	Ukupno	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Nekamatonosno
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	90.618.192	32.656.435	-	-	-	-	57.961.757
Potraživanja po osnovu derivata	13.669	-	-	-	-	-	13.669
Hartije od vrednosti	88.625.239	13.668.017	8.879.787	10.692.327	51.225.282	4.159.826	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	22.454.801	21.659.654	-	299.633	-	-	495.514
Kredit i potraživanja od komitenata	231.599.562	25.789.652	109.214.683	64.425.172	24.899.477	7.103.629	166.949
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	586.824	-	-	-	-	-	586.824
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	-	-	-	-	-	137
Ukupno	433.898.424	93.773.758	118.094.470	75.417.132	76.124.759	11.263.455	59.224.850
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivata	9.220	-	-	-	-	-	9.220
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	11.493.335	2.075.832	1.444.094	3.646.386	4.303.402	-	23.621
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	366.617.048	358.459.615	837.475	2.089.340	4.035.828	1.176.023	18.767
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	58.837	-	-	-	-	-	58.837
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	378.178.440	360.535.447	2.281.569	5.735.726	8.339.230	1.176.023	110.445
Vanbilansne stavke							
Derivati namenjeni zaštiti od rizika	512.337	(711.233)	3.253.337	18.941	806.119	(2.854.827)	
Neto kamatna neusklađenost							
31. decembar 2021. godine	56.232.321	(267.472.922)	119.066.238	69.700.347	68.591.648	7.232.605	59.114.405

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

/iii/ Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti

Grupa nema vlasničke hartije od vrednosti u svom portfoliju, te nije izložena cenovnom riziku po ovom osnovu.

/iv/ Devizni rizik

Devizni rizik predstavlja rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promene deviznog kursa. Deviznom riziku Grupa je izložena po osnovu stavki koje se vode u Bankarskoj i knjizi trgovanja. Devizni rizik se izražava i meri otvorenom deviznom pozicijom.

Otvorena devizna pozicija Grupe predstavlja razliku između potraživanja i obaveza banke u stranoj valuti kao i potraživanja i obaveza u dinarima indeksiranim valutnom klauzulom (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu).

Analiza osetljivosti, koja se sastoji iz dva scenarija sačinjenih na osnovu pretpostavljenih mogućih promena deviznog kursa pri čemu sve druge varijable ostaju konstantne pokazuje mogući efekat na finansijski rezultat.

- a) Proporcionalno kretanje deviznog kursa od +10% (apresijacija strane valute)
- b) Proporcionalno kretanje deviznog kursa od -5% (apresijacija RSD)

	USD	EUR	CHF	Ostale valute	Ukupno
Neto devizna pozicija (gap)					
31. decembar 2022	74.871	(437.063)	(2.464)	20.626	
Efekat+10% (apresijacija strane valute)	7.487	(43.706)	(246)	2.063	(34.403)
Efekat – 5% (RSD apresijacija)	(3.744)	21.853	123	(1.031)	17.201
Neto devizna pozicija (gap)					
31. decembar 2021	(10.340)	(557.571)	(334)	10.480	
Efekat+10% (apresijacija strane valute)	(1.034)	(55.757)	(33)	1.048	(55.777)
Efekat – 5% (RSD apresijacija)	517	27.879	17	(524)	27.888

Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti aktive i pasive denominovane u stranim valutama. Grupa bi trebalo da obezbedi da njena devizna pozicija bude što manja.

Grupa nastoji da umanja rizik promene kursa valute putem odobravanja kredita sa deviznom klauzulom.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje neto deviznu poziciju aktive i pasive Grupe na dan 31. decembar 2022. godine:

U hiljadama RSD	USD	EUR*	CHF	Ostale	RSD	Ukupno
Finansijska imovina						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.877.108	66.495.523	6.572.201	833.083	62.011.587	137.789.502
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	52.048	52.048
Hartije od vrednosti	19.618.699	15.990.194	-	-	60.022.453	95.631.346
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3.118.722	7.858.615	153.081	736.129	10.800.696	22.667.243
Kredit i potraživanja od komitenata	1.756.393	275.232.267	125.615	1.618	107.629.635	384.745.529
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	160.135	-	-	6.114	166.249
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	136	136
Ukupno finansijska imovina	26.370.922	365.736.734	6.850.897	1.570.831	240.522.670	641.052.053
Finansijske obaveze						
Obaveze po osnovu derivate	-	79.199	-	-	15.337	94.536
Depoziti i ostale obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	330.351	21.903.269	31.239	7.439	7.174.818	29.447.116
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	51.608.244	291.501.775	17.161.717	5.149.354	173.006.280	538.427.371
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	1.273.246	1.273.246
Subordinirane obaveze	-	9.044.765	-	-	-	9.044.765
Ukupno finansijske obaveze	51.938.596	322.529.008	17.192.956	5.156.793	181.469.681	578.287.034
Vanbilans - netirano						
FX Spot	(1.417.717)	529.984	6.296	(21.505)	897.954	(4.989)
FX Fwd	27.674.056	(39.908.104)	10.333.192	3.629.314	(1.764.657)	(36.200)
FX SWAP	(607.486)	(710.330)	-	-	1.359.005	41.189
Ukupno	25.648.852	(40.088.451)	10.339.487	3.607.809	492.302	-
Devizna pozicija na dan 31.12.2022.	81.179	3.119.275	(2.572)	21.847	59.545.290	62.765.019

* Iznos obuhvata i valutnu klauzulu

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Sljedeća tabela prikazuje neto deviznu poziciju aktive i pasive Grupe na dan 31. decembar 2021. godine:

U hiljadama RSD	USD	EUR*	CHF	Ostale	RSD	Ukupno
Finansijska imovina						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	938.002	44.084.549	3.735.638	566.913	41.293.090	90.618.192
Potraživanja po osnovu derivata Hartije od vrednosti	-	-	-	-	13.669	13.669
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	15.230.903	14.292.369	-	-	59.101.967	88.625.239
Kredit i potraživanja od komitenata	1.161.943	3.032.308	96.583	367.244	17.796.723	22.454.801
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	127.889	160.596.094	149.694	226	70.725.659	231.599.562
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	586.824	586.824
	-	-	-	-	137	137
Ukupno finansijska imovina	17.458.737	222.005.320	3.981.915	934.383	189.518.069	433.898.424
Finansijske obaveze						
Obaveze po osnovu derivate	-	-	-	-	9.220	9.220
Depoziti i ostale obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	22.896	9.982.739	29.697	3.950	1.454.053	11.493.335
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	22.548.760	192.984.999	14.361.045	3.750.227	132.972.017	366.617.048
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	49.707	-	-	9.130	58.837
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-
Ukupno finansijske obaveze	22.571.656	203.017.445	14.390.742	3.754.177	134.444.420	378.178.440
Vanbilans - netirano						
FX Spot	(374.317)	1.784.248	-	5.013	(1.414.897)	47
FX Fwd	5.483.118	(18.317.095)	10.408.550	2.833.480	186.000	594.053
FX SWAP	-	(1.246.082)	-	-	651.983	(594.100)
Ukupno	5.108.801	(17.778.929)	10.408.550	2.838.493	(576.914)	-
Devizna pozicija na dan 31.12.2021.	(4.118)	1.208.946	(277)	18.699	54.496.735	55.719.984

* Iznos obuhvata i valutnu klauzulu

(e) Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja. Definicija uključuje pravni, ali isključuje strateški i rizik reputacije.

Cilj upravljanja operativnim rizikom je svođenje izloženosti Grupe operativnom riziku na minimum, odnosno do nivoa koji je prihvatljiv za Grupu sa aspekta odnosa troškova i rizika, a kroz dosledno i prudencijalno upravljanje finansijskom organizacijom i kroz unapređenje poslovnih aktivnosti i sistema unutrašnjih kontrola.

Prioriteti upravljanja rizikom identifikuju se kroz kombinaciju iskustva i opservaciju, procenu i znanje interne revizije, interne kontrole, detaljnu procenu rizika, unapređenje procedura za upravljanje, izveštaje o incidentima.

Ocena nivoa operativnih rizika zavisi od vrste događaja, frekvencije pojavljivanja i finansijskog uticaja na poslovanje Grupe.

Kontrola, praćenje, izveštavanje o uočenim i procenjenim izvorima rizika, kao i preduzimanje mera za ublažavanje mogućih negativnih posledica predstavljaju sastavni deo procesa upravljanja operativnim rizikom.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(e) Operativni rizik (nastavak)

Aktivnosti upravljanja rizikom imaju za cilj identifikaciju kako postojećih, tako i potencijalnih izvora rizika koji može nastati uvođenjem novih poslovnih proizvoda, sistema ili aktivnosti.

Identifikacija rizika obuhvata:

- interne prevare i zloupotrebu;
- eksterne prevare i zloupotrebu;
- propuste u politici zapošljavanja i sistema bezbednosti na radnom mestu;
- probleme u upravljanju odnosima sa klijentima, uvođenju proizvoda i poslovnim procedurama – ukoliko su neadekvatni;
- štete nastale na imovini Grupe usled prirodnih nepogoda i drugih događaja;
- poremećaje i greške u organizaciji i funkcionisanju informacionih sistema;
- probleme u implementaciji i realizaciji poslovnih procesa, procedura i odluka.

Grupa prati izvore operativnog rizika u skladu sa organizacijom i poslovnim aktivnostima, a što se odnosi na finansiranje privrede, realizaciju transakcija trgovine i prodaje sa privrednim entitetima i finansijskim institucijama, poslovanje sa stanovništvom, poslovanje sa privredom, realizaciju transakcija obračuna i plaćanja i usluge za račun klijenata, upravljanje sredstvima i brokersko dilersko poslovanje.

(f) Upravljanje kapitalom

Ciljevi Grupe u pogledu upravljanja kapitalom su sledeći:

- usklađivanje sa zahtevima propisanim od strane Narodne banke Srbije, kao regulatora za bankarski sektor, u vezi sa kapitalom i kapitalnim zahtevima;
- poslovanje Grupe u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, na način da Grupa i dalje obezbeđuje prinos za svoje akcionare, kao i stabilno i sigurno poslovanje u cilju ispunjenja obaveza prema poveriocima i drugih vidova koristi za ostale tržišne subjekte;
- da održava jaku kapitalnu bazu, koja će omogućiti razvoj poslovanja Grupe.

Adekvatnost kapitala i korišćenje regulatornog kapitala su predmet redovnog nadzora od strane rukovodstva, na bazi tehnika i instrumenata razvijenih u skladu sa instrukcijama Bazelskog komiteta, na način na koji ih je implementirala Narodna banka Srbije za potrebe nadzora bankarskog sektora. Narodna banka Srbije, kao regulator za bankarski sektor, definiše i vrši nadzor nad ispunjenošću propisa u vezi sa kapitalnim zahtevima za Grupu. Informacije se Narodnoj banci Srbije dostavljaju na kvartalnom nivou. Narodna banka Srbije vrši neposredan nadzor Grupe.

Grupa je u obavezi da se usaglasi sa zahtevima iz okvira definisanog od strane Bazelskog komiteta, na način na koji ih je primenila Narodna banka Srbije. Grupa koristi standardizovani pristup za obračun kapitalnih zahteva za kreditni i operativni rizik. Kapitalni zahtev za tržišne rizike se obračunava na način propisan regulativom Narodne banke Srbije u Odluci o adekvatnosti kapitala banke (Sl. glasnik RS.br. 103/2016).

Narodna banka Srbije je propisala određene zahteve sa kojima svaka Grupa mora da se uskladi i to:

- Grupa je dužna da održava novčani deo osnivačkog kapital na nivou koji ne može biti manji od EUR 10 miliona u dinarskoj protivvrednosti, a minimalni iznos kapitala je propisan i za ostale članice Grupe;
- Grupa je dužna da odražava pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala na nivou koji ne može biti manji od 4.5%. što predstavlja minimalni iznosa pokazatelja adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala propisan od strane Narodne banke Srbije;
- Grupa je dužna da odražava pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala na nivou koji ne može biti manji od 6%. što predstavlja minimalni iznosa pokazatelja adekvatnosti osnovnog kapitala propisan od strane Narodne banke Srbije;
- Grupa je dužna da odražava pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou koji ne može biti manji od 8%. što predstavlja minimalni iznosa pokazatelja adekvatnosti kapitala propisan od strane Narodne banke Srbije;

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Dodatno, Grupa je dužna da, pored ispunjenja navedenog u prethodnom pasusu, u svakom trenutku održava kapital i na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini potrebnoj za održavanje uvećanih pokazatelja adekvatnosti kapitala određenih od strane Narodne banke Srbije.

Regulatorni kapital Grupe je zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, pri čemu osnovni kapital Grupe čini zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala.

Osnovni akcijski kapital je zbir sledećih elemenata korigovanih za regulatorna prilagođavanja i umanjen za odbitne stavke:

- Akcija i drugih instrumenata kapitala koji ispunjavaju uslove za uključivanje u instrumente osnovnog akcijskog kapitala;
- Emisione premije za instrumente osnovnog akcijskog kapitala;
- Dobiti banke;
- Revalorizacionih rezervi i ostalih nerealizovanih dobitaka;
- Rezervi iz dobiti i ostalih rezervi banke;
- Rezervi za opšte bankarske rizike.

Dobit, revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobitci, rezerve iz dobiti i ostale rezerve, kao i rezerve za opšte bankarske rizike će biti uključene u osnovni akcijski kapital samo ako Grupa može da ih koristi bezuslovno, u celosti i bez odlaganja za pokriće rizika ili gubitaka čim do njih dođe.

U skladu sa Odlukom o privremenoj meri koja se odnosi na izračunavanje kapitala Grupe, Grupa može iz obračuna osnovnog akcijskog kapitala da isključi iznos privremenog regulatornog prilagođavanja koji je jednak 0.70 vrednosti nerealizovanih gubitaka/dobitaka po osnovu promene vrednosti dužničkih instrumenata čiji izdavalac je Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave Republike Srbije a koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (deo stanja na računu 823). Ova privremena mera se primenjuje od 30.06.2022 do 31.12.2023.

Dobit Grupe koja se uključuje u osnovni akcijski kapital čini dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama.

Grupa može u osnovni akcijski kapital da uključi dobit tekuće godine koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama samo uz prethodnu saglasnost Upravnog odbora. U ovom slučaju, dobit tekuće godine treba da bude umanjena za projektovan iznos poreza na dobit, obaveze za dividende i sve druge obaveze iz dobiti (druga učešća u raspodeli dobiti, sve obaveze ili okolnosti koje su nastale tokom izveštajnog perioda i za koje je verovatno da će dovesti do smanjenja dobiti Grupe) koje se mogu predvideti u vreme uključivanja dobiti u osnovni akcijski kapital.

Regulatorna prilagođavanja osnovnog akcijskog kapitala su:

- Povećanja kapitala koja rezultiraju iz sekjuritizacije izloženosti;
- Fer vrednost rezervi u vezi sa dobitima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove;
- Dobitke ili gubitke po osnovu obaveza Grupe vrednovanih po fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti Grupe;
- Dobitke ili gubitke koji proizlaze iz kreditnog rizika Grupe po osnovu obaveza po derivatima vrednovanim po fer vrednosti, pri čemu Grupa ne može ove dobitke ili gubitke da netira s onima koji proizlaze iz kreditnog rizika druge ugovorne strane.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Odbitne stavke osnovnog akcijskog kapitala su:

- Gubitak tekuće godine i ranijih godina. kao i nerealizovani gubici;
- Nematerijalna ulaganja, uključujući gudvil (goodwill), umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza koje bi prestale da postoje u slučaju obezvređenja ili prestanka priznavanja nematerijalnih ulaganja u skladu sa MSFI/MRS;
- Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti Grupe;
- Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja Grupe;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja Grupe u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je Grupa dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u Grupi. a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja Grupe u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa nema značajno ulaganje;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja Grupe u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa ima značajno ulaganje koja prelaze 10% osnovnog akcijskog kapitala Grupe;
- Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala Grupe premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala Grupe;
- Iznos zbira odloženih poreskih sredstava i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima Grupa ima značajno ulaganje a koji prelazi limit 17.65% iz Odluke o adekvatnosti kapitala tačka 21. stav 3 te odluke;
- Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250 %, a koje Grupa odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder;
- Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je Grupa prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka;
- Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102. 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuje Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke, kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita, pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti postao niži od tog procenta;
- Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita (izuzev kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila) koji se iskazuju na računima 102. 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuje Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke, čija je ugovorena ročnost:
 - Duža od 2920 dana, ako su ti krediti odobreni u periodu od 01.01. do 31.12.2019;
 - Duža od 2555 dana, ako su ti krediti odobreni u periodu od 01.01. do 31.12.2020;
 - Duža od 2190 dana, ako su ti krediti odobreni počev od 01.01.2021.;

Ova odbitna stavka biva umanjena za iznos potraživanja po osnovu kredita za refinansiranje kredita koji su odobreni do 18.marta 2020. godine, pod uslovom da je kredit za refinansiranje odobren u periodu od 19.marta do 31.decembra 2020. godine, a da ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 3285 dana ili da je kredit za refinansiranje odobren u periodu od 1. januara do 31.decembra 2021. godine. a ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 2920 dana; kao i da iznos kredita za refinansiranje nije veći od preostalog neotplaćenog iznosa kredita koji se refinansira.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

- Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu potrošačkih kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila koji se iskazuju na računu 102 u skladu sa odlukom kojom se propisuje Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke a čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana, ako su ti krediti odobreni počev od 01.01.2019.

Ova odbitna stavka biva umanjena za iznos potraživanja po osnovu kredita za refinansiranje potrošačkih kredita koji su odobreni do 18. marta 2020. godine, pod uslovom da je kredit za refinansiranje odobren u periodu od 19.marta 2020. godine do 31.decembra 2021.godine, a da ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 3650 dana, kao i da njegov iznos nije veći od preostalog neotplaćenog iznosa kredita koji se refinansira.

Odbitne stavke koje se odnose na stepen kreditne zaduženosti i na ročnost se neće primenjivati na potraživanja koja su restrukturirana u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki pod uslovom da nisu bila inicijalno odbitna stavka od kapitala, da se restrukturiranje sprovodi na osnovu ponude Grupe odnosno na osnovu obrazloženog zahteva dužnika nakon kojeg je Grupa ustanovila da je došlo do pogoršavanja finansijskog položaja dužnika, da se restrukturiranjem ne uvećava preostali neotplaćeni iznos kredita, da potraživanje nije prethodno restrukturirano i da nakon restrukturiranja ugovorena ročnost nije duža od 3285 dana za odobrene potrošačke, gotovinske ili ostalih kredita (izuzev kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila) odnosno nije duža od 4015 dana za potrošačke kredite odobrene za kupovinu motornih vozila

Dodatni osnovni kapital je zbir sledećih elemenata umanjenih za odbitne stavke:

- Akcija i drugih instrumenata kapitala koji ispunjavaju uslove za uključivanje u instrumente dodatnog osnovnog kapitala;
- Emisione premije za instrumente dodatnog osnovnog kapitala.

Odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala su:

- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja Grupe u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala uključujući i instrumente koje je Grupa dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u Grupi koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala grupe;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja Grupe u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa nema značajno ulaganje;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja grupe u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće;
- Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala Grupe premašuju iznos dopunskog kapitala Grupe;
- Iznos svih poreza u vezi sa elementima dodatnog osnovnog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je Grupa prethodno korigovala iznos tih elemenata - u iznosu u kojem ti porezi umanjuju iznos do kojeg se elementi dodatnog osnovnog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka.

Dopunski kapital Grupe čini zbir sledećih elemenata, umanjen za odbitne stavke:

- Akcija i drugih instrumenata kapitala i obaveza po subordiniranim kreditima i zajmovima, koji ispunjavaju uslove za uključivanje u instrumente dopunskog kapitala;
- Emisione premije za instrumente dopunskog kapitala;
- Opšta prilagođavanja za kreditne rizike koja nisu umanjena za poreske efekte. u visini od najviše 1.25% iznosa rizikom ponderisanih izloženosti za kreditne rizike.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

- Iznos u kojem se instrumenti dopunskog kapitala, odnosno subordiniranih obaveza uključuju u obračun dopunskog kapitala Grupe tokom poslednjih pet godina pre roka njihovog dospeća dobija se tako što se količnik njihove nominalne vrednosti, odnosno glavnice, na prvi dan poslednjeg petogodišnjeg perioda pre roka dospeća i broja kalendarskih dana u tom periodu pomnoži sa brojem preostalih kalendarskih dana do dospeća instrumenata ili subordiniranih obaveza na dan vršenja obračuna.

Odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala:

- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja Grupe u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući i instrumente koje je Grupa dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordiniranih obaveza lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u Grupi koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala Grupe;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja Grupe u instrumente dopunskog kapitala i subordiniranih obaveza lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa nema značajno ulaganje;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja Grupe u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće.

Poslovne transakcije Grupe se svrstavaju ili u knjigu trgovanja ili u bankarsku knjigu, i rizična aktiva se utvrđuje na bazi specifičnih zahteva koji teže da odražavaju različiti nivo rizika za određenu aktivu i izloženosti koje nisu priznate u bilansu stanja.

Politika Grupe je da održava jaku kapitalnu bazu, koja će obezbediti prinos za akcionare, stabilno i sigurno poslovanje u cilju ispunjenja obaveza prema poveriocima i drugih vidova koristi za ostale tržišne subjekte, i koja će omogućiti rast Grupe. Uticaj iznosa kapitala na nivo prinosa investitora je takođe prepoznat i Grupa priznaje potrebu održavanja balansa između mogućih viših stopa prinosa i prednosti koje pruža sigurno poslovanje, uslovljeno jakom kapitalnom pozicijom.

Grupa ispunjava sve kapitalne zahteve koje je propisala Narodna banka Srbije u posmatranom izveštajnom periodu.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje komponente regulatornog kapitala i racija koja je Grupa ostvarila u izveštajnom periodu koji se završava na dan 31. decembar:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisione premije	27.466.158	27.466.158
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti / gubici	(494.570)	344.722
Rezerve iz dobiti, ostale rezerve i rezerve za opšte bankarske rizike	30.309.874	23.353.465
Regulatorna prilagođavanja vrednosti elemenata osnovnog akcijskog kapitala	(180.449)	(31.546)
Ostala nematerijalna ulaganja umanjena za povezane odložene poreske obaveze	(3.097.701)	(986.205)
Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih, gotovinskih i ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102. 107 i 108 kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti postao niži od tog procenta	(1.581.684)	(2.327.859)
Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita (izuzev potrošačkih kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila), gotovinskih i ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102. 107. 108 a koji po osnovu kriterijuma ugovorene ročnosti ispunjavaju uslov za primenu odbitne stavke	(279.438)	(335.002)
Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu potrošačkih kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila ko se iskazuju na računu 102 a čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana ako su ti krediti odobreni počev od 1 januara 2019. godine.		
Osnovni akcijski kapital	52.142.190	47.483.733
Dodatni osnovni kapital	-	-
Osnovni kapital	52.142.190	47.483.733
Dopunski kapital	8.799.180	-
Ukupno regulatorni kapital	60.941.370	47.483.733
Kapitalni zahtevi		
Kreditni rizik	18.975.850	18.975.850
Devizni rizik	127.371	127.371
Cenovni rizik	57.817	57.817
Operativni rizik	2.564.543	2.564.543
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	17.48%	17.48%

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Usaglašenost sa pokazateljima poslovanja, propisanim od strane Narodne banke Srbije, sa stanjem na dan 31. decembar je prikazana kao što sledi:

	Propisano	2022.	2021.
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	Min 4.5%	17.48%	17.48%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	Min. 6%	17.48%	17.48%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	Min. 8%	17.48%	17.48%
Regulatorni kapital	min. EUR 10 mil.	EUR 519 mil	EUR 404 mil
Ulaganja banke u nefinansijski sektor i u osnovna sredstva	Max. 60%	14.36%	12.95%
Zbir velikih izloženosti banke	maks. 400%	108.68%	108.68%
Pokazatelj deviznog rizika	maks. 20%	3.35%	3.35%
Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica*	maks. 25%	21.16%	21.16%

*Pojedinačno najveća izloženost

Grupa koristi regulatorni pokazatelj adekvatnosti kapitala za potrebe praćenja adekvatnosti kapitalne baze. Pristup Narodne banke Srbije, koji u svojoj osnovi ima bazelsku metodologiju, primarno je baziran na praćenju odnosa kapitalnih zahteva i raspoloživih izvora kapitala.

Alokacija kapitala na različite poslovne aktivnosti je, u velikoj meri, određena optimizacijom prinosa koji se ostvari na bazi izvršene alokacije. Iznos alociranog kapitala na određenu poslovnu aktivnost je primarno baziran na regulatornom kapitalu, ali u nekim slučajevima regulatorni zahtevi ne odražavaju u punoj meri varirajući stepen rizika koji je svojstven različitim poslovnim aktivnostima. U takvim slučajevima, kapitalni zahtevi mogu biti varijabilni da bi reflektovali različite rizične profile, uz uslov da ukupan iznos kapitala za određenu poslovnu aktivnost ne padne ispod minimalnog iznosa propisanog od strane regulatora.

Iako je optimizacija prinosa na kapital, koji je prilagođen za efekte koji proističu iz rizika kojima je Grupa izložena, primarni faktor koji se koristi u procesu alokacije kapitala na pojedine poslovne aktivnosti, to ipak nije jedini princip koji se koristi u procesu donošenja odluka od strane rukovodstva Grupe. U obzir se uzimaju i drugi faktori, kao na primer sinergija sa drugim poslovnim aktivnostima, raspoloživost rukovodećeg kadra i drugih resursa za određenu poslovnu aktivnost, stepen u kome se određena poslovna aktivnost uklapa u dugoročne strateške ciljeve Grupe i sl. Politika Grupe u pogledu upravljanja kapitalom i alokacijom kapitala je predmet redovnog razmatranja od strane rukovodstva.

5. FER VREDNOST

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih. voljnih strana u okviru nezavisne tržišne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom raspoloživih tržišnih podataka na dan izveštavanja i modela vrednovanja koje Grupa koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu. Ostala potraživanja i obaveze se svode na sadašnju vrednost diskontovanjem budućih novčanih tokova uz korišćenje tekućih kamatnih stopa. Imajući u vidu da su za najveći deo finansijskih sredstava i obaveza Grupe ugovorene varijabilne kamatne stope, promene u tekućim kamatnim stopama dovode do promena u ugovorenim kamatnim stopama.

Za hartije od vrednosti kojima se trguje na aktivnom tržištu za određivanje fer vrednosti se koriste kotacije sa tržišta. Fer vrednosti ostalih hartija od vrednosti se određuje kao neto sadašnja vrednost procenjenih budućih tokova gotovine.

Fer vrednost valutnih svopova se obračunava na bazi diskontovanja procenjenih budućih tokova gotovine. Za diskontovanje Grupa koristi tržišne kamatne stope za finansijske instrumente sa istim preostalim rokom dospeća.

Fer vrednost forvarda se obračunava korišćenjem važećih forvard stopa.

Fer vrednost preuzetih neopozivih obaveza i potencijalnih obaveza jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti.

Vrednovanje finansijskih instrumenata

Računovodstvena politika za vrednovanje po fer vrednosti koju Grupa koristi opisana je u okviru računovodstvenih politika u napomeni 3(k)(vi).

Grupa pri određivanju fer vrednosti koristi sledeću hijerarhiju, koja odražava značaj inputa koji se koriste pri vrednovanju:

- * Nivo 1: Kotirane tržišne cene (nemodifikovane) sa aktivnog tržišta za identičan finansijski instrument;
- * Nivo 2: Modeli vrednovanja koji se baziraju na korišćenju dostupnih inputa, osim kotiranih tržišnih cena, direktno (tj. kao cene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cena). Ova kategorija uključuje vrednovanje instrumenata uz korišćenje sledećih inputa: kotirane cene sa aktivnog tržišta sličnih instrumenata; kotirane cene za iste ili slične instrumente sa tržišta koja se ne smatraju aktivnim; ili druge tehnike vrednovanja gde su svi značajni inputi direktno ili indirektno dostupnih tržišnih podataka;
- * Nivo 3: Model vrednovanja: Modeli vrednovanja koji se baziraju na korišćenju nedostupnih podataka. Ova kategorija uključuje sve finansijske instrumente gde modeli vrednovanja koriste inpute koji se ne baziraju na korišćenju dostupnih podataka i nedostupni podaci imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cena sličnih instrumenata, gde su potrebna značajna prilagođavanja ili pretpostavke da bi se odrazila razlika između instrumenata.

5. FER VREDNOST (nastavak)

Vrednovanje finansijskih instrumenata (nastavak)

Fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza kojim se trguje na aktivnom tržištu se bazira na kotiranim tržišnim cenama ili kotacijama dilera. Za sve ostale finansijske instrumente Grupa utvrđuje fer vrednost korišćenjem modela vrednovanja.

Modeli vrednovanja uključuju neto sadašnju vrednost i model diskontovanja novčanih tokova, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje dostupne tržišne cene i drugi modeli vrednovanja. Pretpostavke i inputi koji se koriste kod primene modela vrednovanja uključuju nerizične i referentne kamatne stope, kreditne spreadove i druge premije koje se koriste pri određivanju diskontne stope, cene akcija i obveznica, devizne kurseve, cenovne indekse i očekivanu volatilitet i korelaciju cena. Cilj primene modela vrednovanja je utvrđivanje fer vrednosti koja odražava cenu finansijskog instrumenta na izveštajni datum koja i bila utvrđena između tržišnih učesnika u nezavisnoj tržišnoj transakciji.

Grupa koristi opšteprihvaćene modele vrednovanja za određivanje fer vrednosti uobičajenih i jednostavnijih finansijskih instrumenata, kao što su kamatni i valutni svopovi, kod kojih se koriste samo dostupni tržišni podaci i gde nisu potrebne značajne računovodstvene pretpostavke i procene rukovodstva. Dostupne cene i drugi inputi su obično dostupni na tržištu za listirane dužničke i vlasničke hartije od vrednosti, derivate sa kojima se trguje na berzi i jednostavne OTC derivate, kao što su na primer kamatni svopovi.

Raspoloživost dostupnih tržišnih cena i drugih inputa smanjuje potrebu za korišćenje procena i pretpostavki od strane rukovodstva i smanjuje neizvesnost kod definisanja fer vrednosti. Raspoloživost dostupnih tržišnih cena i drugih inputa varira u zavisnosti od proizvoda i tržišta i zavisi od promena uslovljenih specifičnim i opštim uslovima na tržištima.

U tabeli u nastavku prikazana je analiza finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti na kraju obračunskog perioda po hijerarhijskim nivoima u koje je fer vrednost klasifikovana:

U hiljadama RSD	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
31.12.2022.				
Potraživanja po osnovu derivata	52.048	-	-	52.048
Hartije od vrednosti	16.708.375	28.289.915	-	44.998.290
Kreditni i potraživanja od komitenata	-	-	-	-
	16.760.423	28.289.915	-	45.050.338
Obaveze po osnovu derivata	94.536	-	-	94.536
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	1.273.246	-	-	1.273.246
	1.367.782	-	-	1.367.782
31.12.2021.				
Potraživanja po osnovu derivata	600.493	-	-	600.493
Hartije od vrednosti	22.939.650	37.493.304	-	60.432.954
Kreditni i potraživanja od komitenata	-	-	-	-
	23.540.143	37.493.304	-	61.033.447
Obaveze po osnovu derivata	9.220	-	-	9.220
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	58.837	-	-	58.837
	68.057	-	-	68.057

5. FER VREDNOST (nastavak)

Vrednovanje finansijskih instrumenata (nastavak)

Efekti promene u fer vrednosti finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti u bilansu uspeha su sledeći:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Prihodi od promene vrednosti derivata	32.646.582	10.162.968
Prihodi po osnovu promene fin. sredstava koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	465.653	128.750
	33.112.235	10.291.717
Rashodi po osnovu promene vrednosti derivata	(30.657.379)	(10.205.874)
Rashodi po osnovu promene fin. sredstava koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(58.246)	(30.656)
	(30.715.625)	(10.236.529)
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	2.396.610	55.188

U narednoj tabeli su prikazane fer vrednosti finansijskih instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrednosti sa analizom po hijerarhijskim nivoima u koje je fer vrednost klasifikovana:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>	<u>Ukupno</u>	<u>Knj. vrednost</u>
Stanje na dan 31. decembar 2022.					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	137.789.502	-	137.789.502	137.789.502
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	558.946	306.329	21.801.968	22.667.243	22.667.243
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	385.869.215	385.869.215	384.745.529
Hartije od vrednosti po amortizovanoj vrednosti	18.278.937	32.276.531	-	50.555.468	50.633.056
	18.837.883	170.372.362	407.671.183	596.881.428	595.835.330
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	29.447.116	29.447.116	29.447.116
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	538.427.371	538.427.371	538.427.371
	-	-	567.874.487	567.874.487	567.874.487
Stanje na dan 31. decembar 2021.					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	90.618.192	-	90.618.192	90.618.192
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	45.686	282.476	22.126.639	22.454.801	22.454.801
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	229.507.141	229.507.141	231.599.562
Hartije od vrednosti po amortizovanoj vrednosti	1.100.844	27.174.559	-	28.275.403	28.192.285
	1.146.530	118.075.227	251.633.780	370.855.537	372.864.840
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	11.493.335	11.493.335	11.493.335
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	366.617.048	366.617.048	366.617.048
	-	-	378.110.383	378.110.383	378.110.383

Tamo gde je dostupno, fer vrednost kredita i potraživanja se zasniva na zapaženim tržišnim transakcijama. Tamo gde takvi podaci nisu dostupni, fer vrednost se procenjuje korišćenjem modela vrednovanja, kao što su tehnike diskontovanih novčanih tokova. Ulazni podaci koji se koriste u tehnikama vrednovanja uključuju očekivane kreditne gubitke tokom životnog veka, kamatne stope, stope prevremene otplate i primarno ili sekundarno širenje tržišta. Za obezvređene kredite obezbeđene kolateralom, fer vrednost se meri na osnovu fer vrednosti kolaterala.

Da bi se poboljšala tačnost procene vrednosti kredita stanovništvu, malim i mikro preduzećima, krediti se grupišu u portfelje sa sličnim karakteristikama kao što su vrsta proizvoda i pozajmljivača, valuta, preostala dospeća itd.

5. FER VREDNOST (nastavak)

Vrednovanje finansijskih instrumenata (nastavak)

Procena fer vrednost depozita banaka i kupaca koristi tehnike diskontovanog novčanog toka, primenjujući cene koje se nude za depozite sličnih dospeća i uslova, kao što su vrsta depozita, valuta, vrsta kupca i preostala dospeća. Fer vrednost depozita po viđenju je jednaka knjigovodstvenoj vrednosti.

U nastavku su obelodanjene metode, procena i pretpostavka koje se koriste za utvrđivanje fer vrednosti za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima.

Sredstva i obaveze sa fer vrednošću približno ekvivalentnim njihovoj sadašnjoj vrednosti

Za određene finansijske instrumente bez definisanog dospeća ili sa rokom dospeća kraćim od 3 meseca, pretpostavka je da je njihova knjigovodstvena vrednost približno ekvivalentna njihovoj fer vrednosti. Ova pretpostavka se koristi i za depozite po viđenju, štedne depozite bez definisanih dospeća, kao i za finansijske instrumente sa promenljivim kamatnim stopama, a primenljiva je samo za instrumente bez inkrementalnih troškova i u slučaju da se kreditni rizik Grupe ne promeni od trenutka početnog priznavanja.

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrednost finansijskih instrumenata sa fiksnom kamatnom stopom vrednovanom po amortizovanoj vrednosti procenjuje se na osnovu poređenja prvobitno dogovorenih kamatnih stopa i trenutnih kamatnih stopa za slične finansijske instrumente. Utvrđivanje fer vrednosti kredita i depozita sa fiksnom kamatnom stopom zasniva se na diskontovanju budućih predviđenih novčanih tokova na njihovu sadašnju vrednost, korišćenjem trenutnih kamatnih stopa za finansijske instrumente sa sličnim karakteristikama, kao što su vrsta proizvoda, vrsta kupca, preostali rok dospeća i valuta.

6. NETO PRIHOD PO OSNOVU KAMATA

Neto prihod po osnovu kamata obuhvata:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od kamata		
Narodna Banka Srbije	284.383	67.299
Banke		
- domaće	51.419	7.980
- strane	300.723	1.560
Privreda	6.912.253	3.460.787
Javni sektor	2.919	3.322
Stanovništvo	9.349.411	5.199.268
Hartije od vrednosti	1.813.371	1.672.057
Strana lica	57.273	32.901
	18.771.752	10.445.174
Rashodi od kamata		
Banke		
- domaće	(123.759)	(2.017)
- strane	(980.656)	(200.762)
Privreda	(113.093)	(36.257)
Javni sektor	(22.681)	(693)
Stanovništvo	(89.729)	(25.463)
Hartije od vrednosti	(105.924)	(46.496)
Strana lica	(26.101)	(32.452)
	(1.461.943)	(344.140)
Neto prihod po osnovu kamata	17.070.785	10.101.034

U prihodima od kamate za 2022. godinu sadržan je i prihod od naknada koje čine integralni deo efektivne kamatne stope u iznosu od RSD 577.252 hiljada (2021.: RSD 395.319 hiljada)

7. NETO PRIHOD PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA

Grupa ostvaruje prihode od naknada i provizija od različitih finansijskih usluga koje pruža svojim klijentima. Prihodi od naknada i provizija priznaju se u iznosu koji odražava naknadu na koju Banka očekuje da će imati pravo u zamenu za pružanje usluga. Obaveze izvršenja, kao i vreme njihovog ispunjenja, identifikuju se i određuju na početku ugovora. Ugovori o prihodima Grupe ne uključuju višestruke obaveze izvršenja. Kada Grupa pruža uslugu svojim klijentima, naknada se fakturiše i obično dospeva odmah po zadovoljenju usluge pružene u određenom trenutku ili na kraju ugovorenog perioda za pruženu uslugu tokom vremena. Grupa je generalno zaključila da je ona glavni obveznik u svojim ugovorima o prihodima jer obično kontroliše usluge pre nego što ih prenese na klijenta, , osim za agentske naknade – prodaja lizing proizvoda i investicionih jedinica investicionih fondova kao i naknade za agenciju za osiguranje.

Priroda svakog ugovora o prihodu Grupe rezultira jednom obavezom izvršenja. Stoga Grupa nije donela značajne procene prilikom alokacije cene transakcije na obavezu izvršenja.

Prihod po osnovu naknada i provizija obuhvata:

U hiljadama RSD	2022	2021
Prihodi od naknada i provizija		
Naknade od zastupanja u osiguranju	515.062	261.245
Naknade po osnovu korišćenja kartica i održavanje tekućih računa	3.458.918	2.755.016
Naknade po osnovu platnog prometa	2.979.287	1.022.227
Naknade po osnovu garancija	593.770	414.158
Naknade za nostro i loro doznake	813.335	547.061
Naknade za odobravanje, obradu i administriranje (OL)	184.783	97.961
Naknade od učešća u prodaji na POS terminalima	795.108	562.295
Naknade za troškove opomena	109.978	88.126
Naknade za gotovinske uplate/isplate	28.774	31.293
Naknade po osnovu posredovanja-lizing i inv.fondovi	195.022	268
Naknade za usluge trgovanja HoV	36.064	45.719
Naknade za Kreditni biro	47.591	48.861
Ostale naknade i provizije	1.110.929	1.108.374
Prihodi nastali u realizovanim transakcijama kupovine i prodaje deviza	6.853.325	3.086.971
	<u>17.721.946</u>	<u>10.069.575</u>
U hiljadama RSD	2022.	2021.
Rashodi naknada i provizija		
Naknade po osnovu platnog prometa u zemlji	(305.423)	(200.736)
Naknade po osnovu platnog prometa u inostranstvu	(1.832.071)	(1.268.863)
Naknade po osnovu osiguranja kredita	(133.618)	(140.488)
Naknade po osnovu MIGA garancije	(92.459)	(93.150)
Naknade za Kreditni biro	(75.099)	(81.820)
Naknada za slanje SMS poruka klijentima	(47.290)	(42.321)
Ostale naknade i provizije	(511.629)	(321.727)
Naknade po osnovu ugovora o posredovanju	(242.698)	(39.252)
Rashodi od realizovanih transakcija kupovine i prodaje deviza	(1.554.630)	(572.029)
	<u>(4.794.917)</u>	<u>(2.760.386)</u>
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	<u>11.697.390</u>	<u>7.309.189</u>

8. NETO PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule uključuje:

U hiljadama dinara	2022.	2021.
Neto dobitak po kursnim razlikama i efekat devizne klauzule		
Derivati	205	27
Spot transakcije	-	-
Gotovina u trezoru, devizni računi	1.690.633	612.860
Obavezna rezerva	48.515	12.173
Kredit i druga potraživanja u stranoj valuti	9.393.124	1.555.318
Kredit i druga potraživanja povezana sa stranom valutom	403.605	83.803
Depoziti i pozajmice u stranoj valuti	8.555.429	1.831.335
Hartije od vrednosti	2.806.458	1.929.151
Ostalo	7.363	988
Subordinirani krediti	34.757	-
	<u>22.940.090</u>	<u>6.025.655</u>
Neto gubitak po kursnim razlikama i efekat devizne klauzule		
Derivati	(338)	(28)
Spot transakcije	-	-
Gotovina u trezoru, devizni računi	(1.185.507)	(275.799)
Obavezna rezerva	(126.939)	(10.626)
Kredit i druga potraživanja u stranoj valuti	(9.561.468)	(1.283.234)
Kredit i druga potraživanja povezana sa stranom valutom	(1.040.864)	(63.151)
Depoziti i pozajmice u stranoj valuti	(8.810.777)	(4.445.294)
Hartije od vrednosti	(2.124.596)	(746.694)
Ostalo	(3.721)	(1.626)
Subordinirani krediti	(1.661)	-
	<u>(22.855.871)</u>	<u>(6.826.452)</u>
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	<u><u>84.218</u></u>	<u><u>(800.797)</u></u>

*Napomena 2(i)

9. NETO PRIHOD / (RASHOD) PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA / (OBEZVREĐENJA) FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Neto prihodi/(rashodi) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava	12.634.333	8.151.027
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	1.818.642	1.631.806
Prihodi od naplaćene kamate po obezvređenim kreditima	37.146	25.259
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	561.943	593.370
Dobici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	-	4.143
	15.052.064	10.411.660
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Rashodi obezvređenja finansijskih sredstava	(15.141.354)	(9.268.619)
Rashodi obezvređenja kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(2.107.184)	(1.571.521)
Rashodi po osnovu obezvređenih kredita	(52.273)	(55.153)
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja	(64.237)	(143.049)
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	(189)	(14.698)
	(17.365.237)	(11.053.040)
Neto prihod/(rashodi) po osnovu umanjenja obezvređenja / (obezvređenja) finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(2.313.173)	(641.380)

U toku 2021 godine, usled pandemije COVID -19 i negativnog uticaja na poslovanje privrednih subjekata, Grupa je procenila i prilagodila svoje modele obračuna obezvređenja, usled čega je posledično došlo do povećanja rashoda po osnovu umanjenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti.

U skladu sa odredbama Moratorijuma koje su sprovedene u toku 2021 godine, a zbog promena ugovornih elemenata koje su izazvale promene u budućim novčanim tokovima u otplatnim planovima odgovarajućih zajmova. Grupa je obračunala modifikacije u iznosu od RSD 10.555 hiljada. U toku 2022. godine, Grupa nije imala evidentirane modifikacije usled promene u budućim tokovima u otplatnim planovima zajmova.

10. NETO DOBITAK/(GUBITAK) PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI I OSTALI POSLOVNI PRIHODI

10.1 Neto dobiti/gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Neto dobitak od prodaje finansijskih instrumenata	130.561	415.704
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizacionoj vrednosti	130.561	415.704

10. NETO DOBITAK/(GUBITAK) PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI I OSTALI POSLOVNI PRIHODI (nastavak)

Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizacionoj vrednosti se odnosi na dobitke od prodaje nekvalitetnih kredita (non-performing loans), i ovo je jeda od strategija za klijente koji su u kašnjenju. Pored ovoga, realizovani dobitci i gubici koji nastaju kao rezultat prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizacionoj vrednosti se takođe obelodanjuju u ovoj poziciji.

10.2 Ostali poslovni prihodi obuhvataju:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od izdavanja objekata u zakup	8.816	5.579
Prihodi od refundacije troškova za osiguranje kredita	34	25
Prihodi od prodaje mat. vred. stečenih naplatom. potraživanja	22.874	24.715
Ostali poslovni prihodi	125.422	40.982
Ukupno	157.146	71.301

Banka poseduje poslovnu zgradu. Deo prostora poslovne zgrade iznajmljuje se pravnim licima koje prema ugovoru plaćaju naknadu za korišćenje po ugovoru. Kao davalac lizinga, Grupa ostvaruje prihod od zakupnine koji se u bilansu uspeha priznaje na poziciji Ostali poslovni prihodi. Grupa je u 2021. godini ostvarila prihod od zakupa u iznosu od 8.816 hilj dinara (u 2021. godini 5.579 hilj dinara).

Samo beznačajan deo prostora poslovne zgrade (manje od 5%) iznajmljuje se povezanim licima koje, prema ugovoru, plaćaju naknadu za korišćenje. Zbog toga je zgrada u celosti klasifikovana pod pozicijom imovina, postrojenje i opremu.

Analiza dospeća prihodovanja zakupa je predstavljena u tabeli:

U hiljadama RSD

Prihodi od izdavanja objekata u zakup

Obračunato na
dan 31.12.2022.

Do godinu dana	8.665
Od 1 – 2 godine	8.665
Od 2 – 3 godine	8.665
Od 3 – 4 godine	8.665
Od 4 – 5 godine	8.665
Preko 5 godina	19.124
Ukupno	62.449

11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Troškovi zarada	4.373.685	2.605.688
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	1.553.375	928.801
Rashodi rezervisanja za bonus, penzije, godišnje odmore i druga primanja zaposlenih	367.558	257.186
Prihodi od ukidanja rezervisanja za bonus, penzije, godišnje odmore i druga primanja zaposlenih	(204.883)	(227.839)
Ostali lični rashodi	55.194	27.776
Ukupno	6.144.930	3.591.612

12. OSTALI PRIHODI I RASHODI

12.1. Ostali prihodi

Ostali prihodi obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za obaveze	244.746	2.953
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih obaveza	15.468	6.819
Viškovi	5.370	1.488
Prihodi od nadoknađivanja sudskih i admin. troškova	87.126	62.964
Naplaćena kamata nakon otpisa potraživanja	162.884	141.263
Ostali prihodi	184.770	34.003
Ukupno	700.364	249.490

12.2. Ostali rashodi

Ostali rashodi obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Troškovi zakupnine	73.514	41.065
Troškovi doprinosa na teret poslodavca	655.671	565.359
Troškovi reklame i propagande	262.419	234.554
Troškovi održavanja stalnih sredstava	1.335.400	693.630
Ostali nematerijalni troškovi	583.552	508.683
Troškovi stručnog osposobljavanja radnika	53.589	26.171
Troškovi kancelarijskog materijala	41.636	44.266
Troškovi intelektualnih usluga i revizije	906.106	501.833
Troškovi poštarine i iznajmljivanja linija	172.955	152.702
Troškovi čuvanja imovine	169.646	120.303
Ostali materijalni troškovi i usluge	153.399	121.890
Troškovi službenih putovanja – dnevnice i ostali troškovi	52.062	5.909
Troškovi PTT usluga	151.546	24.543
Troškovi ostalog materijala	379.440	146.690
Troškovi premija osiguranja	1.281.128	942.783
Troškovi poreza	165.019	73.294
Troškovi dovođenja u funkciju poslovnog prostora	79.969	12.094
Troškovi reprezentacije	53.991	15.369
Troškovi članarina	53.977	3.978
Rashodi po osnovu rezervisanja za obaveze	377.903	340.554
Ostalo	281.180	272.462
Ukupno	7.284.102	4.848.132

Od ukupnog iznosa rezervisanja za obaveze od RSD 377.903 hiljada, iznos od 366.677 hiljada se odnosi na rezervisanja za sudske sporove (Napomena 26.4 i 29.2).

13. POREZ NA DOBITAK

Kao što je navedeno u Napomeni 3/(j)/(i), shodno važećim zakonskim propisima obveznik poreza na dobit je dužan da sam obračuna porez na dobit za poreski period za koji se podnosi i poreska prijava. Članice Grupe Poreskoj Upravi podnose odvojene poreske prijave. Način obračuna konsolidovanog poreza na dobit je prikazan u nastavku:

13.1 Porez na dobitak za 2022. godinu se sastoji od:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Porez na dobitak	1.811.597	1.027.098
Dobitak / (gubitak) od kreiranja odloženog poreskog sredstva i smanjenja odloženih poreskih obaveza	(49.054)	(26.847)
Ukupno	1.762.543	1.000.251

13.2 Usaglašavanje efektivne poreske stope je prikazano kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Dobitak pre oporezivanja	12.551.238	7.983.959
Obračunati porez po stopi od 15%	1.882.686	1.197.247
Usaglašavanje efektivne kamatne stope:		
Gubitak ranijeg perioda		
Troškovi koji se ne priznaju u poreskom bilansu	25.405	23.101
Korekcije po osnovu transfernih cena	108.494	20.877
Usklađivanje prihoda	(273.640)	(230.717)
Razlika između vrednosti osnovnih sredstava u poreskom bilansu i finansijskim izveštajima	(63.789)	(26.827)
Rezervisanja po osnovu beneficija zaposlenih	57.067	15.590
Ostalo	26.320	979
Poreski rashod	1.762.543	1.000.251
Efektivna poreska stopa	14.04%	12.53%

13.3. Kretanje u okviru privremenih razlika tokom 2022. godine je prikazano kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Stanje 1. januara 2022.</u>	<u>RBA banka</u>	<u>Iskazano u okviru bilansa uspeha</u>	<u>Iskazano u okviru ostalog rezultata</u>	<u>Stanje 31. decembra 2022.</u>
Nekretnine i oprema	254.308	50.207	63.399	-	367.914
Rezervisanja za otpremnine	66.644		(1.484)	(1.194)	63.966
Rezervisanja za sudske sporove	164.968		(46.692)		118.276
Porez po osnovu ostalog rezultata	(22.687)	1.320	1.263	213.039	192.935
Ostalo	30.652	10.341	(4.364)	46.674	83.303
Ukupno	493.885	61.868	12.122	258.519	826.394

13. POREZ NA DOBITAK (nastavak)

13.4 Kretanje u okviru privremenih razlika tokom 2021. godine je prikazano kao što sledi:

U hiljadama RSD	Stanje 1. januara 2021.	Iskazano u okviru bilansa uspeha	Iskazano u okviru ostalog rezultata	Stanje 31. Decembra 2021.
Nekretnine i oprema	216.257	38.051	-	254.308
Rezervisanja za otpremnine	51.507	2.657	12.480	66.644
Rezervisanja za sudske sporove	131.002	33.966	-	164.968
Vrednovanje - Cash flow hedge i finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat	(87.047)	-	64.359	(22.687)
Poreski kredit u visini 2% u skladu sa čl.4.stav 2 zakona o konverziji stam. kredita indeks. u CHF	52.437	-52.437	-	-
Ostalo	38.522	4.610	-12480	30.652
Ukupno	402.678	26.847	(64.359)	493.885

Odloženi porez je obračunat primenom poreske stope od 15% za oba prikazana perioda.

13.4. Porez po osnovu ostalog rezultata

U hiljadama RSD	2022	2021
Porez po osnovu ostalog rezultata		
Dužnička ulaganja vrednovana kroz FVOCI promena fer vrednosti	248,177	73,429
Aktuarski dobici/gubici po osnovu planova definisanih primanja	(5.901)	-
Rezervisanja za otpremnine	(1.194)	
Ostalo	46.674	
Cash flow hedging - vrednovanje	(29.237)	(9.070)
Ukupno porez po osnovu ostalog rezultata	258.519	64,359

14. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

14.1 Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Dinarska novčana sredstva		
Žiro račun	47.089.964	36.070.434
Blagajna	7.920.124	5.222.656
Depoziti viškova novčanih sredstava	7.000.000	-
	<u>62.010.088</u>	<u>41.293.090</u>
Novčana sredstva u stranoj valuti		
Obavezna rezerva	55.070.058	32.656.435
Blagajna	20.713.622	16.668.669
Novčana sredstva na računu kod CRHoV	8	4
	<u>75.783.688</u>	<u>49.325.108</u>
Minus: Ispravka vrednosti	(4.274)	(6)
	<u>(4.274)</u>	<u>(6)</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>137.789.502</u>	<u>90.618.192</u>

Promene na ispravka vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Grupna ispravka vrednosti S-1		
Stanje na dan 1. januar	6	8
Rashod	4.607	2.741
Ukidanje	(334)	(2.743)
Kursne razlike	(5)	
	<u>(5)</u>	
Stanje na dan 31. decembar	<u>4.274</u>	<u>6</u>

Grupa je tokom 20212. godine izdvajala obaveznu rezervu u skladu sa važećom Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije.

Stope izdvajanja dinarske obavezne rezerve na dinarske depozite bez devizne klauzule bile su iste kao i u 2021. godini. a iznosile su 5% na dinarske depozite do dve godine i 0% na dinarske depozite preko dve godine.

Stope konverzije devizne u dinarsku obaveznu rezervu ostale su nepromenjene tokom cele 2022. godine i iznosile su 38% za devizne depozite do dve godine i 30% za devizne depozite preko dve godine.

Na iznos ostvarenog prosečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u obračunskom periodu koji ne prelazi iznos obračunate dinarske obavezne rezerve Narodna banka Srbije je do 18. juna 2020. pa do 17. aprila 2022. godine primenjivala kamatnu stopu od 0.10% na godišnjem nivou. U periodu od 18. aprila do 17. maja 2022. godine, kamatna stopa je povećana na 0,25%. Potom u periodu od 18. maja do 17. juna 2022, kamatna stopa je iznosila 0,50%, da bi od 18. juna pa do kraja 2022. godine NBS primenjivala kamatnu stopu od 0,75%. Izuzetno, radi ublažavanja ekonomskih posledica nastalih usled pandemije bolesti COVID-19, Narodna banka Srbije na deo ovih sredstava, ukoliko su ispunjeni propisani uslovi – plaća kamatu po kamatnoj stopi u visini 0.60% na godišnjem nivou (0.10%+0.50 procentnih poena).

14. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

14.1 Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju: (nastavak)

Devizna obavezna rezerva izdvaja se na devizne izvore sredstava i na dinarske izvore sredstava sa deviznom klauzulom. Tokom 2022. godine primenjivane su sledeće stope izdvajanja devizne obavezne rezerve:

- Stopa izdvajanja obavezne rezerve na devizne depozite do dve godine iznosila je 20%;
- Stopa izdvajanja obavezne rezerve na devizne depozite preko dve godine iznosila je 13%;
- Stopa izdvajanja obavezne rezerve na dinarske obaveze sa deviznom klauzulom iznosila je 100%.

Na izdvojenu deviznu obaveznu rezervu Narodna banka Srbije ne plaća kamatu. Tokom 2022. godine NBS je na više izdvojenu deviznu obaveznu rezervu od obračunate naplaćivala kamatu u visini tromesečnog EURIBOR-a uvećanog za 5 procentnih poena. Banka je deviznu obaveznu rezervu tokom cele 2022. godine držala u dozvoljenom rasponu u odnosu na obračunatu deviznu obaveznu rezervu.

14.2. Gotovina prikazana u Izveštaju o tokovima gotovine sadrži sledeće pozicije:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Žiro račun	47.089.964	36.070.434
Blagajna – u dinarima	7.920.124	5.222.656
Blagajna – u devizama	20.713.622	16.668.669
Devizni računi	8.651.453	4.612.280
Stanje na dan 31. decembar	84.375.163	62.574.039

14.3 Usaglašavanje između Izveštaja o tokovima gotovine i gotovine kao pozicije u bilansu stanja

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022 Bilans stanja</u>	<u>2022 Izveštaj o tokovima gotovine</u>
Žiro račun	47.089.964	47.089.964
Blagajna – u dinarima	7,920,124	7,920,124
Obavezna rezerva	55.070.058	-
Blagajna – u devizama	20,713,622	20,713,622
Depoziti viškova novčanih sredstava	7.000.000	-
Keš depozit kod Centralnog Registra HOV	8	-
Minus: Ispravka vrednosti	(4.274)	-
Devizni račun (Napomena 17)	-	8.651.453
Ukupno na dan 31. Decembar	137.789.502	84,375,163

14. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

14.3 Usaglašavanje između Izveštaja o tokovima gotovine i gotovine kao pozicije u bilansu stanja (nastavak)

U hiljadama RSD	2021 Bilans stanja	2021 Izveštaj o tokovima gotovine
Žiro račun	36,070,434	36,070,434
Gotovina u rsd	5,222,656	5,222,656
Obavezna rezerva	32.656.435	-
Blagajna u stranoj valuti	16.668.669	16.668.669
Novčana sredstva na računu kod CR HoV	4	-
Minus: Ispravka vrednosti	(6)	-
Devizni račun (Napomena 17)		4.612.280
Stanje na dan 31. decembar	90.618.192	62.574.039

15 POTRAŽIVANJA PO OSNOVU DERIVATA

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Potraživanja po osnovu derivata u dinarima	52.048	13.669
Obaveze po osnovu derivata	(15.337)	(9.220)
Stanje na dan 31. decembar	36.711	4.449

Preostali iznos obaveza po osnovu fer vrednosti derivata u iznosu od 79.199 hiljada dinara se odnosi na derivate koje nisu namenjeni trgovanju.

Nominalna vrednost derivata namenjenih trgovanju je prikazana u tabeli u nastavku:

U hiljadama RSD	2022.				2021.			
	Nominalna (Kupovina)	Nominalna (Prodaja)	Neto pozicija	Fer vrednost	Nominalna (Kupovina)	Nominalna (Prodaja)	Neto pozicija	Fer vrednost
Derivati namenjeni trgovanju								
FX Forward	1.390.003	1.348.814	41.189	33.257	1.252.922	1.246.082	6.839	3.639
FX SWAP	65.655.604	65.655.872	-268	3.453	12.225.289	12.224.544	745	810
Ukupno	67.045.607	67.004.686	40.921	36.711	13.478.211	13.470.627	7.584	4.449

16. HARTIJE OD VREDNOSTI

Hartije od vrednosti obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Obveznice stranih finansijskih institucija	19.348.244	20.804.165
Obveznice drugih banaka	11.883.287	-
Obveznice -Ministarstva finansija RS	63.639.212	67.038.978
Obveznice -Ministarstva finansija RS. konverzija kredita iz CHF u EUR	794.480	794.480
Minus: Ispravka vrednosti	(33.877)	(12.384)
Stanje na dan 31. decembar	95.631.346	88.625.239

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Grupna ispravka vrednosti S-1		
Stanje na dan 1. januar	12.384	9.650
Rashod	40.455	35.101
Ukidanje	(18.950)	(32.465)
Kursna razlika	(12)	98
	33.877	12.384

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Hartije od vrednosti koje se vrednuju kroz bilans uspeha	4.461.834	3.480.028
Hartije od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	40.550.305	56.960.756
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	50.653.084	28.196.838
Minus: Ispravka vrednosti	(33.877)	(12.384)
Stanje na dan 31. decembar	95.631.346	88.625.239

Prodaja dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat rezultirala je sa gubitkom od 27.348 hiljade dinara priznatih u bilansu uspeha zbog reklasifikacije sa OCI (2021: 1.024 hiljada RSD).

17. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Devizni računi - Raiffeisen Bank International A.G.	2.781.562	2.243.498
Devizni računi ostalih banaka	5.870.876	2.368.783
Kredit i po repo transakcijama	10.004.634	17.000.000
Kredit i za likvidnost i obrtna sredstva	-	-
Ostali kredit i plasmani	2.385.129	835.105
Depoziti u stranoj valuti	-	7.415
Minus: Ispravka vrednosti	(27.231)	-
Stanje na dan 31. decembar	22.667.243	22.454.801

17. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (nastavak)

Promene na ispravka vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Grupna ispravka vrednosti S2		
Stanje na dan 1. januar	553	553
Rashod	28.720	2.554
Ukidanje	(2.016)	(2.554)
Ostalo	(26)	-
Stanje na dan 31. decembar	(26.419)	(553)

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

Kredit i potraživanja od komitenta obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>			<u>31.12.2021.</u>
	<u>Bruto</u>	<u>Ispravka vrednosti</u>	<u>Neto</u>	
Devizni računi i čekovi u stranoj valuti	1.948	-	1.948	2.082
Kredit i po transakcionim računima	8.560.511	197.708	8.362.803	3.106.897
Potrošački kredit i	7.020.657	76.204	6.936.160	310.490
Kredit i za likvidnost i obrtna sredstva	121.080.676	1.825.034	119.455.343	76.410.959
Investicioni kredit i	63.346.085	1.361.579	61.984.506	34.455.007
Stambeni kredit i	67.583.499	1.119.673	66.463.826	31.521.372
Gotovinski kredit i	58.659.757	3.842.192	54.817.565	32.982.220
Ostali kredit i i kreditne kartice	27.145.818	811.682	26.334.136	35.771.746
Kredit i po osnovu finansijskog lizinga	25.608.953	478.526	25.130.427	15.239.364
Potraživanja po osnovu faktoringa bez prava regresa i obrnutog faktoringa	4.002.463	3.129	3.999.334	798.377
Potraživanja po osnovu faktoringa sa pravom regresa	654.751	1.086	653.665	24.595
Ostali plasmani i eskont menica	458.386	106.934	378.452	63.196
Kredit i za plaćanje uvoza roba i usluga iz inostranstva	11.139.373	928.980	10.210.393	7.975.746
Dati depoziti	208.382	3	208.379	2.107
	395.498.259	10.752.730	384.936.937	238.664.158
Minus: Ispravka vrednosti	(10.752.730)			(7.064.596)
Stanje na dan 31. decembar	384.936.937			231.599.562

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Grupna ispravka vrednosti S-3		
Stanje na dan 1. januar	3.940.067	4.212.513
Rashod	4.208.434	3.858.020
Ukidanje	(3.438.898)	(3.403.320)
Otpis i isknjižavanje	(591.000)	(777.613)
Kursne razlike	(3.103)	(3.323)
Ostalo	25.814	47.144
	4.141.314	3.940.067
Grupna ispravka vrednosti S-1		
Stanje na dan 1. januar	558.177	566.000
Rashod	1.783.778	1.136.006
Ukidanje	(1.393.538)	(1.118.355)
Ostalo	(33.757)	(23.424)
Kursne razlike	(2.137)	(2.050)
	912.523	558.177
Grupna ispravka vrednosti S-2		
Stanje na dan 1. januar	2.566.352	1.988.531
Rashod	9.450.346	3.914.825
Ukidanje	(6.247.546)	(3.286.279)
Otpis	(71)	(14)
Ostalo	(70.188)	(50.964)
Kursna razlika	-	253
	5.698.893	2.566.352
Stanje na dan 31. decembar	10.752.730	7.064.596

Sektoru velikih i srednjih preduzeća Grupa je u 2022. godini odobravalala:

- Kratkoročne kredite po godišnjoj stopi u zavisnosti od kreditnog rejtinga. okvirno do nivoa od 3.5% iznad EURIBOR-a . tj. okvirno do nivoa od 3% iznad BELIBOR-a;
- Dugoročne kredite na period do 10 godina. po godišnjoj stopi koja se u zavisnosti od kreditnog rejtinga kretala okvirno do nivoa od 4.5% iznad EURIBOR-a. tj. okvirno do nivoa od 3.5% iznad BELIBOR-a.

Sektoru malih preduzeća i preduzetnika. Grupa je u 2022. godini odobravalala:

- Kredite sa mesečnim ratama. u zavisnosti od kreditnog rejtinga. za dinarske kredite po fiksnoj godišnjoj kamatnoj stopi u rasponu od 4.9% do 5.9% .odnosno promenljivoj kamatnoj stopi od 2.25% do 5.5% uvećanoj za Belibor;
Za kredite sa valutnom klauzulom kamate su se kretale u nivou od 2.95% do 5.25% plus Euribor. Dugoročni krediti za sektor malih preduzeća su odobravani na period do 10 godina. preovlađujuća kamata kretala se u nivou EURIBOR uvećan za 3.3% do 4.9%.
- Za podsegment mikro preduzeća i preduzetnika. banka je odobravalala dinarske kredite sa mesečnim ratama. u zavisnosti od kreditnog rejtinga. po fiksnoj kamatnoj stopi na godišnjem nivou u rasponu od 8.5% do 10% odnosno po promenljivoj stopi od 3.5% do 8.5% uvećanoj za Belibor. Za kredite sa valutnom klauzulom kamate su se kretale po fiksnoj godišnjoj kamatnoj stopi u rasponu od 4.8% do 5.95% . odnosno promenljivoj kamatnoj stopi od 4,4% do 5.5% plus Euribor. Dugoročni investicioni krediti za podsegment mikro preduzeća i preduzetnika su odobravani na period do 10 godina kao dinarski ili krediti sa deviznom klauzulom. Krediti sa deviznom klauzulom odobravani su po kamatnoj stopi do 3-mesečnog Euribora uvećanog za od 2,5% do 4%
Dinarski krediti su odobravani po promenljivoj kamatnoj stopi od 4,3% do 4,9% uvećanoj za 3mesecni Belibor.

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

- U prvoj polovini 2022. godini. svim klijentima sektora malih preduzeća I preduzetnika odobrali su se krediti za finansiranje likvidnosti i obrtnih sredstava obezbeđeni garancijom Republike Srbije. sa rokom otplate 36 meseci i promenljivom kamatnom stopom na godišnjem nivou. za kredite u dinarima u visini od 2.5% + 1m Belibor. za kredite sa valutnom klauzulom u visini od 3% + 3M Euribor.
- U značajnoj meri u 2022. godini. svim klijentima sektora malih preduzeća i preduzetnika odobrali su se krediti za finansiranje likvidnosti i obrtnih sredstava obezbeđeni garancijom Republike Srbije. sa rokom otplate 36 meseci i promenljivom kamatnom stopom na godišnjem nivou. za kredite u dinarima u visini od 2.5% + 1m Belibor, za kredite sa valutnom klauzulom u visini od 3% + 3M Euribor.
- U značajnoj meri u 2022. godini. svim klijentima sektora malih preduzeća I preduzetnika odobrali su se krediti obezbeđeni garancijama Evropskog Investicionog Fonda, kao dinarski ili krediti sa deviznom klauzulom sa rokom otplate od 36 do 48 meseci.
- Za klijente registrovana poljoprivredna gazdinstva, Grupa je odobrala dinarske kredite uz subvenciju kamate ministarstva poljoprivrede, šumarstva I vodoprivrede. Krediti su se odobrali sa rokom otplate do 60 meseci za investicioni kredit I rokom otplate do 36 meseci za trajna obrtna sredstva. po kamatnoj stopi 0%, 1% I 3%.

Sektoru stanovništva Grupa je u 2022 godine odobrala:

- Kratkoročne kredite sa promenljivom godišnjom kamatnom stopom u intervalu od 5.75% iznad EURIBORA sa valutnom klauzulom tj. od 4.80% do 9.70% iznad BELIBORA za dinarske kredite;
- Kratkoročne dinarske kredite sa fiksnom godišnjom kamatnom stopom od 19.90% do 30.00%;
- Dozvoljeno prekoračenje po tekućim računima po fiksnoj godišnjoj kamatnoj stopi od 0% do 29.76%;
- Dugoročne kredite sa promenljivom godišnjom kamatnom stopom od 5.75% do 6.75% iznad EURIBORA za kredite sa valutnom klauzulom i od 2.90% do 5.00% iznad BELIBORA za dugoročne dinarske kredite;
- Dugoročne kredite (stambeni) sa promenljivom godišnjom kamatnom stopom od 3.24% iznad EURIBORA na godišnjem nivou za kredite sa valutnom klauzulom i od 3.60% do 4.60% iznad BELIBORA za dugoročne dinarske kredite;
- Dugoročne dinarske kredite sa fiksnom godišnjom kamatnom stopom od 9.75% do 30%;
- Dugoročne kredite (stambeni) sa fiksnom godišnjom kamatnom stopom od 3.45% do 6.95% za kredite u EUR sa valutnom klauzulom

Plasmani po osnovu finansijskog lizinga Grupi odobravani na period finansiranja od 1 do 72 meseca dok je raspon kamatne stope išao od 1.1% do 4.7%.

18.1 Plasmani po osnovu finansijskog lizinga

	31.12.2022.	31.12.2021.
Plasmani po osnovu finansijskog lizinga		
Ukupna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	127.234.779	15.890.443
Nezarađeni finansijski prihodi	(1.554.253)	(651.079)
Sadašnja vrednost plasmana po osnovu finansijskog lizinga	25.680.526	15.239.364
Ispravka vrednosti plasmana po osnovu finansijskog lizinga	(478.526)	(312.242)
Neto plasmani po osnovu finansijskog lizinga	25.202.000	14.927.122
<i>Analiza plasmana po osnovu finansijskog lizinga:</i>		
Dugoročna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	16.407.902	9.643.283
Kratkoročna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	10.826.877	6.247.160
	27.234.779	15.890.443
<i>Analiza neto plasmana po osnovu finansijskog lizinga:</i>		
Dugoročna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	15.271.169	9.148.544
Kratkoročna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	9.859.258	5.778.578
	25.130.427	14.927.122

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Tokom godine, potraživanja po osnovu finansijskog lizinga su se povećala uglavnom zbog povećanja zakupa komercijalnih vozila

Sledeća tabela prikazuje iznose koji su uključeni u bilans uspeha:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Finansijski prihodi na neto ulaganje u finansijske zakupe	537.690	387.695
Ostali prihodi ulaganje u finansijske zakupe	<u>112.942</u>	<u>77.685</u>
	<u>650.632</u>	<u>465.380</u>

Plaćanja lizinga obuhvataju fiksna plaćanja, varijabilna plaćanja zakupa koja zavise od indeksa ili stope i očekivanu preostalu vrednost.

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
Plasmani po osnovu finansijskog lizinga		
do 1 godine	10.826.877	6.247.160
Od 1- 2 godine	4.430.133	2.603.686
Od 2- 3 godine	3.773.817	2.217.955
Od 3- 4 godine	3.281.581	1.928.657
Od 4- 5 godine	2.953.422	1.735.791
Preko 5 godina	<u>1.968.948</u>	<u>1.157.194</u>
	<u>27.234.779</u>	<u>15.890.443</u>

19. INVESTICIJE U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE PODUHVA TE

Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate se odnose na:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Asocijacije lizing kompanija	107	107
Humanitarni fond „Budimir Kostić“	30	30
	<u>137</u>	<u>137</u>
Minus : Ispravka vrednosti	-	-
Stanje na dan 31. decembar	<u>137</u>	<u>137</u>

20. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Nekretnine, postrojenja i oprema obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022</u>	<u>2021.</u>
Zemljište i građevinski objekti	4.415.365	3.193.208
Oprema	2.143.555	1.723.907
Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	57.569	-
Oprema uzeta u lizing	2.085.383	1.099.903
Stanje na dan 31. decembar	8.701.872	6.017.018

Promene na nekretninama, postrojenjima i opremi su prikazane u nastavku:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Zemljište i građevinski objekti</u>	<u>Postrojenja i ostala oprema</u>	<u>Postrojenja i ostala oprema u fin.lizingu</u>	<u>Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi</u>	<u>Ukupno</u>
Nabavna vrednost					
Stanje na dan 1. januar 2021.	5.542.689	7.399.238	3.486.849	-	16.420.640
Povećanja	-	8.987	146.809	710.064	873.996
Prenos iz investicija u toku	11.597	698.467	-	(710.064)	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	(399.925)	(252.672)	-	(652.597)
Raskid lizing ugovora	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembar 2021.	5.554.286	7.706.767	3.380.986	-	16.642.039
Stanje na dan 1. januar 2022.					
Povećanja	358.181	13.626	183.053	667.988	1.222.848
Prenos iz investicija u toku	8.592	677.619	67.432	(547.888)	205.755
Otuđivanje i rashodovanje	(40.067)	(390.375)	(96.913)	(62.531)	(589.886)
Raskid lizing ugovora	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembar 2022.	5.880.992	8.007.637	3.534.558	57.569	17.480.756
Ispravka vrednosti					
Stanje 1. januar 2021.	1.223.790	5.324.456	956.511	-	7.504.757
Amortizacija	122.353	627.543	617.003	-	1.366.899
Otuđivanje i rashodovanje	-	(391.524)	(225.638)	-	(617.162)
Korekcije i raskid lizing ugovora	-	-	(121.231)	-	(121.231)
Stanje 31. decembar 2021.	1.346.143	5.560.475	1.226.645	-	8.133.263
Stanje 01. januar 2022.					
Amortizacija	122.597	677.461	605.060	-	1.405.118
Otuđivanje i rashodovanje	(12.473)	(373.854)	(382.530)	-	(768.857)
Korekcije i raskid lizing ugovora	9.360	-	-	-	9.360
Stanje 31. decembar 2022.	1.465.627	5.864.082	1.449.175	-	8.778.884
Sadašnja vrednost					
Stanje na dan 1. januar 2021.	4.318.899	2.074.782	2.530.338	-	8.924.019
Stanje na dan 31. decem. 2021.	4.208.143	2.146.292	2.154.341	-	8.508.776
Stanje na dan 31. decem. 2022.	4.415.365	2.143.555	2.085.383	57.569	8.701.872

Na građevinskim objektima Grupa nema uspostavljenih tereta po osnovu obezbeđenja kredita ili drugih obaveza.

20. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Promene na osnovnim sredstvima uzetim u lizing su prikazane u nastavku:

Promene na osnovnim sredstvima uzetim u lizing su prikazane u nastavku:				
U hiljadama RSD	Automobili	Poslovni prostor	Oprema	Ukupno
Nabavna vrednost				
Stanje na dan 1. januar 2021.	1.336.522	1.941,150	209,177	3,486,849
Povećanja-aneksiranje	15.204	60,902	4,626	80,732
Povećanja-novi ugovori	-	65,527	550	66,077
Raskid ugovora i rashodovanje	(102.286)	(148,560)	(1,826)	(252,672)
Stanje 31. decembar 2021.	1.249.440	1,919,019	212,527	3,380,986
Stanje na dan 1. januar 2022.	1.249.440	1,919,019	212,527	3,380,986
Povećanja-aneksiranje	15.315	149,492	-	164,807
Povećanja-novi ugovori	67.432	18,246	-	85,678
Raskid ugovora i rashodovanje	(82.457)	(12,882)	(1,574)	(96,913)
Stanje 31. decembar 2022.	1.249.730	2,073,875	210,953	3,534,558
Ispravka vrednosti				
Stanje na dan 1. januar 2021.	305.409	629,872	21,230	956,511
Amortizacija	207.301	384,364	25,338	617,003
Povećanja-aneksi	-	(49,622)	-	(49,622)
Povećanja-novi ugovori	(1.499)	(33,081)	-	(34,580)
Raskid ugovora	(130.085)	(131,270)	(1,312)	(262,667)
Stanje 31. decembar 2021.	381.126	800,263	45,256	1,226,645
Stanje na dan 1. januar 2022.	381.126	800,263	45,256	1,226,645
Amortizacija	206.782	373,093	25,185	605,060
Povećanja-aneksi	-	(261,861)	-	(261,861)
Povećanja-novi ugovori	-	-	-	-
Raskid ugovora	(111.637)	(7,696)	(1,336)	(120,669)
Stanje 31. decembar 2022.	476.271	903,799	69,105	1,449,175
Sadašnja vrednost				
Stanje na dan 1. januar 2021.	1.031.113	1,311,278	187,947	2,530,338
Stanje 31. decembar 2021.	868.314	1,118,756	167,271	2,154,341
Stanje 31. decembar 2022.	773.459	1,170,076	141,848	2,085,383

Grupa zakupljuje poslovni prostor za ekspozituru i vozila. Prosečan rok zakupa je pet godina za poslovni prostor i četiri godine za vozila.

Ukupan odliv gotovine za zakup iznosio je 484.372 hiljade RSD (2021: 435.154 hiljada RSD).

Iznosi, koji se odnose na zakup prostora i automobila a koji su priznati u Bilansu uspeha su prikazani u tabeli:

U hiljadama RSD	2022	2021
Amortizacija sredstava uzetih u lizing	(599.752)	(367.786)
Rashodi od kamate na obaveze po osnovu lizinga	(19.777)	(12.661)
Troškovi zakupa za kratkoročne ugovore	(23.431)	(7.089)
Zavisni troškovi zakupa	(60.254)	(18.171)
Prihod od zakupa za izdati prostor	30.022	30.105

21. INVESTICIONE NEKRETNINE

Nabavna vrednost	Ukupne investicione nekretnine
Stanje na dan 01.01.2021. godine	138.096
Otuđenja	(37.291)
Stanje na 31.12.2021. godine	100.805
Otuđenja	(28.934)
Prenos sa sredstava stečenih naplatom potraživanja	19.870
Stanje na 31.12.2022. godine	91.741
<i>Ispravka vrednosti</i>	
Stanje na dan 01.01.2021. godine	28.851
Amortizacija za period	3.430
Otuđenja	(5.982)
Stanje na 31.12.2021. godine	26.299
Amortizacija za period (Napomena 11)	2.477
Otuđenja	(3.864)
Stanje na 31.12.2022. godine	24.912
<i>Neotpisana vrednost</i>	
Na dan 31.12.2021. godine	74.506
Na dan 31.12.2022. godine	66.829

Investicione nekretnine čine stambeni i poslovni prostor koji je generisao u 2022. godini prihode od zakupa u iznosu od RSD 3.619 hiljada (2021: RSD 4.252 hiljada). Tržišna vrednost nema značajnih odstupanja od vrednosti iskazanih u poslovnim knjigama Grupe.

22. NEMATERIJALNA IMOVINA

Nematerijalna imovina obuhvata:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Godwill	1.145.279	-
Patenti i licence	1.261.565	986.205
Ostala nematerijalna ulaganja	701.430	-
Stanje na dan 31. decembar	3.108.274	986.205

22. NEMATERIJALNA IMOVINA

Promene na nematerijalnoj imovini su prikazane u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	Goodwill	Patenti i licence	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
Nabavna vrednost				
Stanje 1. januar 2021.		5.290.318	27.257	5.317.575
Povećanja		677.156		677.156
Otuđenje i rashodovanje		(633.674)		(633.674)
Stanje na dan 31. decembar 2021.		5.333.800	27.257	5.361.057
Stanje 1. januar 2022.		5.984		5.984
Povećanja	1.145.279	801.614	804.997	2.751.890
Otuđenje i rashodovanje		(159.286)		(156.286)
Stanje na dan 31. decembar 2022.	1.145.279	5.982.112	804.997	7.935.388
Ispravka vrednosti				
Stanje 1. januar 2021.		4.277.819	27.257	4.305.076
Amortizacija		453.158		453.158
Otuđenje i rashodovanje		(531.340)		(531.340)
Stanje na dan 31. decembar 2021.		4.199.637	27.257	4.226.894
Stanje 1. januar 2022.		5.984		5.984
Amortizacija		556.011	76.310	632.321
Otuđenje i rashodovanje		(41.085)		(41.085)
Stanje na dan 31. decembar 2022.	-	4.720.547	103.567	4.824.114
Sadašnja vrednost				
Stanje na dan 1. januar 2021.	-	1.012.499	-	1.012.499
Stanje na dan 31. decembar 2021.	-	1.134.163	-	1.134.163
Stanje na dan 31. decembar 2022.	1.145.279	1.261.565	701.430	3.108.274

23. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA

Obračun odloženog poreskog sredstva na 31. decembar 2022. godine je prikazan kao što sledi:

U hiljadama RSD	2022.			2021.		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Razlika sadašnje vrednosti osnovnih sredstava	367.914	-	367.914	254.308	-	254.308
Rezervisanja za sudske sporove	118.276	-	118.276	164.968	-	164.968
Otpremnina za odlazak u penziju	63.966	-	63.966	66.644	-	66.644
Dobici/(gubici) po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka i finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	192.935	-	192.935	-	(22.687)	(22.687)
Ostalo	83.303	-	83.303	30.652	-	30.652
Odloženo poresko sredstvo/(obaveza), Neto	826.394	-	826.394	516.572	(22.687)	493.885

Odloženi porez je obračunat primenom poreske stope od 15% za oba prikazana perioda.

24. OSTALA SREDSTVA

Ostala sredstva obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Potraživanja za naknade platnog prometa i druge nekreditne usluge	90.118	72.477
Potraživanja po osnovu prodaje	2.641	384
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	157.920	16.724
Potraživanja od zaposlenih	33.344	4.648
Potraživanja po osnovu isplaćenih bolovanja	22.118	26.785
Prolazni i privremeni računi	867.232	390.729
Ostala potraživanja iz poslovnih odnosa	108.316	203.897
Potraživanja u obračunu	14.084	6.588
Razgraničeni prihodi kamata	46.791	7
Razgraničeni troškovi	488.379	131.724
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	256.256	258.460
Sredstva stečena naplatom potraživanja	172.457	11.910
Inventar u upotrebi	2.017	2.017
	2.261.673	1.126.350
Minus: Ispravka vrednosti	(113.506)	(117.759)
Stanje na dan 31. decembar	2.148.167	1.008.591

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
<u>Pojedinačna ispravka vrednosti S-3</u>		
Stanje na dan 1. januar	89.543	107.049
Korekcija početnog stanja		
Stanje na dan 1. januar	89.543	107.049
Rashod	27.808	15.846
Ukidanje	(9.372)	(33.132)
Otpis	(45.960)	(399)
Kursne razlike	-	166
Ukupno	62.019	89.543
<u>Grupna ispravka vrednosti S-2</u>		
Stanje na dan 1. januar	26.076	2.158
Korekcija početnog stanja		
Stanje na dan 1. januar	26.076	2.158
Rashod	63.941	36.857
Ukidanje	(53.361)	(12.853)
Kursna razlika	-	(86)
Ukupno	36.656	26.076
<u>Grupna ispravka vrednosti S-1</u>		
Stanje na dan 1. januar	2.153	10.305
Korekcija početnog stanja	-	-
Stanje na dan 1. januar	2.153	10.305
Rashod	10.861	180
Ukidanje	(278)	(8.329)
Ostalo	2.094	-
Kursna razlika	1	(3)
Ukupno	14.831	2.153
Stanje na dan 31. decembar	113.506	117.759

24. OSTALA SREDSTVA (nastavak)

Sredstva stečena naplatom potraživanja obuhvataju:

	2022		2021	
	Površina (m ²)	Vrednost	Površina (m ²)	Vrednost
Smederevska Palanka. Nezanog junaka br. 47 – poslovno-stambeni prostor	275	5.890	275	5.890
Novi Sad. Jovana Dučića 35 objekat za fiz. kul. ten.tereni	-	-	246	6.020
Jagodina, Poslovni prostor br. 62	65	2.406	-	-
Borča, Njiva II klase, parcela 2980/2.	3.167	22.375	-	-
Borca, Njiva II klase, parcela 2979.	4.917	34.739	-	-
Jagodina, Lokal 12, Sarina međa2	92	705	-	-
Borča, Njiva II klase, parcela 2980/1.	4.007	23.550	-	-
Jagodina, lokal 13, Vojvođanska bb2	94	1.176	-	-
Subotica, Njive i zemljište pod zgradom	10.785	1.041	-	-
Kovačica, Njiva I klase 4198m2	4.198	4.468	-	-
St.Pazova, uslužno servisni centar2	4.519	14.483	-	-
Čuprija, stan br. 1, Knjaza Miloša2	55	2.154	-	-
Kragujevac, porodična stambena zgrada br3, Luja Pastera br112	424	21.488	-	-
Novi Sad, Tekelijina 14	83	4.563	-	-
Arilje, stambena zgrada, parcela 801/1	79	2.156	-	-
Bački Monoštor, Porodična zgrada, Zagrebačka 104	144	823	-	-
Futog, porodična kuća, Zmaj Jovina 49	282	3.287	-	-
Paraćin, Poslovni prostor,	2.000	4.222	-	-
Bošnjane, porodična zgrada 168m2, pomoćna zgrada 24m2	24	1.370	-	-
Bošnjane, kuća, posl. zgrada 223m2	223	825	-	-
Bošnjane, zemljište uz zgradu 500m2 i njiva 1301m2	1.801	264	-	-
Bošnjane, njiva 8030m2	8.030	588	-	-
Paraćin, Vidovdanska 4, poslovni prostor 594 i pašnjak 5232m2	5.826	7.779	-	-
Paraćin, Vidovdanska 4, poslovni prostor 674m2 i pašnjak 1702m2	2.376	8.183	-	-
Ub, Kralja Petra I 58, poslovni prosto - lokal	47	2.106	-	-
S.Mitrovica, Salaš Noćajski, stamb.zgrada ,pom.zgrada, voćnjak, S.Mitrovica	464	1.603	-	-
S.Mitrovica, Salaš Noćajski, njiva 865m2	865	133	-	-
S.Mitrovica, Salaš Noćajski, voćnjak 523m2	523	80	-	-
	39.595	166.567	521	11.910
Ispravka vrednosti				
Stanje na dan 1. januar		78		76
Rashod		2,094		2
Stanje na dan 31. decembar		2,172		78

Građevinski objekti nad kojima je preuzeto vlasništvo u procesu naplate problematičnih kredita, uključeni su u „Ostala sredstva“ osim ukoliko nije drugačije naglašeno. Početno odmeravanje vrši se po nabavnoj vrednosti koja obuhvata sve troškove nabavke, troškove konverzije i druge troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju ovih sredstava.

U svakom narednom periodu vrši se nova procena neto nadoknadive vrednosti, tako da je nova knjigovodstvena vrednost jednaka nabavnoj vrednosti ili procenjenoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Pri proceni neto ostvarive vrednosti polazi se od najpouzdanijih dokaza raspoloživih u vreme procene o iznosima po kojima se zalihe mogu nameniti prodaji i realizovati.

Priznavanje rashoda od obezvređenja sredstava se knjiži kao rashod perioda u kom se vrši priznavanje uz umanjenje vrednosti sredstva koje se obezvređuje, odnosno svodi na neto nadoknadivu vrednost. Svi prihodi ili rashodi od otuđenja sredstava uključeni su u „Ostale operativne prihode“ ili „Ostale rashode“.

25. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA BANKAMA. DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacija i centralnoj bancii obuhvataju:

U hiljadama RSD	2022.			2021.		
	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno
Obaveze po transakcionih depozita	1.471.998	881550	2.353.548	1.439.990	532.694	1.972.684
Obaveze po namenskim depoz.	10.062	103.587	113.649	9.622	5.882	15.504
Obaveze po ostalim depozitima	407.056	14.063.290	14.470.346	4.358	1.469	5.827
Obaveze po overnight-a dep.	10.937	-	10.937	-	-	-
Kreditni po REPO transakcijama	5.362.089	-	5.362.089	-	-	-
Obaveze po osnovu kredita	-	6.272.878	6.272.878	-	9.471.045	9.471.045
Obaveze po osnovu ostalih fin.obaveza	11.629	852.040	863.669	82	28.193	28.275
Stanje na dan 31. decembar	7.273.771	22.173.345	29.447.116	1.454.052	10.039.283	11.493.335

Obaveze po osnovu kredita obuhvataju:

	2022.		2021.	
	u hilj. EUR	u hilj. RSD	u hilj. EUR	u hilj. RSD
Council of EDB	6.500	762.596	10.500	1.234.612
EIB*	516	60.514	4.200	493.845
Raiffeisen Sofija	-	-	43.417	5.105.023
Raiffeisen banka Budimpesta	6.000	703.934	9.000	1.058.239
KFW bank	10.000	1.173.224	13.333	1.567.761
Raiffeisen Bank International	29.990	3.518.528	-	-
	53.006	6.218.796	80.450	9.459.480
Unapred plaćeni troškovi odobrenja kredita/ukalkulisana kamata		54.082		11.565
Stanje na dan 31. decembar		6.272.878		9.471.045

Dugoročni krediti odobreni Raiffeisen Lizingu odobreni su sa rokom otplate od 1 do 5 godina uz margine od 0% do 1.1% na godišnjem nivou.

26. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima obuhvataju:

U hiljadama RSD	2022			2021.		
	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno
Obaveze po osnovu transakcionih depozita	166,992,767	279,530,779	446,523,546	132,017,591	191,692,530	323,710,121
Obaveze po osnovu štednih depozita	904,048	62,443,781	63,347,829	298,795	29,713,002	30,011,797
Obaveze po osnovu depozita za date kredite	483,012	3,457,423	3,940,435	78,458	1,030,991	1,109,449
Obaveze po osnovu namenskih depozita	596,564	6,992,483	7,589,047	191,752	5,674,999	5,866,751
Obaveze po osnovu ostalih depozita	3,316,939	7,279,065	10,596,004	368,251	205,061	573,312
Obaveze po osnovu overnight-a	794,196	-	794,196	-	-	-
Obaveze po osnovu kredita	-	3,958,149	3,958,149	-	4,136,560	4,136,560
Obaveze po osnovu ostalih fin. obaveza	36,077	1,642,088	1,678,165	17,169	1,191,889	1,209,058
Stanje na dan 31. decembar	173,123,603	365,303,768	538,427,371	132,972,016	233,645,032	366,617,048

Obaveze po osnovu kredita u iznosu od RSD 3.958.149 hiljada (2020.: 4.136.560 hiljada) se odnose na obaveze prema Ministarstvu finansija Republike Srbije po osnovu APEX krediti sa rokom dospeća do 11 godina. Kamatna stopa se utvrđuje na nivou tromesečnog ili šestomesečnog EURIBOR-a plus margina koja se kreće u intervalu 0.277% do 1.38%. Krediti se vraćaju u jednakim godišnjim i polugodišnjim tranšama

Sektoru velikih i srednjih preduzeća Grupa u 2022. godini načelno nije plaćala kamatu. ali je opciono nudila usluge Raiffeisen Invest Cash fond, gde su se prosečno ostvareni prinosi na dinarske depozite bili 1.5% i za devizne depozite EUR 0.75%.

U 2022. godini Grupa nije nudila oročene depozite malim preduzećima i preduzetnicima i na iste nije plaćana kamata, ali je opciono nudila plasman u UCITS fondove Raiffeisen CASH i Raiffeisen EURO CASH, gde su ostvareni prinosi bili oko 1.5% u dinarima, odnosno oko 0.8% u eurima.

Na devizna sredstva stanovništva. položena na devizne tekuće račune, Grupa nije obračunavala i isplaćivala kamatu. osim na depozite u valuti EUR položene na štedne račune po viđenju otvorene pre 2015. godine, u iznosu od 0.1% na godišnjem nivou.

Na dinarska sredstva stanovništva položena na dinarske tekuće račune i štedne račune po viđenju, Grupa nije obračunavala kamatu i isplaćivala kamatu.

Kratkoročni dinarski depoziti stanovništva oročeni na 12 meseci imali su godišnju kamatnu stopu od 1.00%. dok su svi drugi oblici dinarske oročene štednje, i kratkoročne i dugoročne, povučeni iz ponude Grupe 2016. godine.

26. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (nastavak)

Na dinarske i devizne depozite, položene na oročene račune otvorene pre 2016. godine, sa mogućnošću više sukcesivnih uplata i automatskog reoročenja, obračunavana je kamata po stopi od 0.11% kada se radilo o depozitu u valuti EUR, odnosno 0.01% u slučaju depozita u drugim valutama, bez obzira na rok oročenja.

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Napomena</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Početno stanje			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama. drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	24	11.493.335	13.285.110
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	25	366.617.048	303.752.087
Početno stanje 1. januara		378.110.383	317.037.197
Neto prilivi – depoziti		187.195.774	59.486.061
Neto priliv /odliv – krediti		-	(1.027.391)
Neto odlivi - kamate		(1.394.045)	(258.552)
Neto odlivi– naknade		(5.116.250)	(2.757.919)
Kursne razlike		256.141	2.613.560
Ukalkulisana kamata i druge bezgotovinske transakcije		8.822.484	3.017.427
Stanje na dan bilansa			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama. drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	24	29.447.116	11.493.335
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	25	538.427.371	366.617.048
Stanje na 31. decembar		567.874.487	378.110.383

26.1 Kretanje finansijskih obaveza koje proističu iz aktivnosti finansiranja

Tabela ispod detaljno opisuje promene obaveza Grupe koje proističu iz aktivnosti finansiranja, uključujući i gotovinske i bezgotovinske promene. Obaveze koje proističu iz aktivnosti finansiranja su one za koje su novčani tokovi klasifikovani u izveštaju o tokovima gotovine Grupe kao novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja.

2022

	Pozicija bilansa stanja	Novčani		Razgraničena kamata	Stanje na kraju perioda	
		Početno stanje	priliv			Novčani odliv
Obaveze po osnovu kredita (Napomene 24 i 25)	Depoziti banaka	13,607,605	1,168,644	(4,127,823)	(417,399)	10,231,027
Obaveze po osnovu lizinga	Ostale obaveze	1.129.549	145.421	(106.952)	-	1.168.018

2021

	Pozicija bilansa stanja	Novčani		Razgraničena kamata	Stanje na kraju perioda	
		Početno stanje	priliv			Novčani odliv
Obaveze po osnovu kredita (Napomene 24 i 25)	Depoziti banaka	13,607.605	12,286,402	(11,828,996)	(417,399)	13,607,605
Obaveze po osnovu lizinga	Ostale obaveze	1.129.549		(163.746)	12.661	1.129.549

27. SUBORDINIRANE OBAVEZE

	2022.	2021.
Subordinirane obaveze	9,044,765	-
Stanje na dan 31. decembar	9,044,765	-

Grupa je u aprilu 2022. godine povukla subordinirani kredit od Raiffeisen banke AG u iznosu od EUR 75.000 ths. Inicijalna ročnost kredita je 10 godina, a dospeva 08. aprila 2032. godine. Otplata kredita je jednokratna, na kraju perioda a kamatna stopa po kojoj je preuzeta subordinirana obaveza je 3m euribor + margina 8.75%

28. REZERVISANJA

28.1. Rezervisanja imaju sledeću strukturu:

<u>U hiljadama RSD</u>	2022.	2021.
Rezervisanja za beneficije zaposlenih		
- rezervisanja za otpremnine	266.010	285.279
- rezervisanja za ostala dugoročna primanja zaposlenih	175.141	87.217
- ostala rezervisanja - kratkoročna (bonus. godišnji odmori)	324.045	192.144
	765.196	564.640
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	1.132.592	807.879
Rezervisanja za sudske sporove	1.144.729	1.034.792
Ostala rezervisanja za obaveze	52.761	61.061
Stanje na dan 31. decembar	3.095.278	2.468.372

28.2. Promene na rezervisanjima za beneficije zaposlenih:

<u>U hiljadama RSD</u>	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januar	564.640	542.001
Nova rezervisanja	415.555	259.792
Ukidanje rezervisanja	(210.264)	(230.338)
Isplate	(4.735)	(6.815)
Stanje na dan 31. decembar	765.196	564.640

28.3. Promene na rezervisanjima za gubitke po vanbilansnoj aktivi:

<u>U hiljadama RSD</u>	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januar	807.879	868.047
Nova rezervisanja	2.154.806	1.571.521
Ukidanje rezervisanja	(1.829.091)	(1.632.033)
Kursne razlike	(1.002)	344
Stanje na dan 31. decembar	1.132.592	807.879

28. REZERVISANJA (nastavak)

Rezervisanja za potencijalne gubitke u iznosu od RSD 1.132.592 hiljade (31. decembar 2021: RSD 807.879 hiljada) formirana su po osnovu garancija i drugih vanbilansnih pozicija u skladu sa Metodologijom za obračun ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama.

28.4. Promene na rezervisanjima za sudske sporove su prikazane u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Stanje na dan 1. januar	1.034.792	797.858
Nova rezervisanja	790.738	257.082
Ukidanje rezervisanja	(255.831)	(509)
Korišćenje rezervisanja	(424.970)	(19.639)
Stanje na dan 31. decembar	1.144.729	1.034.792

28.5. Promene na ostalim rezervisanjima za obaveze su prikazana u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Stanje na dan 1. januar	61.061	64.406
Nova rezervisanja	14.457	12.774
Ukidanje rezervisanja	(691)	(41)
Korišćenje rezervisanja	(22.066)	(16.078)
Stanje na dan 31. decembar	52.761	61.061

29. OSTALE OBAVEZE

Ostale obaveze obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Obaveze za naknadu	6.180	3.139
Obaveze prema dobavljačima	129.907	90.038
Obaveze po osnovu primljenih avansa	560.943	268.709
Obaveze po osnovu lizinga (Napomene 20)	1.168.018	1.129.549
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	1.107.567	96.072
Obaveze u obračunu	529.863	164.804
Prolazni i privremeni računi	805.986	466.105
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	641.854	3.107
Obaveze za porez na dodatu vrednost	115.094	70.161
Obaveze za druge poreze i doprinose	3.422	3.379
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	249.232	145.150
Unapred naplaćena kamata	108.420	99.261
Unapred naplaćena naknada	251.982	214.188
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	261.491	370
Stanje na dan 31. decembar	5.939.959	2.754.032

30. KAPITAL

30.1. Kapital Grupe na dan 31. decembra 2022. godine se sastoji od:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Akcijski kapital	27.466.158	27.466.158
Rezerve iz dobitka	30.309.874	23.353.465
Pozitivni/negativni efekti promene fer vrednosti dužničkih HoV koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(1.243.770)	158.125
Hedžing rezerva	136.115	(29.563)
Aktuarski dobici	33.879	-
Efekti po osnovu akvizicije	(734.695)	-
Dobitak tekuće godine	10.788.695	6.983.708
Dobitak prethodnih godina	818.124	790.830
Stanje na dan 31. decembar	67.574.380	58.722.723

Raiffeisen See Region Holding GMBH Beč je vlasnik 100% kapitala Grupe.

Imalac običnih akcija odgovara za obaveze i snosi rizik poslovanja Grupe srazmerno broju akcija kojima raspolažu. Akcije se mogu prenositi na druga lica u skladu sa odredbama Odluke o osnivanju. Vlasnik običnih akcija ima pravo na dividendu. U 2022. godini, Odlukom Skupštine od 28.04.2022. godine, odobrena je raspodela dela dobiti koja je ostvarena u 2021. godini u ukupnom iznosu od 6.857.079.672,21 dinara, na način da se iznos od 5.291.194.500,00 rsd izdvoji u ostale rezerve iz dobiti. Nakon raspodele dela dobiti realizovane u 2021. godini, neraspoređena dobit iz ranijih godina iznosila je 1.665.215.316,78 rsd i obuhvatala je neraspoređenu dobit iz 2021. godine u iznosu od 1.565.885.127,21 rsd i neraspoređenu dobit realizovanu pre 2021. godine u iznosu od 99.329.189,57 rsd. Odlukom Skupštine od 26.09.2022. godine, Grupa je odobrila raspodelu neraspoređene dobiti u punom iznosu, 1.665.216.316,78 rsd, u ostale rezerve iz dobiti. U 2021. godini, Odlukom Skupštine od 28. aprila 2021. godine akcionarima je po osnovu dobiti realizovane u 2019 i 2020. godini isplaćena dividenda u iznosu od RSD 11.061.069 hiljada. Efekat po osnovu akvizicije se odnosi na eliminisanje efekta svođenja na fer vrednost na akviziciji subordiniranog kredita koje je RBA banka a.d. Novi Sad povukla od Raiffeisen banke a.d. Beograd.

30.2. Rezerve iz dobitka obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Potrebna rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama	30.309.874	23.353.465
Stanje na dan 31. decembar	30.309.874	23.353.465

Prema propisima za bankarski sektor, Grupa je bila u obavezi da formira rezerve iz dobiti na nivou posebne rezerve za kreditne gubitke, koja je obračunata u skladu sa zahtevima definisanim Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.

U skladu da propisom koji je na snazi, Grupa može formalno da smanji vrednost rezervi iz dobiti ako prethodno dobije saglasnost Narodne banke Srbije. Da bi dobila pomenuto odobrenje, Grupa mora da dokaze da će zameniti postojeće instrumente instrumentima jednakog ili višeg kvaliteta i sličnih ili nižih troškova ili da njeni pokazatelji adekvatnosti kapitala ostaju iznad propisanih nivoa nakon smanjenja kapitala/rezervi. Imajući u vidu da su rezerve iz dobiti deo Osnovnog kapitala, ne postoji mogućnost da budu zamenjene kvalitetnijim kapitalom.

30.3. Grupa ispunjava sve regulatorne zahteve u pogledu kapitala i pokazatelja adekvatnosti kapitala (Napomena 4(f)).

31 POTENCIJALNE OBAVEZE

31.1. Preuzete buduće obaveze Grupe na dan 31. decembra obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Date garancije i druga jemstva	90.229.206	59.449.194
Izdani akreditivi	21.962.945	1.377.251
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite	26.017.971	14.711.003
Preuzete opozive obaveze za nepovučene kredite	125.450.867	97.864.274
Stanje na dan 31. decembar	244.660.986	173.401.722

Za potencijalne obaveze iskazane u vanbilansnoj aktivni. Grupa je procenila i formirala rezervu na teret rashoda u iznosu od RSD 1.135.592 hiljada (2021: RSD 807.704 hiljada), koja je iskazana kao obaveza po osnovu rezervisanja u bilansu Grupe.

Preuzete neopozive obaveze imaju sledeću strukturu:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Okvirne linije po tekućim računima pravnih lica	25.000	25.000
Okvirne linije po kratkoročnim kreditima, garancijama	223.934	37.908
Okvirne linije po dugoročnim kreditima, garancijama	4.930.170	2.600.182
Okvirne linije po faktoring poslovima		
Okvirne linije pravnih lica po karticama	1.027.549	946.584
Okvirne linije po tekućim računima građana	1.185.247	1.181.595
Okvirne linije građana po karticama	10.508.474	9.919.734
Ostale okvirne linije	7.833.540	
Stanje na dan 31. decembar	26.017.971	14.711.003

31.2. Sudski sporovi

Protiv Grupe se vodi 33.616 sudskih sporova (2021: 13.903). Na dan 31. decembar 2022. godine ukupna vrednost sporova iznosi RSD 4.550.333 hiljada (2021.: RSD 2.653.654 hiljada). Na bazi procene rukovodstva o pozitivnom ishodu sudskih sporova i ukupnom gubitku koji Grupa može pretrpeti. Grupa je procenila da ukupan gubitak po osnovu sudskih sporova iznosi RSD 1.144.729 hiljada (2021: RSD 1.034.792 hiljada) i u tom iznosu je formirana rezervacija za sudske sporove.

Grupa je pokrenula veliki broj sudskih sporova protiv trećih lica, uglavnom u cilju naplate potraživanja.

32. POVEZANA PRAVNA LICA

Grupu kontroliše Raiffeisen SEE Region Holding GmbH, Vienna, osnovan u Austriji, koji je vlasnik 100% običnih akcija Grupe. Krajnji vlasnik Grupe je Raiffeisen Zentralbank Osterreich AG, osnovana u Austriji.

Bankarske transakcije se obavljaju sa povezanim licima kao deo redovnog poslovanja Grupe. Ove transakcije obuhvataju kredite, depozite i transakcije izvršene u stranoj valuti.

U narednoj tabeli prikazana je ukupna bilansna izloženost prema i od povezanih lica. koja imaju uticaj na poslovanje Grupe:

BILANS STANJA

U hiljadama RSD	2022	2021
AKTIVA		
Potraživanja po osnovu derivata		
Raiffeisen Bank International AG. Wien	18.791	9.862
	18.791	9.862
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija		
Raiffeisen Bank International AG. Wien	2.786.051	2.243.800
Ostala povezana lica sa bankom	25.881	5.194
	2.811.932	2.248.994
Kredit i potraživanja od komitenata		
Ostala povezana lica sa bankom	1.406.932	1.163.175
	1.406.932	1.163.175
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika		
Raiffeisen Bank International AG. Wien	160.189	586.824
	160.189	586.824
Nekretnine. postrojenja i oprema		
Ostala povezana lica sa bankom	21.879	19.594
	21.879	19.594
Ostala sredstva		
Raiffeisen Bank International AG. Wien	53.845	25.538
Ostala povezana lica sa bankom	1.187	1.061
	55.032	26.599

32. POVEZANA PRAVNA LICA (nastavak)

BILANS STANJA (nastavak)

U hiljadama RSD	2022	2021
PASIVA		
Obaveze po osnovu derivata		
Raiffeisen Bank International AG. Wien	91.306	9.051
	91.306	9.051
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		
Raiffeisen Bank International AG. Wien	1.273.098	9.130
	1.273.098	9.130
Depoziti i ostale obaveze prema bankama. drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci		
Raiffeisen Bank International AG. Wien	52.610	127.246
Ostala povezana lica sa bankom	106.058	105.576
	158.668	232.822
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima		
Ostala povezana lica sa bankom	561.524	85.406
	561.524	85.406
Rezervisanja		
Raiffeisen Bank International AG. Wien	47	10
Ostala povezana lica sa bankom	421	647
	468	657
Ostale obaveze		
Raiffeisen Bank International AG. Wien	88.322	64.592
Ostala povezana lica sa bankom	26.788	26.462
	115.110	91.054

32. POVEZANA PRAVNA LICA (nastavak)

BILANS USPEHA

U hiljadama RSD	2022	2021
Prihodi od kamata:		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	23.191	10
Ostala povezana lica sa bankom	10.158	9.739
	33.349	9.749
Rashodi kamata:		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	-701.889	-35.351
Ostala povezana lica sa bankom	-302	-398
	-702.191	-35.749
Prihodi od naknada i provizija:		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	1.416.790	413.462
Ostala povezana lica sa bankom	12.190	5.486
	1.428.980	418.948
Rashodi naknada i provizija:		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	-1.672.336	-641.605
Ostala povezana lica sa bankom	-311.744	-275.894
	-1.984.080	-917.499
Neto (gubitak)/dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	1.964.030	-53.673
Ostala povezana lica sa bankom		-49
	1.964.030	-53.722
Neto (gubitak)/dobitak po osnovu zaštite od rizika		
Raiffeisen Bank internacional AG, Wien	-1.847.238	957.913
	-1.847.238	957.913
Ostali poslovni prihodi		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	2.164	10.005
Ostala povezana lica sa bankom	4.377	7.456
	6.541	17.461
Neto prihodi / (rashodi) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	-381	6
Ostala povezana lica sa bankom	362	-602
	-19	-596

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2022.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

32. POVEZANA PRAVNA LICA (nastavak)

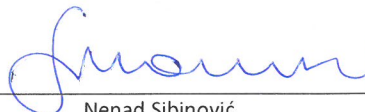
BILANS USPEHA (nastavak)

U hiljadama RSD	2022	2021
Ostali prihodi		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	10	8
Ostala povezana lica sa bankom	805	284
	815	292
Ostali rashodi		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	-499.019	-448.409
Povezana lica sa bankom koja ulaze u punu konsolidaciju	-86.099	-61.718
	-585.118	-510.127
Neto iznos na dan 31. decembra	-1.684.931	-113.330

33. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtevali korekciju finansijskih izveštaja ili koje bi bilo neophodno obelodaniti u finansijskim izveštajima.
Integracija RBA banke a.d. Novi Sad i Raiffeisen banke a.d. Beograd planirana je za 27. april 2023. godine nakon dobijanja neophodne saglasnosti Narodne banke Srbije.

Beograd, 20. mart 2023. godine

Nenad Sibinović
Član Izvršnog odbora

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

**KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
RAIFFEISEN BANKE A.D. BEOGRAD ZA 2022. GODINU**

Beograd, mart 2023. godine

SADRŽAJ:

Uvodna reč predsednika Izvršnog odbora	3
Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive	5
Osnovni podaci o Grupi	10
Poslovanje sa privredom	19
Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima	25
Sredstva i investiciono bankarstvo	29
Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd - pregled ključnih aktivnosti	32
Društvo za upravljanje investicionim fondovima Raiffeisen Invest a.d., Beograd - pregled ključnih aktivnosti	33
Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd – pregled ključnih aktivnosti	36
Finansijski položaj i rezultati poslovanja	38
Značajni događaji po završetku poslovne godine	55
Planirani budući razvoj	55
Ulaganja u finansijske instrumente	58
Aktivnosti istraživanja i razvoja	59
Društvena odgovornost i zaštita životne sredine	59
Upravljanje rizicima i izloženost rizicima	61
Nefinansijski izvestaj	68

Uvodna reč predsednika Izvršnog odbora

Poštovani akcionari, poslovni partneri, kolegice i kolege,

U ime Izvršnog odbora Raiffeisen banke a.d. Beograd, obaveštavam vas da smo u poslovnoj 2022. godini ostvarili odlične rezultate, čak rekordne od početka poslovanja naše banke u Srbiji. Uveliko smo premašili projektovane ciljeve u većini segmenata, a tome je doprineo prvenstveno rast kreditnih volumena, rast prihoda od kamata i provizija.

Detaljan pregled ostvarenja po svim segmentima, kao i ključne poslovne pokazatelje, naći ćete na narednim stranama ovog izveštaja. Ovaj uspeh je utoliko značajniji jer je ostvaren u godini obeleženoj i novim izazovima na globalnom, a posledično i lokalnom tržištu, kao posledica ratnih sukoba u Evropi kojima, nažalost, svedočimo.

Kad je reč o lokalnom poslovanju banke, posebno smo ponosni na činjenicu da 2022. godina neće ostati zapamćena „samo“ kao rekordna u domenu poslovnih rezultata. U njoj smo uspešno realizovali našu prvu akviziciju na srpskom tržištu, posle više od dve decenije organskog rasta. RBA banka (nekadašnja Crédit Agricole Srbija A.D. Novi Sad) akvizirana je 1. aprila 2022, uključujući i lizing kompaniju (koja je već uspešno pripojena našoj kompaniji Raiffeisen Leasing u septembru 2022. godine). Ovom akvizicijom realizujemo dugoročne strateške planove o proširenju poslovanja u Srbiji, budući da ćemo, pojačani kvalitetnom ponudom proizvoda i usluga, kao i ljudskim kapitalom RBA banke, biti u mogućnosti da još većem broju klijenata u svim segmentima poslovanja pružimo još superiornije korisničko iskustvo.

Veliku zahvalnost dugujemo našoj centrali u Beču, Raiffeisen Bank International-u, koji srpsko tržište smatra strateški važnim za svoje poslovanje u ovom regionu, a našoj banci pruža punu podršku za ovaj ovaj važan korak u njenom daljem razvoju.

Kompleksan posao na potpunoj integraciji banaka, planiranoj za maj 2023 godine, uveliko je u toku. Pohvalio bih izuzetnu posvećenost, profesionalizam i zalaganje svih kolegica i kolega iz obe banke, koji predano rade na ovim zahtevnim zadacima, nimalo ne zapostavljajući svoje redovne obaveze.

Govoreći upravo o zaslugama, neizbežno je upućivanje pohvale svim zaposlenima u Raiffeisen banci što su, osim ostvarivanja zadatih poslovnih ciljeva i finansijskih rezultata, zadržali fokus i na praćenju potreba tržišta i stepena zadovoljstva klijenata. Svesni izmenjenih potreba savremenog klijenta, nastavili smo sa uvođenjem inovacija i daljom digitalizacijom usluge, koja je postala gotovo zaštitni znak naše banke na domaćem tržištu.

Pokrivenost mreže transformisanim, digitalnim poslovnicama, sa uslugom dostupnom 24 sata, 7 dana u nedelji, dostigla je gotovo 90 odsto ukupnog broja filijala. Značajne napore smo uložili i u edukaciju kako nas samih, ali još važnije – klijenata koji koriste naše servise. Uveli smo brojne inovacije i unapredili već postojeće usluge, a sledeće godine nastavljamo isti trend, uz neizbežan fokus na unapređenju stepena zadovoljstva klijenata i korisničkom iskustvu. Vizija naše grupacije je da do 2025. budemo „najpreporučiviji pružalac finansijskih usluga“. Raiffeisen banka svakako daje svoj doprinos njenom ostvarenju jer već zauzima jednu od vodećih pozicija u svim segmentima među glavnim konkurentima na tržištu kada je o ovom parametru reč.

Plan nam je da ovakav trend nastavimo i u narednom periodu, i to dodatno ojačani nakon pripajanja RBA banke u drugom kvartalu 2023. godine. Naši unapređeni interni i eksterni procesi, digitalni servisi u svim segmentima poslovanja, te agilan način rada i resursi koje smo uložili - daju nam odličnu osnovu za to.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2022. godinu

Kada govorimo o prioritetima, pitanja ESG-a i održivosti bila su u 2022, a ostaće i u narednim godinama u samom vrhu poslovnih planova i zadataka. Oblast je kompleksna i pokriva mnogo aspekata, a drago mi je što smo većinu njih već inkorporirali u naš rad. Pre svih, socijalnu odgovornost i „vraćanje“ zajednici u kojoj poslujemo, a po čemu smo prepoznati na tržištu kako kroz donacije i humanitarne akcije, tako i kroz dugogodišnja strateška partnerstva i podršku sportu, kulturi i umetnosti. Nastavili smo i sa analizom kreditnog portfolija i mogućnosti smanjenja ulaganja u industrije koje su veliki zagađivači, čime doprinosimo smanjenju štetnog uticaja na životnu sredinu. I sami u svom poslovanju nastojimo da se pridržavamo ekoloških principa i smanjenja uticaja na sredinu, u meri u kojoj je to moguće, a svakako ima prostora za dalji napredak na tom polju u budućnosti.

Uveren sam da ćemo u godinama pred nama, napornim radom i konstantnom edukacijom o našoj ulozi u obezbeđivanju održivog razvoja, potvrditi da smo i u ovoj oblasti važan akter na u bankarskom sektoru Srbije.

U 2022. godini nisu izostala ni priznanja, kako na domaćem tržištu: nagrada banci za poslovni uspeh u 2022. godini koju dodeljuje Privredna komore Srbije, tako i od strane međunarodnih stručnjaka, i to posebno u oblasti digitalizacije. Renomirani svetski finansijski magazin „Global Finance“ proglasio je Raiffeisen banku „Najboljom digitalnom bankom u segmentu poslovanja sa stanovništvom“ u Srbiji (Best Digital Consumer Bank in Serbia). Ovo je treća titula koju banka dobija od strane prestižnih magazina za svoja dostignuća na polju digitalizacije u bankarstvu.

Na kraju, ali svakako ne i najmanje važno, ističem da banka u velikoj meri pruža podršku radu kompanija Raiffeisen Leasing, Raiffeisen Future Društvu za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, kao i Raiffeisen Invest Društvu za upravljanje investicionim fondovima. Naša lizing kompanija i fondovi iz godine u godinu ostvaruju odlične rezultate i među vodećima su na tržištu u svojim segmentima.

Zoran Petrović

Predsednik Izvršnog odbora

Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive

Iako je početak 2022. godine bio obeležen širenjem omikron varijante virusa kovid-19, epilog zdravstvene krize ipak se bližio kraju, a na globalnu scenu stupila je energetska kriza. Nova kriza bila je prvobitno podstaknuta snažnim oporavkom globalne ekonomije posle korone i činjenicom da dobar deo zemalja EU nije bio u mogućnosti da proizvede dovoljno energije iz obnovljivih izvora zbog loših vremenskih uslova tokom 2021. godine, a dodatno je pogoršana konfliktom Rusije i Ukrajine, koji je katapultirao cene nafte i gasa. Vlada je donela mere u cilju sprečavanja negativnog efekta rasta cena energenata i hrane na životni standard građana (zamrzavanje cena osnovnih životnih namirnica, isplata novčane pomoći ciljanim grupama stanovništva najviše pogođenim rastom cena) i mere pomoći privredi (fiksiranje cena nafte i naftnih derivata na sedam dana, ograničenje rasta cena električne energije do juna 2022, subvencija za kamate za kredite za veštačka đubriva i druge mere).

Na vanrednim parlamentarnim izborima održanim 3. aprila, Srpska napredna stranka (SNS) je, prema Republičkoj izbornoj komisiji (RIK), osvojila 42,91% glasova (120 mandata), na drugom mestu je koalicija "Ujedinjeni za pobedu Srbije" sa osvojenih 13,70% (38 mandata), a na trećem mestu je Socialistička partija Srbije (SPS), koja je osvojila 11,42% glasova (32 mandata). Prema podacima RIK-a, izlaznost na parlamentarnim izborima bila je 58,71% od ukupnog broja upisanih birača. Na predsedničkim izborima najviše glasova dobio je Aleksandar Vučić, koji je osvojio 58,8% glasova. Na drugom mestu je Zdravko Ponoš sa 18,1% glasova, zatim sledi Miloš Jovanović sa 5,96% glasova birača.

Novi stendbaj aranžman (SBA) koji je Vlada dogovorila sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF) zvanično je odobren u decembru 2022. godine na period od dve godine, do decembra 2024. godine. Od ukupne vrednosti aranžmana (2,4 milijarde evra), 985 miliona evra povučeno je u decembru 2022, a Vlada će 1. juna moći da povuče 206,8 miliona evra i još 399,9 miliona evra 19. decembra. Od 2024. godine, ovaj aranžman dobija status aranžmana iz predostrožnosti i po potrebi, Vlada će moći da iskoristi dodatna sredstva u iznosu od 799,6 miliona evra. Politike energetskog sektora igraće centralnu ulogu u okviru SBA i fokusiraće se na finansijsku održivost energetskih državnih preduzeća, energetsku sigurnost i postavljanje temelja za zelenu tranziciju. Važan zadatak je osposobljavanje EPS-a i Srbijagasa da finansiraju svoje troškove poslovanja, stabilizacija proizvodnje električne energije i povećanje energetske bezbednosti. Paralelno, planiraju se i značajne strukturne reforme za unapređenje upravljanja EPS-om i Srbijagasom.

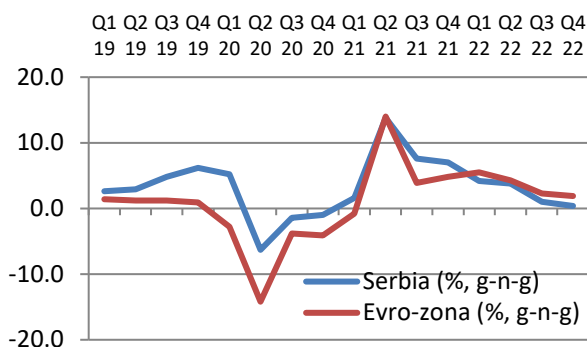
Rejting agencija „Fitch“ je potvrdila kreditni rejting zemlje (BB+ sa stabilnim izgledima), dok je rejting agencija „Standard and Poor’s“ potvrdila kreditni rejting BB+, ali je smanjila perspektive povećanja kreditnog rejtinga sa pozitivnih na stabilne, a ključni argument smanjenja perspektive je procena agencije da će konflikt Rusije i Ukrajine uticati na usporavanje rasta EU ekonomije, našeg ključnog spoljnotrgovinskog partnera i preko izvoznog kanala uticati na usporavanje domaće ekonomije. Takođe, energetska kriza će uticati na rast inflacije i, posledično, na domaću tražnju.

Makroekonomski trendovi

RZZS je objavio procenu ekonomskih kretanja u 2022. godini i prema preliminarnim podacima, BDP je usporio rast na 2,3%, usled energetske krize, a posle 7,5% rasta u 2021. godini, kada je Vlada izdašno pomagala privredu tokom zdravstvene krize. Rast kamata i troškova energenata doprineo je nultoj stopi rasta investicija (2021: 15,9%) i usporavanju rasta prerađivačkog sektora (+1,5%), posle rasta od 6,3% u 2021. godini. Isti faktori, pored rasta cena građevinskog materijala, uzrokovali su pad građevinarstva od 11,8% (2021: +18,4%), a druga sušna godina dodatno je doprinela padu poljoprivrede (-8%), nakon pada od 5,6% u 2021. godini.

Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive (nastavak)

Makroekonomski trendovi (nastavak)

Grafikon 1: Stope rasta bruto društvenog proizvoda

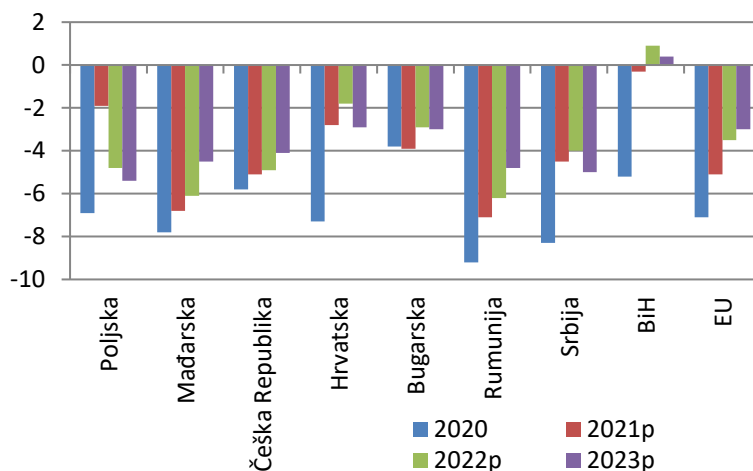
Nakon snažnog rasta BDP-a u 1. (+4,2% gng) i 2. kvartalu (+3,8% gng), bruto domaći proizvod (BDP) usporio je rast na 1% godišnje u trećem kvartalu i pored visokog priliva stranih direktnih investicija (novembar: 3,7 milijarde evra), čiji rast je u jednom delu bio stimulisan alokacijom investicija iz rizičnih područja na teritoriju Srbije. Postoji mogućnost da će taj deo kapitala biti investiran naredne godine i da će na taj način ublažiti usporavanje domaće ekonomije, što opet zavisi od geopolitičke situacije. Visoki troškovi energije i povećani geopolitički rizici podržali su pad državnih i privatnih investicija (-2,2%). Dalje, državna potrošnja je pala za 4,5% godišnje zbog veoma konzervativne fiskalne potrošnje. Visoka zaposlenost uspevala je da obuzda pad potrošnje domaćinstava koja je dala najveći doprinos rastu BDP-a, ostvarivši međugodišnji rast od 3,1%. Ipak, i pored još uvek zdravog sentimenta lične potrošnje, pad raspoloživog dohotka utiče na usporavanje dinamike rasta potrošnje stanovništva u odnosu na 1. i 2. kvartal. Neto izvoz dao je pozitivan doprinos pošto je pao uvoz energije. Sektorski gledano, suša je ostavila poljoprivredu u negativnoj teritoriji, sa prosečnom stopom pada u prvih tri kvartala od 7,1% (1-3. kvartal '21: prosečan pad od 5,6%). Prerađivački i energetske sektor ostvarili su pad od 0,3% u 3. kvartalu, posle rasta od 4,6% u 2. kvartalu, usled visokih troškova proizvodnje i rasta troškova finansiranja. Dalje, građevinarstvo je bilo u padu u 3. kvartalu (-12,4%) posle pada od 7,10% u 2. kvartalu. Najveći doprinos rastu ekonomije dao je sektor trgovine na veliko i malo (+5,1%), iako je uočljivo usporavanje i ovog sektora u odnosu na 2. kvartal (+8,10%) i 1. kvartal (+11,8%). Zatim, sledi informisanje i komunikacija (+8,1%), ali i umetnost i zabava, iako ima prilično mali udeo u strukturi BDP-a.

Stopa nezaposlenosti u trećem kvartalu ostala je nepromenjena na nivou od 8,9% kao i u drugom kvartalu. Iako su stopa zaposlenosti i nezaposlenosti u trećem kvartalu ostale gotovo nepromenjene u odnosu na drugi kvartal, došlo je do određenih promena u okviru ukupne zaposlenosti. Mereno apsolutnim brojem, ukupna zaposlenost u trećem kvartalu 2022. godine smanjena je za 11.400 lica. U okviru ukupne zaposlenosti došlo je do smanjenja kako formalne zaposlenosti, za 1.800 (-0,1%), tako i neformalne zaposlenosti, za 9.700 (-2,3%). Formalna zaposlenost van poljoprivrede smanjena je za 13.400 (-0,6%), dok formalna zaposlenost u poljoprivredi beleži rast od 11.700 (+6,1%). U isto vreme, i neformalna zaposlenost u poljoprivredi beleži rast od +4.500 (+1,9%), dok je neformalna zaposlenost van poljoprivrede smanjena za 4.200 (-7,5%).

Zahvaljujući rastu proizvodnje električne energije (+8% godišnje), industrijska proizvodnja ostvarila je rast od 0,4% godišnje u novembru, nakon što je industrija bila dva meseca u negativnoj teritoriji. Stopa rasta proizvodnje električne energije najviša je od maja 2021. godine i ovako visoka stopa rasta nije uobičajena za ovaj sektor u poslednje skoro dve godine, usled suše i smanjenog hidropotencijala, te problema u iskopavanju rude. Pozitivnom trendu doprinelo je iskopavanje rude u oktobru i priprema za novu grejnu sezonu koja je pomešana za 1. novembar. Posledično, rudarstvo je usporilo rast u novembru (+3,4% godišnje), posle jednokratnog povećanja u oktobru (+18,4% godišnje). Međutim, ključni sektor, prerađivački, ostvaruje slabe performanse od leta, a od septembra je konstantno u negativnoj teritoriji, što je posledica sa jedne strane usporavanja domaće tražnje, tačnije usporavanja prometa u trgovini na malo usled rasta cena, a sa druge strane činjenice da snažan priliv stranih direktnih investicija nije u velikoj meri investiran u nove kapacitete. Dalje, Vladine mere podrške privredi u uslovima rastućih troškova energije i kamata, bile su u poređenju sa evrozonom, vrednosno dosta niže, što se može pravdati činjenicom da su cene električne energije i gasa niže u odnosu na cene koje imaju kompanije u evrozoni.

Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive (nastavak)

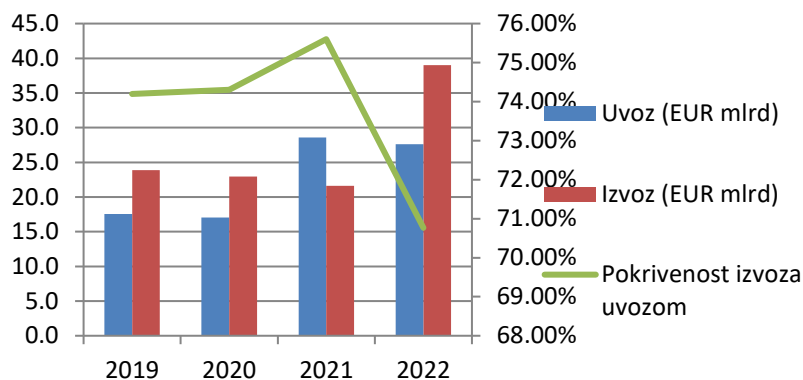
Makroekonomski trendovi (nastavak)

Grafikon 2: Konsolidovani budžetski deficit/suficit u odnosu na BDP

Stopa rasta prometa u trgovini na malo (u stalnim cenama) usporila je dinamiku u novembru (+1,3% godišnje), posle rasta od 5,0%, čemu je doprineo pad potrošnje hrane, pića i duvana (-0,6%), posle rasta od 2,2% u oktobru, kao i pad potrošnje neprehrambenih proizvoda (-0,1% godišnje), posle rasta od 0,6%. Potrošnja motornih goriva takođe je usporila rast u novembru (+8,8%), posle +19,2% u oktobru.

Izvoz je porastao za 26,4% godišnje u novembru mesecu (prosečna stopa rasta u periodu januar-oktobar iznosila je 28,9%), a uvoz je usporio rast na 34,1% godišnje (prosečna stopa rasta u periodu januar-oktobar iznosila je 44,2%), usled manjeg uvoza energenata, uzrokovano natprosečno visokim temperaturama za ovo doba godine. Kao rezultat, širenje deficita spoljne trgovine usporilo je dinamiku na 58,9% godišnje.

Grafikon 3: Spoljna trgovina i pokrivenost izvoza uvozom

Strane direktne investicije porasle su za 8,1% u periodu januar-novembar 2022. godine i iznosile su 3,8 milijardi evra, u poređenju sa 3,4 milijarde evra u istom periodu 2021. godine. Ovaj rast bio je podstaknut realokacijom investicija iz regiona pogođenih konfliktom Rusije i Ukrajine u zemlju. Dalje, priliv doznaka iz inostranstva ostvario je rekordan rast od 55,6% godišnje na 3,5 milijardi evra u periodu januar-novembar 2022. godine.

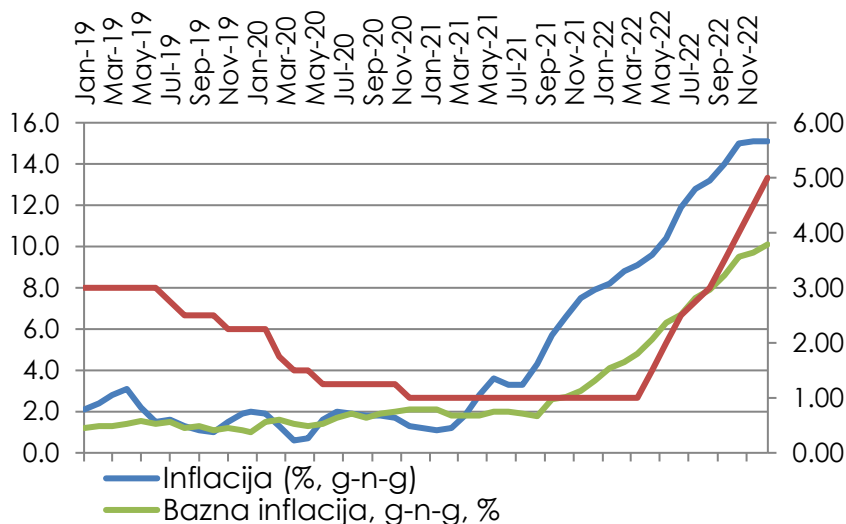
Nakon snažnog rasta potrošačkih cena usled rasta cena energenata na globalnim tržištima i rasta cena hrane usled druge sušne godine zaredom, ukupna inflacija se stabilizovala u decembru 2022. na nivou od 15,1%. Snažan rast inflacije u 2022. godini u poređenju sa 2021. godinom (+7,9% godišnje) najviše je bio podstaknut rastom cena hrane i bezalkoholnih pića (+23,4% godišnje), stanovanja, vode, struje, gasa i drugih goriva (+19,3% godišnje), opreme za stan i tekućeg održavanja (+18,2% godišnje), transporta (+9,2% godišnje) i alkoholnih pića i duvana (+7,8% godišnje). Za sada je rano donositi zaključak da li je završen trend rasta inflacije, s obzirom na najavljena povećanja cena električne energije i cena gasa u zemlji. Pravo pitanje za 2023. godinu jeste da li će biti jači efekat inflatornih faktora (korekcije zarada u javnom sektoru, penzija, cena gasa i električne energije u prvom delu 2023. godine) ili antiinflatornih faktora (usporavanje rasta ekonomije, lične i izvozne tražnje).

Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive (nastavak)

Makroekonomski trendovi (nastavak)

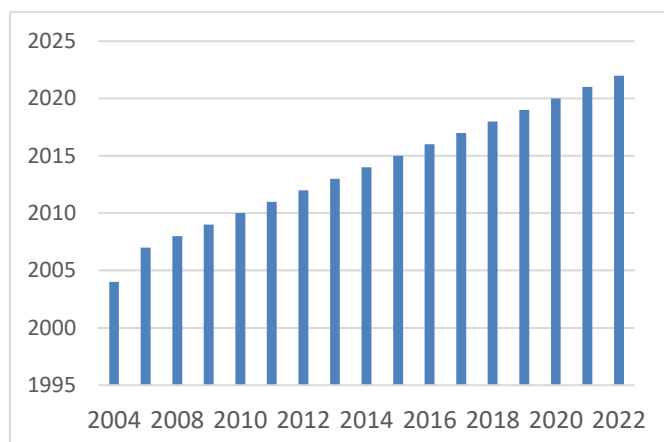
Bazna inflacija (potrošačke cene po isključenju cena energije, hrane, alkohola i cigareta) ostvarila je rast od 10,1% 2022. godini, nakon rasta od 3,5% u 2021. godini.

Izlazak bazne inflacije iz inflacionog targeta u aprilu 2022. godine, podstakao je Narodnu banku Srbije (NBS) da započne proces povećanja referentne kamatne stope, koja je do kraja 2022. godine povećana za 400 bp, sa 1% na 5%. U početku, ova kamata povećana je tri puta po 50bp, da bi tokom dva letnja meseca proces rasta kamate bio usporen (dva puta po 25bp) sa očekivanjem nove poljoprivredne sezone, a da bi od septembra proces opet bio ubrzan (4 puta po 50bp), usled snažnog rasta cena hrane generisanog novom sušnom sezonom.

Grafikon 4: Inflacija i referentna kamatna stopa

U periodu januar-april 2022. godine, NBS je neto prodala 2,3 milijarde evra usled snažnih depresijacijskih pritisaka, podstaknutih geopolitičkim tenzijama i rastom cena energenata. Snažni prilivi stranih direktnih investicija i doznaka su od maja 2022. godine vršili pritisak ka jačanju dinara, tako da je NBS od maja do kraja godine bila neto kupac deviza u iznosu od 3,3 milijarde evra. Kao rezultat, dinar je nominalno ojačao za 0,2% u 2022. godini. Devizne rezerve zabeležile su novi rekord u decembru 2022. (19,4 milijarde evra), zahvaljujući isplati 985 miliona evra u okviru nedavno odobrenog stendbaj aranžmana MMF-a i 1 milijardu dolara isplaćenih u okviru Ugovora o zajmu sa Razvojnim fondom Abu Dabija. Sredstva MMF-a koristiće se za direktno budžetsko finansiranje, refinansiranje deviznih obaveza Republike Srbije i za druge budžetske svrhe. U 2022. godini, devizne rezerve porasle su za 2,9 milijardi evra zahvaljujući navedenim aranžmanima, ali i deviznim intervencijama (1 milijarda evra).

Grafikon 5: Devizne rezerve

Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive (nastavak)

Makroekonomski trendovi (nastavak)

U periodu januar-novembar ostvaren je deficit u iznosu od 80,9 milijardi dinara, u poređenju sa deficitom od 149,6 milijardi dinara u istom periodu 2021. godine, kada je implementiran Vladin treći paket podrške privredi radi sprečavanja negativnih posledica širenja korona virusa. S obzirom da je rebalansom Zakona budžeta za 2022. deficit povećan sa 200 milijardi dinara na 269 milijardi dinara, možemo očekivati rast deficita u decembru koji će prosteći iz usmeravanja intervencijskih sredstava ka energetskom sektoru kako bi se ublažili gubici uzrokovani energetskom krizom. U prvih jedanaest meseci prihodi budžeta porasli su za 15,4% godišnje, najviše porez na dodatu vrednost (uvozna komponenta), porez na dobit preduzeća (visoka dobit u 2021. godini), kao i carine i porez na dohodak građana, a rashodi su imali sporiju dinamiku rasta (11M: +9,1% godišnje). Najznačajniji rast ostvarili su budžetski krediti, zarade u javnom sektoru usled rasta zarada u novembru (7,3% u proseku), potom transferi org. obaveznog socijalnog osiguranja usled korekcije penzija (9%) i troškovi socijalne zaštite. Manje angažovanje države na infrastrukturnim investicijama rezultiralo je i nižim rastom kapitalnih rashoda (+0,7% godišnje), dok su subvencije bile u padu (-29,6% godišnje) jer su programi podrške privredi ove godine bili niže vrednosti u odnosu na korona pakete u 2021. godini.

U periodu januar-novembar 2022. godine, javni dug je porastao za 2,2 milijarde evra na 32,3 milijarde evra (janov. 2021: +3,2 milijarde evra), od toga 2 milijarde evra odnosi se na spoljni dug. Javni dug u odnosu na BDP iznosio je 54,3% (BDP projekcija 2022. godine Raiffeisen istraživanja: 2,4% godišnje).

Emisije blagajničkih zapisa Ministarstva finansija na domaćem tržištu tokom 2022. godine (denominovane u dinarima i evrima) iznosile su 7,6 milijardi evra (2021: 3,95 milijardi evra), a hartija od vrednosti prodato je u vrednosti od 1,3 milijarde evra (989,6 miliona evra hartije od vrednosti denominovane u dinarima i 315,0 miliona evra hartije od vrednosti denominovane u evrima). Dodatnih 690 miliona evra Ministarstvo finansija prodalo je direktnom pogodbom sa investitorima, tako da je u potpunosti refinansiran dug po osnovu emitovanih hartija od vrednosti na domaćem tržištu duga za 2022. godinu (1,9 milijardi evra).

Usled povećanog geopolitičkog rizika, apetit investitora bio je usmeren na hartije od vrednosti ročnosti dve godine, tako je 60% od ukupnog broja aukcija dinarski denominovanih hartija od vrednosti bilo te ročnosti. Pored toga, bilo je interesovanja i za hartije od vrednosti ročnosti deset godina (33% od ukupnog broja aukcija hartija od vrednosti denominovanih u dinarima). Prosečni prinosi na hartije od vrednosti denominovane u dinarima porasli su na 4,53% u 2022. godini, sa 2,76% u 2021. godini, usled rasta referentne kamatne stope i inflacione premije.

Kretanja u bankarskoj industriji

Domaća kreditna aktivnost bankarskog sektora u toku 2022. godine beležila je dvocifrene stope rasta, da bi sa značajnim povećanjem referentne kamatne stope u drugom delu godine, stopa rasta počela da usporava dinamiku. U novembru 2022. godine krediti privredi porasli su za 10,5% godišnje, dok su krediti stanovništvu porasli za 7,4% godišnje.

Kada je u pitanju privreda, najveći deo rasta došao je iz pojačanog kreditiranja prerađivačkog sektora i energetskog sektora. Prerađivački sektor, naročito industrije koje u većoj meri koriste energente, čije su cene bile u velikom porastu 2022. godine, pokazale su veću tražnju za kreditima za likvidnost i to za deviznim i devizno indeksiranim kreditima u odnosu na 2021. godinu, kada je bila veća potražnja za dinarskim kreditima usled niskih kamatnih stopa. Posmatrajući sektorsku strukturu, najveća potražnja za kreditima bila je izražena kod prerađivačkog sektora, rudarstva i energetskog sektora. Banke su pooštrile kreditne standarde tokom 2022. godine prvenstveno usled povećanih troškova izvora finansiranja, tačnije rasta kamatnih stopa i neizvesnog ekonomskog sentimenta. Posledično, kamatne marže su povećane, maksimalna ročnost kredita je smanjena, kao i maksimalan iznos kredita, dok su pooštrjeni zahtevi u pogledu kolaterala.

Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive (nastavak)

Kretanja u bankarskoj industriji (nastavak)

Kada su u pitanju plasmani kredita stanovništvu, rast kredita u novembru 2022. godine generisan je najvećim delom iz stambenih kredita (+11,3% godišnje) i gotovinskih kredita (+5,6% godišnje). Slično kao i kod privrede, kreditni standardi su pooštreni i to najviše u delu dinarskih gotovinskih kredita, kao i devizno indeksiranih stambenih kredita. S druge strane, tražnja za kreditima blago je smanjena usled rasta kamata.

NBS je pozvala banke da ne povećavaju cene svojih usluga godinu dana, od 1. septembra 2022. godine. Takođe, sve banke koje su povećale tarife od 1. januara 2021, moraju da ih smanje za 30%, ali ne nužno ispod nivoa pre povećanja. Pored toga, NBS je regulisala perspektivna povećanja tarifa posle septembra 2023. godine, zahtevajući jasne procedure koje definišu: proces donošenja odluka, metodologiju i opravdanje za promene naknada, uključujući poređenje starih sa novim naknadama, objašnjenje komunikacije sa klijentom, analizu izvodljivosti predložene promene, detaljnu strukturu troškova koja pokreće promenu, analizu uticaja na profitabilnost, kao i obaveznu proveru usklađenosti da su promene u naknadama usklađene sa relevantnim propisima.

Zahvaljujući rastu kredita i strategiji rešavanja problematičnih kredita, ratio problematičnih kredita privrede blago je pao na 2,1 u trećem kvartalu 2022. u poređenju sa 2,8% u četvrtom kvartalu 2021. godine, a u slučaju stanovništva zabeležen je blagi rast na 4,2% u poređenju sa 4% u 4. kvartalu 2021. godine. Pokrivenost problematičnih kredita ispravkama vrednosti bila je na izuzetno visokom nivou i iznosila je 93,4% (4. kvartal 2021: 90,6%). Takođe adekvatnost kapitala je i dalje dosta iznad propisanih 12%, a visina ovog racija u septembru 2022. iznosila je 19,5% (decembar 2021: 21,7%).

Tokom 2022. godine, banke su viškove likvidnosti plasirale u kreditiranje privrede i stanovništva, ali i u repo transakcije NBS, te u dinarske i devizne obavezne rezerve kod NBS. Racio pokrivenosti kredita depozitima pao je na 90,2% u novembru 2022, posle 93,1% u 2021. godini, jer su krediti rasli bržom dinamikom od depozita. Ukupni krediti porasli su za 8,6% godišnje, dok su ukupni depoziti porasli za 7,5% godišnje usled rasta depozita privrednih društava (+9,6% godišnje), a u manjoj meri i depozita stanovništva (+0,1%).

Konsolidacija srpskog bankarskog tržišta nastavljena je tokom 2022, tako da je nakon spajanja Komercijalne banke i NLB banke broj banaka na kraju 2022. godine bio 21, a smanjenje broja banaka će se nastaviti nakon spajanja Crédit Agricole a.d. Novi Sad sa Raiffeisen bankom a.d. Beograd u 2023. godini. Kao rezultat novih spajanja i prethodnog koje se desilo u protekle dve-tri godine, pet banaka zadržava 70,8% aktive bankarskog sektora. Koncentracija bankarskog sektora bila je iznuđena neophodnošću digitalizacije bankarskih proizvoda i nemogućnošću manjih banaka da podrže proces inovacija.

OSNOVNI PODACI O GRUPI

Konsolidovani finansijski izveštaji Raiffeisen banke a.d. Beograd obuhvataju aktivnosti Raiffeisen banke a.d. Beograd, kao matičnog pravnog lica i sledećih povezanih pravnih lica, nad kojim Raiffeisen banka a.d. Beograd ima kontrolu (u daljem tekstu: Grupa):

- Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd.
- Društvo za upravljanje investicionim fondovima Raiffeisen Invest d.o.o. Beograd.
- Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.
- RBA Banka a.d Novi Sad.

OSNOVNI PODACI O GRUPI (nastavak)

Raiffeisen banka a.d. Beograd

„Raiffeisenbank Jugoslavija“ a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) osnovana je 2001. godine i upisana u registar Privrednog suda u Beogradu, pod brojem VFi-3724/01 od 10. aprila 2001. godine. U 2003. godini Raiffeisenbank Jugoslavija a.d. Beograd promenila je naziv u Raiffeisen bank a.d. Beograd. Promena je registrovana 24. aprila 2003. godine u Trgovinskom sudu u Beogradu rešenjem br. XI Fi 4800/03. Rešenjem Agencije za privredne registre BD 159711/2006 od 9. oktobra 2006. godine brisan je naziv Raiffeisenbank a.d. Beograd i upisan novi naziv Raiffeisen banka a.d. Beograd.

Konsolidovani finansijski izveštaji za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2022. godine obuhvataju Banku i njena zavisna pravna lica (u daljem tekstu: Grupa):

- Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd.
- Društvo za upravljanje investicionim fondovima Raiffeisen Invest d.o.o. Beograd.
- Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.
- RBA Banka a.d Novi Sad

U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju i Statutom, Banka je registrovana za obavljanje sledećih poslova:

- depozitni i kreditni poslovi;
- devizni, devizno-valutni i menjački poslovi;
- poslovi platnog prometa;
- izdavanje platnih kartica;
- poslovi sa hartijama od vrednosti (izdavanje hartija od vrednosti i poslovi kastodi banke i dr.);
- brokersko dilerski poslovi;
- izdavanje garancija, avala i dr. oblika jemstava (garancijski posao);
- kupovinu, prodaju i naplatu potraživanja (faktoring, forfaiting itd.);
- poslove zastupanja u osiguranju;
- poslove posredovanja za povezana pravna lica čiji je osnivač Banka i pružanje usluga povezanim licima čiji je osnivač Banka, u oblastima za koje povezana pravna lica nemaju svoje organizacione jedinice.

Rešenjem Narodne banke Jugoslavije br. 86/2001 od 11. aprila 2001. godine Banka je dobila dozvolu za obavljanje platnog prometa i kreditnih poslova sa inostranstvom (“veliko ovlašćenje”).

Organi upravljanja Bankom su: Skupština Banke, Upravni odbor i Izvršni odbor. Članove Upravnog odbora imenuje Skupština Banke. Najmanje jedna trećina članova Upravnog odbora su lica nezavisna od Banke, odnosno lica koja nemaju direktnog ili indirektnog vlasništva ni u Banci, ni u članu bankarske grupe u kojoj je Banka. Banku zastupa i predstavlja Predsednik Izvršnog odbora Banke. Banka je formirala i sledeće odbore: Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju), Kreditni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

Banka svoje poslovanje obavlja sa sedištem u Novom Beogradu, u ulici Đorđa Stanojevića br. 16, preko svojih regionalnih centara – Regionalni centar Beograd 1 (sa 3 lokalne filijale, 13 filijala i 4 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 2 (sa jednom regionalnom filijalom, sa jednom lokalnom filijalom, 11 filijala i 9 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 3 (sa jednom regionalnom filijalom, 2 lokalne filijale, 7 filijala i 8 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 4 (sa jednom regionalnom filijalom, 3 lokalne filijale, 11 filijala i 6 ekspozitura).

Na dan 31. decembra 2022. godine Banka je imala 1.547 zaposlenih (31. decembar 2021. godine: 1.510 zaposlenih).

Poreski identifikacioni broj Banke je 100000299.

OSNOVNI PODACI O GRUPI (nastavak)

Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd

Raiffeisen Future a.d.. Beograd Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom (dalje u tekstu: „Društvo“) osnovano je Odlukom o osnivanju od 28. septembra 2006. godine od strane Raiffeisen banke a.d.. Beograd (prethodno Raiffeisenbank a.d.. Beograd) u skladu sa Zakonom o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima i Zakonom o privrednim društvima.

Osnivanje Društva je upisano u registar Agencije za privredne registre u Beogradu 23. novembra 2006. godine pod brojem BD.194119/2006. Društvo je registrovano kao zatvoreno akcionarsko društvo čiji je jedini osnivač i akcionar Raiffeisen banka a.d.. Beograd.

Društvo je registrovano za organizovanje i upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, kao i za spoljnotrgovinski promet i usluge u spoljnotrgovinskom prometu.

Društvo je dana 12. februara 2013. godine u APR registrovalo promenu sedišta u Đorđa Stanojevića 16. 11070 Novi Beograd.

Društvo na dan 31. decembra 2022. godine ima 15 zaposlenih (31. decembar 2021. godine: 16 zaposlenih). Matični broj Društva je 20223243, a poreski identifikacioni broj 104714052. Kastodi banka sa kojom Društvo ima zaključen ugovor je OTP Banka Srbija a.d., Beograd.

Društvo Raiffeisen Future upravlja sa dva dobrovoljna penzijska fonda (u daljem tekstu: Fondovi):

- Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Future i
- Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Euro Future.

Narodna banka Srbije je dana 16. novembra 2006. godine izdala Rešenje br. 10175 kojim se izdaje dozvola za rad Društvu, kao i Rešenje br. 10176 kojim se izdaje dozvola za organizovanje i upravljanje Dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future. Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Future (dalje u tekstu: Fond Future) se u Registru dobrovoljnih penzijskih fondova Narodne banke Srbije vodi pod registarskim brojem 1000168. Fond je počeo sa poslovanjem u januaru 2007. godine. Na dan 31. decembra 2022. godine Fond ima ukupno 40.209 članova (31. decembar 2021. godine: 39.454 članova) i ukupna neto imovina Fonda iznosi RSD 5.764.187 hiljada (31. decembar 2021. godine: RSD 6.197.895 hiljade).

Narodna banka Srbije je dana 11. juna 2015. godine izdala Rešenje br. 51 kojim se izdaje dozvola za organizovanje i upravljanje Dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Euro Future. Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Euro Future (dalje u tekstu: Fond Euro Future) se u Registru dobrovoljnih penzijskih fondova Narodne banke Srbije vodi pod registarskim brojem 1001138. Fond Euro Future je počeo sa poslovanjem u julu 2015. godine. Na dan 31. decembra 2022. godine Fond Euro Future ima ukupno 6.238 člana (31. decembar 2021. godine: 5.579 članova) i ukupna neto imovina Fonda iznosi RSD 618.270 hiljada (31. decembar 2021. godine: RSD 383.603 hiljade).

OSNOVNI PODACI O GRUPI (nastavak)

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd

Raiffeisen INVEST a.d. Beograd Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom (dalje u tekstu: Društvo) osnovano je Odlukom o osnivanju od 03. maja 2007. godine od strane Raiffeisen banke a.d. Beograd u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima i Zakonom o privrednim društvima. Društvo je osnovano i posluje kao zatvoreno akcionarsko društvo.

Komisija za hartije od vrednosti je 31. maja 2007. godine izdala Rešenje br. 5/0-33-2491/4-07 o davanju dozvole za rad društvu za upravljanje investicionim fondovima za obavljanje sledećih delatnosti:

- organizovanje i upravljanje otvorenim investicionim fondom
- osnivanje i upravljanje zatvorenim investicionim fondom
- upravljanje privatnim investicionim fondom.

Osnivanje Društva je upisano u Registar privrednih subjekata kod Agencije za privredne registre u Beogradu dana 25. juna 2007. godine pod brojem BD62641/2007. Društvo je registrovano kao zatvoreno akcionarsko društvo čiji je jedini osnivač i akcionar Raiffeisen banka a.d. Beograd.

Delatnost Društva je upravljanje investicionim fondovima, dok je kao pretežna delatnost u Agenciji za privredne registre upisano upravljanje fondovima.

Društvo je dana 12. februara 2013. godine u APR registrovalo promenu sedišta u Đorđa Stanojevića 16. 11070 Novi Beograd.

Na dan 31. decembar 2022. godine Društvo ima 16 zaposlenih (31. decembar 2021.: 15).

Matični broj Društva je 20302402, a poreski identifikacioni broj 105053883. Kastodi banka sa kojom Društvo ima zaključen ugovor je UniCredit bank Srbija a.d. Beograd.

Na dan 31. decembar 2022. godine, Društvo upravlja sa četiri UCITS fonda (u daljem tekstu: Fondovi):

- UCITS fond Raiffeisen Cash,
- UCITS fond Raiffeisen Euro Cash,
- UCITS fond Raiffeisen World,
- UCITS fond Raiffeisen Bond,
- Prateći UCITS fond Raiffeisen Green,
- Alternativni investicioni fond Raiffeisen Alternativ

Komisija za hartije od vrednosti je dana 12. jula 2007. godine izdala Rešenje. br. 5/0-34-3927/8-07 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije, a dana 16. avgusta 2007. godine Rešenje br. 5/0-44-6300/5-07 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. Dana 13.01.2011. godine Komisija za hartije od vrednosti je izdala rešenje br.5/0-42-41/3-11 o davanju prethodne saglasnosti na spajanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije (fond koji prestaje da postoji) otvorenom investicionom fondu Raiffeisen World (fond sticalac). Dana 31.03.2011. godine izvršeno je spajanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije fondu Raiffeisen World. Komisija za hartije od vrednosti je dana 12.05.2011. godine izdala rešenje br. 5/0-42-41/7-11 kojim je dala saglasnost na Izveštaj o spajanju uz pripajanje. Istim rešenjem otvoreni investicioni fond Raiffeisen Akcije je prestao da postoji i izbrisan je iz registra investicionih fondova.

Komisija za hartije od vrednosti je dana 10. decembra 2009. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-5414/5-09 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen CASH, a dana 04. marta 2010. godine Rešenje br. 5/0-44-351/7-10 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen CASH predstavlja fond očuvanja vrednosti imovine. Na dan 31. decembar 2022. godine Raiffeisen Cash ima ukupno 3.377 članova (2021.: 3.281 članova) i neto imovina ovog fonda iznosi RSD 9.043.629 hiljade (2021.: 20.108.784 hiljade).

OSNOVNI PODACI O GRUPI (nastavak)

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd (nastavak)

Komisija za hartije od vrednosti je dana 14. maja 2010. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-1845/3-10 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen World, a dana 5. avgusta 2010. godine Rešenje br. 5/0-44-3581/4-10 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen WORLD upisan je kao fond rasta vrednosti imovine. Rešenjem Komisije za hartije od vrednosti br. 5/0-38-2734/5-15 od 22.09.2015. godine UCITS fond Raiffeisen World upisan je u Registar investicionih fondova kao balansirani fond, a na osnovu Odluke o promeni vrste fonda-OIF Raiffeisen WORLD iz fonda rasta vrednosti imovine u balansirani fond koju je donela Skupština Društva dana 4.9.2015. godine. Na dan 31. decembar 2022. godine Raiffeisen World ima ukupno 2.040 članova (2021.: 2.103 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 1.239.879 hiljade (2021.: 1.454.771 hiljade).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 25. oktobra 2012. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-3718/4-12 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen EURO CASH, a dana 13. novembra 2012. godine Rešenje br. 5/0-44-4305/3-12 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen EURO CASH predstavlja fond očuvanja vrednosti imovine. Na dan 31. decembar 2022. godine Raiffeisen Euro Cash ima ukupno 5.930 člana (2021.: 6.383 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 26.087.473 hiljada (2021.: 32.123.966 hiljada).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 25. juna 2021. godine izdala Rešenje, br. 2/5-151-938/8-21 i 02.jula.2021.godine Rešenje br. 2/5-151-938/9-21 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen BOND, a dana 30. avgusta 2021. godine Rešenje br. 2/5-151-3148/3-21 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen BOND predstavlja prihodni fond. Na dan 31. decembar 2022. godine Raiffeisen Bond ima ukupno 77 članova (2021.: 58 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 512.969 hiljada (2021.: RSD 476.388).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 21. marta 2022. godine izdala Rešenje, br. 2/5-109-3542/6-21 i 28. marta 2022.godine Rešenje br. 2/5-109-3542/7-21 o davanju dozvole za organizovanje pratećeg UCITS fonda Raiffeisen GREEN, a dana 09. juna 2022. godine Rešenje br. 2/5-152-832/3-22 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova sa javnom ponudom. UCITS fond Raiffeisen GREEN predstavlja prateći investicioni fond Glavnog balansiranog UCITS fonda Raiffeisen-Nachhaltigkeit-Solide. Na dan 31. decembar 2022. godine Raiffeisen Green ima ukupno 17 članova i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 34.069 hiljada .

Komisija za hartije od vrednosti je dana 08. septembra 2022. godine izdala Rešenje, br. 2/5-151-2307/7-22 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog alternativnog investicionog fonda sa javnom ponudom Raiffeisen ALTERNATIV, a dana 24. oktobra 2022. godine Rešenje br. 2/5-169-2924/2-22 o upisu ovog fonda u Registar alternativnih investicionih fondova sa javnom ponudom. Na dan 31. decembar 2022. godine AIF Raiffeisen Alternative ima ukupno 702 člana i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 1.324.938 hiljada .

OSNOVNI PODACI O GRUPI (nastavak)

Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd

Društvo za posredovanje, promet i usluge Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd (u daljem tekstu: Raiffeisen Leasing) osnovano je Ugovorom o osnivanju između Raiffeisenbank a.d.. Beograd i Raiffeisen – Leasing International GmbH. Vienna od 5. februara 2003. godine, koji su učestvovali sa po 50% u kapitalu Raiffeisen Leasing. U skladu sa ugovorom o prodaji preostalih 50% udela u Raiffeisen Leasing-u, koji je sklopljen između Raiffeisen banke a.d. Beograd i Raiffeisen – Leasing International GmbH Vienna 24. oktobra 2016. godine. Raiffeisen banka a.d. Beograd je postala vlasnik 100% kapitala Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.

Osnivanje Raiffeisen Leasinga je upisano u registar Trgovinskog suda u Beogradu pod brojem X-Fi-1410/03 dana 10. februara 2003. godine. U skladu sa promenom zakonske regulative, Raiffeisen Leasing je upisano u registar Agencije za privredne registre pod brojem 1-89259-00 dana 23. decembra 2005. godine.

Dana 25. januara 2006. godine. Narodna Banka Srbije je izdala Rešenje br. 619 po kome se izdaje dozvola Raiffeisen Leasingu za obavljanje poslova finansijskog lizinga.

U skladu sa Rešenjem Narodne Banke Srbije, budući da je Raiffeisen Leasing registrovano za obavljanje poslova finansijskog lizinga, prestaje da važi prethodna registracija, kojom je Raiffeisen Leasing bilo registrovano za finansijski lizing, posredovanje, veleprodaju i maloprodaju, prevoz i skladištenje robe, kupoprodaju i iznajmljivanje nekretnina, iznajmljivanje automobila i ostalih prevoznih sredstava, kao i mašina i opreme, istraživanje tržišta, konsalting i menadžment poslove i ostale usluge reklame i propagande. Takođe, u skladu sa važećom zakonskom regulativom, društva registrovana za obavljanje delatnosti finansijskog lizinga, ne mogu obavljati druge vrste delatnosti.

Dana 30.09.2022. godine Registar privrednih društava Agencije za privredne registre doneo i objavio Rešenje broj 85063/2022 od 30.09.2022.godine, kojim je odobrena registracija statusne promene pripajanja privrednog društva CA Leasing d.o.o. Srbija Beograd (CA Leasing), matični broj 20310456 privrednom društvu Preduzeće za posredovanje, promet i usluge Raiffeisen Leasing d.o.o., Beograd (Raiffeisen Leasing).

Usled navedene statusne promene sva imovina, prava, obaveze i dozvole društva CA Leasing uključujući i dozvolu za obavljanje zastupanja u osiguranju kao dopunske delatnosti shodno Zakonu o osiguranju na osnovu Rešenja br 1212 izdatu od strane Narodne banke Srbije dana 23.12.2016. godine su preneti na društvo Raiffeisen Leasing kao njegovog univerzalnog pravnog sledbenika, a društvo CA Leasing je prestalo da postoji i izbrisano je iz Registra privrednih subjekata bez sprovođenja likvidacije.

Osim navedenog izvršene je registracija promene sledećih podataka koji se tiču društva Raiffeisen Leasing:

- registracija povećanja osnovnog kapitala društva Raiffeisen Leasing za iznos od 178.666.700,00 dinara, kao i izmena vlasničke strukture društva Raiffeisen Leasing do kojih je došlo usled navedene statusne promene i zamene udela koja je tom prilikom izvršena tako da je Raiffeisen banka a.d Beograd vlasnik 75,30% udela u društvu Raiffeisen Leasing, RBA banka a.d Novi Sad je vlasnik 24,70% udela u društvu Raiffeisen Leasing;
- objavljivanje prečišćenog teksta Osnivačkog akta društva Raiffeisen Leasing nakon izmena koje su usvojene na sednici Skupštine društva Raiffeisen Leasing koja je održana dan 21.09.2022.godine.

Registrovani upisani i uplaćeni osnivački kapital iznosi RSD 405,021,700.00.

Osnovna delatnost Raiffeisen Leasing je finansijski lizing. Sedište Raiffeisen Leasinga je u ulici Đorđa Stanojevića 16. Novi Beograd.

Na dan 31. decembra 2022. godine Raiffeisen Leasing ima 74 zaposlenih (2021.: 62).

OSNOVNI PODACI O GRUPI (nastavak)

RBA Banka a.d Novi Sad

RBA banka a.d. Novi Sad (dalje u tekstu: RBA banka) je univerzalna banka registrovana kod Narodne banke Srbije 10. decembra 1991. godine. U svojoj ponudi ima širok spektar bankarskih, finansijskih i proizvoda osiguranja i usluga individualnim klijentima, poljoprivrednim proizvođačima, preduzetnicima, malim i srednjim preduzećima, velikim korporacijama i lokalnim samoupravama. RBA banka je 2005. godine dostigla status banke srednje veličine na tržištu Srbije kada je Credit Agricole S.A. iz Pariza kupila većinu akcija Banke, a potom je 2006. godine postala jedini vlasnik RBA banke. RBA banka je u 2022. godini postala deo Raiffeisen bankarske grupe, budući da je Raiffeisen banka 01.04.2022. godine akvizirala 100% akcija i postala jedini vlasnik RBA banke, koja je tada poslovala pod nazivom Credit Agricole banke Srbija a.d. Novi Sad, a u sklopu akcije ribrendinga, naziv je 02.09.2022. godine promenjen u RBA banka a.d. Novi Sad.

Sedište Banke se nalazi u Novom Sadu dok su filijale, biznis centri i prodajna mesta raspoređeni širom Srbije. Banka posluje kroz razgranatu mrežu od 70 filijala u svim većim gradovima Srbije. Sertifikat kvaliteta ISO 9001 u oblasti bankarskih usluga, korišćenje najsavremenijih bankarskih informacionih tehnologija, principalno članstvo u MasterCard International i VISA International, kao i u nacionalnoj DinaCard asocijaciji samo su neke od obeležja RBA banke. Preko 800 visokostručnih zaposlenih obezbeđuju kvalitetnu bankarsku uslugu na teritoriji Srbije.

Svojim poslovanjem RBA banka je ostvarila značajne rezultate i pozicionirala se među vodeće banke u Srbiji u nekoliko segmenata tržišta kao što su auto krediti, stambeni krediti, krediti poljoprivredi i agrobiznisu. Međutim, pošto je univerzalna banka, tržišni udeo Banke se povećava svake godine i u drugim segmentima.

Položaj na tržištu

RBA banka je i u 2022. godini nastavila trend održivog rasta tržišnog učešća. Tržišno učešće depozita fizičkih lica u ukupnim depozitima bankarskog sektora ostali u 2022. godini su na nivou većem od 2% dok je učešće kredita fizičkim licima na nivou preko 4,4% od ukupnih kredita plasiranih na nivou bankarskog sektora. Uprkos intenzivnim promenama u kojima se nalazi zbog integracije u Raiffeisen sistem, RBA banka je uspela da zadrži tržišno učešće u kreditiranju pravnih lica na nivou od pre godinu dana.

Rezultati u 2022. godini

Rezultat godine značajno je poboljšan u odnosu na prethodnu godinu: neto prihodi od redovnog poslovanja porasli su u odnosu na proteklu godinu za 15.4%. Istovremeno, optimizacija i kontrola troškova je rezultirala poboljšanjem racija troškova i prihoda. Pošto su operativni troškovi rasli sporije od prihoda, operativni rezultat zabeležio je značajan rast od 37.7% u 2022. godini. Ipak, neto rezultat u 2022. godini je niži u odnosu na prethodnu godinu usled uticaja koje je na rezultat 2022. godine imalo značajno prudencijalno povećanje ispravki vrednosti u cilju usaglašavanja metodologije obračuna ispravki vrednosti sa metodologijom nove matične grupacije.

Neto prihodi od kamata učestvuju sa 70% u ukupnim prihodima od redovnog poslovanja. Zbog značajnog povećanja kamatnih stopa na plasmane, prihodi od kamata povećali su se u odnosu na prošlu godinu za 21.5%. Rast neto prihoda od naknada u 2022. godini iznosio je 17.5% u odnosu na prošlu godinu. Povećanje ukupnog broja klijenata i broja transakcija klijenata dovelo je do povećanja neto prihoda od platnog prometa i poslovanja sa karticama u zemlji i inostranstvu. Istovremeno, zbog povećanog nivoa aktivnosti, neto prihodi po osnovu zastupanja u osiguranju i neto prihodi po garancijama i drugim jemstvima porasli su u odnosu na prethodnu godinu. Zbog povećanja obima poslova kupovine i prodaje deviza, neto prihodi ostvareni iz ovih transakcija povećali su se u odnosu na 2021. godinu.

OSNOVNI PODACI O GRUPI (nastavak)

RBA Banka a.d Novi Sad (nastavak)

Rast kreditnih plasmana nastavljen je i u 2022. godini. Ostvaren je povećanje od 5% pri čemu je generator rasta bio poslovanje sa velikim pravnim licima. Ostvaren je i značajan rast plasmana u oblasti finansiranja poljoprivrednika i poljoprivredne proizvodnje imajući u vidu da je Banka jedan od lidera na tržištu za ovaj segment klijenata. Rast je bio kontinuiran u toku godine. RBA banka je takođe zabeležila dalje poboljšanje kvaliteta plasmana uz racio loših plasmana na istorijski niskom nivou od 2,39% što je značajno ispod proseka tržišta koje je iznosilo 3,03% u novembru 2022. godine. Kroz snažnu povezanost sa matičnom grupacijom unapređena je likvidnost uprkos određenom padu nivoa klijentskih depozita (-8% u odnosu na prethodnu godinu).

Akcijski kapital RBA banke formiran je inicijalnim ulozima akcionara i narednim emisijama novih akcija. Ukupni regulatorni kapital RBA banke na dan 31. decembra 2022. godine iznosi 18.3 mlrd. dinara uz pokazatelj adekvatnosti kapitala od 17,09%.

Na kraju 2022. godine RBA banka je imala 374 595 klijenata. Najveći broj njih, oko 86%, su fizička lica u skladu sa fokusom RBA banke na poslovanje sa sektorom stanovništva. Značajan broj klijenata dolazi iz segmenta preduzetnika i mikro preduzeća (8%). Snažno širenje aktivnosti u oblasti finansiranja poljoprivrednih aktivnosti rezultiralo je činjenicom da klijenti Agro sektora predstavljaju približno 5% od ukupnog broja korisnika proizvoda i usluga RBA banke.

RBA banka je kreirala specifičnu kreditnu politiku koja rezultira prihvatljivim stepenom rizika dok, sa druge strane, ostavlja mogućnost za rast u skoro svim poslovnim linijama. Rezultat toga je da je godina završena sa relativno malim procenatom kredita sa kašnjenjem u otplati u odnosu na ukupno odobrene kredite od 2,39% što je daleko niže od tržišnog proseka, uz nastavljen trend rasta plasmana. RBA banka je uspela da održi korak sa promenama na tržištu koje uključuju modernizaciju sistema plaćanja i omogućavanje korišćenja digitalnih bankarskih usluga. Modernizovane aplikacije za mobilno i elektronsko bankarstvo zabeležile su rast broja korisnika.

Uprkos rizicima koje je u percepciji klijenata izazvala promena vlasništva, RBA banka je u protekloj poslovnoj godini uspela da unapredi profitabilnost i održi svoj obim poslovanja.

Poslovanje sa stanovništvom

Kroz razgranatu mrežu od 70 filijala, RBA banka pruža kompletnu uslugu u poslovanju sa stanovništvom. U 2022. godini, imajući u vidu integracione procesa nisu razvijani novi proizvodi i usluge, već su aktivnosti RBA banke više bile usmerene na uskladjivanje ponuda sa novim vlasnikom, kao i izmena proizvoda i usluga koje je tokom 2022. godine nalagalo regulatorno telo. Deponovanje dinarskih i deviznih sredstava kod RBA banke nije pokazalo značajne oscilacije u odnosu na prethodnu godinu. Trendovi na globalnom nivou su uticali i na lokalno tržište, u smislu da su se klijenti više opredeljivali na oročenu štednju na kraće rokove ili a vista štednju.

U sferi kreditnih proizvoda, održana je stabilnost u poslovanju i pored trenda rasta referentne kamatne stope i kamatnih stopa za kreditne proizvode.

Tokom 2022. godine, RBA banka je nastavila sa promocijom postojećih digitalnih usluga - on line gotovinskog kredita i dozvoljenog minusa.

OSNOVNI PODACI O GRUPI (nastavak)

RBA Banka a.d Novi Sad (nastavak)

Mala preduzeća i preduzetnici (SBE)

Poslovanje sa malim pravnim licima i preduzetnicima (segment klijenata sa godišnjim prihodima do EUR 2 M) predstavlja izazov za RBA banku. Mikro preduzeća i preduzetnici ulažu velike napore da se održe na ekonomskoj sceni, uz kontinuirano angažovanje radi unapređenja svoje poslovne aktivnosti. Za ove kompanije je veoma važno da implementiraju nove tehnologije i inovacije, da prate konkurentske trendove, ali i da budu u skladu sa zakonskim propisima. Zadovoljenje ovih potreba klijenata predstavlja izazov za RBA Banku kako bi ih podržala na najbolji način i doprinela njihovom razvoju, pogotovo u vremenima nakon izazova iz 2020. godine.

Segment klijenata sa prihodima do EUR 2 M čini značajnu grupu klijenata koji pojedinačno ulažu napore da povećaju svoju konkurentnost na tržištu. Samim tim, njihove su potrebe specifične. Zato RBA banka posebnu pažnju posvećuje negovanju partnerskih odnosa sa ovim klijentima. RBA banka koristi znanje, iskustvo i ekspertizu sa ciljem prilagođavanja svojih proizvoda i usluga ovom segmentu klijenata uvažavajući specifičnosti njihovog poslovanja.

RBA banka je u 2022. godini poseban akcenat stavila na podršku privredi kao i očuvanju stabilnosti finansijskog sistema. U 2022. godini RBA banka je imala kampanju kreditnih proizvoda. Cilj kampanje je bio opremanje klijenata i povoljnija kreditna ponuda za klijente.

Pored redovnih aktivnosti, fokus u 2022. godini u SBE segmentu išao je u dva pravca:

- Prvi fokus bio je na akviziciji novih klijenata kroz pružanje brže i kvalitetne usluge. Cilj je bio očuvanje baze aktivnih klijenata i proširenje saradnje sa Bankom u delu obavljanja platnog prometa.
- Drugi fokus bio je unapređenje kreditnog portfolija, kroz specijalnu ponudu i opremanje klijenata paketom kreditnih proizvoda.

Kampanja je trajala 2 meseca i ostvareni su odlični rezultati.

Poslovanje sa agro sektorom

U uslovima veoma izražene tržišne konkurencije u agro sektoru, RBA banka je u 2022. godini ponudila klijentima više različitih vrsta proizvoda sa ciljem zadržavanja leaderske pozicije i očuvanja imidža referentne agro banke na tržištu.

Takođe, sa Garancijskim fondom AP Vojvodina nastavljena je saradnja u delu investicionih ulaganja u kupovinu objekata za obavljanje privrednih delatnosti i vršenje medicinskih i vaspitno – obrazovnih usluga. Kao i svake godine i u 2022. godini RBA banka je, u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, plasirala kredite poljoprivrednim proizvođačima u cilju podrške razvoju njihovog poslovanja. Ovim kreditima se finansira nabavka repromaterijala za biljnu i stočarsku proizvodnju, nabavka opreme i mehanizacije za poljoprivrednu delatnost, kao i ulaganje u objekte. Uz konkurentne uslove kreditiranja za nabavku poljoprivredne mehanizacije, između ostalog i kroz tripartitne aranžmane i sporazume sa najvećim prodavcima mehanizacije, RBA banka je promovisala i moderan pristup upravljanja finansijama kroz nove verzije elektronskog i mobilnog bankarstva koje su dostupne u okviru Agro paketa za Android i IOS.

OSNOVNI PODACI O GRUPI (nastavak)

RBA Banka a.d Novi Sad (nastavak)

Ove aplikacije omogućavaju klijentu uvid u sve njegove račune kao i plaćanje naloga sa mobilnog telefona, pri čemu su transakcije putem e- i m-banka besplatne. RBA banka je, kroz partnerske odnose sa dobavljačima repromaterijala (đubrivo, stočna hrana, gorivo), razvila posebne uslove finansiranja kupaca, a sa prerađivačima specifične modele finansiranja dobavljača kao i podizanje višegodišnjih zasada. Radi negovanja dobrih partnerskih odnosa sa postojećim klijentima i uspostavljanja saradnje sa novim, RBA banka je pružala klijentima podršku u realizaciji projekata kroz IPARD program.

Poslovanje sa privredom

RBA banka je poslovanje sa privredom segmentirala u tri celine:

- Poslovanje sa SME klijentima čiji je godišnji prihod od EUR 2 do 10 M;
- Poslovanje sa velikim pravnim licima čiji je godišnji prihod preko EUR 10 M;
- Poslovanje sa internacionalnim kompanijama, bez obzira na nivo prihoda, čije su matične kompanije klijenti RBI Grupe globalno.

Posebna pažnja u 2022. godini je posvećena proširenju baze SME i korporativnih klijenata, produbljivanju saradnje sa međunarodnim klijentima unapređenju samog procesa odobrenja kredita, sinergiji sa drugim entitetima u Grupi, razvoju unakrsne prodaje između Sektora poslovanja sa privredom i ostalih sektora i digitalnoj transformaciji.

U 2022. godini, RBA banka je podržavala aktivnosti klijenata iz Sektora poslovanja sa privredom kroz usluge u platnom prometu, dokumentarnim poslovima i kreditno-depozitnim poslovima.

Fokus je takođe bio na široj primeni automatske platforme za direktan i obrnuti faktoring u zemlji i inostranstvu, gde je RBA banka prepoznata kao jedna od vodećih banaka u poslovima faktoringa na tržištu Srbije. U okviru podrške investiranju, RBA banka je takođe među vodećim bankama u finansiranju nabavke opreme za mala i srednja preduzeća uz podršku Ministarstva privrede koje je subvencionisalo 20% vrednosti investicija.

U cilju podrške investiranju u obnovljive izvore energije kroz projektno finansiranje u energetski efikasne investicije, RBA banka se profilisala kao banka koja podržava održivi razvoj.

Raiffeisen banka a.d. Beograd

Poslovanje sa privredom

U 2022. godini, u skladu sa pozitivnim razvojem situacije na tržištu i sveukupnim rastom ekonomije, Sektor za poslovanje sa privredom uspeo je da zabeleži još jednu uspešnu poslovnu godinu, sa značajnim rastom aktive i stabilnim performansama u svim važnijim segmentima proizvoda, doprinoseći dobrom konačnom poslovnom rezultatu. U skladu sa svojim strateškim smernicama, održavajući sadašnji nivo izuzetno kvalitetne usluge i upravljanja odnosima sa klijentima, rastućom bazom klijenata i čuvajući vodeću poziciju u međunarodnom segmentu, banka je nastavila sa uvođenjem ključnih inicijativa u vezi sa izvrsnošću proizvoda i digitalnom transformacijom, a posebno u pogledu razvoja digitalnih platformi namenjenih klijentima i novih načina komunikacije sa klijentima banke. uz istovremenu veliku podršku novim ESG inicijativama i pozicioniranje kao jedna od vodećih banaka na tržištu u ovom segmentu.

Poslovanje sa privredom (nastavak)

Razvoj ključnih proizvoda

Kad je reč o ključnim proizvodima, u skladu sa strategijom da fokus bude na vodećim industrijskim granama i kompanijama sa najboljim performansama na tržištu, Sektor za poslovanje sa privredom ostvario je rast svog portfolija aktive (+12,1% g-n-g) i povećao tržišno učešće na do sada najveći udeo od 10,1%.

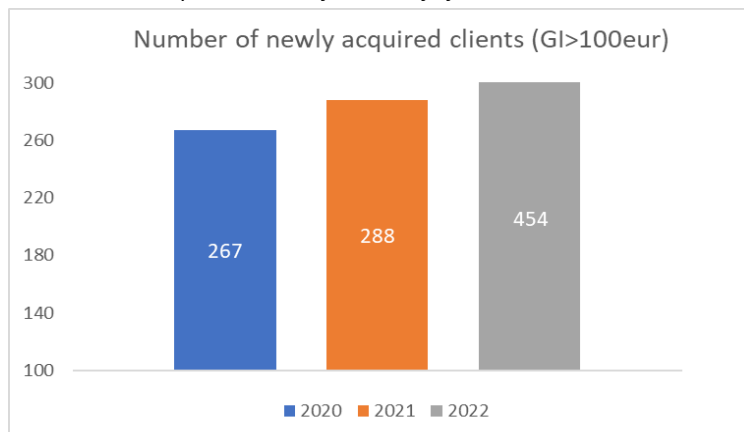

Grafikon 6 : Tržišni udeo – krediti i depoziti

Održavanje dugoročnih partnerstava sa klijentima iz svog primarnog kreditnog portfolija, usmerenje na dobro strukturisane poslove, kao i korišćenje celokupnog prekograničnog potencijala i međunarodne snage grupacije Raiffeisen Bank International, predstavljaju ključne faktore uspeha. Segment poslovanja sa privredom nastavio je da jača svoje prekogranično poslovanje sa velikim multinacionalnim kompanijama u više zemalja, sa posebnim fokusom na proizvode i usluge skrojene po meri ovih kompanija (npr. računi za posebne namene, projektno finansiranje, pripajanja i akvizicije, itd), i to korišćenjem alata RBI grupacije, poput „Aqui” alata, prodajnog takmičenja na nivou grupacije i radionica na temu unakrsne prodaje, pozicionirajući se u potpunosti kao vodeća banka na tržištu u segmentu poslovanja sa međunarodnim klijentima.

U isto vreme, margine klijenata ostale su stabilne uprkos veoma konkurentnom tržišnom okruženju. Banka je uspela da očuva svoju široku bazu klijenata, posebno u segmentu internacionalnih klijenata, pružajući kvalitetne i moderne usluge, što se ogleda u odličnoj profitabilnosti od naknada u svim segmentima proizvoda.

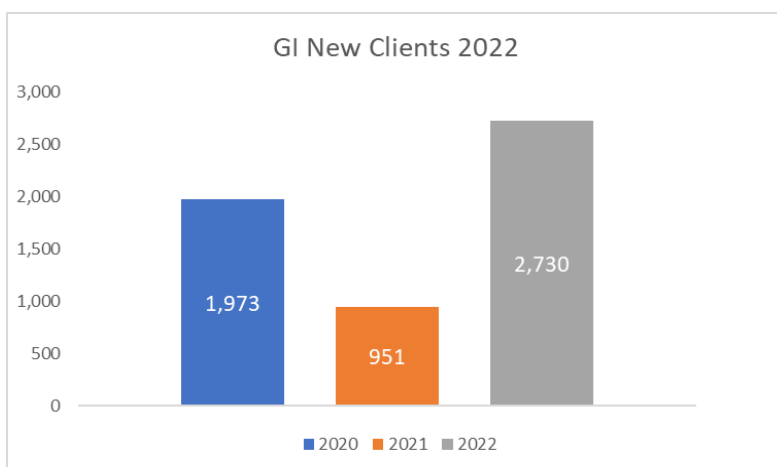
Rezultati ostvareni na polju akvizicije novih klijenata bili su solidni, sa 124,6 miliona evra novih kredita plasiranih novim klijentima, kao i 454 novih korporativnih klijenata koje je banka akvizirala.

Grafikon 7: Broj novoakviziranih klijenata

Poslovanje sa privredom (nastavak)

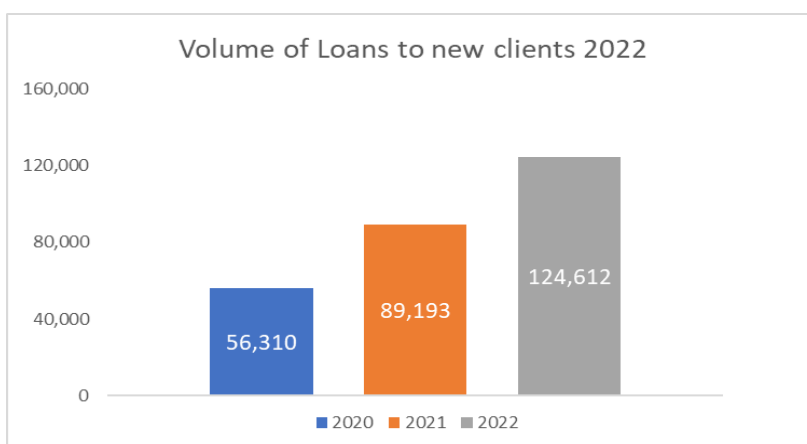
Razvoj ključnih proizvoda (nastavak)

Grafikon 8: Bruto prihod od novih klijenata 2022

Grafikon 9: Broj novih kreditnih klijenata

Grafikon 10: Volumen kreditiranja novih klijenata 2022.

Poslovanje sa privredom (nastavak)

Razvoj ključnih proizvoda (nastavak)

Što se tiče parametara rizika, strogi pristup riziku primenjen tokom prethodnih godina opet je kao rezultat imao odličan kvalitet portfolija (verovatnoća neizvršenja obaveza 1,89%), kao i značajno smanjenje loših kredita (trenutno 0,61%).

Integracija sa RBA bankom (bivša Crédit Agricole Srbija) odvija se prema definisanom projektnom planu, a sve inicijative (npr. u vezi sa klijentima, proizvodima, tarifama, KYC platformi, itd) razrađene su i obrađuju se u skladu sa datim planom. Neometana akvizicija i integracija su ključni prioritet i očekuje se da će procesi s tim u vezi biti u potpunosti završeni 30. aprila 2023. godine.

Inovacije i inicijative

Kad je reč o inovacijama u 2022. godini, Raiffeisen banka je poseban fokus stavila na implementaciju digitalne strategije i uvođenje novih digitalnih platformi za klijente, kao i na inicijative koje su za cilj imale superiorno korisničko iskustvo i jednostavnost korišćenja usluga. Posebna pažnja bila je usmerena na tri ključna elementa:

1. **Platforma za onlajn faktoring** uvedena je u novembru 2020, sa specijalnim fokusom na „*Supply Chain*” modul finansiranja, proširena na tradicionalni faktoring i bančin modul od drugog kvartala 2021. godine.

Uvođenjem ove platforme, volumen faktoring usluga dostigao je 54,4 miliona evra (više nego duplo u odnosu na volumen u 2021. godini). Broj klijenata na platformi dostigao je 35.

2. **Digitalni portali za klijente: Infoportal and DaVinci**

✓ **Infoportal (lokalni digitalni portal):**

- Kreiran na osnovu potreba klijenata, informacije su dostupne klijentima u svakom trenutku, prvi na srpskom tržištu
- Platforma povezana sa “Core Banking” sistemom i lokalnim sistemom upravljanja dokumentima omogućuje direktan pregled proizvoda i korišćenje postojećih dokumenata od strane klijenata
- Operativne usluge sada se mogu dobiti brže preko modern platforme, čime se postiže superiorno korisničko iskustvo
- Obostrana digitalna edukacija i savremeno bankarsko poslovanje
- Pomeranje direktne komunikacije uživo sa klijentom sa operativnog poslovanja na konsultantske usluge, uz jačanje poslovne saradnje

Ukupno 764 klijenta (27,6% klijenata iz privrede) registrovala su se na platformu, dok je 396 klijenata (14,3% aktivnih klijenata iz privrede) aktivno koristilo platformu.

Koristi se uglavnom automatsko povlačenje konfirmacija, pregled notifikacija, povlačenje kredita i zahtevi za izdavanje garancija, pregled proizvoda i dokumentacije, i slično.

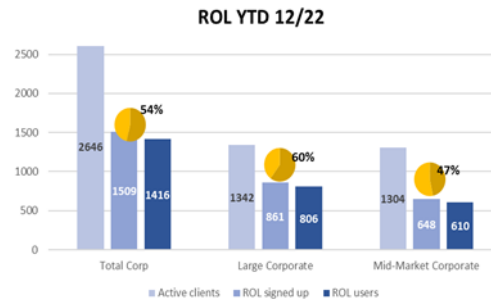
- ✓ **DaVinci (platforma RBI grupacije)** – targetira uglavnom klijente same grupacije (eKYC i eFinance implementirani na platformu).

3. **Aktivna akvizicija klijenata na postojeće funkcionalnosti RaiffeisenOnline platforme**, sa posebnim fokusom na platformu za devizne transakcije i platformu za kredite/garancije:

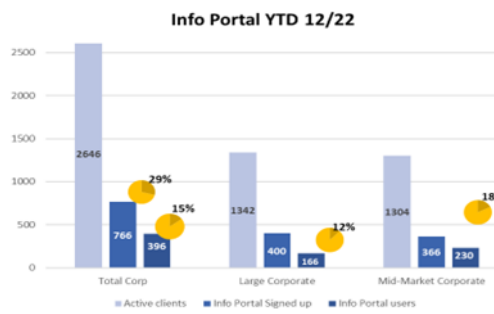
- ✓ Ukupan udeo od 50% svih klijenata koji obavljaju devizne transakcije koristi platformu
- ✓ Ukupan udeo od 26% svih povlačenja kredita izvršen je digitalnim putem
- ✓ Ukupan udeo od 47% svih izdavanja garancija izvršen je digitalnim putem

Poslovanje sa privredom (nastavak)

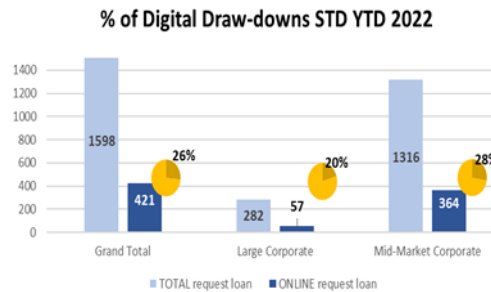
Inovacije i inicijative (nastavak)

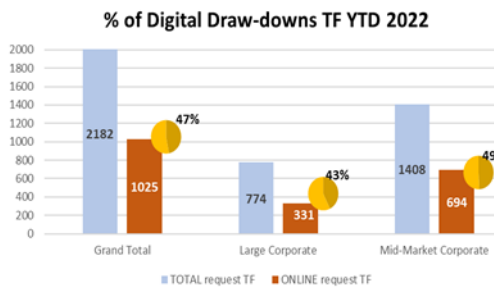
Grafikon 11: ROL, broj korisnika

Grafikon 12: Info portal, broj korisnika

Grafikon 13: % digitalno dostavljanje zahteva za povlačenje kredita

Grafikon 14: % onlajn zahteva za izdavanje garancija

Poslovanje sa privredom (nastavak)

Inovacije i inicijative (nastavak)

4. ESG

Kao odgovoran poslovni partner sa svešću o neophodnosti pažnje prema životnoj sredini, Raiffeisen banka konstantno poboljšava svoje proizvode, usluge i poslovne procese kako bi u što većoj meri bili u skladu sa ESG smernicama.

Tokom 2022. godine, organizovano je nekoliko internih edukacija za zaposlene iz segmenta kreditiranja privrede, zatim, zaposleni su pratili radionicu organizovanu od strane stručnjaka iz RBI u oktobru (75 učesnika iz Raiffeisen banke u Srbiji), a organizovani su i sastanci sa klijentima, koje su klijenti sa izraženom svešću o ESG temama veoma dobro ocenili.

Radi se stalni skrining postojećeg portfolija klijenata, uz veliku podršku RBI u smislu daljeg razvoja proizvoda i traženja mogućnosti na srpskom tržištu da se identifikuju ESG transakcije. Delimo veće usmerenje međunarodne finansijske zajednice na ESG teme, tako da smo nastavili blisku saradnju sa međunarodnim finansijskim institucijama (EIB, EIF, EBRD, KfW, IFC, itd) u pogledu deljenja rizika i tehničkih savetodavnih usluga.

Takođe, počeli smo sa slanjem elektronskih anketa klijentima, gde smo imali dobar odziv, posebno imajući u vidu kompleksnost e-upitnika i činjenicu da Srbija nije članica EU. Po savetu RBI, inicirali smo pregovore sa drugim bankama na tržištu u pogledu unificiranja e-upitnika za tržište Srbije.

Uspešno smo implementirali ESG smernice na nivou grupacije, kao i najbolje prakse u smislu ESG koncepta u naše procedure izdavanja kredita privredi. U 2022. godini, skoro 6% portfolija kredita privredi označen je kao ESG (zeleni i socijalni aspekt). Finansirali smo investicije klijenata u vetroparkove, zelene zgrade, čist transport, te pomogli procese digitalizacije u školskom obrazovanju.

Takođe, blisko saradujemo sa Privrednom komorom i Udruženjem banaka Srbije na temu pospešivanja saradnje domaćih banaka po pitanju održivog finansiranja. Osim toga, fokus nam je i na digitalizaciji i procesima bez papira. U tom smislu, implementirali smo digitalne platforme bez papira za klijente za poslove upravljanja gotovinom, RaiffeisenOnLine, Infoportal i faktoring, što značajno doprinosi orijentaciji banke ka održivom poslovanju.

5. Održavanje trenutnog nivoa odličnih usluga, upravljanja odnosima i superiornog korisničkog iskustva:

- ✓ Dostupnost, savetovanje, znanje o proizvodima, itd, u okviru postojeće organizacione strukture, uz odličnu saradnju sa pozadinskim službama
- ✓ „**Small Ticket Lending**” pilot projekat u mid-market centru za kompetencije u Tatra banci: akvizicija novih klijenata u segmentu mid-market putem bržih i efikasnijih kreditnih procesa za male klijente/ limite
- ✓ **Inicijativa za optimizaciju kreditnog procesa:** inicirana je digitalizacija i automatizacija kreditnog procesa, polu-automatizacija finansijske analize na novoj digitalnoj platformi
- ✓ **Inicijativa za usklađenost poslovanja “Upoznaj svog klijenta” (“Know Your Customer” - KYC) – BCF** projekat, digitalna platforma za KYC/ otvaranje računa, poboljšanje postojećeg procesa za klijente grupacije.

6. Dalji razvoj proizvoda za upravljanje gotovinom – (Future CMI & web implementacija, rešenje za *Cash Management Billing*, Swift GPI)

Kvalitet odnosa sa klijentima

Izraženo poverenje i stabilnost saradnje između banke i njenih klijenata iz privrede bili su ključni faktor u prevazilaženju izazova prouzrokovanih još uvek nestabilnim i složenim tržišnim okruženjem. Svojim posvećenim pristupom, zasnovanim prvenstveno na kvalitetu, Raiffeisen banka će i u budućnosti ostati pouzdan dugoročni partner svojim klijentima. Ovo potvrđuje izuzetan rezultat ankete klijenata u pogledu parametra NPS (Net Promoter Score) izvršene tokom 2022. godine, gde je banka ostvarila NPS parametar od 69, sa stopom odgovora klijenata od 21%.

Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima

Poslovanje sa stanovništvom

U 2022. godini zabeležen je rast kreditne aktivnosti u segmentu stanovništva. Novi volumeni kreditnih proizvoda veći su za 7.6% u odnosu na 2021, a volumen isplaćenih stambenih kredita porastao je za oko 17% u 2022. u odnosu na 2021. godinu.

Digitalizacija i inovacije

Kao rezultat uspešne digitalne transformacije i kontinuiranih unapređenja kvaliteta usluga, i u 2022. godini zabeležen je rast broja aktivnih korisnika mobilnog bankarstva za oko 18%. Broj klijenata koji su realizovali kredit korišćenjem digitalnih kanala premašio je broj kredita ugovorenih kroz tradicionalne kanale, dok je broj digitalno akviziranih korisnika porastao za 113% u odnosu na prethodnu godinu, uprkos snažnoj konkurenciji u bankarskom sektoru.

Uz fokus na inovaciju i najbolje korisničko iskustvo, identifikovali smo da je jedan od ključnih činilaca digitalne transformacije – edukacija. Tokom 2022, svi zaposleni banke uspešno su završili trodnevnu obuku „Raiffeisen digitalna akademija“, koja je imala za cilj da im pomogne u usvajanju najvažnijih znanja novih principa agilnog poslovanja, kako bi osvestili način razmišljanja i rada koji omogućava da uspešnije predvidimo promene, fokusiramo se na klijente i spremno pristupimo osmišljavanju poslovanja koje je relevantno za budućnost.

„iKEŠ“ – prvi keš kredit na tržištu koji je potpuno onlajn za sve korisnike, bez obzira da li imaju račun u banci ili ne – predstavlja platformu banke za dalje skaliranje digitalnog kreditiranja. Nakon više od tri godine rada, preko 32.000 korisnika imalo je priliku da realizuje kredit pomoću „iKEŠ“-a, što je, uz unapred odobrene kredite, omogućilo da preko 50% prodaje keš kredita bude u potpunosti automatizovano u prethodnoj godini. „iKEŠ“ je dobitnik prestižne nagrade „Finovate 2020“ kao najbolja platforma za kreditiranje korisnika. Osim toga, „iKEŠ“ je izabran kao grupno rešenje, što je omogućilo da još tri banke iz Raiffeisen grupacije u međuvremenu ponude ovaj proizvod i svojim korisnicima.

Zahvaljujući intenzivnim i kontinuiranim unapređenjima, „iKEŠ“ je obogaćen novim opcijama i mogućnostima. Kao odgovor na tekuće makroekonomske trendove, ponuđeno je ugovaranje „iKEŠ“ kredita sa varijabilnom kamatnom stopom. Kako bi korisnici što jednostavnije i brže konsolidovali svoja dugovanja, omogućeno je refinansiranje pozajmica, kreditnih kartica i keš kredita, bez dodatne dokumentacije i bez dolaska u banku. Prateći globalne trendove internet trgovine i po uzoru na iKEŠ, u ponudi je i prvi potpuno onlajn potrošački „WEB“ kredit. Proizvod ima za cilj da dodatno olakša i podstakne internet kupovinu i dostupan je na 20 partnerskih internet prodavnica koje su vodeće u svojoj oblasti na tržištu.

Važan iskorak u digitalnoj ponudi i digitalnoj akviziciji korisnika ostvaren je i uvođenjem „iRačuna“, jedinstvenog digitalnog paketa na tržištu koji korisnicima omogućava otvaranje tekućeg računa za 15 minuta potpuno besplatno i potpuno onlajn. Uz „iRačun“, korisnici istog trenutka dobijaju digitalne platne kartice, što omogućava aktivaciju digitalnih novčanika kroz „RaiPay“ ili „Apple pay“ usluge. Slanjem na kućnu adresu posle nekoliko dana od otvaranja, korisnicima „iRačuna“ su na raspolaganju i standardne debitne kartice pomoću kojih mogu da vrše uplatu i podizanje gotovine na višenamenskim uređajima.

Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima

Poslovanje sa stanovništvom (nastavak)

Digitalizacija i inovacije (nastavak)

Mobilno bankarstvo predstavlja sve značajniji medij za svakodnevnu interakciju korisnika sa bankom, prvenstveno zahvaljujući komforu i uštedi vremena koje aplikacija omogućava. Iz tog razloga, posebna pažnja posvećena je daljim kontinuiranim unapređenjima aplikacije za mobilno bankarstvo, koja je među najbolje ocenjenim od strane korisnika na našem tržištu. U delu dinarskih plaćanja, korisnicima je omogućeno slanje novca na broj telefona pomoću usluge „Prenesi“, što eliminiše potrebu za poznavanjem i unošenjem broja računa primaoca koji su registrovani za navedenu uslugu. Korisnici koji imaju potrebu za slanjem novca u inostranstvo, to sada mogu da urade i samostalno u okviru mobilne aplikacije, kroz nekoliko jednostavnih koraka i bez dolaska u banku.

Nastavljen je i dalji rad na unapređenju rada četbota zasnovanog na veštačkoj inteligenciji u komunikaciji i pružanju usluga klijentima. Rezultati rada ogledaju se u povećanom broju konverzacija i registrovanih klijenata. Tokom 2022. godine, četbot je u proseku mesečno opslužio 55.000 korisnika, a zbog nove mogućnosti lakšeg i bržeg registrovanja – broj registrovanih klijenata se ove godine povećao za 25% u odnosu na prethodnu godinu.

Značajno ulaganje investirano je i u razvoj napredne analitike, gde je Raiffeisen banka a.d. ostvarila opipljiv uticaj na poslovanje sa stanovništvom (poput poboljšanog CEX za proaktivne ponude proizvoda ili uvođenja novih regularnih CRM kampanja) sa šest projekata već implementiranih u poslovne procese i još šest u fazama razvoja/testiranja i postala međunarodni pružalac analitičkih usluga na nivou cele RBI grupe. Proširena je mreža banaka u okviru Raiffeisen grupacije koje su korisnici analitičkih usluga AA tima iz Srbije, dok se skup pruženih aktivnosti proširio i na operacije analitičkih modela. Dodatne aktivnosti u ovom domenu u planu su i tokom 2023. godine.

Kako bi poboljšala korisničko iskustvo i unapredila odnose sa klijentima, banka je razvila platformu koja omogućava bankarskim službenicima još kvalitetnije pružanje usluge klijentima. Moderna web aplikacija pored bazičnih informacija pruža i veoma relevantne informacije/preporuke (npr. potrebu za nekim proizvodom ili uslugom, potrebu za proverom klijentovih kontakt podataka sa klijentom, itd) sa ciljem da klijent bude uslužen na najbolji mogući način. Aplikacija sadrži veći broj biznis modula koji omogućavaju nesmetan rad u multikanalnom okruženju, što, na primer, omogućava da klijent započne svoj zahtev za „iKeš“ onlajn, zatim da komunicira sa službenikom Kontakt centra i na kraju da kredit ipak realizuje u nekoj od naših filijala. Faktički, kompletna istorija komunikacije između klijenta i banke dostupna je službenicima banke, što klijentima omogućava da lakše dobiju brže i kvalitetnije usluge.

Pored već pomenute web aplikacije, banka je dalje investirala u CRM i digital segmente, gde su urađena značajna unapređenja i inovacije, kao što su: realizacija gotovinskog kredita na mobilnoj aplikaciji, kreiranje pravovremene relevantne ponude iz palete bančnih proizvoda i usluga, u realnom/blisko realnom vremenu, a na bazi potreba klijenta. Dodatno, u pilot fazi je i modul na mobilnoj aplikaciji koji klijentu omogućava grafički prikaz lične potrošnje sumarno po mesecima, po brendovima i drugim kategorijama.

Unapređenje procesa u ekspoziturama

U segmentu poslovanja sa stanovništvom, tokom 2022. godine nastavljen je proces digitalizacije ekspozitura i njihovo prebacivanje na agilni način rada. Operativna transformacija građena je na temeljima postavljenim prethodnih godina kroz snažan fokus na izmeštanje transakcija na digitalne kanale i višenamenske uređaje, te redovno uvođenje potpuno digitalnih proizvoda u ponudu ekspozitura. Na kraju 2022. godine, gotovo 90% ekspozitura je već prošlo kroz transformaciju modela operativnog rada.

Ekspoziture u agilnom konceptu funkcionišu bez ili sa ograničenom upotrebom klasičnih blagajni, a sa naglašenim održavanjem srdačnog ličnog pristupa u interakcijama sa klijentima. Nastavljen je trend uvođenja koncepta brend ambasadora, čija je primarna uloga da našim klijentima pruži prve informacije po pitanju proizvoda banke, kao i podršku ili dodatnu edukaciju za korišćenje digitalnih kanala i višenamenskih bankomata. Agilni treneri, kao nova uloga u ekspoziturama, kroz sprovođenje agilnih ceremonija i alata doprinose boljoj komunikaciji unutar tima i efikasnijoj organizaciji posla. Na kraju 2022. godine, više od polovine ekspozitura je svoje ceremonije uskladilo sa agilnim principima.

Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima

Poslovanje sa stanovništvom (nastavak)

Digitalizacija i inovacije (nastavak)

Unapređenje procesa u ekspoziturama (nastavak)

Novi način rada u ekspoziturama omogućio je zaposlenima da se dublje posvete potrebama klijenata, što je rezultiralo boljom produktivnošću zaposlenih u ekspoziturama po novom konceptu, kako po pitanju prodajnih rezultata, tako i po pitanju penetracije mobilnog bankarstva, kao i značajno višem stepenu zadovoljstva klijenata ali i zaposlenih.

Takođe, prateći potrebe klijenata i trendove koje nameće savremeni način života, krajem 2022. godine počelo je testiranje koncepta video komunikacije (komunikacije na daljinu, bez posete ekspozituri) u Mass segmentu. Ovom načinu komunikacije tek predstoji dalji razvoj, što kroz proširenje ponude proizvoda i usluga koje je moguće ugovoriti/obaviti preko ovog kanala, što kroz povećanje broja operatera koji će biti na raspolaganju klijentima koji se opredele za ovaj vid komunikacije. Na kraju 2022. godine, klijentima je na raspolaganju 10 operatera iz ekspozitura sa kojima mogu da komuniciraju na daljinu.

Premium bankarstvo

Tokom 2022. godine, fokus je ostao na transformaciji poslovnog modela Premium segmenta od filijala ka udaljenom pristupu, kako bi se usluga Premium bankarstva prilagodila očekivanjima novog i izmenjenog finansijskog tržišta. Usluga Premium Direct, koja klijentima omogućava da komuniciraju sa svojim ličnim bankarima putem video tehnologije i video poziva, bez dolaska u poslovnicu, zabeležio je rast od 35% u bazi klijenata u odnosu na 2021, Premium Direct dostigao je penetraciju od 65% baze klijenata u Premium segmentu, dok je 68% prodaje obavljeno „na daljinu“.

Video komunikacija adekvatno menja sastanke koji su se ranije održavali u filijalama uz pomoć različitih funkcionalnosti, kao što su pregled dokumenata/aplikacija, deljenje fajlova, zajednička pretraga, deljenje medijske biblioteke.

U cilju povećanja sigurnosti, kompletna komunikacija i deljenje fajlova između klijenta i banke prebačeno je sa i-mejla na inboks u aplikaciji mobilnog ili elektronskog bankarstva. Logovanjem i proverom svog inboksa, klijent može jednostavno da učita sva dokumenta, koja se zatim automatski dele sa njegovim ličnim bankarom.

Uveden je i nov napredni elektronski potpis baziran na dvofaktorskoj autentifikaciji klijenta preko jednokratne lozinke („one-time password“). Zadovoljstvo klijenata video sastancima izraženo NPS-om iznosi 65%.

Ukupna baza klijenata u poređenju sa prethodnom godinom porasla je za 18%, sa značajnom izmenom ponašanja klijenata i migracijom iz standardnih poslovnica na naš servis na daljinu – Premium DIRECT.

Tokom 2022. godine kreditiranje je bilo veoma intenzivno, uglavnom u segmentu stambenih kredita, što je dovelo do uvećanja kreditnog portfolija od 23% godina na godinu dok je portfolio depozita veći za 33%. Menjački poslovi Premium klijenata nastavljaju rast, te je u odnosu na prošlu godinu ostvaren rast od 56% u delu volumena i rast broja klijenata korisnika menjačkih psolova od 35%. Čak 99% svih transakcija obavlja se preko internet i mobilne aplikacije.

Godinu 2022. obeležio je početak primene alata pod nazivom „Financial Advisory“ - alat za tablet i desktop za predstavljanje konkurentne ponude vrednosti, proizvoda i usluga klijentima na profesionalniji način, a utisci klijenata su odlični, što pokazuje i visok NPS od 81%.

Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima

Poslovanje sa stanovništvom (nastavak)

Digitalizacija i inovacije (nastavak)

Razvoj Privatnog bankarstva

Usluga Privantog bankarstva uvedena je od juna 2020. godine, pod posebnim tržišnim imenom „Friedrich Wilhelm Raiffeisen“. Zasniva se na ličnom pristupu, punoj diskreciji i potragom za sveobuhvatnim finansijskim i bankarskim rešenjima, kao svojim osnovnim vrednostima. Naša ambicija je da klijentima obezbedimo najviši nivo usluge, da zaštitimo i uvećamo imovinu klijenta, čuvajući bogatstvo za buduće generacije dok istovremeno razvijamo jake dugoročne veze. Osim posvećenog ličnog bankara, opcijama za napredne bankarske usluge na daljinu, zatim Visa Infinite – prve metalne kartice u Srbiji specijalnog dizajna, kao i drugih prednosti, osnovna konkurentna prednost za naše klijente Privatnog bankarstva jeste savetodavna usluga po pitanju investiranja. Iskusni tim investicionih savetnika usmeren je na to da za klijentov investicioni profil odredi odgovarajuću alokaciju sredstava, korišćenjem znanja i resursa kako lokalno, tako i cele Raiffeisen grupacije, kroz ponudu adekvatnih proizvoda grupacije, kao i težnju ka konstantnom poboljšanju ponude investicionih proizvoda.

Ponuda naših proizvoda trenutno uključuje lokalne UCITS i alternativne investicione fondove, obveznice Vlade RS i strukturirane proizvode – sertifikate, po modelu strategije regulisanog investiranja, kao i kastodi i brokerske usluge za trgovanje na domaćem i većini stranih finansijskih tržišta, kao dodatni atribut.

Krajem 2022. godine, sredstva pod upravljanjem segmenta „Friedrich Wilhelm Raiffeisen“ dostigla su 346 miliona evra i uvećana su za 48% godina na godinu, kao rezultat rasta portfolija depozita od 68% i stabilnog stanja investicionog portfelja. Broj klijenata Privatnog bankarstva dostigao je 679 i uvećao se za 52% godina na godinu. Kako bi se uvećao nivo usluge, kvalitet naših finansijskih i investicionih usluga, tokom 2022. godine Raiffeisen banka je razvila alat „Financial Advisory“ kao platformu za profesionalno upravljanje potrebama klijenata i njihovom imovinom u Raiffeisen banci.

Mala preduzeća i preduzetnici

Segment poslovanja sa malim preduzećima i preduzetnicima realizovao je još jednu u nizu vrlo uspešnih poslovnih godina i jednu od najuspešnijih godina od kako postoji ovaj segment. Broj klijenata u 2022. godini povećan je za 21.8%, depoziti za 26%, a to je rezultiralo rastom prihoda za 40%. Uz dobar kvalitet portfolija i dobru kontrolu troškova rizika, segment je ostvario rast profita za 66.5% godina na godinu i ostvario rekordan profit od 18.7 miliona evra.

Da je Raiffeisen banka jedan od lidera u ovom segmentu dokazano je i ove godine. Naime, zadržali smo vodeću poziciju na tržištu po broju otvorenih računa novoosnovanih preduzeća u Srbiji i čak povećali tržišno učešće kod ovog parametra, tako da ono sada iznosi 29.3% kod dinarskih računa i čak 35.4% kod deviznih računa.

Segment poslovanja sa malim preduzećima i preduzetnicima nastavlja sa kontinuiranim poboljšanjem kvaliteta proizvoda i usluga sa akcentom na digitalizaciju, što se pokazalo kao jedina ispravna strategija, sa ciljem daljeg povećanja broja aktivnih klijenata kroz uvođenje novih kanala prodaje i novih segmenata klijenata. Naročiti uspeh postignut je u domenu mobilnog bankarstva za pravna lica – čak 93% klijenata u segmentu malih preduzeća i preduzetnika korisnici su mobilnog bankarstva. Broj korisnika aplikacije za mobilno bankarstvo za pravna lica premašio je broj od 50.000.

Naročiti uspeh postignut je u domenu mobilnog bankarstva za pravna lica – čak 93% klijenata u segmentu malih preduzeća i preduzetnika korisnici su mobilnog bankarstva. Broj korisnika aplikacije za mobilno bankarstvo za pravna lica premašio je broj od 50.000.

Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima

Poslovanje sa stanovništvom (nastavak)

Digitalizacija i inovacije (nastavak)

Kartično poslovanje

Banka nastavlja trend rasta i u segmentu kartičnog poslovanja, kako u pogledu izdavanja kartica, tako i u pogledu prihvata platnih kartica. Tokom 2022. godine nastavlja se sa konstantnim razvojem i usavršavanjem digitalnog plaćanja putem digitalnih novčanika za korisnike Android i iOS mobilnih telefona i uređaja.

Banka je ponudila sopstveno rešenje za plaćanje putem Android mobilnih telefona pod nazivom RaiPay, ali je takođe omogućila registraciju i korišćenje platnih kartica kroz Apple Pay novčanik. RaiPay aplikacija unapređena je u pogledu sigurnosti, uvedena je biometrija kao način autentifikacije korisnika, pregled dnevnih limita, raspoloživo stanja, blokada i deblokada platne kartice kao i „show PIN” funkcionalnost sa pregledom detalja o kartici.

Pored RaiPay i Apple Pay platnih aplikacija za korisnike Visa i Mastercard platnih kartica, banka je uvela i plaćanje putem Garmin Pay aplikacije za korisnike Visa kartica koji poseduju Garmin satove. Uvođenjem navedenih rešenja, banka je dospela u sam vrh segmenta digitalnih plaćanja na tržištu Srbije.

Banka ima u ponudi mnoge pogodnosti za korisnike kreditnih kartica, a kao jedna od najznačajnijih je i tzv. trenutno izdavanje kartice (instant card issuing), što je ujedno i jedinstvena usluga na tržištu – kompletan proces odobravanja i izdavanja kreditne kartice odvija se u roku od 15 minuta, sa samo jednim dolaskom klijenta u filijalu. Snažan fokus na korisnike kreditnih kartica doveo je banku do tržišnog učešća od 22% u pogledu plasmana po kreditnim karticama.

Broj POS terminala kontinuirano raste, u 2022. godini povećan je za 9%, a kada se posmatraju transakcije i promet, beleži se rast od 27% u broju transakcija i skoro 40% u prometu. Takođe, zabeležen je rast i u mreži trgovaca koji se opredeljuju za elektronsku trgovinu (e-commerce), 10% odnosu na prethodnu godinu, što je doprinelo rastu od blizu 80% u prometu.

Sektor sredstava i investicionog bankarstva

Sektor sredstava i investicionog bankarstva značajno je doprineo ostvarenju ukupnih rezultata banke i očuvanju liderske pozicije na tržištu u 2022. godini. Banka je tokom cele godine imala visok nivo dinarske i devizne likvidnosti kao rezultat profesionalnog upravljanja sredstvima banke.

Tržište novca, trgovanje devizama i upravljanje aktivom i pasivom banke

Narodna banka Srbije (NBS) je i u 2022. godini nastavila sa monetarnom politikom targetiranja stope inflacije. Usled rasta inflacije koja je bila podstaknuta globalnom energetsom krizom, NBS je primenila restriktivnu monetarnu politiku kroz povećanje repo stope na reverznim repo aukcijama i povlačenjem viška likvidnosti iz bankarskog sektora. Međutim, sa izlaskom bazne inflacije iz inflacionog targeta u aprilu 2022, NBS je počela da povećava referentnu kamatnu stopu, koja je u tom trenutku bila na nivou od 1%, na 5% na kraju 2022. godine.

Inflacija je ubrzala rast na nivo od 15,1% u 2022. Godini, u poređenju sa rastom od 7,9% u 2021. godini. Tako visoka inflacija je u najvećoj meri posledica rasta cena nafte i gasa na globalnim tržištima u prvom delu godine, a zatim cena veštačkih đubriva i cena hrane, usled druge sušne godine u zemlji, koja je doprinela smanjenju prinosa određenih kultura.

Sektor sredstava i investicionog bankarstva (nastavak)

Tržište novca, trgovanje devizama i upravljanje aktivom i pasivom banke (nastavak)

Kurs dinara prema evru je u 2022. godini bio stabilan i kretao se u rasponu od 117,76 do 117,27. Stabilnost u uslovima energetske krize obezbeđena je pojačanim prilivom stranih direktnih investicija i doznaka, kreditnom aktivnošću, kao i deviznim intervencijama NBS, koje su iznosile 1.0 milijardu evra (neto kupovina), u odnosu na 645 milion evra u 2021. godini.

Ukupan promet na međubankarskom tržištu povećan je sa 10,88 milijardi evra u 2021. godini na 15,35 milijardi evra u 2022. godini. NBS je u toku 2022. godine intervenisala sa 5,54 milijarde evra (od čega se 2,27 milijardi evra odnosi na prodaju, a 3,27 milijardi evra na kupovinu deviza).

Raiffeisen banka je bila među vodećim bankama u trgovanju devizama i efektivnim stranim novcem na međubankarskom deviznom tržištu i u 2022. godini. Sektor sredstava Raiffeisen banke ostvario je tržišno učešće od 18,25% u trgovanju sa korporativnim klijentima, čime je ostvario lidersku poziciju na tržištu.

Narodna banka Srbije je u cilju podrške finansijskom sistemu organizovala dvonedeljne i tromesečne devizne svop aukcije (do 1. avgusta), kao i bilateralne svop transakcije sa bankama, te je time obezbedila dodatnu deviznu i dinarsku likvidnost po povoljnijim kamatnim stopama. Takođe, ovim je Narodna banka preventivno delovala i na stabilizaciju stopa na novčanom tržištu.

Odnosi sa finansijskim institucijama

Tokom godine, Raiffeisen banka nastavila je da održava i dodatno unapređuje saradnju sa međunarodnim i domaćim finansijskim institucijama, u cilju negovanja dugoročnog partnerstva koji smatra od suštinskog značaja za razvoj i uspešnost zajedničkog poslovanja.

Uz podršku Raiffeisen Bank International, kao odraza duge i dokazane tradicije u radu, banka je uspela da bude značajan i pouzdan partner, kao i da izuzetno profesionalno ispunjava potrebe i zahteve klijenata.

U 2022. godini, Raiffeisen banka je potpisala Sporazum o garanciji kreditnog portfolija sa Američkom razvojnom finansijskom korporacijom (DFC) u iznosu od 80 miliona USD, koja ima za cilj pružanje podrške finansiranju male privrede; razvoj i povećanje likvidnosti mikro, malih i srednjih preduzeća, poljoprivrednih gazdinstava, kao i preduzeća koja vode žene i mladi u biznisu; pružanje podrške ugroženim socijalnim grupama i ulaganje u zeleno finansiranje koje predstavlja sve važniji faktor u globalnim naporima za očuvanje životne sredine, naročito u svetlu posledica krize koju su izazvali pandemija virusa kovid-19, kao i ostali negativni faktori uzrokovani dešavanjima na globalnom tržištu.

Kao rezultat saradnje sa Evropskim investicionim fondom (EIF), banka je i u 2022. godini nastavila da kroz garancijske šeme InnoFin, COSME i COSME digitalisation, finansiranu od strane EU, pruži značajnu podršku malim i srednjim preduzećima uz relaksirane uslove obezbeđenja namenjene za obrtna sredstva i ulaganja u dugoročne inovativne poslovne poduhvate, sa akcentom na oblast digitalizacije poslovnih procesa, kao i kovid-19 podrške.

Sektor sredstava i investicionog bankarstva (nastavak)

Brokersko-dilerski poslovi

Na tržištu državnih obveznica početkom godine vladao je blagi optimizam. Država je uspešno prodavala novu dvogodišnju dinarsku obveznicu sa dospećem januar 2024, za koju je tražnja na aukcijama bila velika. Prinos na aukciji u januaru bio je 2,75%, da bi se na sledećoj aukciji u februaru spustio na 2,65%. Sa martom nastupa istorijska korekcija nivoa prinosa. U roku od dva meseca prinosi na državne obveznice Republike Srbije skočili su za 200-400 bps sa minimalnim prometima. Pomenuta jan24 RSD obveznica je na poslednjoj aukciji u novembru bila 4,35%, iako je tada imala skoro godinu dana do dospeća.

Ministarstvo finansija je u junu reotvarilo dospeće feb28 sa dodatnih 25 milijardi RSD koji su prodati u toku godine na 6,80%, dok je u avgustu organizovalo aukciju 12m trezorskih zapisa u vrednosti od 33 milijarde RSD koje su kupile domaće banke na prvoj aukciji u avgustu na 3,90%.

Tokom godine strani investitori bili su na strani prodaje u cilju smanjenja izloženosti u dinarskim obveznicama, tako da je njihovo učešće smanjeno sa 17,9% na kraju 2021. na 14,1% u novembru 2022, što predstavlja istorijski minimum. Iako su prometi bili na istorijskom minimumu, Raiffeisen banka se pokazala kao pouzdan partner domaćim i stranim investitorima.

Suočeno sa rastućim stopama i nepovoljnim okolnostima, Ministarstvo finansija odlučilo se za prodaju obveznica kroz dva privatna plasmana, odnosno direktnom pogodbom sa investitorima. Na ovaj način obezbeđeno je 690 miliona evra. Zajedno sa aukcijama denominovanim u dinarima, Ministarstvo finansija uspelo je da obezbedi potrebna sredstva za refinansiranje obaveza u 2022. godini.

Oba indeksa Beogradske berze zabeležila su skroman rast, Belex15 za 0,47% a Belexline za 1,65%, dok je vrednost ostvarenog prometa manja za 7% nego u 2022. godini.

Kastodi usluge

Poslovnu godinu najviše je obeležio rad na usklađivanju sa novim Zakonom o tržištu kapitala svih institucija na tržištu. Saglasno usvojenoj strategiji i akcionom planu Ministarstva finansija Republike Srbije, krajem 2021. godine donet je zakon sa ciljem stvaranja povoljnog ambijenta za kreiranje i razvoj finansijskih instrumenata koji se nude na tržištu kapitala, te uvođenja veće transparentnosti i odgovornosti u poslovanju, kako za domaće, tako i za strane investitore.

Na nivou grupe aktivirana je „Global Investo Gate” usluga koja omogućava pristup informacijama preko 25.000 investicionih fondova. Na tržištu centralne i istočne Evrope, naša grupa posvećuje posebnu pažnju obezbeđenju kvaliteta usluga.

Istraživanja

Mreža analitičara Raiffeisen grupacije – „Raiffeisen Research”, nastavila je sa radom na unapređenju opšteg razumevanja ekonomskih tokova u periodu nastavka zdravstvene krize nezapamćenih razmera uzrokovane širenjem virusa kovid-19. Redovnim slanjem izveštaja „COVID-19 Economic Update CEE”, informisali smo klijente o merama (finansijskim i regulativnim) koje su donosile vlade kod nas i u regionu. Dalje, kroz izveštaje „COVID-19 and Economic Update” po zemljama, „COVID-19 Compendium Global Markets” i „COVID-19 CEE Compendium”, redovno smo izveštavali o dešavanjima na globalnim finansijskim tržištima uzrokovanim ovom krizom, te doprineli celishodnijem sagledavanju lokalnih ekonomskih trendova u okviru naših publikacija („Short Note”, te kvartalni izveštaj i mesečni „Ekonomski izveštaj”).

Redovnim praćenjem i temeljnom analizom ključnih indikatora, promptno se izveštavalo o ključnim makroekonomskim indikatorima („Research Alert”), a zatim su se, u skladu sa novim tendencijama, adekvatno prilagođavali modeli razvijeni za procenu budućih ekonomskih tokova.

Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd - pregled ključnih aktivnosti

Raiffeisen Future a.d. Beograd, DUDPF upravlja sa dva dobrovoljna penzijska fonda – DPF: Raiffeisen Future i Raiffeisen Euro Future.

Raiffeisen Future DPF ima promenljivu valutnu strukturu i pretežno ulaže imovinu u dužničke hartije od vrednosti. Fond uspešno posluje od 2007. godine sa prinosom od početka poslovanja od 7,11% na godišnjem nivou, zaključno sa 31.12.2022. Vrednost investicione jedinice fonda na dan 31.12.2022. godine iznosi 2.998,33 dinara. Neto imovina fonda na dan 31.12.2022. iznosi 5,8 milijardi dinara.

Raiffeisen Euro Future DPF počeo je sa radom 2015. godine. Fond je namenjen svim klijentima koji žele da njihova dugoročna štednja bude investirana u evro denominovane hartije od vrednosti. U skladu sa investicionom politikom, 99% imovine ulaže se u evro denominovane investicione instrumente, dok 1% imovine čine dinarska sredstva na računu fonda. Ostvaren prinos od početka poslovanja fonda na dan 31.12.2022. godine iznosi 2,05% u evrima na godišnjem nivou. S obzirom na to da se imovina fonda ulaže isključivo u evro denominovane hartije od vrednosti, relevantan prinos za članove fonda je prinos izražen u evro valuti. Neto imovina fonda na dan 31.12.2022. iznosi 618 miliona dinara.

Ukupan broj članova koji štedi u oba fonda iznosi 46.447.

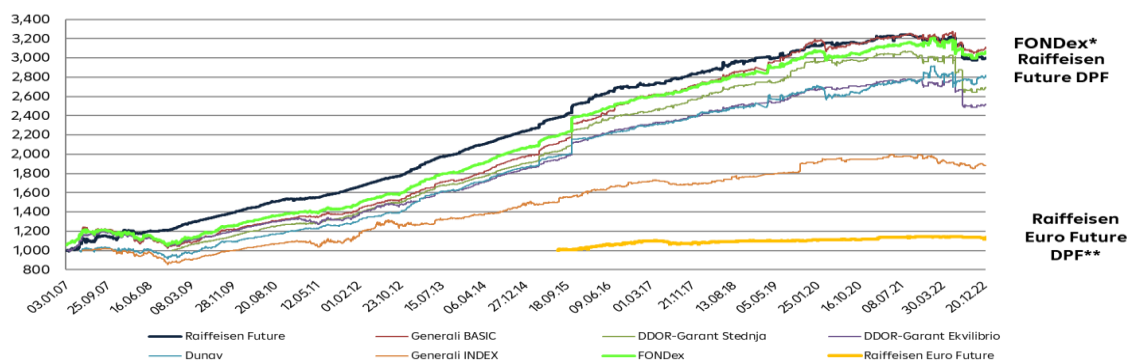
U 2022. godini Društvo je ubeležilo najveće neto prilive (uplate umanjene za isplate doprinosa) u oba fonda zajedno, u industriji. Činjenica da Društvo upravlja sa dva fonda koja se razlikuju po svojoj valutnoj strukturi značajno je doprinela pozitivnim rezultatima kada je reč o uplatama članova fondova. Stabilnosti uplata članova doprineo je i poslovni model Društva sa fokusom na razvoj prodaje preko mreže Raiffeisen banke, kao i na rast učešća individualnih uplata.

Tržišno učešće neto imovine oba fonda kojima Društvo upravlja iznosi 13,2%.

Visok kvalitet usluge članovima DPF Raiffeisen Future i Raiffeisen Euro Future pruža tim profesionalaca sa dugogodišnjim iskustvom u industriji. Takođe, članovima su na raspolaganju 382 profesionalca licencirana od strane Narodne banke Srbije u 82 filijale Raiffeisen banke širom Srbije.

Članovi mogu birati između dva fonda sa različitom investicionom politikom u pogledu valutne strukture, ili pak mogu ulagati u oba fonda istovremeno.

GRAFIKON FONDEX

* Indeks FONDEX – jedinstveni pokazatelj trenda kretanja investicionih jedinica svih DPF

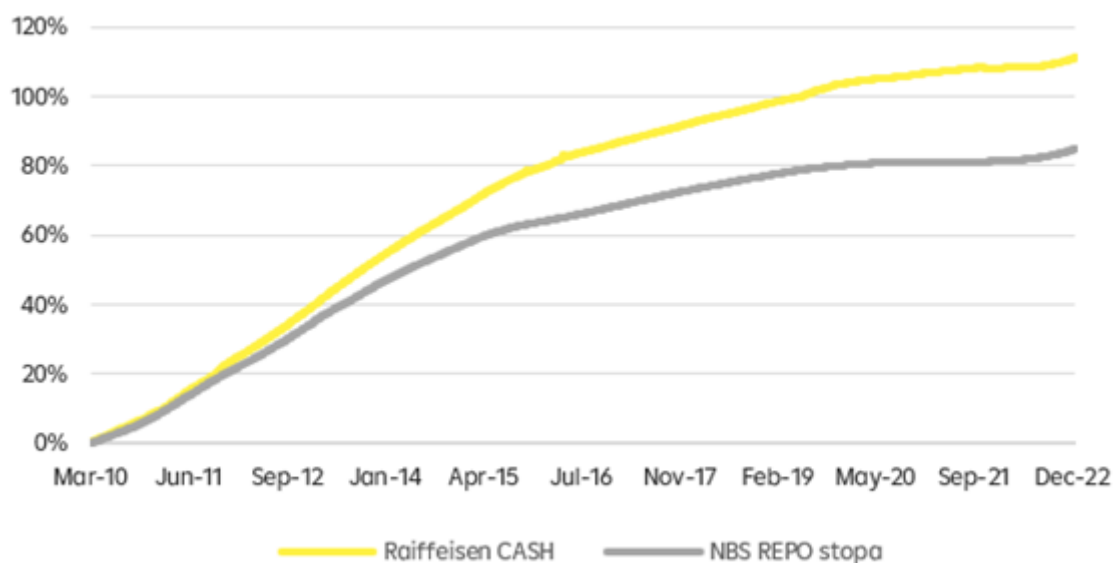
**Fond je počeo da posluje 24.07.2015. godine. Početnu vrednost investicione jedinice od RSD 1.000 propisuje Narodna banka Srbije.

Izvor podataka za vrednosti FONDEX-a i investicionih jedinica: Narodna banka Srbije www.nbs.rs

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest d.o.o., Beograd - pregled ključnih aktivnosti

Raiffeisen INVEST a.d. Beograd Društvo za upravljanje je i u 2022. godini potvrdilo lidersku poziciju na tržištu investicionih fondova u zemlji i pored velike nestabilnosti na tržištima uzrokovane rusko-ukrajinskim sukobom, negativnih uticaja inflatornih kretanja i očekivanog ulaska ekonomija sveta u recesiju, odnosno faktora koji su uzrokovali značajno povlačenje sredstava investitora i uticaj na prinose fondova. Krajem 2022. godine, vrednost imovine pod upravljanjem Društva za upravljanje iznosila je oko 325 miliona evra, uz tržišno učešće od oko 60% u odnosu na ukupnu vrednost neto imovine svih fondova u zemlji, koja je usled navedenih faktora smanjena za oko 17% i iznosila je oko 545 miliona evra.

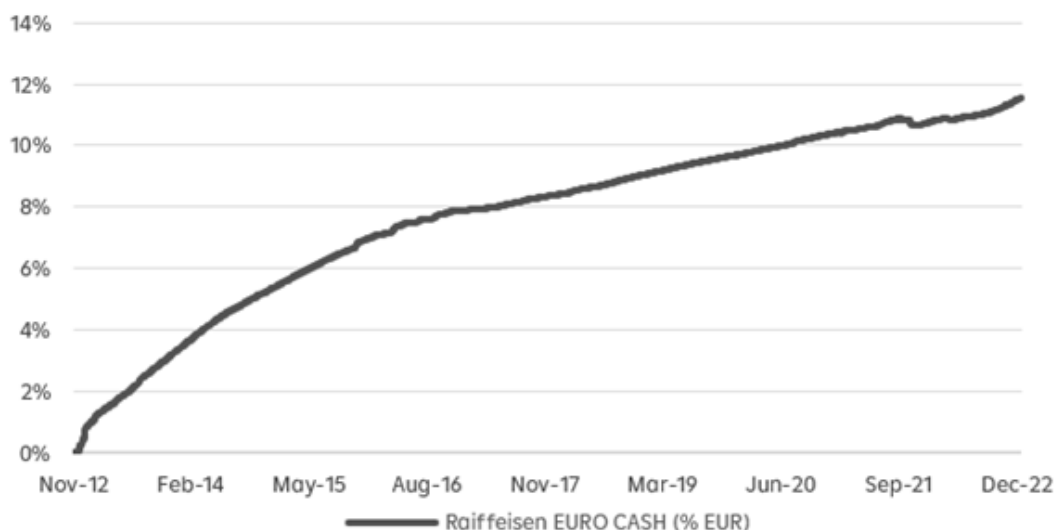
UCITS fond **Raiffeisen CASH – novčani fond**, ulaganjem u instrumente tržišta novca i dinarske novčane depozite je u 2022. godini ostvario godišnji prinos od 1,50% (u dinarima), a neto imovina fonda je na kraju godine iznosila oko 77 miliona evra u dinarskoj protivvrednosti.

Grafikon 15: Kretanje prinosa fonda Raiffeisen CASH

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest d.o.o., Beograd - pregled ključnih aktivnosti (nastavak)

UCITS fond **Raiffeisen EURO CASH – novčani fond**, ulaganjem u instrumente tržišta novca i novčane depozite kod banaka **denominovane u evrima**, je za svoje članove obezbedio likvidnost na najvišem mogućem nivou i ostvarenje godišnjeg eurskog prinosa od 0,75% (u evrima). Neto imovina fonda je na kraju 2022. godine iznosila oko 222 miliona evra, a ovaj fond zadržao je poziciju najvećeg UCITS fonda u zemlji.

Grafikon

16: Kretanje prinosa fonda Raiffeisen EURO CASH

UCITS fond **Raiffeisen WORLD** organizovan je avgusta 2010. godine kao fond akcija, ali je u septembru 2015. godine promenjena vrsta fonda u **balansirani fond**, sa strategijom ulaganja u različite klase imovine, odnosno tzv. „multi-asset“ strategijom investiranja većinom u akcije i obveznice razvijenih zemalja i zemalja u razvoju, a u cilju ostvarivanja **pozitivnog prinosa u dugom roku**, ali i uz prihvatanje **umerenog rizika**. Prinos ovog UCITS fonda je tokom 2022. godine bio pod uticajem negativnih kretanja na tržištu kapitala, tako da je fond u 2022. godini ostvario negativan godišnji prinos od -12,1% (u evrima), a vrednost neto imovine fonda je na kraju 2022. godine iznosila približno 10,6 miliona evra.

Grafikon 17: Kretanje prinosa fonda Raiffeisen WORLD

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest d.o.o., Beograd - pregled ključnih aktivnosti (nastavak)

UCITS fond **Raiffeisen BOND**, organizovan u septembru 2021. godine kao **prihodni, odnosno obveznički UCITS fond**, sa ciljem da svojim članovima omogući da ulaganjem u ovaj fond u periodu dužem od godinu dana, kao i uz prihvatanje umerenog rizika, ostvare pozitivan prinos zaradom od kamata na novčane depozite i promene cena dužničkih hartija od vrednosti i instrumenata tržišta novca u koje je imovina ovog fonda uložena. Fond je u 2022. godini pod uticajem rasta prinosa na dužničke hartije od vrednosti, odnosno posledično pada njihove vrednosti, u 2022. godini ostvario negativan prinos od -6,55% (u evrima), a vrednost neto imovine fonda je na kraju 2022. godine iznosila približno 4,4 miliona evra.

Grafikon 18: Kretanje prinosa fonda Raiffeisen BOND

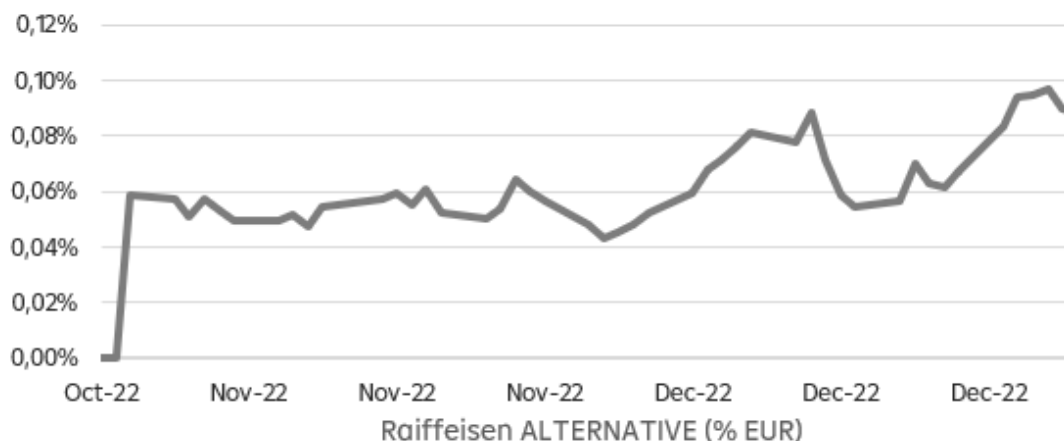
Tokom 2022. godine, Društvo za upravljanje organizovalo je fond **Raiffeisen GREEN**, **prvi ESG fond i prvi prateći UCITS fond u Srbiji**, čiji je investicioni cilj da svojim članovima omogući učešće u ostvarivanju pozitivnog prinosa glavnog UCITS fonda **Raiffeisen Sustainable Solid**, **balansiranog UCITS fonda** (kojim upravlja Društvo za upravljanje Raiffeisen Kapitalanlage-Gesellschaft m.b.H. Beč, Austrija), a čiji je investicioni cilj ostvarivanje redovnih prihoda ulaganjima u hartije od vrednosti i instrumente tržišta novca izdavalaca koji su ocenjeni kao održivi na osnovu socijalnih, ekoloških i etičkih kriterijuma, tj. ispunjavaju ESG kriterijume. U skladu sa navedenim, ovaj fond je posebno pogodan za investitore koji žele stabilna, globalno diversifikovana ulaganja na tržištu kapitala i istovremeno žele da podrže održive poslovne procese koji ispunjavaju ESG kriterijume.

Grafikon 19: Kretanje prinosa fonda Raiffeisen GREEN

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest d.o.o., Beograd - pregled ključnih aktivnosti (nastavak)

Takođe, tokom 2022. godine, Društvo za upravljanje je od Komisije za hartije od vrednosti Republike Srbije dobilo odobrenje za upravljanje i alternativnim investicionim fondovima i, u skladu s tim, krajem oktobra uspešno završilo organizovanje prvog otvorenog alternativnog investicionog fonda sa javnom ponudom **Raiffeisen ALTERNATIVE**, koji je, u skladu sa investicionom politikom, namenjen investitorima koji žele da ostvare pozitivan prinos kroz jedinstveni koncept alternativnog investiranja, kroz izlaganje **globalnom tržištu akcija (koje, uz finansijske kriterijume, ispunjavaju i ESG kriterijume)**, kao i kroz investiranje u druge fondove koji ulažu u robe i nekretnine. Vrednost neto imovine ovog fonda je na kraju 2022. godine iznosila približno 11,3 miliona evra.

Grafikon 20: Kretanje prinosa fonda Raiffeisen ALTERNATIVE

Raiffeisen INVEST planira da i u 2023. godini nastavi sa investicionim aktivnostima kako bi, odgovornim i profesionalnim upravljanjem, klijentima Raiffeisen banke omogućio da kroz ulaganje u investicione fondove, ostvare odgovarajući prinos u skladu sa investicionim ciljevima, zavisno od stepena rizika koji su spremni da prihvate i vremenskog horizonta investiranja.

Raiffeisen Leasing

Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd je 30.09.2022. godine pripojio CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd, što je deo procesa integracije Crédit Agricole Srbija, koja počev od 02.09.2022. godine posluje pod imenom RBA banka a.d. Novi Sad, sa Raiffeisen bankom a.d. Beograd.

Spajanje dve kompanije sprovedeno je uspešno u svim segmentima poslovanja, čime je povećana granulacija portfolija i unapređena diversifikacija i disperzija rizika.

Pomenutom akvizicijom, ukupan portfolio je povećan i dostigao je nivo od 218.999 miliona evra.

Lizing industrija je 2022. godine zabeležila značajan rast plasmana, posebno u segmentu putničkih i lakih dostavnih vozila.

Raiffeisen Leasing je pratio razvoj lizing industrije, gde je pre svega bio usmeren na finansiranje vozila i tokom 2022. godine postigao ukupnu vrednost novih plasmana u vrednosti od 94.98 miliona evra.

Raiffeisen Leasing je tokom 2022. godine pokazao jasnu opredeljenost ka negovanju i razvijanju dugoročnih odnosa sa svojim klijentima, što se ogleda u konstantnom unapređenju proizvoda i usluga. Kako bi svojim klijentima ponudio još atraktivnije uslove, Raiffeisen Leasing je posebnu pažnju posvetio daljem jačanju partnerskih odnosa sa mrežom najznačajnijih dilera, kao i razvijanju strateške saradnje sa najprodavanijim automobilskim brendovima u Srbiji kroz niz zajedničkih akcija.

Raiffeisen Leasing (nastavak)

Takođe, posebna pažnja usmerena je na konstantno unapređenje procesa sa ciljem povećanja efikasnosti i smanjenja troškova.

Društveno odgovorno ponašanje je princip ugrađen u strategiju poslovanja, budući da Društvo želi da etički i odgovorno pristupi svim segmentima društva, poslovne zajednice i okoline u kojoj posluje. Pomoć je uvek usmerena ka institucijama i pojedincima kojima je najpotrebnija.

Društvo ulaže napore u cilju očuvanja zdravog okruženja u kome posluje, tako da se vodi računa o uštedi energije, reciklaži papira i elektronskog otpada. Pitanje poslovne etike je takođe veoma važno i zato su osnovni principi našeg poslovanja transparentnost i etičnost u radu, kvalitetna usluga i konstantna briga o klijentima, uz poštovanje važeće regulative i integriteta konkurencije.

Raiffeisen Leasing intezivno radi na unapređenju svih internih procesa u različitim oblastima, posebno u delu razvoja softverskih alata koji su klijentski orijentisani, a u cilju optimizacije i digitalizacije procesa.

Očuvanje jedne od vodećih pozicija na tržištu, postizanje optimalnog balansa između rasta obima poslovanja i održavanja troškova rizika i profitabilnosti na adekvatnom nivou, jačanje saradnje sa postojećim klijentima, dilerima i osiguravajućim kućama, te stalno unapređenje i kreiranje proizvoda u skladu sa visokim standardima, predstavljaju ključne ciljeve koje je Raiffeisen Leasing odredio za 2023. godinu.

Finansijski položaj i rezultati poslovanja

Konsolidovani bilans uspeha za 2022. godinu

U nastavku su prikazane ključne pozicije konsolidovanog bilansa stanja i konsolidovanog bilansa uspeha, koje su od ključnog značaja za razumevanje finansijskog položaja i rezultata poslovanja Grupe.

U hiljadama RSD	Napomena	2022.	2021.
Prihodi od kamata	6, 3(b)	18.771.752	10.445.174
Rashodi kamata	6, 3(b)	(1.461.943)	(344.140)
Neto prihod po osnovu kamata		17.309.810	10.101.034
Prihodi od naknada i provizija	7, 3(c), 2(i)	16.492.307	10.069.475
Rashodi naknada i provizija	7, 3(c), 2(i)	(4.794.917)	(2.760.386)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		11.697.390	7.309.089
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	5, 3(d)	2.325.698	58.867
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	3(j)	(379.957)	(22.852)
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika	3(e)	(1.830.752)	957.913
Neto prihod/(rashod) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	8, 3(a), 2(i)	84.184	(800.797)
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	9, 3(j)	(2.313.173)	(641.380)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	10	130.561	415.704
Ostali poslovni prihodi	10	157.146	71.301
Ukupan neto poslovni prihod		27.180.906	17.448.879
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	11, 20, 21, 3(y)	(6.144.930)	(3.591.612)
Troškovi amortizacije	3(h), 3(p), 3(q)	(1.901.000)	(1.274.666)
Ostali prihodi	12.1	700.364	249.490
Ostali rashodi	12.2	(7.284.102)	(4.848.132)
Dobitak pre oporezivanja		12.551.238	7.983.959
Porez na dobitak	13, 3(i)	(1.811.597)	(1.027.098)
Dobitak/ (gubitak) po osnovu odloženih poreza	13, 3(i)	49.054	26.847
Dobitak nakon oporezivanja		10.788.695	6.983.708
Dobitak koji pripada matičnom entitetu		10.788.695	6.983.708
Dobitak koji pripada vlasnicima bez prava kontrole		-	-

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembar 2022. godine

U hiljadama RSD	Napomena	31.12.2022.	31.12.2021.
Aktiva			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	14, 3(k)	137.789.502	90.618.192
Potraživanja po osnovu derivata	15, 3(l)	52.048	13.669
Hartije od vrednosti	16, 3(l), 3(o)	95.631.346	88.625.239
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	17, 3(l), 3(n)	22.667.243	22.454.801
Kredit i potraživanja od komitenata	18, 3(l), 3(n)	384.745.529	231.599.562
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	3(k), 3(n), 4(c)	166.249	586.824
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	19	137	137
Nematerijalna imovina	22, 3(p)	3.108.273	986.205
Nekretnine, postrojenja i oprema	20, 3(h), 3(q)	8.701.872	6.017.018
Investicione nekretnine	21	66.829	-
Tekuća poreska sredstva	3(i)	-	-
Odložena poreska sredstva	23, 3(i)	696.164	493.885
Ostala sredstva	24	2.148.168	1.008.591
Ukupno aktiva		655.773.359	442.404.123
Pasiva			
Obaveze			
Obaveze po osnovu derivata	3(l)	94.536	9.220
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	25, 3(s)	29.447.116	11.493.335
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	26, 3(s)	538.427.371	366.617.048
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	3(l), 3(m)	1.273.246	58.837
Subordinirane obaveze	27	9.044.765	-
Rezervisanja	28, 3(t)	3.095.278	2.468.372
Tekuće poreske obaveze	13, 3(i)	876.709	280.556
Ostale obaveze	29	5.939.959	2.754.032
Ukupno obaveze		588.198.979	383.681.400
Akcijski kapital	30, 3(v)	27.466.158	27.466.158
Dobitak	30, 3(v)	10.872.128	7.774.538
Rezerve	30, 3(v)	29.236.094	23.482.027
Ukupno kapital		67.574.380	58.722.723
Ukupno pasiva		655.773.359	442.404.123

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Neto prihod po osnovu kamata obuhvata:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od kamata		
Narodna Banka Srbije	284.383	67.299
Banke		
- domaće	51.419	7.980
- strane	300.723	1.560
Privreda	6.912.253	3.460.787
Javni sektor	2.919	3.322
Stanovništvo	9.349.411	5.199.268
Hartije od vrednosti	1.813.371	1.672.057
Strana lica	57.273	32.901
	18.771.752	10.445.174
Rashodi od kamata		
Banke		
- domaće	(123.759)	(2.017)
- strane	(980.656)	(200.762)
Privreda	(113.093)	(36.257)
Javni sektor	(22.681)	(693)
Stanovništvo	(89.729)	(25.463)
Hartije od vrednosti	(105.924)	(46.496)
Strana lica	(26.101)	(32.452)
	(1.461.943)	(344.140)
Neto prihod po osnovu kamata	17.070.785	10.101.034

U prihodima od kamate za 2022. godinu sadržan je i prihod od nakanda koje čine integralni deo efektivne kamatne stope u iznosu od RSD 577.252 hiljada (2021.: RSD 395.319 hiljada)

Neto prihod po osnovu naknada i provizija obuhvata:

U hiljadama RSD	2022	2021
Prihodi od naknada i provizija		
Naknade od zastupanja u osiguranju	515.062	261.245
Naknade po osnovu korišćenja kartica i održavanje tekućih računa	3.458.918	2.755.016
Naknade po osnovu platnog prometa	2.979.287	1.022.227
Naknade po osnovu garancija	593.770	414.158
Naknade za nostro i loro doznake	813.335	547.061
Naknade za odobravanje, obradu i administriranje (OL)	184.783	97.961
Naknade od učešća u prodaji na POS terminalima	795.108	562.295
Naknade za troškove opomena	109.978	88.126
Naknade za gotovineske uplate/isplate	28.774	31.293
Naknade po osnovu posredovanja-lizing i inv.fondovi	195.022	268
Naknade za usluge trgovanja HoV	36.064	45.719
Naknade za Kreditni biro	47.591	48.861
Ostale naknade i provizije	1.110.929	1.108.374
Prihodi nastali u realizovanim transakcijama kupovine i prodaje deviza	6.853.325	3.086.971
	17.721.946	10.069.575

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

U hiljadama RSD	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Rashodi naknada i provizija		
Naknade po osnovu platnog prometa u zemlji	(305.423)	(200.736)
Naknade po osnovu platnog prometa u inostranstvu	(1.832.071)	(1.268.863)
Naknade po osnovu osiguranja kredita	(133.618)	(140.488)
Naknade po osnovu MIGA garancije	(92.459)	(93.150)
Naknade za Kreditni biro	(75.099)	(81.820)
Naknada za slanje SMS poruka klijentima	(47.290)	(42.321)
Ostale naknade i provizije	(511.629)	(321.727)
Naknade po osnovu ugovora o posredovanju	(242.698)	(39.252)
Rashodi od realizovanih transakcija kupovine i prodaje deviza	<u>(1.554.630)</u>	<u>(572.029)</u>
	(4.794.917)	(2.760.386)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	<u>11.697.390</u>	<u>7.309.189</u>

Neto prihod/(rashod) po osnovu umanjenja obezvređenja / (obezvređenja) finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju:

U hiljadama RSD	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava	12.634.333	8.151.027
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	1.818.642	1.631.806
Prihodi od naplaćene kamate po obezvređenim kreditima	37.146	25.259
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	561.943	593.370
Dobici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	-	4.143
	<u>15.052.064</u>	<u>10.411.660</u>
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Rashodi obezvređenja finansijskih sredstava	(15.141.354)	(9.268.619)
Rashodi obezvređenja kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(2.107.184)	(1.571.521)
Rashodi po osnovu obezvređenih kredita	(52.273)	(55.153)
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja	(64.237)	(143.049)
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	(189)	(14.698)
	<u>(17.365.237)</u>	<u>(11.053.040)</u>
Neto prihod/(rashodi) po osnovu umanjenja obezvređenja / (obezvređenja) finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	<u>(2.313.173)</u>	<u>(641.380)</u>

U toku 2021 godine. usled pandemije COVID -19 i negativnog uticaja na poslovanje privrednih subjekata, Grupa je procenila i prilagodila svoje modele obračuna obezvređenja, usled čega je posledično došlo do povećanja rashoda po osnovu umanjenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti.

U skladu sa odredbama Moratorijuma koje su sprovedene u toku 2021 godine. a zbog promena ugovornih elemenata koje su izazvale promene u budućim novčanim tokovima u otplanim planovima odgovarajućih zajmova. Grupa je obračunala modifikacije u iznosu od RSD 10.555 hiljada . U toku 2022. godine, Grupa nije imala evidentirane modifikacije usled promene u budućim tokovima u otplatnim planovima zajmova.

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Neto dobiti/gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti obuhvataju:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Neto dobitak od prodaje finansijskih instrumenata	130.561	415.704
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizacionoj vrednosti	130.561	415.704

Ostali poslovni prihodi obuhvataju:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od izdavanja objekata u zakup	8.816	5.579
Prihodi od refundacije troškova za osiguranje kredita	34	25
Prihodi od prodaje mat. vred. stečenih naplatom. potrazivanja	22.874	24.715
Ostali poslovni prihodi	125.422	40.982
Ukupno	157.146	71.301

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi obuhvataju:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Troškovi zarada	4.373.685	2.605.688
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	1.553.375	928.801
Rashodi rezervisanja za bonus. penzije. godišnje odmone i druga primanja zaposlenih	367.558	257.186
Prihodi od ukidanja rezervisanja za bonus. penzije. godišnje odmone i druga primanja zaposlenih	(204.883)	(227.839)
Ostali lični rashodi	55.194	27.776
Ukupno	6.144.930	3.591.612

Ostali rashodi obuhvataju:

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Troškovi zakupnine	73.514	41.065
Troškovi doprinosa na teret poslodavca	655.671	565.359
Troškovi reklame i propagande	262.419	234.554
Troškovi održavanja stalnih sredstava	1.335.400	693.630
Ostali nematerijalni troškovi	583.552	508.683
Troškovi stručnog osposobljavanja radnika	53.589	26.171
Troškovi kancelarijskog materijala	41.636	44.266
Troškovi intelektualnih usluga i revizije	906.106	501.833
Troškovi poštarine i iznajmljivanja linija	172.955	152.702
Troškovi čuvanja imovine	169.646	120.303
Ostali materijalni troškovi i usluge	153.399	121.890
Troškovi službenih putovanja – dnevnice i ostali troškovi	52.062	5.909
Troškovi PTT usluga	151.546	24.543
Troškovi ostalog materijala	379.440	146.690
Troškovi premija osiguranja	1.281.128	942.783
Troškovi poreza	165.019	73.294
Troškovi dovođenja u funkciju poslovnog prostora	79.969	12.094
Troškovi reprezentacije	53.991	15.369
Troškovi članarina	53.977	3.978
Rashodi po osnovu rezervisanja za obaveze	377.903	340.554
Ostalo	281.180	272.462
Ukupno	7.284.102	4.848.132

Od ukupnog iznosa rezervisanja za obaveze od RSD 377.903 hiljada, iznos od 366.677 hiljada se odnosi na rezervisanja za sudske sporove.

Porez na dobitak se sastoji od:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Porez na dobitak	1.811.597	1.027.098
Dobitak / (gubitak) od kreiranja odloženog poreskog sredstva i smanjenja odloženih poreskih obaveza	(49.054)	(26.847)
Ukupno	1.762.543	1.000.251

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Dinarska novčana sredstva		
Žiro račun	47.089.964	36.070.434
Blagajna	7.920.124	5.222.656
Depoziti viškova novčanih sredstava	7.000.000	-
	<u>62.010.088</u>	<u>41.293.090</u>
Novčana sredstva u stranoj valuti		
Obavezna rezerva	55.070.058	32.656.435
Blagajna	20.713.622	16.668.669
Novčana sredstva na računu kod CRHoV	8	4
	<u>75.783.688</u>	<u>49.325.108</u>
Minus: Ispravka vrednosti	<u>(4.274)</u>	<u>(6)</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>137.789.502</u>	<u>90.618.192</u>

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Grupna ispravka vrednosti S-1		
Stanje na dan 1. januar	<u>6</u>	<u>8</u>
Rashod	4.607	2.741
Ukidanje	(334)	(2.743)
Kursne razlike	<u>(5)</u>	<u></u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>4.274</u>	<u>6</u>

Hartije od vrednosti obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Obveznice stranih finansijskih institucija	19.348.244	20.804.165
Obveznice drugih banaka	11.883.287	-
Obveznice -Ministarstva finansija RS	63.639.212	67.038.978
Obveznice -Ministarstva finansija RS. konverzija kredita iz CHF u EUR	<u>794.480</u>	<u>794.480</u>
Minus: Ispravka vrednosti	<u>(33.877)</u>	<u>(12.384)</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>95.631.346</u>	<u>88.625.239</u>

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Promene na ispravkama vrednosti hartija od vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Grupna ispravka vrednosti S-1		
Stanje na dan 1. januar	12.384	9.650
Rashod	40.455	35.101
Ukidanje	(18.950)	(32.465)
Kursna razlika	(12)	98
	33.877	12.384

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Devizni računi - Raiffeisen Bank International A.G.	2.781.562	2.243.498
Devizni računi ostalih banaka	5.870.876	2.368.783
Kredit po repo transakcijama	10.004.634	17.000.000
Kredit za likvidnost i obrtna sredstva	-	-
Ostali kredit i plasmani	2.385.129	835.105
Depoziti u stranoj valuti	-	7.415
	22.694.474	22.454.801
Minus: Ispravka vrednosti	(27.231)	-
Stanje na dan 31. decembar	22.667.243	22.454.801

Promene na ispravkama vrednosti kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Grupna ispravka vrednosti S2		
Stanje na dan 1. januar	553	553
Rashod	28.720	2.554
Ukidanje	(2.016)	(2.554)
Ostalo	(26)	-
Stanje na dan 31. decembar	(26.419)	(553)

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Kredit i potraživanja od komitenata obuhvataju:

U hiljadama RSD	2022.			31.12.2021.
	Bruto	Ispravka vrednosti	Neto	
Devizni računi i čekovi u stranoj valuti	1.948	-	1.948	2.082
Kredit i po transakcionim računima	8.560.511	197.708	8.362.803	3.106.897
Potrošački kredit i	7.020.657	76.204	6.936.160	310.490
Kredit i za likvidnost i obrtna sredstva	121.080.676	1.825.034	119.455.343	76.410.959
Investicioni kredit i	63.346.085	1.361.579	61.984.506	34.455.007
Stambeni kredit i	67.583.499	1.119.673	66.463.826	31.521.372
Gotovinski kredit i	58.659.757	3.842.192	54.817.565	32.982.220
Ostali kredit i i kreditne kartice	27.145.818	811.682	26.334.136	35.771.746
Kredit i po osnovu finansijskog lizinga	25.608.953	478.526	25.130.427	15.239.364
Potraživanja po osnovu faktoringa bez prava regresa i obrnutog faktoringa	4.002.463	3.129	3.999.334	798.377
Potraživanja po osnovu faktoringa sa pravom regresa	654.751	1.086	653.665	24.595
Ostali plasmani i eskont menica	458.386	106.934	378.452	63.196
Kredit i za plaćanje uvoza roba i usluga iz inostranstva	11.139.373	928.980	10.210.393	7.975.746
Dati depoziti	208.382	3	208.379	2.107
	395.498.259	10.752.730	384.936.937	238.664.158
Minus: Ispravka vrednosti	(10.752.730)			(7.064.596)
Stanje na dan 31. decembar	384.936.937			231.599.562

Promene na ispravkama vrednosti kredita i potraživanja od komitenata su prikazane kao što sledi:

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Grupna ispravka vrednosti S-3		
Stanje na dan 1. januar	3.940.067	4.212.513
Rashod	4.208.434	3.858.020
Ukidanje	(3.438.898)	(3.403.320)
Otpis i isknjižavanje	(591.000)	(777.613)
Kursne razlike	(3.103)	(3.323)
Ostalo	25.814	47.144
	4.141.314	3.940.067
Grupna ispravka vrednosti S-1		
Stanje na dan 1. januar	558.177	566.000
Rashod	1.783.778	1.136.006
Ukidanje	(1.393.538)	(1.118.355)
Ostalo	(33.757)	(23.424)
Kursne razlike	(2.137)	(2.050)
	912.523	558.177
Grupna ispravka vrednosti S-2		
Stanje na dan 1. januar	2.566.352	1.988.531
Rashod	9.450.346	3.914.825
Ukidanje	(6.247.546)	(3.286.279)
Otpis	(71)	(14)
Ostalo	(70.188)	(50.964)
Kursna razlika	-	253
	5.698.893	2.566.352
Stanje na dan 31. decembar	10.752.730	7.064.596

Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Asocijacije lizing kompanija	107	107
Humanitarni fond „Budimir Kostić“	30	30
	137	137
Minus : Ispravka vrednosti	-	-
Stanje na dan 31. decembar	137	137

Nekretnine, postrojenja i oprema obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022</u>	<u>2021.</u>
Zemljište i građevinski objekti	4.415.365	3.193.208
Oprema	2.143.555	1.723.907
Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	57.569	-
Oprema uzeta u liznig	2.085.383	1.099.903
Stanje na dan 31. decembar	8.701.872	6.017.018

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Nematerijalna imovina obuhvata:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Godwill	1.145.279	-
Patenti i licence	1.261.565	986.205
Ostala nematerijalna ulaganja	701.430	-
Stanje na dan 31. decembar	3.108.274	986.205

Ostala sredstva obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Potraživanja za naknade platnog prometa i druge nekreditne usluge	90.118	72.477
Potraživanja po osnovu prodaje	2.641	384
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	157.920	16.724
Potraživanja od zaposlenih	33.344	4.648
Potraživanja po osnovu isplaćenih bolovanja	22.118	26.785
Prolazni i privremeni računi	867.232	390.729
Ostala potraživanja iz poslovnih odnosa	108.316	203.897
Potraživanja u obračunu	14.084	6.588
Razgraničeni prihodi kamata	46.791	7
Razgraniceni troškovi	488.379	131.724
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	256.256	258.460
Sredstva stečena naplatom potraživanja	172.457	11.910
Inventar u upotrebi	2.017	2.017
	2.261.673	1.126.350
Minus: Ispravka vrednosti	(113.506)	(117.759)
Stanje na dan 31. decembar	2.148.167	1.008.591

Promene na ispravkama vrednosti ostalih sredstava su prikazane kao što sledi:

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
<u>Pojedinačna ispravka vrednosti S-3</u>		
Stanje na dan 1. januar	89.543	107.049
Korekcija početnog stanja		
Stanje na dan 1. januar	89.543	107.049
Rashod	27.808	15.846
Ukidanje	(9.372)	(33.132)
Otpis	(45.960)	(399)
Kursne razlike	-	166
Ukupno	62.019	89.543
<u>Grupna ispravka vrednosti S-2</u>		
Stanje na dan 1. januar	26.076	2.158
Korekcija početnog stanja		
Stanje na dan 1. januar	26.076	2.158
Rashod	63.941	36.857
Ukidanje	(53.361)	(12.853)
Kursna razlika	-	(86)
Ukupno	36.656	26.076
<u>Grupna ispravka vrednosti S-1</u>		
Stanje na dan 1. januar	2.153	10.305
Korekcija početnog stanja	-	-
Stanje na dan 1. januar	2.153	10.305
Rashod	10.861	180
Ukidanje	(278)	(8.329)
Ostalo	2.094	-
Kursna razlika	1	(3)
Ukupno	14.831	2.153
Stanje na dan 31. decembar	113.506	117.759

Sredstva stečena naplatom potraživanja obuhvataju:

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

	2022		2021	
	Površina (m ²)	Vrednost	Površina (m ²)	Vrednost
Smederevska Palanka. Neznalog junaka br. 47 – poslovno-stambeni prostor	275	5.890	275	5.890
Novi Sad. Jovana Dučića 35 objekat za fiz. kul. ten.tereni	-	-	246	6.020
Jagodina, Poslovni prostor br. 62	65	2.406	-	-
Borča, Njiva II klase, parcela 2980/2.	3.167	22.375	-	-
Borca, Njiva II klase, parcela 2979.	4.917	34.739	-	-
Jagodina, Lokal 12, Sarina međa2	92	705	-	-
Borča, Njiva II klase, parcela 2980/1.	4.007	23.550	-	-
Jagodina, lokal 13, Vojvođanska bb2	94	1.176	-	-
Subotica, Njive i zemljište pod zgradom	10.785	1.041	-	-
Kovačica, Njiva I klase 4198m2	4.198	4.468	-	-
St.Pazova, uslužno servisni centar2	4.519	14.483	-	-
Ćuprija, stan br. 1, Knjaza Miloša2	55	2.154	-	-
Kragujevac, porodična stambena zgrada br3, Luja Pastera br112	424	21.488	-	-
Novi Sad, Tekelijina 14	83	4.563	-	-
Arilje, stambena zgrada, parcela 801/1	79	2.156	-	-
Bački Monoštor, Porodična zgrada, Zagrebačka 104	144	823	-	-
Futog, porodična kuća, Zmaj Jovina 49	282	3.287	-	-
Paraćin, Poslovni prostor,	2.000	4.222	-	-
Bošnjane, porodična zgrada 168m2, pomoćna zgrada 24m2	24	1.370	-	-
Bošnjane, kuća, posl. zgrada 223m2	223	825	-	-
Bošnjane, zemljište uz zgradu 500m2 i njiva 1301m2	1.801	264	-	-
Bošnjane, njiva 8030m2	8.030	588	-	-
Paraćin, Vidovdanska 4, poslovni prostor 594 i pašnjak 5232m2	5.826	7.779	-	-
Paraćin, Vidovdanska 4, poslovni prostor 674m2 i pašnjak 1702m2	2.376	8.183	-	-
Ub, Kralja Petra I 58, poslovni prsto - lokal	47	2.106	-	-
S.Mitrovica,Salaš Noćajski, stamb.zgrada ,pom.zgrada, voćnjak ,S.Mtirovica	464	1.603	-	-
S.Mitrovica, Salaš Noćajski,njiva 865m2	865	133	-	-
S.Mitrovica,Salaš Noćajski, voćnjak 523m2,	523	80	-	-
			-	-
	39.595	166.567	521	11.910
Ispravka vrednosti				
Stanje na dan 1. januar		78		76
Rashod		2,094		2

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacija i centralnoj banci obuhvataju:

U hiljadama RSD	2022.			2021.		
	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno
Obaveze po transakcionih depozita	1.471.998	881550	2.353.548	1.439.990	532.694	1.972.684
Obaveze po namenskim depoz.	10.062	103.587	113.649	9.622	5.882	15.504
Obaveze po ostalim depozitima	407.056	14.063.290	14.470.346	4.358	1.469	5.827
Obaveze po overnight-a dep.	10.937	-	10.937	-	-	-
Kreditni po REPO transakcijama	5.362.089	-	5.362.089	-	-	-
Obaveze po osnovu kredita	-	6.272.878	6.272.878	-	9.471.045	9.471.045
Obaveze po osnovu ostalih fin.obaveza	11.629	852.040	863.669	82	28.193	28.275
Stanje na dan 31. decembar	7.273.771	22.173.345	29.447.116	1.454.052	10.039.283	11.493.335

Obaveze po osnovu kredita obuhvataju:

	2022.		2021.	
	u hilj. EUR	u hilj. RSD	u hilj. EUR	u hilj. RSD
Council of EDB	6.500	762.596	10.500	1.234.612
EIB*	516	60.514	4.200	493.845
Raiffeisen Sofija	-	-	43.417	5.105.023
Raiffeisen banka Budimpesta	6.000	703.934	9.000	1.058.239
KFW bank	10.000	1.173.224	13.333	1.567.761
Raiffeisen Bank International	29.990	3.518.528	-	-
	53.006	6.218.796	80.450	9.459.480
Unapred placeni troškovi odobrenja kredita/ukalkulisana kamata		54.082		11.565
Stanje na dan 31. decembar		6.272.878		9.471.045

Dugoročni krediti odobreni Raiffeisen Lizingu odobreni su sa rokom otplate od 1 do 5 godina uz margine od 0% do 1.1% na godisnjem nivou.

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima obuhvataju:

U hiljadama RSD	2022			2021.		
	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno
Obaveze po osnovu transakcionih depozita	166,992,767	279,530,779	446,523,546	132,017,591	191,692,530	323,710,121
Obaveze po osnovu štednih depozita	904,048	62,443,781	63,347,829	298,795	29,713,002	30,011,797
Obaveze po osnovu depozita za date kredite	483,012	3,457,423	3,940,435	78,458	1,030,991	1,109,449
Obaveze po osnovu namenskih depozita	596,564	6,992,483	7,589,047	191,752	5,674,999	5,866,751
Obaveze po osnovu ostalih depozita	3,316,939	7,279,065	10,596,004	368,251	205,061	573,312
Obaveze po osnovu overnight-a	794,196	-	794,196	-	-	-
Obaveze po osnovu kredita	-	3,958,149	3,958,149	-	4,136,560	4,136,560
Obaveze po osnovu ostalih fin. obaveza	36,077	1,642,088	1,678,165	17,169	1,191,889	1,209,058
Stanje na dan 31. decembar	173,123,603	365,303,768	538,427,371	132,972,016	233,645,032	366,617,048

Obaveze po osnovu kredita u iznosu od RSD 3.958.149 hiljada (2020.: 4.136.560 hiljada) se odnose na obaveze prema Ministarstvu finansija Republike Srbije po osnovu APEX krediti sa rokom dospeća do 11 godina. Kamatna stopa se utrdjuje na nivou tromesečnog ili šestomesečnog EURIBOR-a plus margina koja se kreće u intervalu 0.277% do 1.38%. Krediti se vraćaju u jednakim godišnjim i polugodišnjim tranšama

Sektoru velikih i srednjih preduzeća Grupa u 2022. godini načelno nije plaćala kamatu, ali je opciono nudila usluge Raiffeisen Invest Cash fond, gde su se prosečno ostvareni prinosi na dinarske depozite bili 1.5% i za devizne depozite EUR 0.75%.

U 2022. godini Grupa nije nudila oročene depozite malim preduzećima i preduzetnicima i na iste nije plaćana kamata, ali je opciono nudila plasman u UCITS fondove Raiffeisen CASH i Raiffeisen EURO CASH, gde su ostvareni prinosi bili oko 1.5% u dinarima, odnosno oko 0.8% u eurima.

Na devizna sredstva stanovništva. položena na devizne tekuće račune, Grupa nije obračunavala i isplaćivala kamatu. osim na depozite u valuti EUR položene na štedne račune po viđenju otvorene pre 2015. godine, u iznosu od 0.1% na godisnjem nivou.

Na dinarska sredstva stanovništva položena na dinarske tekuće račune i štedne račune po viđenju, Grupa nije obračunavala kamatu i isplaćivala kamatu.

Kratkoročni dinarski depoziti stanovništva oročeni na 12 meseci imali su godišnju kamatnu stopu od 1.00%. dok su svi drugi oblici dinarske oročene štednje, i kratkoročne i dugoročne, povučeni iz ponude Grupe 2016. godine.

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Rezervisanja imaju sledeću strukturu:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Rezervisanja za beneficije zaposlenih		
- rezervisanja za otpremnine	266.010	285.279
- rezervisanja za ostala dugoročna primanja zaposlenih	175.141	87.217
- ostala rezervisanja - kratkoročna (bonus. godišnji odmori)	324.045	192.144
	<u>765.196</u>	<u>564.640</u>
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	1.132.592	807.879
Rezervisanja za sudske sporove	1.144.729	1.034.792
Ostala rezervisanja za obaveze	52.761	61.061
	<u>52.761</u>	<u>61.061</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>3.095.278</u>	<u>2.468.372</u>

Promene na rezervisanjima za beneficije zaposlenih:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Stanje na dan 1. januar	564.640	542.001
Nova rezervisanja	415.555	259.792
Ukidanje rezervisanja	(210.264)	(230.338)
Isplate	(4.735)	(6.815)
Stanje na dan 31. decembar	<u>765.196</u>	<u>564.640</u>

Promene na rezervisanjima za gubitke po vanbilansnoj aktivi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Stanje na dan 1. januar	807.879	868.047
Nova rezervisanja	2.154.806	1.571.521
Ukidanje rezervisanja	(1.829.091)	(1.632.033)
Kursne razlike	(1.002)	344
Stanje na dan 31. decembar	<u>1.132.592</u>	<u>807.879</u>

Rezervisanja za potencijalne gubitke u iznosu od RSD 1.132.592 hiljade (31. decembar 2021: RSD 807.879 hiljada) formirana su po osnovu garancija i drugih vanbilansnih pozicija u skladu sa Metodologijom za obračun ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama.

Promene na rezervisanjima za sudske sporove su prikazane u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Stanje na dan 1. januar	1.034.792	797.858
Nova rezervisanja	790.738	257.082
Ukidanje rezervisanja	(255.831)	(509)
Korišćenje rezervisanja	(424.970)	(19.639)
Stanje na dan 31. decembar	<u>1.144.729</u>	<u>1.034.792</u>

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Promene na ostalim rezervisanjima za obaveze su prikazana u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Stanje na dan 1. januar	61.061	64.406
Nova rezervisanja	14.457	12.774
Ukidanje rezervisanja	(691)	(41)
Korišćenje rezervisanja	(22.066)	(16.078)
Stanje na dan 31. decembar	52.761	61.061

Ostale obaveze obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Obaveze za naknadu	6.180	3.139
Obaveze prema dobavljačima	129.907	90.038
Obaveze po osnovu primljenih avansa	560.943	268.709
Obaveze po osnovu lizinga (Napomene 20)	1.168.018	1.129.549
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	1.107.567	96.072
Obaveze u obračunu	529.863	164.804
Prolazni i privremeni računi	805.986	466.105
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	641.854	3.107
Obaveze za porez na dodatu vrednost	115.094	70.161
Obaveze za druge poreze i doprinose	3.422	3.379
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	249.232	145.150
Unapred naplaćena kamata	108.420	99.261
Unapred naplaćena naknada	251.982	214.188
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	261.491	370
Stanje na dan 31. decembar	5.939.959	2.754.032

Kapital Grupe se sastoji od:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Akcijski kapital	27.466.158	27.466.158
Rezerve iz dobitka	30.309.874	23.353.465
Pozitivni/negativni efekti promene fer vrednosti dužničkih HoV koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(1.243.770)	158.125
Hedžing rezerva	136.115	(29.563)
Aktuarski dobiti	33.879	-
Dobitak tekuće godine	10.788.695	6.983.708
Dobitak prethodnih godina	83.429	790.830
Stanje na dan 31. decembar	37.574.380	58.722.723

Raiffeisen See Region Holding GMBH Beč je vlasnik 100% kapitala Grupe.

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Imalac običnih akcija odgovara za obaveze i snosi rizik poslovanja Grupe srazmerno broju akcija kojima raspolažu. Akcije se mogu prenositi na druga lica u skladu sa odredbama Odluke o osnivanju. Vlasnik običnih akcija ima pravo na dividendu.

U 2022. godini, Odlukom Skupštine od 28.04.2022. godine, odobrena je raspodela dela dobiti koja je ostvarena u 2021. godini u ukupnom iznosu od 6.857.079.672,21 dinara, na način da se iznos od 5.291.194.500,00 rsd izdvoji u ostale rezerve iz dobiti. Nakon raspodele dela dobiti realizovane u 2021. godini, neraspoređena dobit iz ranijih godina iznosila je 1.665.215.316,78 rsd i obuhvatala je neraspoređenu dobit iz 2021. godine u iznosu od 1.565.885.127,21 rsd i neraspoređenu dobit realizovanu pre 2021. godine u iznosu od 99.329.189,57 rsd.

Odlukom Skupštine od 26.09.2022. godine, Grupa je odobrila raspodelu neraspoređene dobiti u punom iznosu, 1.665.216.316,78 rsd ,u ostale rezerve iz dobiti.

U 2021. godini, Odlukom Skupštine od 28. aprila 2021. godine akcionarima je po osnovu dobiti realizovane u 2019 i 2020. godini isplaćena dividenda u iznosu od RSD 11.061.069 hiljada.

Značajni događaji po završetku poslovne godine

Integracija RBA banke ad Novi Sad i Raiffeisen banke ad Beograd planirana je za 27. april 2023. godine. Izuzev ovoga, nije bilo značajnih događaja nakon datuma bilansa stanja.

Planirani budući razvoj

Vizija banke je da postanemo (do 2025. godine) najpreporučivijia grupacija koja pruža finansijske usluge.

Glavni ciljevi Banke u narednom periodu:

- Nastavak digitalne transformacije – kontinuirana digitalizacija kako bi se iskoristile nove tehnologije u cilju boljeg korisničkog iskustva i unapređenja efikasnosti,
- Rast – nastavak korišćenja mogućnosti za organski i neorganski rast kroz uspešnu integraciju RBA banke u cilju zadržavanja i povećanja tržišnog učešća,
- Održivo poslovanje – zadržati prudentan način upravljanja rizicima, odgovorno poslovanje u skladu sa socijalnim i prirodnim okruženjem.

Banka u srednjoročnom periodu ostaće i dalje fokusirana na poslovne segmente i proizvode koji, ali će i nastaviti sa daljom transformacijom poslovnog modela kroz digitalizaciju proizvoda, kanala prodaje i procesa u cilju iskorišćavanja novih tehnologija kako bi pružila bolje korisničko iskustvo i unapredila efikasnost.

Nastavak digitalizacije je duboko ukorenjena kako u kratkoročnu tako i u dugoročnu strategiju Banke. Glavni stožeri su i dalje ekspanzija self-services kapaciteta na svim digitalnim kanalima (uključujući elektronsko i mobilno bankarstvo, e-wallet i pametne bankomate) i omogućavanje korišćenja end-to-end procesa za klijente koji odluče da proizvode Banke kupuju u potpunosti online. Vodeći principi, koji stoje iza svih navedenih unapređenja, su i dalje poboljšanje korisničkog iskustva, pogodnosti korišćenja bankarskih proizvoda i usluga i dodatno povežanje efikasnosti korišćenja, koje često omogućavaju uštede za korisnike. Pored front-end unapređenja, Banka planira da uloži dodatne resurse u dalju automatizaciju back-end procesa, što će smanjiti potrebu za manuelnim operacijama u srednjem roku. Sva pomenuta unapređenja imaju u prvom planu aspekt sigurnosti i zaštite korisnika, kao i strogo pridržavanje seta zakona koji podržavaju digitalizaciju, kao npr. video identifikacija korisnika usluga, instant plaćanja zasnovana na korišćenju QR koda, prebacivanje računa iz banke u banku, Zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga, kao i zakonska i podzakonska akta koja regulišu elektronski potpis. U cilju izgradnje strategije koja treba da se suoči sa izazovima kao što su nagle promene ponašanja korisnika usluga i ulazak novih učesnika na finansijsko tržište, Banka koristi globalna saznanja i istraživanja Raiffeisen Bank International (RBI) i usklađena je sa strategijom RBI Grupe u oblasti digitalizacije. U fokusu RBI strategije digitalizacije su i sledeće oblasti: povećanje privlačenja kupaca korišćenjem digitalnih kanala, poboljšanje korisničkog iskustva kupaca privučenih digitalnim kanalima prodaje uz korišćenje prodajnih sposobnosti ljudi, kreirati digitalnu distribuciju i digitalne E2E proizvode kako bi se premašila prodaja u filijalama, korišćenje podataka da bi se razumeli i angažovali klijenti, kreirati samostalno potpuno digitalno E2E poslovanje i postati prvi izbor među klijentima za ESG bankarske proizvode.

Planirani budući razvoj (nastavak)

U prošlosti, Banka je uspešno uvela novi proizvod iKeš, koji predstavlja prvi gotovinski kredit na tržištu za postojeće i nove korisnike koji se odobravaju u potpunosti online u roku od 30 minuta, korišćenjem video tehnologija i tehnologija na daljinu, kao i naprednog elektronskog potpisa. Navedeni proces objedinjuje i otvaranje tekućeg računa i kreiranje digitalnog računa za brzo korišćenje elektronskog i mobilnog bankarstva. Štaviše, podobnim postojećim klijentima Banke je omogućeno da putem mobilnog i internet bankarstva uključujući i ugovaranja zaštite plaćanja dobiju kredit za 5 minuta kroz proces koji obuhvata samo 5 koraka. Uz pomoć pomenutog seta proizvoda, Banka je uspeła da ostvari učešće od 50% digitalno iniciranih ili u potpunosti digitalno realizovanih gotovinskih kredita u ukupnoj realizovanim gotovinskim kreditima.

Tokom 2021. godine, Banka je nastavila da investira u pojačanje alternativnih kreditnih proizvoda kao što su e-commerce krediti nazvan WEB kredit, korišćenjem znanja stečenog kroz unapređenje iKeš-a, u potpunosti online gotovinskih kredita, sa ciljem da dodatno podstakne digitalnu akviziciju klijenata i ojača pozicije na rastućem e-commerce tržištu. „Kupi sada, plati kasnije“ globalno doživljava eksponencijski rast koji je vođen rastućim e-commerce tržištem i prilagođavanjem novim potrošačkim potrebama tokom pandemije, kao i WEB kreditom koji predstavlja odgovor Banke na potrebe tržišta. E2E onlajn WEB kredit je dostupan u 20 onlajn prodavnica u ovom trenutku, pri čemu je većina istih među najboljim u kategoriji elektronike. Klijentima je omogućeno i refinansiranje kredita E2E, u skladu sa poslednjim izmenama regulatornog okvira koji smanjuje količinu potrebne dokumentacije od korisnika u cilju autorizacije banke da priavi informacije o ostatku duga istih. Akvizicija korisnika korišćenjem digitalnih kanala se dalje povećava pokretanjem „iRačuna“ koji omogućava korisnicima da otvore tekući račun i uspostave saradnju sa bankom onlajn u roku od 15 minuta. „iRačun“ takođe omogućava i automatsko izdavanje digitalna debitne kartice što je po prvi put prisutno na tržištu Srbije. Digitalna kartica je dostupna odmah tako da klijenti mogu da aktiviraju RaiPay i ApplePay elektronski novčanik i obavljaju odmah plaćanja. Kako bi se omogućilo korišćenje digitalnih kanala jednostavnije i češće implementirali smo mogućnost da se kartica samostalno blokira u okviru mobilnog bankarstva. Takođe, nastavila je sa automatizacijom i digitalizacijom transakcionih i ostalih usluga kroz nove funkcionalnosti, kao što su plaćanja u stranoj valuti i self-service za lične podatke i kartice.

Slično kao u segmentu poslovanja sa stanovništvom i u segmentu preduzetnika je omogućeno onlajn korišćenje kreditnih usluga. Digitalni kanali prodaje kreditnih kartica prate isti pristup koji je kod potrošačkih kredita za postojeće klijente. Kako bi se omogućilo korišćenje digitalnih kanala jednostavnije i češće implementirali smo biometrijsko logovanje i plaćanje, kao i push notifikacije koje su alternativa SMS-u. Takođe, nastavićemo sa automatizacijom i digitalizacijom transakcionih i ostalih usluga kroz nove funkcionalnosti, kao što su plaćanje računa na klik, plaćanja u stranoj valuti i self-service za lične podatke i kartice.

Dodatno, značajno unapređenje je ostvareno u segmentu poslovanja sa SME klijentima u delu digitalizacije i optimizacije postojećih proizvoda i procesa, kao i u kreiranju novih. Prvi totalno digitalni kredit na tržištu za preduzetnike „Biznis iKeš“ („Business iKeš“) je kreiran i omogućeno je njegovo korišćenje. Akvizicija novih SME klijenata je omogućena korišćenjem „Biznis računa“ („Business account“) koji je prvi potpuno onlajn tekući račun za preduzetnike i pravna lica. Nastavak unapređenja digitalnih kanala, posebno mobilnog bankarstva u delu boljeg UX i dodatnih karakteristika neophodnih za poboljšanje komfora klijenata.

U periodu 2023. - 2024. godine, biće razvijene još naprednije digitalne funkcionalnosti. Kako bi se omogućila lakša i efikasnija digitalna prodaja gotovinskih kredita novim klijentima, nova automatska provera prihoda će biti razmatrana, oslanjajući se na nova regulatorna rešenja ili koristeći druge raspoložive mogućnosti. Nakon finalizacije rešenja za gotovinske kredite, kreditne kartice i dozvoljena prekoračenja po tekućem računu će takođe biti potpuno automatizovane i digitalizovane. Očekuje se da će digitalno tržište omogućiti one-stop-shop bankarskih i nebankarskih proizvoda u cilju porasta digitalne prodaje, prvo za ključne bankarske proizvode, a zatim i za komplementarne proizvode. Kao lider na tržištu u korišćenju chatbot-a i veštačke inteligencije, težimo da budemo prva banka koja će omogućiti bankarstvo zasnovano na glasovnoj identifikaciji korisnika usluga, korišćenjem glasovnih i chatbot kapaciteta REA-e, kao i platne usluge korišćenjem REA-e. Personalizovane savetodavne usluge će nam omogućiti da stvorimo jedinstveno korisničko iskustvo uz pomoć alata koji olakšavaju upravljanje novcem i finansijsko zdravlje kroz automatsku kategorizaciju transakcija, budžetiranje, savete i upozorenja. U zavisnosti od regulatornog okvira i raspoložive infrastrukture drugih banaka, automatska promena računa iz banke u banku će osnažiti i podstaći postojeće klijente, koji nisu primarni klijenti, da menjaju svoju primarnu banku uz pomoć tehnologija na daljinu.

Planirani budući razvoj (nastavak)

Pored digitalizacije, jedan od najznačajnijih strategijskih ciljeva Banke, koji će znatno doprineti povećanju operativne efikasnosti poslovnih procesa u Banci, je dalja transformacija poslovne mreže. U cilju uvođenja „paperless“ koncepta u poslovnom mreži biće izvršena transformacija poslovne mreže, koja između ostalog, podrazumeva uvođenje multifunkcionalnih self-service mašina, na kojima klijenti mogu samostalno da obavljaju značajan broj poslovnih transakcija koje trenutno rade zaposleni u ekspoziturama,. Pored unapređenja procesa, transformacija poslovne mreže će svakako doprineti i efikasnijoj kontroli troškova.

Da bi iskoristila mogućnosti rastućih baza podataka, banka je postavila cilj da iskoristi mogućnosti napredne analitike, formirajući snažan tim stručnjaka koji služe kako internim, tako i potrebama cele grupe. Fokus tima počiva na korišćenju naprednih analitičkih i statističkih metoda za kreiranje alata koji podržavaju poslovanje, poboljšavaju CX i zadovoljstvo kupaca kroz poboljšanja procesa. Model procene kreditne sposobnosti omogućio je kreiranje prethodno odobrenih ponuda za potrošačke kredite za preko 60% aktivnih klijenata banke, automatizacija procene rizika godišnjih izveštaja kompanija korišćenjem veštačke inteligencije, višestruki modele optimizacije cena i mnoga druga unapređenja su omogućena usled prethodno navedenog.

Pored toga, jedan od glavnih ciljeva Banke je održivost poslovanja. Kao ekološki svestan i odgovoran poslovni partner, Banka konstantno unapređuje svoje proizvode, usluge i poslovne procese kako bi bili što je moguće više usklađeni sa ESG standardima. Banka će održavati oprezno upravljanje rizicima u skladu sa uspostavljenim dobrim upravljanjem i dobrom bankarskom praksom poslovanja. U strategiji poslovanja sa stanovništvom definisano je da će Banka plasirati više kredita u preduzeća koja pozitivno utiču na životnu sredinu i društvo i povećati prodaju ESG investicionih proizvoda. Pored toga, u strategiju poslovanja sa privredom je definisano da 2023. 15% portfolija mora biti ESG podobno. Svakodnevno saradujemo sa našom centralom i drugim bankama u cilju implementacije grupnih politika i najboljih praksi u pogledu ESG koncepta u našim kreditnim procedurama i planirano je da za sve korporativne klijente imamo ESG rejting. Takođe, Banka je učestvovala u pulu kredita po osnovu kojih je izdata zelena obveznica od strane RBI grupe. Takođe, Banka će nastaviti da deluje kao banka odgovorna za društveno i prirodno okruženje, imajući u vidu da je već prepoznata kao jedan od najistaknutijih i najznačajnijih stejkholdera na tržištu u ovoj oblasti. Naša banka je među prvih nekoliko članica RBI grupe koja je organizovala „Green day“ događaj sa učešćem 121 klijenata, koji je bio posvećen temi održivog finansiranja i ESG temama, kao i podizanju svesti interno i eksterno o temi ESG. Takođe imamo blisku saradnju sa Udruženjem banaka Srbije u cilju formiranja radne grupe za održivo finansiranje.

U procesu transformacije Banke u adaptivnu organizaciju, sprovedene su ili se planiraju sledeće aktivnosti:

- Uspostavljanje agilne organizacije u poslovnoj liniji Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima kroz formiranje dva adaptivna tribe-a:
 - PI Tribe (PI Digital Lending, PI Day2Day Banking, PI Product Excellence);
 - SB Tribe (SB Digital Lending, SB Product Excellence, SB Day2Day Banking);
- RBI HO Agile Coach je dodeljen kao podrška u procesu implementacije agilne prakse i metoda;
- Uspostavljanje specijalizovanog agilnog tima za Advanced Analytics;
- Process of ramping up of development teams:
 - NFI Innova prognermeri i opredeljeni RBRS-NFI razvojni tim su locirani zajedno sa internim resursima (poslovnim i IT);
 - Jačanje in-house mobile development capabilities je u procesu;
 - IT akademija i strukturirani pristup za onboarding proces je u toku.

Ulaganja u finansijske instrumente

Raiffeisen banka je tokom poslovne 2022. godine trgovala sledećim finansijskim instrumentima:

- Obveznice Ministarstva Finansija Republike Srbije;
- Obveznice koje je izdala država US, AT, DE;
- Obveznice nadnacionalnih finansijskih institucija u stranoj valuti na međunarodnom bankarskom tržištu (IFC, EIB, EBRD, EUB i KfW);
- Reverzne repo operacije Narodne Banke Srbije;
- Fx valutni SWAP instrumenti u stranoj i domaćoj valuti na lokalnom i međunarodnom tržištu;
- Fx spot i Fx forward instrumenti u stranoj i domaćoj valuti na lokalnom i međunarodnom tržištu;
- Kratkoročni depoziti do godinu dana (Money Market) u stranoj i domaćoj valuti na lokalnom i međunarodnom tržištu.

Cilj investiranja u dužničke hartije je plasiranje raspoloživog viška likvidnosti i kreiranje pozitivnog uticaja na profitabilnost Banke sa presudnim akcentom na sigurnost investicije.

Portfolio hartija sadrži instrumente klasifikovane prema međunarodnom standardima finansijskog izveštavanja kao:

- Hartije od vrednosti po amortizovanoj vrednosti;
- Hartije od vrednosti po fer vrednost kroz bilans uspeha; i
- Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat.

Portfolio hartija od vrednosti se sastoji od instrumenata u lokalnoj i stranoj valuti.

Principi investiranja i limiti su dovedeni u takvu korelaciju da omoguće maksimalnu sigurnost i očuvaju sposobnost Banke da ispuni svoje obaveze.

Za nadzor i upravljanje kamatnim rizikom, Banka koristi raspoložive finansijske instrumente, između ostalog i derivativni instrument kamatni swap (IRS Interest Rate Swap). Iako ovaj instrument može da se koristi generalno kao instrument trgovanja, Banka ga upotrebljava u sklopu takozvanog „Hedge Accounting“ okruženja koje omogućava da se predmet zaštite i instrument zaštite (IRS) dovedu u istu računovodstvenu ravan.

Banka ima razvijenu tehnologiju za realizaciju Mikro i Makro Hedge Accounting metodologije.

Za obezbeđivanje kratkoročne likvidnosti u specifičnim valutama, Banka koristi valutne Fx Swap instrumente, Repo transakcije, kao i depozite do godinu dana (Money Market) u stranoj i domaćoj valuti na lokalnom i međunarodnom tržištu.

Aktivnosti istraživanja i razvoja

Mreža analitičara Raiffeisen grupacije – „Raiffeisen Research“, nastavila je sa radom na unapređenju opšteg razumevanja ekonomskih tokova u periodu nastavka zdravstvene krize nezapamćenih razmera uzrokovane širenjem virusa kovid-19. Redovnim slanjem izveštaja „COVID-19 Economic Update CEE“, informisali smo klijente o merama (finansijskim i regulativnim) koje su donosile vlade kod nas i u regionu. Dalje, kroz izveštaje „COVID-19 and Economic Update“ po zemljama, „COVID-19 Compendium Global Markets“ i „COVID-19 CEE Compendium“, redovno smo izveštavali o dešavanjima na globalnim finansijskim tržištima uzrokovanim ovom krizom, te doprineli celishodnijem sagledavanju lokalnih ekonomskih trendova u okviru naših publikacija („Short Note“, te kvartalni izveštaj i mesečni „Ekonomski izveštaj“).

Redovnim praćenjem i temeljnom analizom ključnih indikatora, promptno se izveštavalo o ključnim makroekonomskim indikatorima („Research Alert“), a zatim su se, u skladu sa novim tendencijama, adekvatno prilagođavali modeli razvijeni za procenu budućih ekonomskih tokova.

Društvena odgovornost

Posvećenost promovisanju prakse odgovornog ponašanja i održivog poslovanja, mogu se uvrstiti među najvažnije postulate rada Raiffeisen banke u Srbiji. Banka je u mnogim segmentima bila lider na tržištu, rukovođena i vrednostima koje promoviše Raiffeisen grupacija (RBI), a pre svih odgovornost u poslovanju – prema klijentima, partnerima, zaposlenima i životnoj sredini.

Kao članica RBI grupacije, koja među svojim osnovnim ciljevima ima doprinos ostvarenju UN principa održivog razvoja – Raiffeisen banka u Srbiji je pitanja održivosti i ESG inicijativa stavila u sam vrh prioriteta svog poslovanja. Isti pristup neguje i kada je reč o misiji RBI grupacije da ćemo “delovati na društveno odgovoran način i doprinositi dugoročnoj dobrobiti ljudi i kompanija na tržištima na kojima poslujemo”.

Radimo na kontinuiranom unapređivanju svojih proizvoda, usluga i poslovnih procesa, kako bismo ih učinili što usklađenijima sa ESG principima. U 2022. godini banka je nastavila da ulaže napore na podizanju svesti o ovim važnim temama, kako kod zaposlenih, tako i kod klijenata. Takođe, učinjen je i niz konkretnih koraka i aktivnosti u cilju daljeg razvoja i implementacije ESG ciljeva.

Konstantni napori ulažu se u cilju implementiranja najbolje prakse i politika RBI grupacije kad je reč o ESG konceptima. U 2022. godini nastavljen je praksa skrininga i obeležavanja postojećeg kreditnog portfolija u segmentu privrede, prema grupnim regulativama i EU taksonomiji. Utvrđeno je da se oko 6% ukupnih plasmana ovom segmentu može označiti kao ESG (zeleni i socijalni aspekt). U segmentu poslovanja sa stanovništvom i malim preduzećem i preduzetnicima je ostvaren daleko bolji rezultat od postavljenog cilja kad je reč o udelu ESG kredita u novoodobrenim plasmanima u 2022. godini. Planirano učešće ovih kredita u pomenutom segmentu bilo je 3%, a na kraju godine udeo novih ESG kredita iznosio je čak 24,54%.

U 2022. godini nastavljene su i aktivnosti usmerene ka digitalizaciji poslovanja i uvođenju proizvoda i usluga za koje nije potrebno dostavljanje dokumentacije u papirnoj formi. Banka smatra da ekološki osveščeno i odgovorno ponašanje podrazumeva uzimanje u obzir efekata našeg poslovanja na životnu sredinu. Zato je doneta odluka da se u budućnosti odgovornost pokaže ne samo kroz pružanje finansijske podrške onima koji su na putu održivosti, već i kreiranjem sopstvenih proizvoda koji brinu o očuvanju okruženja u kome živimo i radimo.

Društvena odgovornost (nastavak)

Elektronska i mobilna aplikacija za klijente u segmentu stanovništva i privrede, platforma za onlajn faktoring, zatim potpuno onlajn krediti za građane i digitalni računi kako za fizička lica, tako i za malu privredu – značajno podržavaju bančinu strategiju održivog poslovanja i pružanja usluge koja štedi prirodne resurse okruženja u kome živimo. Zahvaljujući njima obezbeđuje se ušteda resursa poput papira, odnosno smanjuje upotreba plastike budući da je podizanje novca na bankomatima omogućeno bez obaveze posedovanja platne kartice. Jedan od važnih koraka u tom smeru jeste i uvođenje platnih kartica od recikliranog PVC-a, koje su od 2022. u ponudi banke, a čime se daje direktan doprinos smanjenju stvaranja novog otpada, a time i očuvanju energije i smanjenju nivoa zagađenosti vode, vadauha i ostalih životno važnih resursa. Ovo su prve kartice ove prirode na srpskom bankarskom tržištu, a procenjeno je da se na ovaj način emisija CO2 smanjuje za čak 80% u odnosu na izradu kartica od nereciklirane plastike.

Pored ESG inicijativa u domenu bankarskih proizvoda i usluga, banka uvek teži da odgovorno pristupa onim segmentima društva kojima je pomoć najpotrebnija. Podrška koju pruža u formi finansijske pomoći, ali i volonterskog rada zaposlenih, uvek se odnosi na najugroženije ili najslabije delove zajednice, kao što su to deca i pojedinci sa posebnim potrebama, deca bez roditeljskog staranja...

U društveno odgovorno ponašanje treba uvrstiti i delovanje banke preko dve humanitarne fondacije: „Budimir Boško Kostić“ (osnovane u znak sećanja na prvog direktora banke) i „H. Stepic CEE Charity“ (čiji osnivač je bivši predsednik Raiffeisen Bank International-a, dr Herbert Stepic).

U toku 2022. godine, humanitarna fondacija „H. Stepic CEE Charity“, uz podršku Raiffeisen banke u Srbiji, nastavila je da pruža finansijsku pomoć projektima koji se realizuju u našoj zemlji. Njima je podržan rad Svratista za decu koja žive i/ili rade na ulicama naša tri najveća grada, Beograda, Novog Sada i Niša.

I protekle godine nastavljene su tradicionalne akcije u okviru kojih zaposleni banke dobrovoljno daju krv, a broj davalaca je zadržan na konstantno visokom nivou.

Nastavljajući veoma uspešne volonterske akcije realizovane tokom prethodnih jedanaest godina uoči novogodišnjih i božićnih praznika, zaposleni Raiffeisen banke su krajem godine organizovali volontersku akciju u okviru koje su prikupili novčane donacije za kupovinu novogodišnjih paketića za decu sa smetnjama u razvoju u više institucija širom Srbije. Banka je udvostručila iznos koji su zaposleni prikupili, čime je omogućeno da se u značajnoj meri pokriju potrebe za tradicionalnim novogodišnjim poklonima za decu iz ugroženih društvenih grupa.

Banka tradicionalno pruža podršku i sportu i kulturi, kao važnim stubovima svakog društva. Kroz pomoć sportskim klubovima i savezima, te istaknutim kulturnim institucijama i događajima, nastoji da promoviše prave vrednosti koje jačaju i oplemenjuju pojedince, a time i celokupno društvo.

Počev od 2022. godine, banka pruža aktivnu podršku zaštiti prirodnih bogatstava i resursa u Srbiji, i to donacijom za izradu solarnih panela za proizvodnju energije za „Zasavicu“, koja je jedan od najvećih prirodnih rezervata u Srbiji.

Pored filantropskog i društveno odgovornog delovanja, banka prepoznaje i značaj odgovornog upravljanja ljudskim resursima, te se trudi da obezbedi radno okruženje u kome će zaposleni biti zadovoljni i raditi na pozicijama koje odgovaraju njihovim znanjima i veštinama, uz mogućnost daljeg profesionalnog i ličnog razvoja. Naši zaposleni su jedna od najvećih vrednosti kompanije. Značajne napore ulažemo u cilju kontinuirane edukacije i unapređenje veština i talenata naših zaposlenih, te njihovo uključivanje u sve relevantne oblasti, podsticanje konstruktivne razmene, inkluziju i diverzitet, obezbeđivanje ravnopravnosti svih članova našeg kolektiva.

Društvena odgovornost (nastavak)

Pitanja ekologije i zaštite životne sredine smatramo delom naše odgovornosti prema zajednici u kojoj poslujemo. Direktan uticaj našeg operativnog poslovanja je srazmerno mali u odnosu na nek druge industrije. Ipak, RBI grupacija, a time i sve banke-članice, postavile su kao jedan od svojih ključnih ciljeva smanjenje negativnog uticaja na životnu okolinu na svim lokacijama i u svim oblastima u kojima posluju. Stoga nastojimo da kontinuirano unapređujemo ključne parametre zaštite životne sredine u našem poslovanju. Vodi se računa o uštedi energije, reciklaži papira i elektronskog otpada, a instalacioni sistemi upravne zgrade banke funkcionišu po principima uštede energije primenom savremenih sistema rekuperacije energije i optimizacije tehničkih parametara za ventilaciju i hlađenje.

Pitanje poslovne etike i pridržavanje principa dobre poslovne prakse je svakako jedno od najvažnijih, tako da su osnovni principi bančinog poslovanja: transparentnost i etičnost u radu, primena odgovornih i korektnih operativnih praksi, promovisanje konstruktivne i otvorene razmene sa klijentima, poslovnim partnerima, organizacijama i institucijama, kao i sa zaposlenima.

Upravljanje rizicima i izloženost rizicima

Upravljanje rizicima

Grupa je u svom poslovanju izložena ili može biti izložena sledećim vrstama rizika:

- Kreditni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Grupi, uključujući isledeće:
 - Rizik izmirenja/ispоруke, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmerenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveza druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/ispоруke;
 - Rizik druge ugovorne strane, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova transakcije;
 - Rezidualni rizik, koji predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjjenje rizika kojima je Grupe izložena;
 - Rizik smanjenja vrednosti potraživanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku;
 - Kreditno-devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom deviznih kurseva;
 - Kreditno-kamatni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom kamatnih stopa;
 - Rizik koncentracije, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled koncentracije izloženosti banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika (dužnika, odnosno grupa povezanih dužnika, privrednih sektori, geografska područja i sl.);
- Tržišni rizici, koji predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki koje nastaju usled kretanja cena na tržištu. Ovi rizici uključuju:
 - Devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene vrednosti deviznih kurseva;
 - Cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti, koji predstavlja rizik promene cene ovih hartija usled promene kamatnih stopa i obuhvata specifični i opšti cenovni rizik:
 - Specifični cenovni rizik je rizik od promene cene hartije usled činilaca koji se odnose na njenog emitenta;
 - Opšti cenovni rizik je rizik promene cene hartije usled promene opšteg nivoa kamatnih stopa/cena tih hartija;

Upravljanje rizicima i izloženost rizicima (nastavak)

Upravljanje rizicima (nastavak)

- Kamatni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene u nivou kamatnih stopa;
- Rizik likvidnosti, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nesposobnosti Grupe da ispunjava svoje dospele obaveze i to usled:
 - Neusklađenosti rokova dospeća aktive i pasive;
 - Povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava);
 - Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti);
- Rizici zemlje, koji predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe zbog nemogućnosti da se naplate potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica, uključujući:
 - Političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva mogućnost nastanka gubitaka usled sprečenosti Grupe da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi;
 - Rizik transfera, pod kojim se podrazumeva mogućnost ostvarenja gubitaka zbog sprečenosti Grupe da naplati potraživanja iskazana u valuti koja nije zvanična valuta države porekla dužnika i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih država u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika;
- Rizik usklađenosti poslovanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propuštanja usklađivanja poslovanja Grupe sa zakonima i drugim propisima, standardima poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i s drugim aktima kojima se uređuje poslovanje a posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela, rizik od finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled stvaranja negativnog stava javnosti koji utiče na tržišno pozicioniranje Grupe;
- Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital ili reputaciju Grupe usled korišćenja Grupe (neposrednog ili posrednog korišćenja poslovnog odnosa s bankom, transakcije, usluge ili proizvoda banke) za pranje novca i/ili finansiranje terorizma;
- Strateški rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nepostojanja odgovarajućih strategija i politika, te njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kome banka posluje ili izostanka odgovarajućeg reagovanja Grupe na te promene;
- Rizici ulaganja, koji obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i osnovna sredstva.

Upravni odbor ima kompletnu odgovornost za uspostavljanje i nadzor okvirom upravljanja rizikom Grupe. Upravni odbor je osnovao Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO). Kreditni odbor i Komisiju za upravljanje operativnim rizikom i sistemom internih kontrola koji su zaduženi za kreiranje i praćenje politika za upravljanje rizikom Grupe u njihovim konkretnim oblastima.

Politike Grupe za upravljanje rizikom imaju za cilj da identifikuju i analiziraju rizik sa kojim se Grupa suočava, utvrđivanje odgovarajućih limita rizika i kontrola, kao i praćenje rizika i poštovanje limita. Politike i sistemi za upravljanje rizikom redovno se revidiraju kako bi uključili promene tržišnih uslova, proizvoda i usluga koje se nude.

Odbor za reviziju Banke je odgovoran za praćenje usklađenosti poslovanja sa politikama i procedurama za upravljanje rizikom i za revidiranje adekvatnosti okvira za upravljanje rizikom u pogledu rizika sa kojima se Grupa suočava. Odboru za reviziju Banke pomaže Interna revizija. Interna revizija preduzima redovne i ad-hoc revizije kontrola i procedura za upravljanje rizikom, o čijim rezultatima se izveštava Odbor za reviziju.

Upravljanje rizicima i izloženost rizicima (nastavak)

Izloženost kreditnim rizicima

Ukupna izloženost kreditnom riziku prikazana je u tabeli u nastavku:

Pozicije bilansa stanja	31.12.2022.				
	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	Vrednost iz bilansa stanja
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/ rezervisanja	Neto vrednost		
	1	2	3 (1-2)	4	5 (3+4)
Gotovina i sredstva kod centralne banke	66.900.279	4.274	66.896.005	70.893.497	137.789.502
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata	-	-	-	52.048	52.048
Hartije od vrednosti	91.203.389	34.469	91.168.920	4.462.426	95.631.346
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	10.259.610	26.326	10.233.283	12.362.386	22.595.669
Kredit i potraživanja od komitenata	368.934.135	9.036.047	359.898.087	- 283.232	359.614.855
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	6.060	-	6.060	160.189	166.249
Ostala sredstva	896.799	98.793	798.006	1.350.162	2.148.168
Leasing	25.680.526	478.526	25.202.000	-	25.202.000
Bilansna izloženost	563.880.799	9.678.437	554.202.362	101.570.788	655.773.149
Date garancije i jemstva	91.957.574	574.070	91.383.503	1.234.576	92.618.079
Preuzete buduće obaveze	143.626.446	558.693	143.067.754	14.038.601	157.106.355
Ostale vanbilansne izloženosti	495.058	-	495.058	1.139.721.524	1.140.216.582
Vanbilansna izloženost	236.079.078	1.132.763	234.946.315	1.154.994.701	1.389.941.016
Ukupna izloženost	799.959.877	10.811.200	789.148.677	1.256.565.489	2.045.714.166

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2022. godinu

Upravljanje rizicima i izloženost rizicima (nastavak)

Izloženost riziku likvidnosti

U sledećim tabelama prikazana su sredstva i obaveze Grupe po grupisanim pozicijama u skladu sa rokovima dospeća od datuma bilansa stanja do ugovorenog roka dospeća.

U hiljadama RSD	Iznos	Bruto iznos	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	137.789.502	137.793.776	137.793.776	-	-	-	-
Potraživanja po osnovu derivata	52.048	52.048	52.048	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	95.631.346	95.665.223	6.651.449	6.183.382	30.731.858	50.689.572	1.408.961
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	22.667.243	22.669.538	22.285.373	-	350.517	30.528	3.120-
Kredit i potraživanja od komitenata	384.745.529	395.498.259	26.652.199	21.376.034	104.464.196	172.471.513	70.534.317
Potraživanja po osnovu finansijskih derivate namenjenih zaštiti od rizika	166.249	166.249	166.249	-	-	-	-
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	136	136	-	-	-	-	136
Ukupno	641.052.053	651.845.229	193.601.093	27.559.416	135.546.572	223.191.613	71.946.534
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivata	94.536	94.536	94.536	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	29.447.116	29.447.116	9.299.415	609.425	8.201.416	9.641.428	1.695.432
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	538.427.371	538.427.371	516.097.546	3.173.335	8.923.483	9.364.852	868.155
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	1.273.246	1.273.246	1.273.246	-	-	-	-
Subordinirane obaveze	9.044.765	9.044.765	245.585	-	-	-	8.799.180
Ukupno	578.287.034	578.287.034	527.010.329	3.782.760	17.124.899	19.006.280	11.362.766
Neto gep likvidnosti na 31. decembar 2022. godine	62.765.019	73.558.195	(333.409.235)	23.776.656	118.421.673	204.185.333	60.583.768
Kumulativni gep likvidnosti na 31. decembar 2022. godine	-	-	(333.409.235)	(309.632.579)	(191.210.906)	12.974.427	73.558.195

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2022. godinu

Upravljanje rizicima i izloženost rizicima (nastavak)

Izloženost kamatnom riziku

Pregled izloženosti Grupe riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembar 2022. godine prikazan je narednom tabelom:

<u>U hiljadama RSD</u>	Ukupno	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Nekamatonosno
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	137.789.502	57.233.387	-	-	-	-	80.556.115
Potraživanja po osnovu derivata	52.048	-	-	-	-	-	52.048
Hartije od vrednosti	95.631.346	6.617.572	6.183.382	30.731.858	50.689.572	1.408.961	-
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	22.667.243	9.872.945	560.540	11.653.296	-	-	580.461
Kreditni i potraživanja od komitenata	384.745.529	164.734.919	92.974.330	75.584.828	39.164.027	11.897.140	390.285
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	166.249	-	-	-	-	-	166.249
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	136	-	-	-	-	-	136
Ukupno	641.052.053	238.458.823	99.718.253	117.969.983	89.853.599	13.306.101	81.745.294
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivata	94.536	-	-	-	-	-	94.536
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	29.447.115	11.133.394	4.021.034	11.443.957	2.420.052	71.011	357.668
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	538.427.371	509.848.307	11.331.575	8.362.201	6.876.110	748.291	1.260.888
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	1.273.246	-	-	-	-	-	-1.273.246
Subordinirane obaveze	9.044.765	9.044.765	-	-	-	-	-
Ukupno	578.287.034	530.026.466	15.352.609	19.806.158	9.296.162	819.302	2.986.338
Vanbilansne stavke							
Derivati namenjeni zaštiti od rizika	(1.303.263)	(961.149)	1.594.238	(289.880)	(1.646.472)	-	-
Neto kamatna neusklađenost							
31. decembar 2022. godine	61.461.756	(292.528.792)	85.959.882	97.873.944	78.910.966	12.486.799	78.758.956

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2022. godinu

Upravljanje rizicima i izloženost rizicima (nastavak)
Izloženost deviznom riziku

Sledeća tabela prikazuje neto deviznu poziciju aktive i pasive Grupe na dan 31. decembar 2022. godine:

U hiljadama RSD	USD	EUR*	CHF	Ostale	RSD	Ukupno
Finansijska imovina						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.877.108	66.495.523	6.572.201	833.083	62.011.587	137.789.502
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	52.048	52.048
Hartije od vrednosti	19.618.699	15.990.194	-	-	60.022.453	95.631.346
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3.118.722	7.858.615	153.081	736.129	10.800.696	22.667.243
Kredit i potraživanja od komitenata	1.756.393	275.232.267	125.615	1.618	107.629.635	384.745.529
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	160.135	-	-	6.114	166.249
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	136	136
Ukupno finansijska imovina	26.370.922	365.736.734	6.850.897	1.570.831	240.522.670	641.052.053
Finansijske obaveze						
Obaveze po osnovu derivate	-	79.199	-	-	15.337	94.536
Depoziti i ostale obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	330.351	21.903.269	31.239	7.439	7.174.818	29.447.116
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	51.608.244	291.501.775	17.161.717	5.149.354	173.006.280	538.427.371
Obaveze po osnovu finansijskih derivate namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	1.273.246	1.273.246
Subordinirane obaveze	-	9.044.765	-	-	-	9.044.765
Ukupno finansijske obaveze	51.938.596	322.529.008	17.192.956	5.156.793	181.469.681	578.287.034
Vanbilans - netirano						
FX Spot	(1.417.717)	529.984	6.296	(21.505)	897.954	(4.989)
FX Fwd	27.674.056	(39.908.104)	10.333.192	3.629.314	(1.764.657)	(36.200)
FX SWAP	(607.486)	(710.330)	-	-	1.359.005	41.189
Ukupno	25.648.852	(40.088.451)	10.339.487	3.607.809	492.302	-
Devizna pozicija na dan 31.12.2022.	81.179	3.119.275	(2.572)	21.847	59.545.290	62.765.019

* Iznos obuhvata i valutnu klauzulu

NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJI

Kratak pregled Raiffeisen Bank International

Raiffeisen Bank International AG (RBI), svojim matičnim tržištem smatra Austriju, gde je vodeća privredna i investiciona banka, kao i srednju i istočnu Evropu. RBI je banka sa 130 godina dugom tradicijom koja je prisutna 30 godina na tržištu centralne i istočne Evrope. Mreža poslovnica pokriva 12 tržišta širom ovog regiona. Pored toga, grupacija obuhvata brojne druge kompanije pružaocce finansijskih usluga aktivnih u segmentima kao što su lizing, upravljanje sredstvima, kao i pripajanja i akvizicije. U grupaciji imamo 17.2 miliona klijenata. Ukupno oko 44.000 zaposlenih u mreži RBI uslužuje pomenute klijente u oko 1.700 poslovnica, prvenstveno u srednjoj i istočnoj Evropi. Krajem 2022. godine, ukupna aktiva RBI-a iznosila je oko 207 milijardi evra.

Deonice RBI AG listirane su na Bečkoj berzi od 2005. godine. Regionalne Raiffeisen banke drže oko 58,8% deonica RBI-a, dok je ostatak od 41,2% u slobodnoj prodaji.

Fokus naše grupacije je održivo i ekološko poslovanje. Upravo u ovoj oblasti je RBI vodeća banka u Austriji:

- RBI je prva banka u Austriji koja je potpisala inicijativu UN-principi odgovornog bankarstva (UNEP Finance Initiative "Principles for Responsible Banking") koja predstavlja okvir za održivo poslovanje bankarskog sektora,
- RBI ima odličan rejting za finansijske institucije u oblasti održivog poslovanja dodeljen od strane ISS ESG (C+ prime status), Sustainalytics (nizak rizik) i MSCI ESG (AA),
- Najveći je izdavalac zelenih obveznica medju austrijskim bankama.

RBI je dobitnik "Global Sustainable Finance" nagrade u 2021. godini i 2022. godini za lidersku poziciju u finansiranju održivog razvoja u CIE, izdavanje zelenih i održivih obveznica u regionu CIE.

Dodatno, RBI posebnu pažnju posvećuje unapređenju korporativnog upravljanja koje se odnosi na pravila i prakse koje se koriste za upravljanje i praćenje banke, a određuju ga regulatori i vlasnici. Ukratko, opisuju principe vođenja kompanije. Struktura organizacije je u nadležnosti Upravnog i Izvršnog odbora.

Upravljanje i kontrola u banci koja je svesna odgovornosti, kvalifikovana, transparentna i usmerena na dugoročno povećanje vrednosti su ciljevi dobrog korporativnog upravljanja. Efikasna saradnja zasnovana na poverenju između različitih organa kompanije, zaštita interesa stejkholdera, kao i otvorena i transparentna komunikacija su glavne smernice za nas u stvaranju savremenog korporativnog upravljanja. Kao kompanija koja se kotira na berzi, RBI AG je posvećen principima dobrog i odgovornog upravljanja kao što je navedeno u austrijskom kodeksu upravljanja kompanijom (u verziji iz januara 2015.) i obavezao se da će poštovati ove principe. Usklađenost sa Izveštajem o korporativnom upravljanju prema članku 243c Austrijskog trgovačkog zakona (UGB) je sproveo KPMG Austria GmbH Wirtschaftsprüfungs- und Steuerberatungsgesellschaft za RBI AG. U njihovom izveštaju, nisu naveli prigovore.

Takođe, RBI grupa pridaje veliku pažnju odgovornom i transparentnom poslovanju kako bi ojačala i održala poverenje svojih stejkholdera. Ovo je preduslov za ostvarenje dobrih performansi naše bankarske grupe. Tradicionalne vrednosti Raiffeisena predstavljaju osnovu za pomenuto, zajedno sa Kodeksom ponašanja, koji se primenjuje u celoj grupi. Generisanje dodatne vrednosti na dugi rok je naš primarni strateški cilj.

Otvorenost i transparentnost u komunikaciji sa akcionarima i zainteresovanim licima je značajna za RBI AG. Pružamo i redovno ažuriramo informacije o sledećim temama: godišnji i periodični izveštaji, prezentacije kompanije, telefonske konferencije putem veb prenosa, ad-hoc komunikacije, saopštenja, saopštenja za odnose sa investitorima, informacije o cenama akcija i podaci o akcijama, informacije za strane investitore, finansijski kalendar informacijama o značajnim datumima, informacije o poslovima Upravnog i Izvršnog odbora, statut RBI

AG, Izveštaj o korporativnom upravljanju, procene analitičara, usluga naručivanja pismenih informacija kao i opcija prijave za automatsku isporuku „Vesti o odnosima sa investitorima“ putem e-pošte.

NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJI (nastavak)

VIZIJA misija

Vizija Raiffeisen bank ad Beograd (u daljem tekstu: Banka) je da postanemo (do 2025. godine) najpreporučivanija grupacija koja pruža finansijske usluge.

Banku odlikuju sledeće karakteristike:

- Ugledna univerzalna banka koja zauzima jednu od vodećih pozicija tokom 20 godina njenog poslovanja na tržištu Republike Srbije;
- Tržišni lider u kreiranju superiornog korisničkog iskustva i implementacijama digitalnih inovacija;
- Održiva banka sa zdravim finansijskim performansama i održivim poslovanjem koje je u potpunosti u skladu sa regulatornim zahtevima;
- Odgovorna banka koja brine o internim i eksternim stejkholderima, lokalnoj zajednici i prirodnom okruženju.

Glavni ciljevi Banke u narednom periodu:

- Nastavak digitalne transformacije – kontinuirana digitalizacija kako bi se iskoristile nove tehnologije u cilju boljeg korisničkog iskustva i unapređenja efikasnosti,
- Rast – nastavak korišćenja mogućnosti za organski i neorganski rast kroz uspešnu integraciju RBA banke a.d. Novi Sad (RBA banka) u cilju zadržavanja i povećanja tržišnog učešća,
- Održivo poslovanje – zadržati prudentan način upravljanja rizicima, odgovorno poslovanje u skladu sa socijalnim i prirodnim okruženjem.

U skladu sa navedenim, obezbeđivanje nesmetanog sprovođenja procesa spajanja, koje je planirano za 2023. godinu je jedan od najznačajnijih prioriteta u narednom periodu.

RBRS je dana 1.4.2022. godine stekla 100% vlasništvo u kapitalu Credit Agricole banke Srbija a.d. Novi Sad i CA Leasing d.o.o. Beograd, na osnovu ugovora o kupoprodaji akcija koji je sklopljen između Banke i Crédit Agricole S.A., a nakon pribavljanja saglasnosti Narodne banke Srbije i nadležnih regulatornih tela. Pomenuta akvizicija omogućava Banci da poveća svoj tržišni udeo u Republici Srbiji, poveća bazu klijenata, adekvatnije uposli sredstva, diversifikuje i optimizuje strukturu kapitala i poveća zarađivačku sposobnost. Takođe omogućava joj i da uđe i istovremeno dobije značajan udeo u segmentu poslovanja sa poljoprivrednicima, pri čemu je u ovom segmentu nivo problematičnih kredita RBA banke ocenjen kao adekvatan. Pored toga, Banka postaje lider u kreditima za automobile.

Dana 30.9.2022. godine sprovedeno je pripajanje CA Leasing d.o.o. Beograd Raiffeisen Leasingu d.o.o. Beograd nakon čega je CA Leasing d.o.o. Beograd prestao da postoji bez sprovođenja postupka likvidacije istovremeno prenoseći celokupnu svoju imovinu, prava i obaveze Raiffeisen Leasingu d.o.o. Beograd kao univerzalnom pravnom sledbeniku.

Dana 30.11.2022. godine objavljen je nacrt Ugovora o pripajanju koji je zaključen između RBRS i RBA banke, a koji predviđa sprovođenje statusne promene pripajanja RBA banke Banci, nakon čega RBA banka prestaje da postoji bez sprovođenja postupka likvidacije istovremeno prenoseći celokupnu svoju imovinu, prava i obaveze Banci kao univerzalnom pravnom sledbeniku. Planirano je da se statusna promena pripajanja sprovede dana 28.4.2023. godine nakon pribavljanja svih potrebnih saglasnosti.

NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJI (nastavak)

Očekivani pozitivni efekti pripajanja proizilaze od međusobnog deljenja „know-how“ od strane zaposlenih obe banke koji kontinuirano saraduju prilikom obavljanja svih aktivnosti, a što će pozitivno uticati na ostvarenje ciljeva segmenta „ljudi, kultura i organizacija“, pre svega usled daljeg razvoja zaposlenih, a kroz unapređenje njihovih znanja i veština. Dodatno, statusna promena pripajanja će imati pozitivan efekat i na efikasnost poslovanja RBRS, pre svega kroz unapređenje efikasnosti poslovnih procesa, dalju digitalizaciju, kroz kontinuiranu primenu metodologije i principa koji omogućavaju identifikaciju oblasti za unapređenje, korišćenje pozitivnih efekata regionalne sinergije, korišćenje iskustava i rešenja matične banke, kao i kroz striktnu kontrolu troškova poslovanja. Pripajanje će se pozitivno odraziti i na klijente - kontinuirano unapređenje efikasnosti obavljanja poslovnih aktivnosti RBRS omogućava usmeravanje resursa na korisnike i njihove potrebe, na unapređenje poslovnih odnosa sa korisnicima proizvoda i usluga, kao i na stalne inovacije proizvoda i usluga u skladu sa zahtevima korisnika. Ovakav pristup tj. konstantna usmerenost na potrebe i zahteve korisnika proizvoda i usluga RBRS svakako dovodi do povećanja kvaliteta njenih proizvoda i usluga, kao i do proširenja asortimana proizvoda i usluga koji su na raspolaganju korisnicima na bankarskom tržištu.

ESG inicijative, društvena odgovornost i održivost

Posvećenost promovisanju prakse odgovornog ponašanja i održivog poslovanja, mogu se uvrstiti među najvažnije postulate rada Raiffeisen banke u Srbiji. Banka je u mnogim segmentima bila lider na tržištu, rukovođena i vrednostima koje promoviše Raiffeisen grupacija (RBI), a pre svih odgovornost u poslovanju – prema klijentima, partnerima, zaposlenima i životnoj sredini.

Kao članica RBI grupacije, koja među svojim osnovnim ciljevima ima doprinos ostvarenju UN principa održivog razvoja – Raiffeisen banka u Srbiji je pitanja održivosti i ESG inicijativa stavila u sam vrh prioriteta svog poslovanja. Isti pristup neguje i kada je reč o misiji RBI grupacije da ćemo *“delovati na društveno odgovoran način i doprinositi dugoročnoj dobrobiti ljudi i kompanija na tržištima na kojima poslujemo”*.

Radimo na kontinuiranom unapređivanju svojih proizvoda, usluga i poslovnih procesa, kako bismo ih učinili što usklađenijima sa ESG principima. U 2022. godini banka je nastavila da ulaže napore na podizanju svesti o ovim važnim temama, kako kod zaposlenih, tako i kod klijenata. Takođe, učinjen je i niz konkretnih koraka i aktivnosti u cilju daljeg razvoja i implementacije ESG ciljeva.

Konstantni napori ulažu se u cilju implementiranja najbolje prakse i politika RBI grupacije kad je reč o ESG konceptima. U 2022. godini nastavljene su i aktivnosti usmerene ka digitalizaciji poslovanja i uvođenju proizvoda i usluga za koje nije potrebno dostavljanje dokumentacije u papirnoj formi. Banka smatra da ekološki osvešćeno i odgovorno ponašanje podrazumeva uzimanje u obzir efekata našeg poslovanja na životnu sredinu. Zato je doneta odluka da se u budućnosti odgovornost pokaže ne samo kroz pružanje finansijske podrške onima koji su na putu održivosti, već i kreiranjem sopstvenih proizvoda koji brinu o očuvanju okruženja u kome živimo i radimo.

Kao i tokom 2021. godine i u 2022. godini fokus je stavljen na podizanje svesti o ovim važnim temama, kako kod zaposlenih, tako i kod klijenata. S tim ciljem organizovan je u 2021. godini onlajn webinar – “Zeleni sat” za korporativne klijente – predstavnike srednjih, velikih i multinacionalnih kompanija iz Srbije – kome je prisustvovalo 121 klijenata, te “Zeleni dan” za zaposlene banke - više od 200 zaposlenih je uzelo učešća. Tokom 2022. godine povoljniji epidemiloški uslovi su dozvolili i susrete uživo tako da smo oktobra 2022. godine uz podršku kolega iz Beča koji su došli u Beograd i podržali nas na našem zelenom putu održali internu obuku za 75 zaposlenih u corporate prodaji kao i 8 sastanaka u prostorijama Banke sa našim ekološki osvešćenim klijentima. U junu 2022. godine takodje smo organizovali ESG internu edukaciju za saradnike za poslove sa privredom u corporate segmentu.

Elektronska i mobilna aplikacija za klijente u segmentu stanovništva i privrede, platforma za onlajn faktoring, zatim potpuno onlajn krediti za građane i digitalni računi kako za fizička lica, tako i za malu privredu – značajno podržavaju bančinu strategiju održivog poslovanja i pružanja usluge koja štedi prirodne resurse okruženja u kome živimo. Zahvaljujući njima obezbeđuje se ušteda resursa poput papira, odnosno smanjuje upotreba plastike budući da je podizanje novca na bankomatima omogućeno bez obaveze posedovanja platne kartice.

Jedan od važnih koraka u tom smeru jeste i uvođenje platnih kartica od recikliranog PVC-a, koje su od 2022. u ponudi banke, a čime se daje direktan doprinos smanjenju stvaranja novog otpada, a time i očuvanju energije i smanjenju nivoa zagađenosti vode, vajuha i ostalih životno važnih resursa. Ovo su prve kartice ove prirode na srpskom bankarskom tržištu, a procenjeno je da se na ovaj način emisija CO2 smanjuje za čak 80% u odnosu na izradu kartica od nereciklirane plastike.

Pored ESG inicijativa u domenu bankarskih proizvoda i usluga, banka uvek teži da odgovorno pristupa onim segmentima društva kojima je pomoć najpotrebnija. Podrška koju pruža u formi finansijske pomoći, ali i volonterskog rada zaposlenih, uvek se odnosi na najugroženije ili najslabije delove zajednice, kao što su to deca i pojedinci sa posebnim potrebama, deca bez roditeljskog staranja...

U društveno odgovorno ponašanje treba uvrstiti i delovanje banke preko dve humanitarne fondacije: „Budimir Boško Kostić“ (osnovane u znak sećanja na prvog direktora banke) i „H. Stepic CEE Charity“ (čiji osnivač je bivši predsednik Raiffeisen Bank International-a, dr Herbert Stepic).

U toku 2022. godine, humanitarna fondacija „H. Stepic CEE Charity“, uz podršku Raiffeisen banke u Srbiji, nastavila je da pruža finansijsku pomoć projektima koji se realizuju u našoj zemlji. Njima je podržan rad Svrtišta za decu koja žive i/ili rade na ulicama naša tri najveća grada, Beograda, Novog Sada i Niša.

I protekle godine nastavljene su tradicionalne akcije u okviru kojih zaposleni banke dobrovoljno daju krv, a broj davalaca je zadržan na konstantno visokom nivou.

NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJI (nastavak)

Nastavljajući veoma uspešne volonterske akcije realizovane tokom prethodnih jedanaest godina uoči novogodišnjih i božićnih praznika, zaposleni Raiffeisen banke su krajem godine organizovali volontersku akciju u okviru koje su prikupili novčane donacije za kupovinu novogodišnjih paketića za decu sa smetnjama u razvoju u više institucija širom Srbije. Banka je udvostručila iznos koji su zaposleni prikupili, čime je omogućeno da se u značajnoj meri pokriju potrebe za tradicionalnim novogodišnjim poklonima za decu iz ugroženih društvenih grupa.

Banka tradicionalno pruža podršku i sportu i kulturi, kao važnim stubovima svakog društva. Kroz pomoć sportskim klubovima i savezima, te istaknutim kulturnim institucijama i događajima, nastoji da promoviše prave vrednosti koje jačaju i oplemenjuju pojedince, a time i celokupno društvo.

Počev od 2022. godine, banka pruža aktivnu podršku zaštiti prirodnih bogatstava i resursa u Srbiji, i to donacijom za izradu solarnih panela za proizvodnju energije za „Zasavicu“, koja je jedan od najvećih prirodnih rezervata u Srbiji.

Pored filantropskog i društveno odgovornog delovanja, banka prepoznaje i značaj odgovornog upravljanja ljudskim resursima, te se trudi da obezbedi radno okruženje u kome će zaposleni biti zadovoljni i raditi na pozicijama koje odgovaraju njihovim znanjima i veštinama, uz mogućnost daljeg profesionalnog i ličnog razvoja. Naši zaposleni su jedna od najvećih vrednosti kompanije. Značajne napore ulažemo u cilju kontinuirane edukacije i unapređenje veština i talenata naših zaposlenih, te njihovo uključivanje u sve relevantne oblasti, podsticanje konstruktivne razmene, inkluziju i diverzitet, obezbeđivanje ravnopravnosti svih članova našeg kolektiva.

Pitanja ekologije i zaštite životne sredine smatramo delom naše odgovornosti prema zajednici u kojoj poslujemo. Direktni uticaj našeg operativnog poslovanja je srazmerno mali u odnosu na neke druge industrije. Ipak, RBI grupacija, a time i sve banke-članice, postavile su kao jedan od svojih ključnih ciljeva smanjenje negativnog uticaja na životnu okolinu na svim lokacijama i u svim oblastima u kojima posluju. Stoga nastojimo da kontinuirano unapređujemo ključne parametre zaštite životne sredine u našem poslovanju. Vodi se računa o uštedi energije, reciklaži papira i elektronskog otpada, a instalacioni sistemi upravne zgrade banke funkcionišu po principima uštede energije primenom savremenih sistema rekuperacije energije i optimizacije tehničkih parametara za ventilaciju i hlađenje.

NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJI (nastavak)

Pitanje poslovne etike i pridržavanje principa dobre poslovne prakse je svakako jedno od najvažnijih, tako da su osnovni principi bančinog poslovanja: transparentnost i etičnost u radu, primena odgovornih i korektnih operativnih praksi, promovisanje konstruktivne i otvorene razmene sa klijentima, poslovnim partnerima, organizacijama i institucijama, kao i sa zaposlenima.

Upravljanje ESG strategijom u Raiffeisen banci

Finansiranje klimatski podobnih projekata je neophodno za ublažavanje posledica i prilagođavanje klimatskim promenama, budući da su potrebni značajni finansijski resursi za prilagođavanje na nepovoljne efekte i smanjenje uticaja klimatskih promena. Stoga podržavamo naše klijente na putu transformacije ka zelenom i održivom načinu finansiranja i pratimo ih u finansiranju projekata za ublažavanje posledica klimatskih promena i to lokalnog, nacionalnog ili transnacionalnog značaja.

U 2022 godini nastavili smo sa primenom posebnih politika koja se odnose na poslovanje klijenata koji su povezani sa ugljem i duvanom sa ciljem da se u ovim oblastima koje imaju određeni negativni uticaj na životnu sredinu detaljnije reguliše poslovanje i odnosi sa klijentima.

U procesu obeležavanja transakcija u kontekstu ispunjenja ESG kriterijuma baziramo se na pravilima EU taksonomije i internim RBI pravilima, i preko njih sagledavamo kako kreditne transakcije tako i interne procese odlučivanja u kontekstu uticaja na životnu i društvenu sredinu kreirajući posebne sisteme odlučivanja kada je ESG u pitanju.

Razmatramo namenu svakog kredita i sagledavamo merljive kriterijume uticaja na okolinu i društvo tako da svako ulaganje koje ostvaruje uštedu energije u odredjenom procentu ili smanjuje emisiju ugljen dioksida ili ima pozitivan uticaj na društvenu zajednicu može biti ESG prihvatljivo investiranje.

Konstantni naponi ulažu se u cilju implementiranja najbolje prakse i politika RBI grupacije kad je reč o ESG konceptima. U toku 2022. godine izvršili smo u segmentu velikih i srednjih kompanija analizu celokupnog portfolija banke i obeležili oko 6 % portfolija kao zelene odnosno održive transakcije (green i social loans - zeleni i socijalni aspekt) koje ispunjavaju EU odnosno RBI kriterijume za ove transakcije.

Nastavljamo sa kontinuiranim praćenjem i sagledavanjem svake transakcije u ESG kontekstu u smislu da li ispunjava uslove da bude priznata kao ESG transakcija. U segmentu poslovanja sa stanovništvom i malim preduzećem i preduzetnicima je ostvaren daleko bolji rezultat od postavljenog cilja kad je reč o udelu ESG kredita u novoodobrenim plasmanima u 2022. godini. Planirano učešće ovih kredita u pomenutom segmentu bilo je 3%, a na kraju godine udeo novih ESG kredita iznosio je čak 24,54%.

NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJI (nastavak)

Usko saradjujemo sa međunarodnim finansijskim institucijama (MIGA, IFC i ostale) u cilju deljenja rizika i tehničke saradnje u procesu implementacije i praćenja ESG transakcija.

Tokom 2022. godine započeli smo i sa analizom ESG poslovanja naših klijenata i u tom smislu smo inicirali distribuciju E-upitnika za corporate segment. Zadovoljni smo reakcijom naših klijenata i rezultatima koje smo dobili, takdoje smo pokrenuli inicijativu da se na nivou banaka u Srbiji formira jedinstven E-upitnik što bi olakšalo proces evidencije ESG podataka i nama i našim klijentima.

Zaštita životne sredine

Tokom projektovanja HO bazirali smo se na zaštiti životne sredine, projekat je zasnovan na rešenjima za uštedu energije i toplotnoj zaštiti. Posebna pažnja je posvećena toplotnoj izolaciji objekta, izolaciji omotača zgrade, kao što je dvostruka zastakljena fasada sa termoizolovanim profilima i panelima.

HO zgrada i filijale koriste određeni procenat električne energije iz obnovljivih izvora, koju obezbeđuje nacionalna kompanija EPS koja određeni deo električne energije proizvodi uz pomoc hidroelektrane.

Struja u HO zgradi kontroliše se PMS-om (sistem za upravljanje energijom), implementiran je sistem optimalne potrošnje električne energije sa optimizacijom potrošnje energije. Instaliran je sistem kompenzacije za redukciju utroška reaktivne komponente el. energije

Pratili smo uređaje koji su najveći potrošači reaktivne energije u HO (elektromotorni potrošači, čileri, dry cooler-i, pumpe itd) u letnjem i zimskom periodu i na osnovu proračuna optimizovali potrošnju el. energije stepenastim uključenjem kondenzatora reduktora.

Banka ima sistem hlađenja server sale gde mašine za hlađenje pri optimalnim spoljnim temperaturama rade u free cooling režimu.

Osvetljenje, hlađenje, grejanje i grejanje kontroliše BMS (sistem upravljanja zgradom). BMS je programiran na eko režim, sa merama uštede energije za sisteme grejanja, hlađenja i osvetljenja (dnevni, noćni, vikend režim...) Niskoenergetski režim se aktivira noću i vikendom.

Korišćenjem energije sa čilera za server salu koji rade 24h/365 dana godišnje izvršeno podešavanje AHU komora za ventilaciju u režimu grejanja / hlađenja

U zimskom periodu koristimo energiju za predgrejač I energiju koju dobijamo iz toplane posle rekuperatora ubacujemo u proctor 24C) a u letnjem hladimo vazduh na 20C nakon rekuperacije) čime se smanjuje potrošnja toplotne I el energije.

Optimizovano vreme rada AHU komora u letnjem I zimskom period korišćenjem vremenskog programa

U HO zgradi postavljeni su senzori za osvetljenje kontrolisani pokretom i senzorom osvetljava uključujući spoljno osvetljenje na parkingu i placu zgrade radi uštede električne energije. Takođe, sve reklame u HO zgradi su LED reklame koje su opremljene svetlosnim senzorima.

Zamena spoljne rasvete sa metal-halogenim izvorima svetla za novu rasvetu sa led izvorima svetla, uz procenat umanjenja potrošnje cca 50%

Uštede vode na uređajima za ispiranje toaleta takođe se koriste za smanjenje potrošnje vode.

Sistemi za ventilaciju u filijalama su ekonomični sa ugrađenim rekuperatorima i grejačima koji optimizuju potrošnju energije. Sistem hlađenja i grejanja u filijalama je obnovljen i zamenjen inverterskim sistemom koji štedi energiju.

Hlađenje i grejanje se isključuju uveče i vikendom pomoću tajmera.

NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJI (nastavak)

Osvetljenje ekspozitura je zamenjeno LED svetlima u 79% svih ekspozitura, gde osim benefita uštede električne energije postoji i deo koji pomaže u redukciji CO2 usled smanjenja zračenja izvora svetlosti. Ostale ekspoziture će biti transformisane 2022. Sve reklame u ekspoziturama su centralno osvetljene jednom spoljnom LED svetiljkom i takođe se kontrolišu senzorima, radi uštede energije i održavanja.

IT odeljenje je zamenilo stare računare i monitore energetski efikasnijom opremom sa Energi Star standardom. Serveri prostorija za podatke su zamenjeni serverima sa malom potrošnjom energije.

U novom konceptu transformacije filijale uvedene su video konferencijske sobe za obavljanje video sastanaka između klijenata i osoblja zgrade glavne kancelarije. Kancelarije u HO je opremljena salama za sastanke za video konferencije kako bi se smanjila putovanja.

Radimo po strogo utvrđenom planu upravljanja otpadom (sakupljanje, sortiranje, reciklaža otpada...) u svim poslovnica i HO.

Parking za bicikle je obezbeđen, posebno u gradovima gde je biciklistički prevoz popularan. Dodatno, vozni park se obnavlja svake 4 godine, sa vozilima koja su u skladu sa najnovijim EURO standardima. Dodatno, jedan hibridni automobil je u voznom parku. Takođe, smanjen je i vozni park. U toku je prikupljanje ponuda za izođenje solarne elektrane na krovu HO (napravljen preliminarni projekat i urađena procena troška)

U toku je prikupljanje ponuda i izrada rešenja za zamenu fluo rasvete u HO (prioritet svetiljke koje rade 24/7) – garaža, tehnička etaža, server sala, koridori, lift lobi

Banka planira da uvede energetski pregled za HO zgradu sa posebnom pažnjom na primarni data centar u zgradi. Takođe, planiramo da u budućnosti dobijemo neke od međunarodnih standarda za HO zgradu (LEED, ISO 14001 sistem upravljanja životnom sredinom, ISO 50001 sistem upravljanja energijom).

Zaposleni

Članovi Upravnog odbora Banke su:

Ime i prezime	Akcionar koga predstavlja	Funkcija
Peter Lennkh	Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	Predsednik
Peter Jacenko	Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	Član
Katarina Boledovičova	Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	Član
Oliver Roegl	Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	Član
Gordana Karić	Nezavisni član	Član
Aleksandra Jović	Nezavisni član	Član

Članovi Izvršnog odbora Banke su:

Ime i prezime	Funkcija
Zoran Petrović	Predsednik
Goran Kesić	Član
Nenad Sibinović	Član
Dimitar Dilov	Član

NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJI (nastavak)

Banka svoje poslovanje obavlja sa sedištem u Novom Beogradu, u ulici Đorđa Stanojevića br. 16, preko svojih ogranaka:

- Regionalni centar Beograd 1, sa 3 lokalne filijale, 13 filijala i 4 ekspoziture,
- Regionalni centar Beograd 2, sa jednom regionalnom filijalom, sa jednom lokalnom filijalom, 11 filijala i 9 ekspozitura,
- Regionalni centar Beograd 3, sa jednom regionalnom filijalom, 2 lokalne filijale, 7 filijala i 8 ekspozitura,
- Regionalni centar Beograd 4, sa jednom regionalnom filijalom, 3 lokalne filijale, 11 filijala i 6 ekspozitura.

Broj zaposlenih po poslovnim jedinicama prikazan je u sledećoj tabeli:

Poslovna jedinica	Adresa	Broj zaposlenih
Centrala Beograd	Beograd, Đorđa Stanojevića 16	915
Regionalni centar Beograd 1	Beograd, Đorđa Stanojevića 16	1
Regionalni centar Beograd 2	Beograd, Đorđa Stanojevića 16	1
Regionalni centar Beograd 3	Beograd, Đorđa Stanojevića 16	1
Regionalni centar Beograd 4	Beograd, Đorđa Stanojevića 16	1
Regionalna filijala 303 Čačak II	Čačak, Gradsko Šetalište bb	19
Regionalna filijala 401 Niš I	Mediana, Balkanska 13	22
Regionalna filijala 621 Šabac	Šabac, Masarikova 7	14

NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJI (nastavak)

Poslovna jedinica	Adresa	Broj zaposlenih
Filijala	Bačka Palanka, Kralja Petra I 11	5
Filijala	Sombor, Avrama Mrazovića 1	7
Filijala	Kraljevo, Hajduk Veljkova 16	6
Filijala	Paraćin, Vožda Karađorđa 31	6
Filijala	Užice, Dimitrija Tucovića 91	7
Filijala	Kruševac, Čolak Amtina 1V	10
Filijala	Leskovac, Bulevar Oslobođenja 154	7
Filijala	Smederevo, Vojvode Đuše 13-17	10
Filijala	Sremska Mitrovica, Kralja Petra I 20	6
Filijala	Beograd, Bulevar Zorana Đinđića 64a	8
Filijala	Beograd, Cara Dušana 78	6
Filijala	Beograd, Jurija Gagarina 151	5
Filijala	Beograd, Đorđa Stanojevića 16	11
Filijala	Beograd, Resavska 1	10
Filijala	Beograd, Vojvode Milenka 38	3
Filijala	Beograd, Terazije 27	26
Filijala	Beograd, Bulevar Umetnosti 4	13
Filijala	Beograd, Glavna 21	7
Filijala	Beograd, Požeška 81a	18
Filijala	Obrenovac, Knez Mihajla 6	5
Filijala	Beograd, Bulevar Kralja Aleksandra 171	7
Filijala	Beograd, 27. marta 31	4
Filijala	Beograd, Kralja Petra 14	5
Filijala	Beograd, Vojvode Stepe 214	7
Filijala	Novi Sad, Bulevar oslobođenja 56a	43
Filijala	Novi Sad, Pozorišni trg 3	4
Filijala	Novi Sad, Bulevar Cara Lazara bb	11
Filijala	Indija, Novosadska 1	4
Filijala	Zrenjanin, Kralja Aleksandra Karađorđevića 41	7
Filijala	Subotica , Trg slobode 5	22
Filijala	Vrbas, Maršala Tita 91	5
Filijala	Vršac, Trg Svetog Teodora Vršačkog 37	4
Filijala	Kikinda, Trg Srpskih dobrovoljaca 28	5
Filijala	Čačak, Braće Spasića bb	5
Filijala	Kragujevac, Srete Mladenovića 2	27
Filijala	Arandjelovac, Knjaza Miloša 259	5
Filijala	Jagodina, Kneginje Milice 16a	7
Filijala	Niš, Obrenovićeve 35	11
Filijala	Vranje, Stefana Prvovenčanog 58	7

NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJI (nastavak)

Filijala	Beograd, Bulevar Oslobođenja 7-9	6
Filijala	Beograd, Ruzveltova 10	4
Filijala	Beograd, Dimitrija Tucovića 1	7
Filijala	Zvezdara, Mirijeovski Venac 27	5
Filijala	Beograd, Patrijarha Dimitrija 14	2
Filijala	Požarevac, Moše Pijade 10	9
Filijala	Pančevo, Generala Petra Aračića 4 – 6	7
Filijala	Beograd, Bulevar Mihajla Pupina 4	14
Filijala	Stara Pazova, Kralja Petra I 1	5
Filijala	Beograd, Bulevar Kralja Aleksandra 328	5
Filijala	Loznica, Kneza Miloša 2	6
Filijala	Valjevo, Karađorđeva 123	7
Filijala	Beograd, Trgovačka 5	4
Filijala	Beograd, Radnička 9	6
Filijala	Novi Sad, Veselina Masleše 30	3
Filijala	Temerin, Novosadska 348	3
Filijala	Priljepolje, Valterova 20	5
Filijala	Novi Pazar, AVNOJ-a 7/3	6
Filijala	Kragujevac, Nikole Pašića 7	4
Filijala	Niš, Vizantijski bulevar bb	4
Filijala	Pirot, Srpskih vladara 70	5
Filijala	Zaječar, Krfska 16	5
Filijala	Bor, Nikole Pašića 5	6
Filijala	Beograd, Maksima Gorkog 75	5
Filijala	Beograd, Vudro Vilsona 12	6
Filijala	Beograd, Prvomajska 101	4
Filijala	Beograd, Bulevar Mihajla Pupina 181	6
Filijala	Ruma, Orlovićeva 4	4
Filijala	Beograd, Marijane Gregoran 58	4
Filijala	Beograd, Kursulina 41	7
Filijala	Beograd, Ustanička 64a	5
Filijala	Beograd, Kralja Petra I br 241a	5
Filijala	Beograd, Vidikovački Venac 80b	5
Filijala	Beograd, Vojislava Ilića 141	6
Filijala	Beograd, Partizanske avijacije 12	2
Filijala	Beograd, Milutina Milankovića 1ž	2
Filijala	Beograd, Crnotravska 7-9	8
Filijala	Smed.Palanka, Prvog srpskog ustanka 89	4
Filijala	Beograd, Bratstva Jedinstva 73	6

Ukupno	1.547
---------------	--------------

NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJI (nastavak)

U skladu sa navedenim, na dan 31. decembra 2022. Banka je imala 1.547 zaposlenih (2021. godine: 1.510 zaposlenih).

	2022.	2021.
Rukovodeći kadar	100	108
Štručni kadar	1447	1402
Ukupno	1.547	1.510

Struktura zaposlenih prema kategoriji, polu i starosti:

Pozicija	Starost	2020			2021			2022		
		Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno
Rukovodioci	0-30	0	0	0	0	1	1	0	1	1
	31-50	40	36	76	40	36	76	34	33	67
	51-70	12	16	28	15	16	31	17	15	32
		52	52	104	55	53	108	51	49	100
Menadžeri	0-30	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	31-50	40	60	100	38	53	91	34	43	77
	51-70	12	29	41	13	22	35	11	16	27
		52	89	141	51	75	126	45	59	104
Službenici	0-30	32	65	97	45	87	132	50	109	159
	31-50	248	621	869	234	594	828	242	602	844
	51-70	68	217	285	77	239	316	88	252	340
		348	903	1251	356	920	1276	380	963	1343
Ukupno		452	1044	1496	462	1048	1510	476	1071	1547

Banka posebnu pažnju posvećuje rodnoj ravnopravnosti, tako da je gotovo podjednak broj muškaraca i žena na rukovodećim pozicijama, dok je gotovo 57% žena na pozicijama menadžera. Posmatrajući preostale zaposlene u Banci, čak 72% istih su žene. U skladu sa navedenim preko 69% zaposlenih u banci su žene (1.071 od 1.547).

Organizaciona struktura Banke je definisana Aktom o unutrašnjoj organizaciji i organizacionoj strukturi. Ovim internim aktom utvrđen je način i obim u kome se funkcije, ovlašćenja i odgovornosti delegiraju, kontrolišu i koordiniraju, kao i kako se informacije prenose između različitih organizacionih nivoa.

Utvrđena organizaciona struktura Banke obezbeđuje usklađenost sa obaveznim zakonskim i regulatornim uslovima i obezbeđuje transparentnost procesa odlučivanja, kao i efikasno sprovođenje respektivnih odluka

Tokom 2019. godine, u procesu transformacije u adaptivnu organizaciju, Banka je uvela agilnu organizaciju u poslovnoj liniji Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima kroz kreiranje dva adaptivna tirbe-a:

- PI Tribe (PI Digital Lending, PI Day2Day Banking, PI Product Excellence);
- SB Tribe (SB Digital Lending, SB Product Excellence, SB Day2Day Banking)
- koji su direktno odgovorni članu Izvršnog odbora zaduženom za poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima.

Izmene organizacione strukture moraju uvek da budu prvo razmotrene uz učešće Odeljenja za organizaciju, upravljanje procesima i projektima, Odeljenja za kontrolu usklađenosti poslovanja i Odeljenja za ljudske resurse. Ove organizacione jedinice su dužne da obezbede da organizaciona struktura Banke bude u skladu sa svim relevantnim dokumentima, funkcionalna i da služi svojoj svrsi.

Bilo koja organizaciona ili funkcionalna promena na B ili B-1 hijerarhijskom nivou, zahteva odbrenje Upravnog odbora. Za sve ostale promene u organizacionoj strukturi nadležan je Izvršni odbor Banke.

NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJI (nastavak)

Talent Management & Succession Planning

Tokom 2022. banka je imala određene aktivnosti u domenu razvoja i edukacije talenata i eksperata. Eksterno usavršavanje talenata i nasljednika bilo je oblikovano u skladu sa planom i mogućnostima.

Performance Management

U 2022. sprovedeno je redovno praćenje PM procesa i organizovan je online trening za sve zaposlene koji su u međuvremenu promovisani na menadžerske pozicije, u cilju poboljšanja njihovih kompetencija kada je reč o godišnjem ocenjivanju zaposlenih. Takođe je obezbeđena i kontinuirana podrška za sve menadžere tokom svih faza PM procesa.

I u 2022. nastavljen je dalji proces poboljšanja funkcionalnosti HRIS-a (HR Information System). Kontinuirano se unapređuju mogućnosti na polju evidencije dolazaka i odlazaka, ukljanjanja eventualnih "bagova" u sistemu kao i automatizaciji poslova vezanih za administrativni deo HR-a.

Ankete o zadovoljstvu zaposlenih

Nova anketa o zadovoljstvu svih zaposlenih (**Employee Survey**) sprovedena je u periodu od 06.10.2022 do 24.10.2022. godine. Procenat učešća u anketi je 68%. Procenat učešća na nivou Raiffeisenbank Internationala bio je 75%. U Retail segmentu zaposleni su na mesečnom nivou popunjavali ankete o zadovoljstvu tokom procesa transformacije filijala. Takođe, imali su i weekly pulse check kako bi se utvrdilo zadovoljstvo na mikro-nivou tokom kraćih vremenskih perioda.

Trening i razvoj

U domenu treninga, najveći akcenat stavljen je na Raiffeisen digitalnu akademiju (RDA). Na RDA tokom 2022. godine bilo je 890 učesnika raspoređenih u 32 grupe (16 ciklusa po 2 grupe). Teme koje pokriva digitalna akademija su između ostalog agilni način rada, design thinking, digitalni biznis modeli, digitalne tehnologije, korisničko iskustvo (CX) i bankarstvo u digitalnoj i fintech eri. Trening je dizajniran kako bi se svi zaposleni na vreme pripremili za nadolazeću transformaciju poslovanja i označen je kao apsolutni prioritet od strane najvišeg menadžmenta.

Organizovana je obuka Upravljanje ljudima u procesu promene za rukovodioce u Raiffeisen i RBA banci. Na obuci je prisustvovalo 103 RBRS učesnika raspoređenih u 12 grupa. Obraćene su teme menadžerskog pristupa u transformaciji i definisanja strategije komunikacije, sa fokusom na ADKAR model.

Nastavljeno je sa kontinuiranim usavršavanjem zaposlenih koji rade u Sektoru poslova sa stanovništvom u oblasti ubedljive komunikacije i prodajnih veština.

Preko online platforme koju koristimo za elektronsko obrazovanje, zaposleni su tokom cele godine imali pristup obukama na razne teme, kako u domenu stručnih, tako i u domenu poslovnih veština.

U toku 2022. godine sprovedeno je ukupno 149 obuka, od kojih su 62 održane uživo, odnosno 87 obuka je održanu u online formatu. Sprovedeno je 16 internih obuka, koje su održale kolege iz Compliance Department-a, Retail Sales Divisona-a, Small Business Banking Divisona-a, Security Department-a, Premium Banking Departmenta i Raiffeisen Invest-a.

Od specijalizovanih IT obuka, izdvaja se internacionalni program Go IT! koji organizuje Raiffeisenbank International, u okviru kojeg je na 23 modula učestvovalo 44-oro kolega.

NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJI (nastavak)

Od ostalih obuka izdvajamo sledeće:

- GrowIT - obuke za agilne trenere, distikt tim lidere i regionalne rukovodioce, uvodne koučing obuke i individualni koučing
- Course CSM: Certified Scrum Master (CSM)
- SEMOS obuke (PowerBI - DA-100: Analysing Data, PL-300: Microsoft Power BI Data Analyst, Developing ASP.NET MVC 5 Web Applications i AWS Discovery Day: Securing Your AWS Cloud)
- Veštine prezentovanja
- Balkan Business Forum
- Bankfining - Upravljanje rizicima i kapitalom u bankama
- Procurement Akademija (RBI)
- Deloitte e-škola
- Data Science Conference
- Red Hat Learning Subscription Basic
- Edukacije za ovlašćenog internog revizora
- NBS obuka i ispit za ovlašćenog zastupnika u osiguranju
- Ispit za poslove informisanja o članstvu u DPF
- UNIQA - Prodajna obuka
- Obuke u organizaciji Privredne komore Srbije: Odrednice uspešnog poslovanja posrednika i zastupnika osiguranja, Načelo savesnosti i poštenja u savremenom ugovornom pravu osiguranja, Klimatske promene i katastrofalni rizici, Odrednice uspešnog razvoja,

Kao i svake godine, i u 2022. sprovedeno je testiranje zaposlenih na temu poznavanja tema usklađenosti poslovanje i sprečavanja pranja novca.

Selekcija

U 2022. godini bilo je 171 otvorenih pozicija od koji je 85% popunjeno. Proces selekcije je u velikoj meri digitalizovan, posebno u domenu intervjuisanja kandidata i testiranja kandidata, a planira se i dalja digitalizacija kompletnog procesa selekcije.

Ostale aktivnosti HR-a u 2022.

Nastavljeno je sa praksom mogućnosti rada od kuće, što omogućava bolji balans posla i privatnog života za zaposlene.

Banka je i u 2022. nastavila sa praksom obezbeđivanja privatnog zdravstvenog osiguranja za zaposlene preko MedUniq. Zaposleni imaju polis privatnog zdravstvenog osiguranja koju je moguće koristiti tokom čitave godine, uz participaciju od 10% ili 30%, u zavisnosti od odabrane zdravstvene ustanove. Takođe, nastavljeno je i sa mogućnošću da zaposleni osiguraju i članove najuže porodice po specijalnoj nižoj tarifi.

I tokom 2022. Banka je nastavila sa organizovanjem sistematskog pregleda za sve zaposlene, kao što to čini već godinama. Dodatno, za svoje penzionisane kolege Banka je nastavila sa opcijom godišnjeg sistematskog pregleda dve godine od momenta penzionisanja.

Zaposleni su i tokom 2022. godine bili osigurani kod UNIQA osiguranja od posledica nesrećnog slučaja.

Nastavljeno je sa organizovanjem akcija dobrovoljnog davanja krvi (dva puta godišnje) kao i vakcinacije protiv sezonskog gripa, a trošak vakcinacije snosila je Banka.

NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJI (nastavak)

U slučaju težih bolesti zaposlenih, otvorena je mogućnost da Banka izdvoji i uplati sredstva u vidu jednokratne finansijske pomoći za lečenje.

U vezi sa dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future, Banka je nastavila i u 2022. godini da učestvuje u plaćanju dobrovoljnog penzijskog osiguranja za sve zaposlene, koji sebi uplaćuju sredstva u fond. Banka zaposlenima uplaćuje jednaki iznos koji zaposleni uplaćuju na svoj račun u fondu (iznos koji banka može da uplaćuje je limitan).

Program vantelesne oplodnje bio je aktuelan i tokom 2022. godine. Pet zaposlenih godišnje ima pravo da aplicira za program vantelesne oplodnje (IVF program) čije troškove pokriva banka.

Humanitarna akcija "Čep za hendikep" organizovana je i tokom cele 2022. godine. Akcija je zamišljena tako da se sakupljanjem plastičnih čepova i zatvarača, a radi reciklaže istih, obezbede sredstva za kupovinu invalidskih kolica.

U 2022. nastavljeno je sa organizacijom korektivnih vežbi za zaposlene, kao i akcije Prolećnog fotografisanja dece zaposlenih povodom uskršnjih praznika, kao i novogodišnje fotografisanje dece zaposlenih.

Banka je i tokom 2022. radila isključivo skladu sa svim zakonima i podzakonskim aktima, a koji su u vezi sa zabranom diskriminacije, vršenjem mobinga, zaštitom podataka o ličnosti, zaštitom zdravlja na radu.

Ni tokom 2022. godine, kao ni prethodnih godina, nije bilo prijave zlostavljanja na radu.

Zaposlenima koji su pri Nacionalnoj službi za zapošljavanje dobili rešenja kojima im se utvrđuje preostala radna sposobnost i određeni procenat invalidnosti, Banka je dodelila dodatni 1 dan godišnjeg odmora. Dužina godišnjeg odmora se uvećava za 1 dan i svim samohranim roditeljima sa decom do 14 godina života po osnovu važećeg Pravilnika o radu. Zaposleni kojima deca polaze u prvi razred osnovne škole imaju pravo da koriste 1 slobodan dan, na dan početka školske godine.

Banka ima 27 zaposlenih koji imaju status invalidnih lica i na osnovu kojih je oslobođena plaćanja obaveza uplate sredstava po tom osnovu.

I tokom 2022. godine Banka je zaposlenima koji su bili odsutni sa rada sa dijagnozom Covid-19 i koji su dostavljali izveštaje o sprečenosti za rad, isplaćivala zaradu u punom iznosu (100%).

Borba protiv korupcije i pitanja u vezi sa podmićivanjem

U pogledu mita i korupcije i sprečavanja i borbe protiv rizika mita i korupcije, pokrenute su dalekosežne i odlučne promene širom sveta proteklih godina. Mito (B) i/ili Korupcija (C) su krivična dela, koja se procesuiraju na međunarodnom nivou, ciljano, i u privatnom i u javnom sektoru. Mere za borbu protiv svih oblika korupcije, uključujući komercijalnu i javnu, imaju za cilj sprovođenje važećih međunarodnih i lokalnih zakona. One zahtevaju opšti pristup koji uključuje više zainteresovanih strana sa jakim privatnim i javnim partnerstvima, uključujući saradnju i podršku od strane finansijskih institucija.

Za finansijsku instituciju kao što je RBI Grupa, kojoj pripada i banka, koja posluje širom sveta, u različitim zemljama, sa različitim zakonima i tržištima, mogu da postoje nesigurnosti po pitanju postupanja u određenim situacijama. Kao dobar korporativni učesnik na tržištu i međunarodni poslovni učesnik, banka preuzima svoju odgovornost za sprečavanje i borbu protiv korupcije i mita uspostavljanjem određenog skupa pravila, koja su u skladu sa najvišim međunarodnim standardima.

NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJI (nastavak)

Uspostavljene procedure za sprečavanje korupcije, između ostalog, objašnjavaju odgovornosti zaposlenih u Banci, navode dostupne interne resurse, ističu rizike i upozorenja na koja treba obratiti pažnju, kako bi se otkrili i ublažili rizici od mita i korupcije. Banka i povezana lica Banke nude različite resurse za pomoć i podršku svojim zaposlenima za rešavanje sumnjivih situacija i izbegavanje negativnih posledica.

Na taj način cela Banka, rukovodstvo i zaposleni snažno podržavaju program borbe protiv korupcije i podmićivanja i posvećeni su poštovanju propisa utvrđenih pravilima ponašanja Banke koja su istaknuta u procedurama i drugim internim aktima banke.

Upravljački pristup sprečavanja korupcije i podmićivanja obuhvata četiri glavna elementa: 1. Planiranje programa; 2. Sprečavanje; 3. Otkrivanje; 4. Upravljanje slučajevima.

Za uspešno suzbijanje mita i korupcije Banka, između ostalog preduzima sledeće radnje:

- Sprovođenje procedura za sprečavanje i rešavanje sukoba interesa;
- Praćenje fokus područja, npr. date ili primljene pozivnice, troškovi gostoprimstva i pokloni, donacije i sponzorstva, ugovori sa trećim licima (npr. osetljiva područja, mere poznavanja i praćenja sa povećanom pažnjom, praćenje i kontrola ugovora itd.) itd.;
- Primena odgovarajućih procedura provere zaposlenih u skladu sa lokalnim propisima;
- Upravljanje izvršenim delima korupcije ili drugim slučajevima kod kojih postoji sumnja da je zaposleni u Banci izvršio radnju koja se može smatrati koruptivnim delom, što povlači odgovarajuće mere za ublažavanje posledica;
- Obavezne obuke za sve zaposlene Banke i njena povezana lica kako bi se obezbedilo podizanje svesti o pravilima i propisima Banke u vezi sa borbom protiv mita i korupcije.

Banka nije odgovorna za postupke svojih klijenata. Međutim, banka ne može pomagati svojim klijentima u vršenju nelegalnih poslovnih aktivnosti. U skladu sa navedenim, mere koje se sprovode u cilju sprečavanja nelegalnih poslovnih aktivnosti od strane klijenata u osnovi odgovaraju merama koje je banka dužna da sprovodi u cilju sprečavanja pranja novca. Banka je u obavezi da utvrdi ovaj rizik koje vrše klijenti, i u tom kontekstu je bitno, da se shodno principu "Upoznaj svog klijenta" izvrše neophodni koraci u smislu poznavanja klijenta i njegovih aktivnosti.

Postoje različiti faktori koji označavaju povećan rizik od korupcije. Takvi indikatori sadrže:

- Aktivnosti u zemljama sa visokim stepenom korupcije koje su iz tog razloga klasifikovane kao visoko rizične;
- Aktivnosti u osetljivim industrijama;
- Obavljanje bankarskog poslovanja sa sledećim karakteristikama:
- Velike gotovinske transakcije
- Neobičajeni transferi sredstava na računima (kao što su transakcija preko stranih država i preko Off-shore računa bez logičnog razloga)
- Netransparentne vlasničke strukture (Off-shore kompanije) ili
- Neobičan zahtev za tajnovitošću
- Poslovne transakcije sa domaćim i stranim politički eksponiranim osobama (PEP)
- Poslovne transakcije preko trećih lica, kao što su agenti
- Kompanije koje su stavljene na crne liste (npr. lista Svetske Banke nepodobnih pojedinaca i firmi, EBRD Lista)

U vezi koruptivnih radnji klijenata banke, obavezno je poštovanje pravila da će bilo koje nezakonito korišćenje bankarskih usluga za koruptivne ili druge kriminalne radnje opravdati sumnju u pranje novca koje za sobom povlači obavezu da obavesti Upravu za sprečavanje pranja novca.

NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJI (nastavak)

Sukobi interesa (CoI) u vezi sa sprečavanjem mita i korupcije važni su i u slučaju kada su lični interesi zaposlenih Banke u sukobu sa interesima Banke i/ili kada su interesi Banke u koliziji sa interesima njenih klijenata. Svi zaposleni moraju da obezbede da njihovi lični interesi ne budu u sukobu sa njihovim dužnostima u odnosu na Banku ili njene klijente. Situacije sukoba interesa u kojima zaposleni ima sukobljene interese ili vlastite interese mogu nastupiti iz bliskih (ličnih) odnosa između zaposlenih i klijenata, predstavnika poslovnih partnera ili drugih zaposlenih. Posebno, potencijalni sukobi interesa mogu nastati u vezi sa poklonima, pozivnicama, dodeli ugovora i transakcijama sa finansijskim instrumentima. Sukobi interesa mogu biti takođe vezani za korupciju, prevare i zloupotrebe tržišta.

Banka u skladu sa svojim standardima upravljanja rizicima mita i korupcije tokom godine putem funkcije kontrole usklađenosti poslovanja sprovodi redovne aktivnosti koje uključuju odgovarajuće provere u okviru postupaka nabavki, sponzorstava i donacija. Ove aktivnosti takođe uključuju i obuke zaposlenih iz ove oblasti, odnosno primenu aktuelnih standarda grupe.

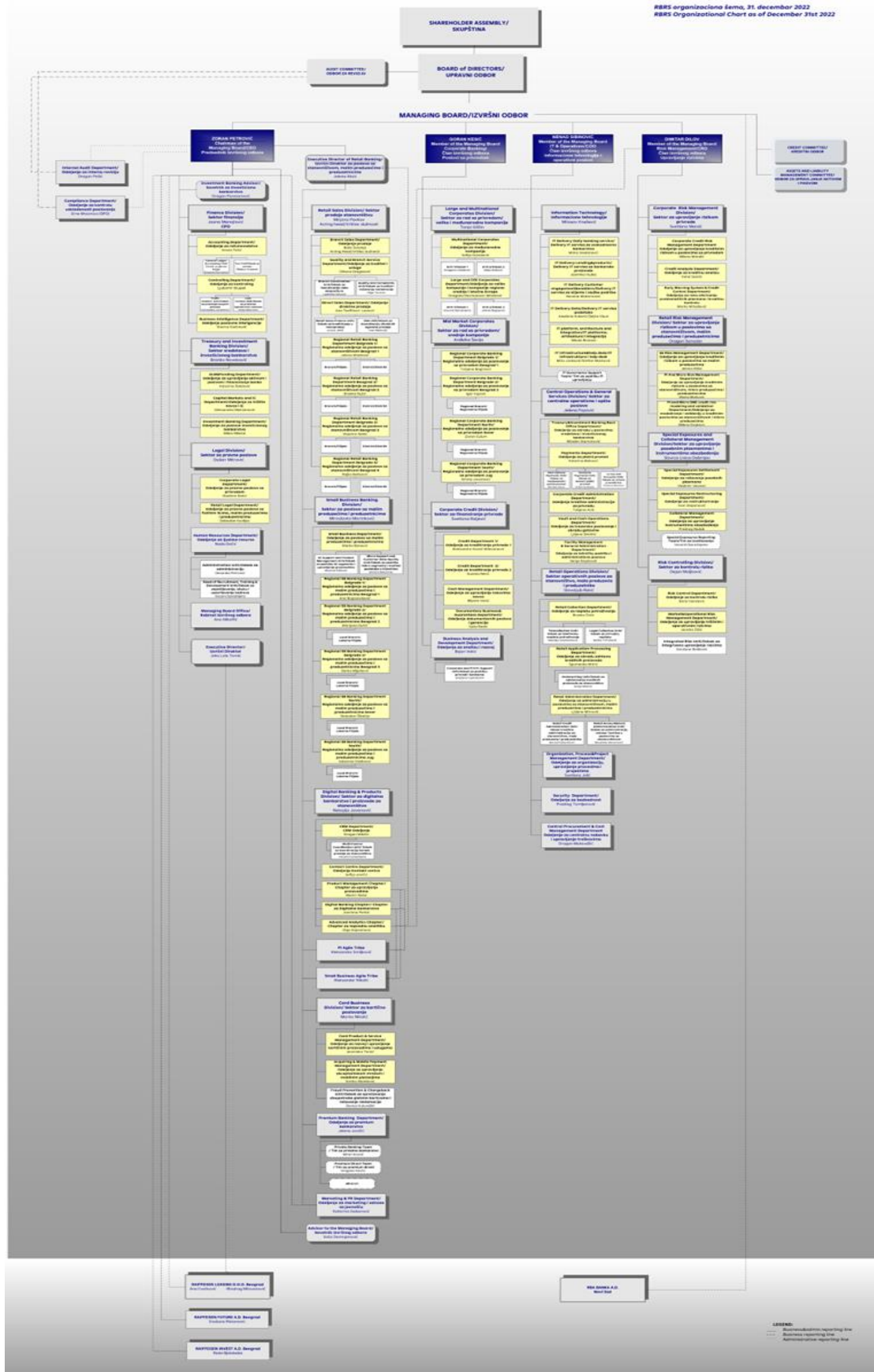
U okviru navedenih aktivnosti funkcija kontrole usklađenosti poslovanja održala je obuke koje su uključivale i temu sprečavanja korupcije za ukupno 359 zaposlenih. Dodatno, preko 90% zaposlenih je prošao godišnju proveru znanja putem digitalnih kanala iz oblasti usklađenosti poslovanja.

Tokom prethodne godine funkcija kontrole usklađenosti poslovanja izvršila je proveru 75 potencijalnih ponuđača u tenderskim postupcima i postupcima nabavki. U okviru postupaka odobravanja sponzorstava, odnosno donacija funkcija kontrole usklađenosti poslovanja izvršila je 24 provere.

Navedene provere se vrše sa ciljem pravilnog upravljanja rizicima mita i korupcije, odnosno sprečavanja korupcije u banci.

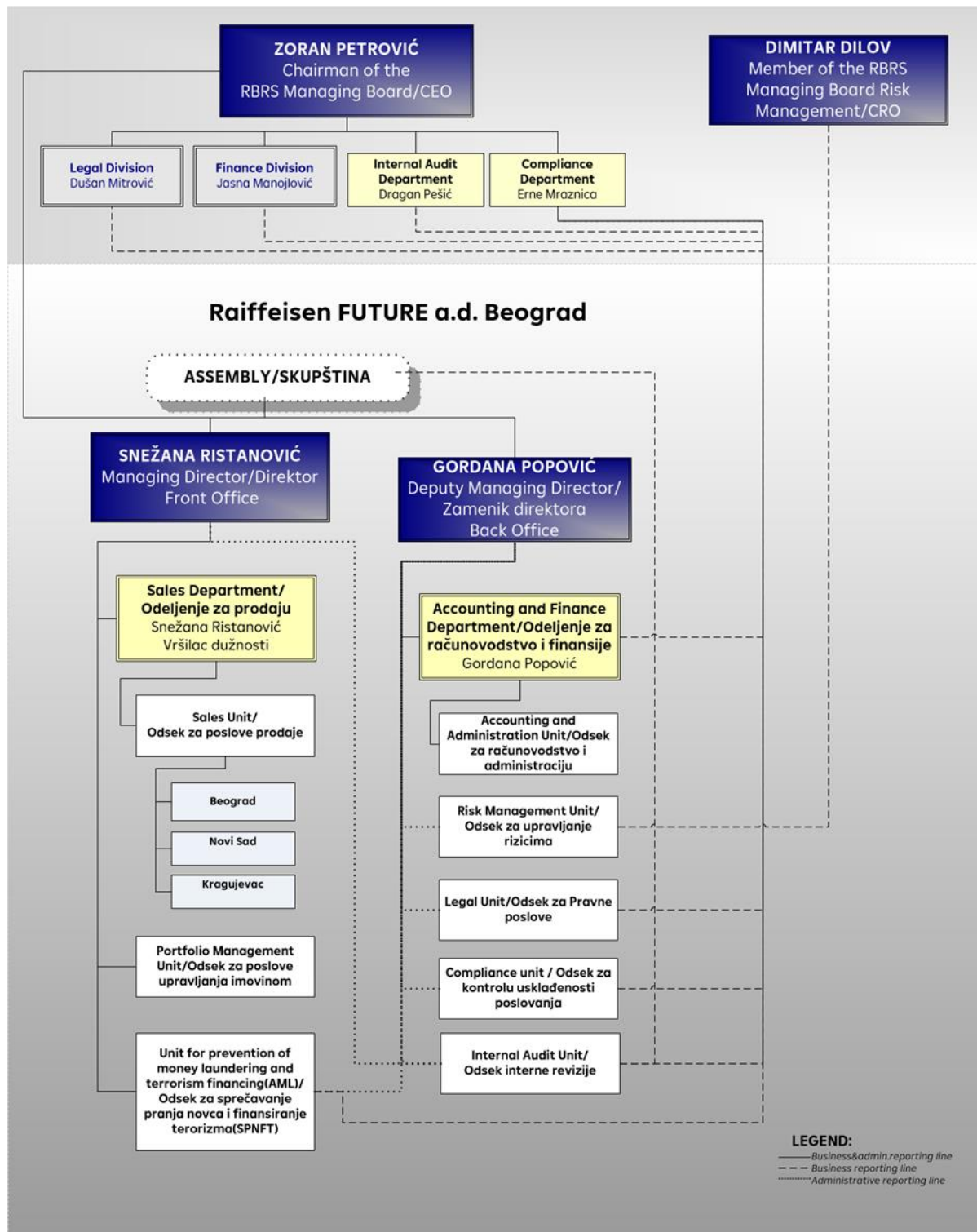
U nastavku je prikazana organizaciona struktura Raiffeisen banke a.d. Beograd i povezanih lica:

NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJI (nastavak)

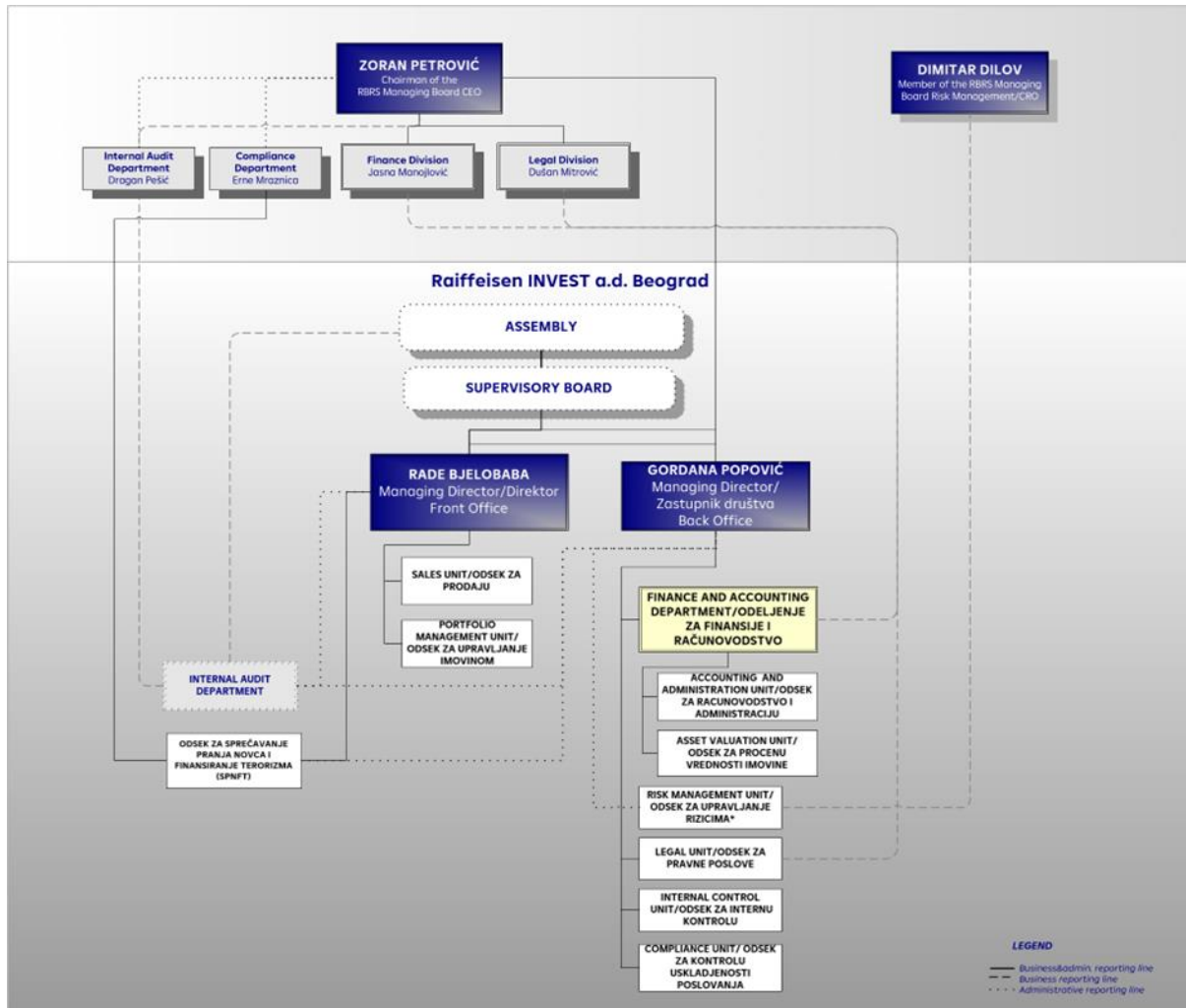
NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJI (nastavak)

Detaljna organizaciona struktura Društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima Raiffeisen Future a.d. Beograd je prikazana u nastavku:

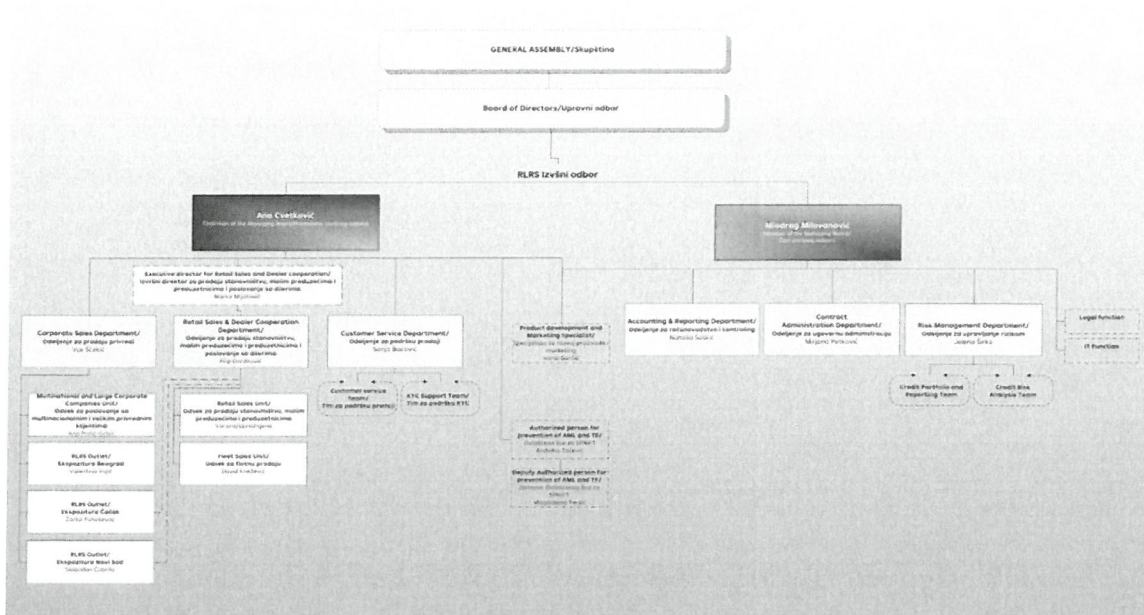
NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJI (nastavak)

Detaljna organizaciona struktura Društva za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd je prikazana u nastavku:

NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJI (nastavak)

Detaljna organizaciona struktura društva Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd je prikazana u nastavku:

Beograd, 20. mart 2023. godine

Nenad Sibinović
 Član Izvršnog odbora

Zoran Petrović
 Predsednik Izvršnog odbora